

Časopis za haiku / Haiku Magazine

IRIS International

Godište 8, svezak 8, 2022,

Year 8th, No. 8, 2022

Časopis za haiku na internetu / An internet haiku magazine

IRIS International No. 8

IRIS International

Internetski časopis za haiku poeziju i srodne izričaje
Udruge „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad

Web magazine for haiku and related genres of the
Haiku Association "Three Rivers", Ivanić-Grad, Croatia

Izlazi jednom godišnje / Published once a year Godište 8, svezak 8, 2022. /
Year 8th, No. 8, 2022

Izdavač: Udruga „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad

Published by the Haiku Association „Three Rivers“, Ivanić-Grad, Croatia

Urednički savjet / Editorial advisors: Stjepan Rožić, Antun Mikleš,
Jasminka Predojević

Uredništvo / Editorial Board: Miroslav Vurdelja, Nina Kovačić, Dejan Pavlinović,
Mihovila Čeperić-Biljan, Goran Gatalica, Sanela Pliško

Glavna i odgovorna urednica / Editor-in-chief: Đurđa Vukelić Rožić

Lektura hrvatskoga teksta: Uredništvo

Croatian sub-editing: Editorial Board

Lektura prijevoda na engleski jezik / English sub-editing: Elizabeth Harrison-Paj

Fotografija na naslovnicu / Photo on the cover: Sanja Srblijinović-Čuček

Adresa uredništva / Editorial address: Kolodvorska 44, 10310 Ivanić-Grad

Tel./Phone: +385 (1) 2882 716, E-mail: dvrozic@gmail.com

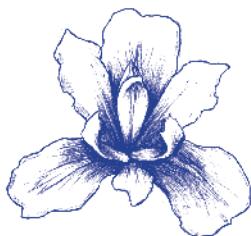
Grafička priprema / Prepress: Antun Mikleš

ISSN 1849-8639

Cilj časopisa jest prezentirati haiku i japansku kulturu hrvatskom čitateljstvu, a hrvatske autore predstaviti u svijetu. Haiku se prevodi redakcijski, a ostali tekstovi po izboru. Časopis ne isplaćuje honorare za bilo kakav oblik suradnje. Rukopisi se ne vraćaju. Izlaženje IRISA potpomažu Grad Ivanić-Grad i Zagrebačka županija. Pogledi, mišljenja i stavovi izneseni ovdje u člancima, kolumnama i komentarima isključivo su autorovi i ne moraju nužno predstavljati stav Glavne i odgovorne urednice, Uredništva i/ili izdavača. Sva prava zadržavaju autori.

Our goal is to present haiku and the Japanese culture to the Croatian readers and introduce Croatian haiku to the world. If not submitted in English, only haiku will be translated by the editorial team while other texts optionally. IRIS does not pay any fee for any form of cooperation. Submissions will not be returned to the authors. IRIS and IRIS International are sponsored by the City of Ivanić-Grad and the Zagreb County. Views, thoughts and opinions expressed in the articles, columns and commentaries herein are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect the opinion of the Editor-in-Chief, Editorial Board and/or the Publisher. Copyright Iris International Haiku Magazine, 2019. All rights revert to the authors upon publication.

Časopis za haiku / Haiku Magazine

IRIS

Ivanić-Grad, 2022.

Sadržaj

Riječ glavne i odgovorne urednice	9
IN MEMORIAM	13
Duško Matas, Sonja Buljević, Milka Vurdelja, Ivanka Glogović Klarić, Luka Tomić, Vera Primorac	
Rezultati Malog IRISOVOG natječaja, 2022. / The results of a Little IRIS Haiku Contest 2022	27
Rezultati 9. Natječaja za haiku i hajge, udruge “Tri rijeke”, HPOI Ivanić-Grad, 2022./The results of the 9th haiku and haiga contests, Ivanić-Grad, 2022	33
HAJGA/HAIGA	53
Izložba hajgi/The haiga exhibition	66
an'ya	
Eksperimentalna hajga/Haiga experiment	71
Art by Stephan Lupino, haiku by Sherry Grant	
HAIKU MERIDIJANI/HAIKU MERIDIANS	
Hanabusa Masamichi	73
NAŠI GOSTI IZ INOZEMSTVA/OUR GUESTS FROM ABROAD	81
Naši susjedi iz Slovenije/Our neighbours, the Slovenian hajjins: Alenka Zorman, Samo Kreutz, Edin Saračević, Ivanka Konstantino, Marko Skok-Mezopotamsky	
Autori iz ostatka svijeta/Authors from the rest of the world	98
Sonam Chhoki, Sebastian Chrobak, Taylor Jo Kelly, Jessica Tremblay, Zornitza Harizanova, Valentin Nicolijov, Magdalena Dale, an'ya, Refika Dedić, Debbie Strange, Geethanjali Rajan	
ČLANCI I ESEJI/ARTICLES AND ESSAYS	
Neal Whitman: The Sound of Silence/Zvuk tišine	126
Krzysztof Kokot: Lattice/Petals	128
Vasile Moldovan: The Nightingale and the Wind/Slavuj i vjetar	129
Đurđa Vukelić Rožić: Days of Dust and Rust	132
NOVE KNJIGE/NEW BOOKS	
Klaus-Dieter Wirth: Entkernte Zeit / Stoned Time / Temps dénoyauté / Tiempo deshuesado	137
Dimitrij Škrk: Vračanja	141
Jasminka Nadaškić Đorđević: Trava I nebo/Grass & Heaven	144

Marko Ivan Blažević: Slad	145
Dragan J. Ristić: Obznanjeno 2	146
Dragan J. Ristić: Obznanjeno 3	147
Putujuće haiku društvo: Šesti putnik	148
Refika Dedić: Sakura	149
Ivana Mađor Milivojša: Lanterna	150
RENGAY	152
HRVATSKI AUTORI / CROATIAN AUTHORS	154
Haiku, senryu, tanka, tanka art, cinquain, haibun, junicho	
Mirta Abramović, Vesna Andrejić Mišković, Rajka Andelić Maslovarić, Josip Balaško, Jagoda Bešlić, Marko Blažević, Zlata Bogović, Josipa Braut, Maja Cvek, Mihovila Čeperić-Biljan, Maja Donkov, Grozdana Drašković, Robert Dudnik, Božica Đelajlja, Nevenka Erman, Darko Foder, Đurđica Gospočić, Danijela Grbelja, Slavica Grgurić Pajnić, Melita Gruber, Dragutin Hrženjak, Nada Jačmenica, Vilma Knežević, Tatjana Kobija, Marinko Kovačević, Nina Kovačić, Blaženka Križan, Gordana Kurtović, Nedjeljka Lupis, Fran Maretić, Marija Maretić, Ružica Marušić Vasilić, Jasmina Mesarić, Zdravka Meštrović, Olivera Medak, Marija Miklaušić, Zdenka Mlinar, Ljudmila Milena Mršić, Tugomir Orak, Milica Perdić, Marija Petrek, Ivana Pilićić, Ljerrka Poštek Jelača, Ankica Pribanić, Ljiljana Ružićka, Slavica Sarkotić, Dinko Sule, Vjekoslav Sulić, Ante Šarac, Zrinko Šimunić, Miljenko Šimunović, Mira Šincek, Dimitrij Škrk, Edi Šupljika, Ljubica Šporčić, Marija Trinajstić Božić, Silva Trstenjak, Dragica Vereš, Đermano Vitasović, Gordana Vlašić, Željko Vojković, Jadranka Vučak, Đurđa Vukelić Rožić, Aljoša Vuković, Milka Vurdelja, Miroslav Vurdelja, Katarina Zadrija	
IZ ŠKOLA/FROM THE SCHOOLS	
Srednja škola Mate Blažine, Labin	213
Mihovila Čeperić Biljan: <i>Djeće haiku stvaralaštvo u Hrvatskoj</i>	215
ESEJI, ČLANCI I OSVRTI/ESSAYS, ARTICLES AND REVIEWS	
Ljubomir Radovančević: Duško Matas, liječnik, pjesnik, džentlmen i humanist ..	228
Đurđa Vukelić Rožić: Kada vjetar pomete vjetar	229
Đurđa Vukelić Rožić: O fotohajgi	234
Boris Nazansky: Putu nije kraj	236
Đurđa Vukelić Rožić: Iskreno i skromno svjedočanstvo/A Sincere and Modest Testimony	239
NAŠI HAIKU POČECI/OUR HAIKU BEGINNINGS	243
Vilma Knežević, Jadranka Vučak, Zrinko Šimunić, Đermano Vitasović, Vlasta Pirker, Dejan Pavlinović, Ljiljana Plenča, Domagoj Brkić, Vesna Andrejić Mišković, Dragutin Hrženjak	

RAZGOVOR/INTERVIEW	254
Tomislav Maretić	
NOVE ZBIRKE IZ HRVATSKE/HAIKU COLLECTIONS FROM CROATIA	
Nina Kovačić: Vítraj na suncu	264
Dubravko Ivančan: Zanjihano nebo	265
Aljoša Vuković: čitav jedan svijet	266
Josip Balaško: Žetva kumove slame/Harvesting the Milky Way	267
Darko Foder: Cvjetovi sreće/Ruaže sreče	268
Milan Rupčić: Šetnja Mlječnom stazom	269
Michael Dudley, Tomislav Maretić, Dejan Pavlinović: Nexus haiku	270
Jasna Popović Poje: Izbor poezije i proze za djecu	271
Ivan Ivančan: U prolazenu.../In passing...	272
IZ INOZEMNIH MEDIJA/FROM MEDIA ABROAD	273
IZ HRVATSKIH MEDIJA/FROM CROATIAN MEDIA	278
HRVATSKI ODRASLI AUTORI NA INOZEMNIM NATJEČAJIMA/CROATIAN HAIJINS ON INTERNATIONAL CONTESTS	300

Riječ glavne urednice

*Haikuom ne izražavamo ideje,
već prizore koji odražavaju osjećaje.*

(D. T. Suzuki)

Pripremajući ovaj, šesnaesti broj časopisa IRIS i Antologiju haikua i srodnih izričaja članova Udruge „Tri rijeke“, Haiku pjesnici Otoka Ivanića, Ivanić-Grad, a povodom dvadesete godišnjice zajedničkog rada, prikupljajući podatke i istražujući brojna izdanja iz kućne knjižnice i šire, u dodiru s pjesnicima i / ili njihovim obiteljima, dopustila sam si i malo emocionalnosti. Lijepo je prisjećati se trenutaka vezanih na naša haiku-druženja i prijateljstva, naše uvijek dobrodošle goste, vrijeme stvaranja, vrijeme suradnje i vrijeme žetve. Nagrade koje su u tom razdoblju pristizale u poštu br. 10310 Ivanić-Grad, Hrvatska, obogatile su našu svakodnevnicu i motivirale nas na daljnji rad. Lijepo je znati da si kao haiku-pjesnik shvaćen u nekoj dalekoj zemlji, a poglavito, u Japanu, te da si se dobro izrazio i na nekom drugom jeziku osim svog materinjeg jezika.

Haiku-pjesnici s područja Otoka Ivanića, prvi put okupili su se krajem XX. stoljeća na tribini o haiku u Gradskoj knjižnici i čitaonici Ivanić-Grad gdje je govorio Vladimir Devidé. Nakon toga, izdali su zajedničku zbirku haikua *Sedam prozora/Seven Windows* (Agapa, Kloštar Ivanić, 2002.), povodom Svjetskog prvenstva u samostrelu koje se te godine održavalo u Ivanić-Gradu, zahvaljujući prije svega ogromnom i samozatajnom radu Željka Duha i Streljačkog društva „Ivanić.“ Kao član muške reprezentacije hrvatskih field samostreličara, Željko je osvojio srebrnu medalju na Svjetskom prvenstvu na Tajvanu 1996. godine – pojedinačno, a brončanu ekipnu medalju na Svjetskom prvenstvu u Gradu Ivanić-Gradu te 2002. godine. Trostruki je državni rekorder samostrelom, moj susjed. Oklop i štit vitezova na otvorenju Svjetskog prvenstva bili su napravljeni od – origamija!

Udruga „Tri rijeke“, Haiku pjesnici Otoka Ivanića, osnovana je 2006. godine na adresi Kolodvorska ulica br. 44, adresi stanovanja obitelji Vukelić-Rožić. Kako to biva u malim gradovima, tu još se osjeća ona negdanja pripadnost susjedstvu. Navijanju nije bilo kraja kada je susjeda Paula Novina otputovala u Tokyo, Japan 2021. godine i bila najmlađa hrvatska paraolimpijka, gdje je isplivala novi hrvatski rekord i osvojila deveto mjesto. Naša poveznica s Dalekim Istokom svakako je i g. Balthazar, origami majstor i inovator na tom području, Mladen Puljek. Tu je i Zdenko Vanjek, uvijek sa svojim fotoaparatom spremjan zabilježiti naše uspjehe i širiti ih društvenim mrežama.

Štefica Vanjek, književnica, pjesnikinja i haiku-pjesnikinja, bila je također Kolodvorčanka dugi niz godina. I svakako, predsjednik naše Udruge, Stjepan Rožić, hajdin koji je svojim haikuima zablistao upravo u Japanu s nizom top-nagrada na najvećim natječajima. Uza sve to, ta naša haiku-ulica s 24 vrste ptica, jedina u Gradu Ivanić-Gradu ima i željeznički kolodvor! Još da nagovorimo šefa željezničke stanice Ivanić-Grad na pomoćnicu, lijepu kaliko macu...

Zbirka haikua *Sedam prozora* bila je predstavljena u foajeu Specijalne bolnice „Naftalan“ u Gradu Ivanić-Gradu a predstavili su je, između ostalih, Boris Nazansky i Vladimir Devidé. Uključivala je rade Vida Pust Škrkulja, Stjepana Rožića, Ljerke Poštek Jelača, Franke Bušića, Roberta Stipića, Marice Behtan Cecelja i Đurđe Vukelić Rožić. Darivana je sudionicima Svjetskog prvenstva u field samostrelu i tako otputovala diljem svijeta. I da, bila je to prva knjiga koju sam uredila i prevela, u suradnji s Vidom Pust Škrkuljom. Zanimljivo, do tada nisam ni znala što je to „prijelom“ knjige, zašto stranice knjige određujemo pomoću broja 16 i mnogobrojne druge detalje u koje me je prijateljski uputio još jedan susjed, Emil Stegmayer. U vrijeme prezentacije knjige imali smo nezapamćeno ljetno nevrijeme, no unatoč tomu, iz bolničkih smo čekaonica donosili mnoge dodatne stolice za naše goste. Sandalice nekoliko naših gošća, koje su usput kišobranima štitile kolače za domjenak, uništila je bujica na ulicama grada. Dan koji se pamti...

U jesen 2003. članovi buduće udruge uz podršku Božidara Balenovića i izdavačke kuće „Agapa“, Kloštar Ivanić, organizirali su i odradili prve Kloštranske haiku-susrete. Ovi su susreti 2014. g. preseljeni u Grad Ivanić-Grad i održavaju se u vrijeme „Bučijade“ u listopadu svake godine. Udruga je 2008. godine izdala prvi broj časopisa IRIS. Javnosti smo ga predstavili u prepunoj dvorani Strasbourg Europskog doma u Zagrebu, a govorio je tada već bolestan i slab, Vladimir Devidé. Za glazbeni program pobrinuo se Muški komorni zbor „Posavac“, iz Grada Ivanić-Grada pod vodstvom i uz klavirsku pratnju maestra Berislava Kezelea. *Iris International*, digitalni magazin prvi put je objavljen 2015. godine (<https://tri-rijeke-haiku.hr/?cat=45&lang=hr>).

Članovi Udruge „Tri rijeke“, ivanićgradskog haiku-društva donose u Hrvatsku vrijedne nagrade za svoja djela s najvećih inozemnih natječaja, a njihovi radovi objavljeni su u mnogim časopisima i zbornicima u zemlji i inozemstvu. Prepoznati su i na brojnim domaćim natjecanjima za haiku. Svojim uspjesima promoviraju Republiku Hrvatsku, Zagrebačku županiju i Grad Ivanić-Grad u svijetu. Kao i učenici ivanićgradskih osnovnih škola Đure Deželića s mentoricom Mirjanom Miljković, prof., i OŠ Stjepana Basaričeka, mentor Igor Matijašić, prof. a koji su briljirali na tadašnjim natječajima za haiku.

S obzirom na sudjelovanje hrvatskih autora na mnogim natječajima za haiku u svijetu, Udruga „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad održala je do sada pedesetak međunarodnih natječaja za haiku i senju na engleskom jeziku, kako bi uzvratno, hiakuisti sa svih kontinenata imali mogućnost sudjelovanja i na haiku-događanjima u Hrvatskoj, i kako bismo učili jedni od drugih. Od prvog natječaja u Kloštar Ivaniću 2003. g. do danas, ovo haiku društvo njeguje haiku za djecu kao i haiku na hrvatskim narječjima. Također, Udruga „Tri rijeke“ nakladnik je dviju Antologija hrvatskoga haiku pjesništva „Nepokošeno nebo / An Unmown Sky“ i niza poslijenatječajnih zbornika i antologija, na hrvatskom i engleskom jeziku.

U suradnji sa Hrvatskim zavodom za transfuzijsku medicinu, Zagreb održali smo međunarodni natječaj na engleskom jeziku na temu dobrovoljnog darivanja krvi. Poslijenatječajnu antologiju Zavod za transfuzijsku medicinu, Zagreb, otisnuo je u 5000 primjeraka a darivana je darivateljima krvi kao i brojnim srodnim organizacijama u svijetu. U suradnji s Festivalom igračaka, održan je natječaj na temu igračke, a trajno surađujući s „Bučijadom“, svake godine prikupljamo stotine haikua sa svih strana svijeta na temu porodice *cucurbitaceae*, koja obuhvaća oko 800 vrsta biljaka podijeljenih u 120 rodova. Surađujući sa Javnom ustanovom Zeleni prsten Zagrebačke županije, organizirali smo međunarodni natječaj na temu bijele rode, ali i na hrvatskom jeziku za uzraste od vrtića pa do najstarije naše haiku-pjesnikinje gđe Ljiljane Ružićka u njenim devedesetima!

Što je to tako snažno, a naoko tako jednostavno, taj haiku?

Zabilježba koja prati haiku-način života pjesnika, njegov književno obrađen potpis, iskreno svjedočanstvo o interakciji pjesnika i njegova prostorvremena. Haiku odaje istinu o povezanosti pjesnikova nutarnjeg svijeta s onim izvanjskim, i kako ga on doživljava. Haiku je zapis razumljiv svakom prosječno obrazovanom čovjeku. Ili kako je D. T. Suzuki zabilježio, haiku je *prizor koji odražava osjećaje*. A znaci znaju, to nije ni jednostavno ni lako postići.

Word from the Editor-in-chief (summary)

“A haiku does not express ideas,
but puts forward images reflecting emotions.”

D. T. Suzuki

While preparing this issue of IRIS, at the same time I'm working on an anthology of haiku and related Japanese expressions by the members of the Haiku Association „Three Rivers“ (based in the town of Ivanić-Grad, Croatia), which is the publisher of IRIS. This year we mark twenty years of this joint haiku adventure. I've been rearranging our home library in search of related haiku publications and contacting all the included authors or their families, in order to help with their own resources. Of course, some emotions are allowed while leafing through two decades of our haiku-friendship.

The haiku poets in the town of Ivanić-Grad, the county of Zagreb, Croatia met for the first time at a haiku lecture by Vladimir Devidé, in the town library, at the end of the 20th century. In 2002 we published a joint haiku collection „Seven Windows“ on the occasion of the XI World Crossbow Championship held in our town that year. In the autumn of 2003, the members of the future haiku association organized the first Haiku Meeting in the town of Kloštar Ivanić, which has been held annually for 11 years since then. In 2014 this gathering of Croatian haijins moved to the town of Ivanić-Grad, at the time of the Pumpkin Festival in October. In 2006 the haiku association was founded and the first issue of IRIS was published in 2008, and in 2015 the first digital *Iris International*, as well. (<https://trijeke-haiku.hr/?lang=hr>).

Members of this small haiku association live in the town of Ivanić-Grad and its vicinity, often called Island Ivanić, successfully presenting Croatian haiku worldwide. Besides the magazines IRIS and *Iris International*, they have published the anthologies of the Croatian haiku through two decades and have organized a number of domestic and international haiku, senryu, tanka and haiga contests for children and adults, also issuing post-contest anthologies.

Just to remind ourselves, haiku is a note telling our haiku way of life. It is a unique signature and sincere testimony of our time and place of living, the way we experience them, thus contributing largely to history and literature, and at the same time connecting people of the world.

In memoriam:

DUŠKO MATAS (1933. – 2021.)

Fotografija/Image: Stjepan Rožić

Duško Matas bio je psihijatar i diplomirani pravnik, sudski vještak. Živio je i stvarao u Zagrebu. Haiku je bilježio i objavljivao od 1988. g. Sudjelovao je na haiku-recitalima i susretima pjesnika, radovi su mu bili objavljivani u domaćim zbornicima i časopisima kao i izvan Hrvatske. Nagrađivan autor na renomiranim inozemnim natječajima. Bio je član uredništva časopisa "Haiku" (2002.-2004.) te član prosudbenih komisija za haiku na hrvatskom standardnom jeziku i čakavskom narječju. Njegov rad predstavljen je u nekoliko antologija u Hrvatskoj i izvan nje. Objavio je sljedeće haiku-zbirke: *Vodene trave*, Zagreb 1991.; *Vrh planine / Mountain Top*, Zagreb 1998.; *Ljubavna priča / Love Story*, Zagreb 1999.; *Sedam putova / Seven Ways*, Zagreb 2000.; *Sedam novih putova / Seven New Ways*, Zagreb 2003.; *Olovka i kist / Svinčnik in čopić / Pencil and Paintbrush*. Zbirka haikua / hajgi sa šest koautora, Zagreb-Croatia / Sevnica-Slovenia 2010.

Duško Matas was a forensic psychiatrist. His haiku were published from 1988 in magazines, miscellanies and post-contest anthologies in Croatian and English. He took part at most gatherings and recitals of the Croatian haiku poets and the contests for haiku in Croatia and abroad. He was selected on to the judging committee for haiku a number of times, evaluating haiku and senryu in the Chakavian dialect and Croatian. His haiku were presented in several anthologies and he received a number of awards in Croatia and abroad. He was a publisher of several haiku books as well. He published haiku collections: *Vodene trave* (Water grasses), Zagreb 1991.; *Vrh planine / Mountain Top*, Zagreb 1998.; *Ljubavna priča / Love Story*, Zagreb 1999.; *Sedam*

putova / Seven Ways, Zagreb 2000.; Sedam novih putova / Seven New Ways, Zagreb 2003.; Olovka i kist / Svinčnik in čopić / Pencil and Paintbrush, a collection of haiku and haiga by six co-authors, published in Zagreb, Croatia and Sevnica, Slovenia, illustrated by Rudi Stopar in 2010.

oblačan dan –
gleda se i sluša
padanje kiše

a cloudy day –
looking at and listening to
the rain

počela kiša
dvoje još hoda
bez kišobrana

the rain begins
a couple still walking
without an umbrella

na istom stablu
još zeleno i žuto
lišće zajedno

on the same tree
green and yellow leaves
still together

u snijegu
sve stare tragove
prekrili novi

in the snow
old footprints covered
by new ones

vojnički šljem –
meta dječacima
u vježbi

a soldier's helmet –
now a target for
the boys practising

u prolasku
zrikanje zrikavaca
utišava se

as I pass by
the crickets' chirping
more quietly

bijeli oblak
s lakoćom pokreće
tamne sjene

a white cloud
easily moves
dark shadows

zalogaj za psa
zalogaj za mene
– oboje sami

a morsel for the dog
a morsel for me
– both alone

SONJA BULJEVIĆ (1949. – 2021.)

Fotografija/Image: Iz obiteljske arhive/private family files

Sonja Buljević bila je umirovljena knjižničarka i učiteljica hrvatskoga jezika. Dugi niz godina radila je u OŠ Mate Balote, Buje. Njezina poezija na rodnoj čakavštini objavljena je u mnogobrojnim zbornicima, antologijama, u zajedničkoj zbirci *Verši na šterne*, a 2010. g. objavila je samostalnu zbirku pjesama *Domaća beseda*. Također je pisala i objavljivala haiku, a znanje o njemu prenosila je svojim učenicima. Vodila je Radionicu kreativnog pisanja u svojoj školi. Za uspješan pedagoški i literarni rad, širenje jezične kulture i baštine te otkrivanje talentiranih učenika u području književnosti 2015. g. dodijeljena joj je medalja Grada Buja. Zbirka haikua Sonje Buljević "Čipkasta svjetlost / Lacy Light" objavljena je posmrtno u izdanju Matice Hrvatske, Buje.

Sonja Buljević was a graduated librarian and a teacher of Croatian. She worked in the Grammar Schools in the towns of Rijeka and Buje. Her poetry in the Chakavian dialect was published in a number of joint collections, post-contest anthologies, and in 2010 Matrix Croatica, the town of Buje published her poetry collection *Domaća beseda* (Domestic word). She wrote haiku as well and transferred her love and knowledge of this kind of poetry to her pupils, who received a number of awards at haiku competitions. As a retired person she volunteered at a workshop of creative writing. For her success in her pedagogical lifetime's work she was bestowed a medal of the town of Buje in 2015. Her haiku collection "Čipkasta svjetlost / Lacy Light" was published by Matrix Croatica, Buje, posthumously.

Crni oblak
načas osvijetlila
munja.

Black cloud
for a moment brightened
by the lightning.

Sumrak na moru.
Isplovile ribarice
bok uz bok.

Sea twilight
fishing boats set sail
side by side.

Proljetna kiša
nježno natapa moju
već promočenu odjeću.

Spring rain
tenderly soaking my
already wet clothes.

Zalazak sunca
crveni sjaj rastapa se
u vodi.

Sunset
the red glow is dissolving
in water.

čakavsko narječje / the Chakavian Dialect

Va konobe
bocun i matika
zabjeni.

U podrumu
boca i motika
zaboravljeni.

In the wine cellar
a bottle and a hoe,
forgotten.

Sedin pul mora.
Modro gore i dole
modro sakuda.

Sjedim pored mora.
Plavo gore i dolje
plavet posvuda.

Sat by the sea.
Blueness above and below me
blue everywhere.

Dažjeno jutro.
Ma arija i zemja
jenako diše.

Kišno jutro.
Zrak i zemlja
mirišu jednako.

Rainy morning.
Air and the ground
of the same scent.

Va postejice
otročić –
mleko diši.

U krevetiću
djetešće.
Mlijeko miriše.

An infant
in a cradle.
Sweet smell of milk.

<https://akitahaiku.com/2020/08/03/world-haiku-series-2019-171-haiku-by-sonja-buljevic/>

MILKA VURDELJA (1935. – 2022.)

Pripremila Nina Kovačić

Fotografija/Image: Iz obiteljske arhive/Private family files

Milka Vurdelja (rođ. Serdar) pisala je poeziju te objavljivala haikue, senrjue, tanke i hajbune u domaćim časopisima i zbornicima. Radni vijek provela je kao nastavnica hrvatskoga jezika i književnosti. Duže od trideset godina vodila je školsku literarnu sekцију „Klub prijatelja knjige“ i organizirala susrete učenika s književnicima. Bila je mentor učenicima gospočkih osnovnih škola koji su osvajali brojne nagrade na književnim natječajima i susretima za učenike u Hrvatskoj i bivšoj državi, a radovi su im objavljivani u časopisima *Radost*, *Modra lasta*, *Male novine*, *Smib*, *Galeb*, *Kekec* i dr. Bila je član uredništva zbornika literarnih radova učenika i nastavnika „*Koraci k suncu*“ koji je izdavao KUD osnovne škole „Vlado Knežević“. Za svoje pedagoško pregalaštvo odlikovana je 1977. godine Ordenom rada sa srebrnim vijencem. Uvijek vezana za književnost i materinski jezik u svom hajbunu je napisala: „Na stolu poredane knjige i bilježnice šire listove poput ruku što se spremaju dati ili primiti prijateljski zagrljaj“.

Milka Vurdelja (néé Serdar) wrote poetry and she had her haiku, senryu, tanka and haibun published in domestic journals and joint collections. Her working years she spent as a teacher of the Croatian language and literature. For over thirty years she was a head of the school's literary section "Club of the Friends of Books" for which she organized a number of meetings of the pupils with writers. She was a mentor to the pupils in the town of Gospic's grammar schools, and they won a number of awards at literary contests and recitals of the pupils in Croatia and Former Yugoslavia. Their works have been published in children's journals *Radost*, *Modra lasta*, *Male novine*, *Smib*, *Galeb*, *Kekec* and others. Milka Vurdelja was a member of the Editorial Board of the joint collection *Koraci k suncu* (Steps towards the Sun),

published by the Folk Society of Grammar School “Vlado Knežević”. For her dedicated work and zeal she was honoured with the Order of Labour with Silver Wreath in 1977. Always connected to literature and her mother tongue, in her haibun she wrote: “The books and notebooks on my desk spread their leaves like arms ready to give and accept a friendly embrace.”

ličko proljeće
crveni cvijet trešnje
bijeli snijeg

Springtime in Lika*
a red cherry flower
whitens the snow

promrzle noge
grije majčina dušica
iz šalice

chilled feet
warmed by the thyme**
from a cup

zrelina ljeta
modri savijene
grane šljive

ripeness of summer
turning the bent plum boughs
into blue

starački prsti
stiskaju drenovi štap...
kvrga do kvrge

my aged fingers
squeeze the cornel walking stick
bump next to bump

moje dvorište
toplo od rascvjetanih
maslačaka

my yard
warm with blossoming
dandelions

škripa u vrtu
koljena su glasnija
od starih tački

crackling in the garden
the knees are louder
than the old wheelbarrow

Tanka:

jutarnje sunce
blista na krovovima
poslije pljuska
miris mokre odjeće
puni učionicu

the morning sun
glistening on the roofs
after drizzle
the scent of wet clothing
fills the classroom

prohladna večer
krumpirištem se vije
ovlaženi dim
miriše jesen u kosi
moga umornog brata

a chilly evening
over the potato field winds
a dampening smoke
the smell of autumn in the hair
of my tired brother

*Lika – mountain region in Croatia

**thyme – in Croatian “a mother’s soul”, the name of this herb literally translated

IVANKA GLOGOVIĆ KLARIĆ (1939. – 2022.)

Fotografija/ Image: Lanterna magazin

Ivanka Glogović Klarić, bila je umirovljena profesorica hrvatskog i engleskog jezika. Od svojih srednjoškolskih dana objavljivala je pjesme, priče i dramske tekstove na čakavici. Njena djela objelodanjena su u novinama, časopisima, na radiju i televiziji. Objavila je ukupno 12 djela, za djecu i odrasle i zbirku haikua *Kapljice mora / Sea Droplets*, Rijeka 2002. U suradnji s kompozitoricom Natalijom Banov objavila je knjige pjesama (obje s notnim zapisima i CD-om) *Pul mora* (Rijeka 2004.) i *Lepa minja – Morem općnjena* (Ronjgi 2011.). Iz stalne suradnje u rubrici Beseda u Novome listu nastala je knjiga crtica o čakavskom leksiku *Beseda* (Rijeka 1999.) i *Beseda II.* (Ronjgi 2003.). 60 njezinih pjesama uglazbljeno je. Dobila je Nagradu Grada Opatije za životno djelo 2001. godine. Bila je članicom Hrvatskog društva pisaca.

Ivanka Glogović Klarić was a retired professor of Croatian and English. She published poems, stories and drama in the Chakavian Dialect, from the time of her High School days, mostly for children. Her work was published in newspapers, magazines, on the radio and TV and she produced 12

books and a haiku collection *Kapljice mora / Sea Droplets* (Rijeka, 2002). In co-authorship with the composer Natalija Banov she published two books of poems put to music (with notes and CD). Ivanka Glogović Klarić also published two books with short texts about the Chakavian lexicography. Sixty of her poems were put to music, as well. Haiku she wrote for a long time. For her work she was bestowed an award by the town of Opatija for her life's deed.

Za malog mrava
lokvica na pločniku
široko je more.

For a tiny ant
a sidewalk puddle
is a large sea.

Paukova mreža
bez uhvaćenih kukaca
samo kapi rose.

Spider's web
without insects this morning
only dewdrops.

Gradska se svjetla
sparne ljetne noći
kupaju u moru.

A sultry summer night.
The town lamp-posts
are having a sea bath.

čakavsko narječe / the Chakavian Dialect

Pod smokvom stolić
Srdele i žmuj vina.
Nonić je zaspal.

Pod smokvom stolić
srdele i čaša vina.
Djed je zaspao.

A table under a fig tree
sardines and a glass of wine.
An old man dozing.

Z belemi vali.
narihamano more.
Veje* po ceste.

S bijelim valovima
ukrašeno more.
Suho lišće na cesti.

The sea is adorned
with white waves.
Dry leaves in the street.

Na mokroj cesti
bosi nogi – a v rukah
novi postoli.

Na mokroj cesti
bose noge – a u rukama
nove cipele.

On the road wet with rain
a barefoot girl – in her hand
A new pair of shoes.

Lačan je galeb
otrokuz ruki ukral
kušćić kruha

Gladni je galeb
djetedu iz ruke ukrao
komadić kruha.

A hungry seagull
stole a piece of bread
from the child's hand.

Z mora zihaja.

Zad Učki nan zahaja,
Vavek isto sunce.

Iz mora izlazi

iza Učke nam zalazi,
Uvijek isto sunce.

Rising from the sea

setting behind the Učka*
always the same sun.

*Učka – mountain in Istria, Croatia

LUKA TOMIĆ (1933. – 2022.)

Fotografija/Image: Iz obiteljske arhive/Private family files

Luka Tomić, književnik i političar, dr. sc. ekonomskih znanosti, živio je i stvarao u Makarskoj. Bio je prvi predsjednik Matice hrvatske u Makarskoj. Objavio je 15 zbirka aforizama i epigrama. Djela su mu prevedena na slovenski, rumunjski, makedonski i engleski jezik. Objavio je osamdesetak stručnih i znanstvenih radova iz knjigovodstva, organizacije, vrednovanja rada i planiranja. U knjizi pod naslovom „Rijećima se i zbori i moli i bori“, objavio je svoje političke govore održane od 1990. do 1996. g. Obavljaо je dužnost predsjednika skupštine Splitsko-dalmatinske županije te obavljaо različite poslove u različitim tvrtkama, predavaо stručne predmete budućim ekonomistima. Odlukom prvog predsjednika Republike Hrvatske odlikovan je 1997. godine Redom Ante Starčevića za doprinos održanju i razvitku državotvorne ideje i ostvarenju hrvatske države. Haiku je pisao nekoliko godina. Objavio je dvije zbirke haiku-poezije *Smokvin list*, 2014. g. i *Iskroskok / Sparkling of the Sparks*, 2018. g.

Luka Tomić, a writer and politician, lived and worked in Makarska, Croatia. He had a PhD in Economics and was the first president of the Matrix Croatica, Makarska branch. He published 15 collections of aphorisms and epigrams. His work was translated into Slovenian, Romanian, Macedonian and English. Professionally, he published about eighty scientific papers in

the fields of bookkeeping, organization, work evaluation and planning. His political speeches held during 1990 – 1996 he published in February of 1997, in a book titled “With Words we Speak, Pray and Fight.” During his lifetime he performed various business functions in different companies and was an expert lecturer for future economists. He was the President of the Assembly of the Split-Dalmatia County. He was awarded the Order of Ante Starčević by Croatia’s first president Franjo Tuđman in 1997. Haiku he wrote for several years. He published two haiku collections: *Smokvin list* (A Fig Leaf) in 2014 and *Iskroskok / Sparkling of the Sparks* in 2018.

i petrolejka može smanjiti svjetlost nebeskog svoda	even a kerosene lamp may diminish the light of the sky
proljetna izmaglica jarboli jedrenjaka vise u zraku	spring mist the sailboat masts hung in the air
oluja dan posta noć na trenutak	thunderstorm the day turned into night for a moment
kućni pas već zna da jedino u sebi smije lajati	a house dog knows he is allowed to bark only within himself
taj sumnjiv tip ima svoj brončani kip pun povijesti	this suspicious man has his own bronze statue full of history
primorska bura: reful za refulom u ritmu bez ritma	the Bora of Primorje* in a rhythm without rhythm a gust after gust
pokojnik namah okupi cijelo mjesto na parti	a deceased man gathered the whole village at an obituary

mrtvačko zvono
otkucava zadnji red
biografije

the death knell . . .
tolling the last line
of one's biography

*Primorje – the region of Croatia comprising mostly the coastal areas between Dalmatia, mountainous Croatia, Istria and the Kvarner Gulf of the Adriatic Sea.

VERA PRIMORAC (1942. – 2022.)

Fotografija/Image: Stjepan Rožić

Vera Primorac je u rodnom Mostaru završila osmogodišnju i učiteljsku školu, a na Pedagoškoj akademiji diplomirala je hrvatski jezik i književnost. Dvadeset šest godina radila je kao prosvjetna radnica u BiH, najveći dio svog radnog vijeka u Osnovnoj školi Braća Šimić u Mostaru. Dugi niz godina radila je i u Francuskoj. Tamo je nastavila pisati i objavljivati, ali i slikati na svili. U inozemstvu je imala niz skupnih i samostalnih izložbi, a nekoliko puta je izlagala u Hrvatskoj i BiH. Poeziju je pisala od ranog djetinjstva i objavljivala u raznim listovima i književnim tiskanim i digitalnim časopisima i blogovima. Objavljivala je prozne tekstove: prikaze, zapise, reportaže, kolumnе, priče i aforizme. Ukupno je objavila 10 knjiga, poezija joj je prevedena na nekoliko jezika. Uredila je dvadesetak zbirki poezije i proze. Izdala je četiri zbirke haikua: *Utočišta*, Društvo haiku pjesnika Rijeka, 2006.; *Tragovi*, Društvo haiku pjesnika Rijeka, 2007.; *Miris zemlje*, Matica hrvatska ograna Viškovo, Viškovo, 2008.; *Dvije obale / Dva kraja*, hrvatski jezik i čakavsko narjeće, Viškovo, 2013. Dobitnica je više od dvadeset prestižnih nagrada, međunarodnih i domaćih. Prema izboru Krzysztofa Kokota (Poljska), uvrštena je na popis 100 najkreativnijih europskih haiku-pjesnika u 2010. i 2011. godini. Kao članica Matice hrvatske

– Ogranak Viškovo, 2009. godine nagrađena je Plaketom Općine Viškovo za promicanje hrvatske kulture i pjesnička postignuća.

Vera Primorac graduated from grammar school and the School for teachers in the town of her birth Mostar (Bosnia and Herzegovina) and graduated in the Croatian language and literature from the Pedagogical Academy. Most of her teaching years she worked at the Grammar School "Braća Šimić" in Mostar. She worked as a teacher in France as well, where she continued to write and paint on silk. She had a number of joint and independent exhibitions in France, Croatia and Bosnia and Herzegovina. Vera Primorac wrote poetry from her early childhood, publishing it in a number of literary journals, both in print and digital. For decades she published prose: aphorisms, columns, short stories, reviews and essays. She published ten books, her lyrics being translated into several languages. She edited twenty books of prose and poetry. For her haiku she received over twenty top international and domestic awards. Chosen by Krzysztof Kokot (Poland), she was on the list of the *European Top 100 Haiku Authors* in 2010 – 2011. She was on the editorial staff of the Anthology of the Croatian Haiku Poetry, *An Unmown Sky* (1996 – 2007). She was a member of several literary and haiku associations and as a member of Matrix Croatica, the Viškovo Branch, she was awarded the *Plaque of the Municipal Viškovo*, for her literary attainments and the promotion of Croatia in 2009.

Ulica djetinjstva,
sjećanja promiču
s obje strane.

My childhood street,
memories passing by
on both sides.

Zrake sunca
na zidu učionice,
geometrijske vježbe.

The rays of the sun
on the wall of the classroom,
geometric exercises.

Pusta obala,
dolazak zore čekaju
čovjek i brod.

A deserted shore,
man and ship wait for
the dawning.

Jesenja večer,
kiša ulila glazbu
u oluke.

Autumn evening,
rain poured music
into the gutters.

Na otkosima
trave
vrijeme stalo.

On the swathes
of grass
time has stopped.

čakavsko narječe / the Chakavian Dialect

Nevera.
Va slikarov atelje
zaplovile barki.

Olujna kiša.
U slikarski atelje
uplovile lađe.

Heavy rain storm.
The vessels sailed
into the painter's atelier.

Traki od sunca
zavukli se va mehku
travu.

Sunčeva zraka
zavukla se u mekoću
vlati trave.

A sunbeam
tucked into softness
among the grass blades.

Trudna od puta
i sena pod brestom
šla je' počinut.

Umorna od puta
i sjena pod brijestom
odmara.

Tired from its trip
the elm's shadow
taking a rest.

<https://thehaikufoundation.org/haiku-registry/?Search1=P>
<https://akitahaiku.com/2011/11/12/3-11-haiku-from-vera-primorac-croatia/>
http://www.worldhaiku.net/poetry/si/vera_primorac/1st.html

Mladen Puljek - Balthazar

The results of a Little IRIS Haiku Contest 2021. Rezultati Malog IRISIVOГ natječaja, 2021.

Judged by Debbie Strange, Canada.

Theme: Book and Reading

My thanks to Djurdja Vukelic Rozic for inviting me to adjudicate this contest, and to the entrants who entrusted me with their work. Congratulations to the winners! It was an honour to read the entries for this challenge, and even if your haiku was not chosen, it does not mean it was without merit. Judging choices are subjective, so please don't be discouraged from submitting your poems elsewhere. You just might be the next winner!

I keep the following quote in mind when I submit my own work for consideration:

"What has praise and fame to do with poetry?" – Virginia Woolf

I think we writers have an ingrained love of reading that has likely been present since our childhoods. Who cannot remember the pleasure of learning to read their first book, the delight in practicing their first letters, or the joy in penning their first poem? Literacy gives us access to all the knowledge this world has to offer, and it is a privilege not to be squandered. We all understand that words have the power to hurt or to heal, and they must be wielded with care.

Themed contests present unique opportunities for writers to venture beyond straightforward interpretations of the subject matter. Thinking outside the box is vital in order to lift one's haiku out of the ordinary realm, into the extraordinary. The competition is fierce when all of the contestants are on the same page, so to speak!

Sudila je Debbie Strange, Kanada.

Zahvaljujem Đurđi Vukelić Rožić na pozivu i pjesnikinjama i pjesnicima koji su mi povjerili svoje rade. Čestitam svim nagrađenim autorima. Bilo mi je zadovoljstvo pročitati sve prispevke haikue. Čak i ukoliko vaš rad nije odabran, ne znači da nije vrijedan. Prosuđivanje i ocjenjivanje je subjektivno, stoga molim – ne obeshrabrite se. Svoje rade svakako pošaljite na neko drugo natjecanje. Možda ćete biti sljedeći pobjednik!

Citat Virginie Woolf držim na umu i kada svoj rad šaljem na natječaj: „Što je zajedničko pohvali i slavi s poezijom?“

Mislim da mi književnici imamo ukorijenjenu ljubav za čitanje koja nas po svoj prilici prati od djetinjstva. Tko se ne sjeća radosti učenja čitanja i prvih knjiga, oduševljenja u pisanju prvih slova ili veselja pri bilježenju prvih pjesama? Pismenost nam omogućava pristup svem znanju koje nam svijet nudi i ne smijemo potratiti taj privilegij. Razumijemo da nam riječi donose snagu kojom možemo povrijediti ili liječiti, njima moramo rukovati pažljivo.

Natječaji raspisani na određenu temu predstavljaju jedinstvenu priliku piscima da se odvaze dalje od izravne interpretacije teme. Razmišljanje izvan okvira je važno, na taj način haiku se podiže od uobičajenog u izvanredno. Takvo natjecanje je žestoko jer su svi natjecatelji, da tako kažem, u istom sosu!

FIRST PRIZE / PRVA NAGRADA:

Taylor Jo Kelly, United Kingdom / Ujedinjeno Kraljevstvo

dark forest
a young girl lost
in chapter two

mračna šuma
djevojčica se izgubila
u drugom poglavljju

I was drawn to this haiku from the first reading. A cinematic natural scene is set in the first line, or so we might think. The second line seems to reinforce the idea of a young girl's misadventure. In the final line, we are treated to a charming surprise, and a feeling of joy. How wondrous that feeling of being "lost" in a book! I commend the multiple uses of ambiguity in this poem. Is the girl reading her book in an actual forest, or is it simply the chapter's backdrop? Pivot lines in haiku are intriguing and rather rare, and the adept use of the zoom-in technique lifted this finely crafted poem into "something other" for me.

Ovaj haiku me privukao već u prvom čitanju. Filmski prirodna scena je postavljena prvim stihom ili tako možemo pomisliti. Sljedeći stih izgleda kao pojačanje ideje o djevojčinu udesu. U završnom stihu, doživljavamo ljupko iznenadjenje i osjećaj radosti. Kako čudesno, izgubiti se u knjizi! Nagradujem višestruku uporabu dvostrislenosti u ovoj haiku pjesmi. Čita li djevojčica knjigu u stvarnoj šumi ili je to jednostavno tek kulisa poglavlja? Obrati su intrigantni i rijetko ih primjećujemo u haiku. Za mene, vješta upotreba tehnike zumiranja podigla je ovu profinjeno uređenu pjesmu u „ono nešto.“

SECOND PRIZE / DRUGA NAGRADA: Alan Peat, United Kingdom / Ujedinjeno Kraljevstvo

drifting snow –
buryng her nose
in a new book

leprša snijeg –
nos je gurnula
u novu knjigu

This haiku appeals to me because it leaves something to the reader's imagination. The snowy scene and "burying her nose" immediately conjured the image of my dog exploring the delightful scents of winter. I enjoy the little twist in the final line, and I'm sure we can all relate to the sensory message in this poem. The use of a dash in the first line represents a pause for readers to immerse themselves in the atmosphere, whilst creating what I feel is a necessary grammatical break. The first line might also be taken as a metaphor, as haiku books often showcase one poem per page, surrounded by the "snow" of white space.

Ovaj haiku me privlači stoga što ostavlja nešto i mašti čitatelja. Snježna scena i „nos u knjizi“ neodložno su mi dočarali prizor mog psa koji istražuje izazovne mirise zime. Sviđa mi se mali obrat u posljednjem stihu i sigurna sam da se svatko od nas može povezati sa osjetilnom porukom u ovoj pjesmi. Upotreba crtice u prvom stihu predstavlja pauzu za čitatelja, kako bi se uključio u atmosferu dok kreira, kako ja to osjećam, potrebit gramatički prekid. Prvi stih može se smatrati metaforom; zbirke haikua često su otisnute s tek jednom pjesmom na stranici, okružene bjelinom „snijega.“

THIRD PRIZE / TREĆA NAGRADA: Julie Schwerin, Wisconsin, USA / SAD

a story opening to the timeless moonflower

otvorene priče bezvremenim mjesecčevim cvijetom

Moonflowers are thought to symbolize dreams of love. This beautiful single-line haiku might be comparing the beginning of a romantic relationship to the "opening" and "timeless" beauty of moonflowers. On the other hand, the "story" might also be interpreted as a fantasy that invites the reader to unlock their imagination. I applaud the writer's creativity in using a format that allows the poem to be interpreted in more than one way, depending on where one chooses to place the emphasis.

Smatra se da mjesec cvijet simbolizira snove o ljubavi. Ovaj lijep jednostih mogao bi se usporediti s početkom romantične veze sve do „otvaranja“ i „bezvremene ljepote“ mjeseca cvijeta. S druge strane, „priča“ se može interpretirati kao bajka koja poziva čitatelja da otključa maštu. Odobravam piščevu kreatnost u upotrebi formata koji omogućuje interpretaciju pjesme na više načina, ovisno što sam čitatelj želi nglasiti.

COMMENDATIONS (UNRANKED) / SEDAM POHVALA

The following poems impressed me with their imagery, originality, nuance, and whimsy:

Sljedeće pjesme su me impresionirale svojom maštovitošću, originalnošću, utanačnošću i hirovitošću:

Gregory Piko, Canberra, Australia / Australija

pastel sunrise	pastelní zalazak
the soft cover	mekane stranice
of this book	ove knjige

Karin Hedetniemi, Canada / Kanada

orange sun –	narančasto sunce –
we share the newspaper	podijelismo novine
in equal segments	na jednake dijelove

Baisali Chatterjee Dutt, India / Indija

river poem ...	pjesma o rijeci...
how the words	način na koji riječi
flow through me	teku kroz mene

Greg Schwartz, USA / SAD

dogwood blossoms	cvat svibe
her smile the first time	njen prvi osmijeh
she reads a page	na ovoj stranici

Agnes Eva Savich, USA / SAD

poems as long	duljina pjesama
as the light allows ...	koliko to dopušta svjetlost...
camping	kampiranje

Alvin B. Cruz, Philippines / Filipini

reading Neruda	čitam Nerudu
I follow the river	radije slijedim rijeku
rather than cross it	ne prelazeći je

Alan Peat, United Kingdom / Ujedinjeno Kraljevstvo

another chapter –	još jedno poglavlje –
back on the moon	natrag na mjesec
in pyjamas	u pidžami

Fotografija/Image: iz osobne arhive / From personal files

Debbie Strange is a Canadian short-form poet, haiga artist, and photographer whose work has been widely published internationally. Her chapbook, *The Language of Loss: Haiku & Tanka Conversations*, was the winner of the 2019 Sable Books International Women's Haiku Book Contest. She is also the recipient of the 2020 Snapshot Press Book Award for her forthcoming full-length haiku collection, *Random Blue Sparks*. For further information, please visit her publications and awards archive at: <https://debbiemstrange.blogspot.com>.

Debbie Strange kanadska je pjesnikinja, autorica kratkih pjesničkih izričaja, hajgi i fotografija. Stvaralaštvom je prisutna na međunarodnoj sceni dugi niz godina. Njezina zbirka, *The Language of Loss: Haiku & Tanka Conversations* pobijedila je na natječaju Sable Books International Women's Haiku Book Contest 2019. g. Također, 2020. g. dobitnica je Snapshot Press Book Award za zbirku haikua *Random Blue Sparks*. Za više informacija o njezinim publikacijama molimo posjetite njezinu stranicu: <https://debbiemstrange.blogspot.com>.

Fotografija/Image by Vanice Ferreira

Rezultati 9. natječaja za haiku i hajge, Udruge "Tri rijeke", HPOI Ivanić-Grad, 2022. / The results of the 9th haiku and haiga contests, Ivanić-Grad, 2022

THE 9TH INTERNATIONAL HAIKU /SENRYU CONTEST IN ENGLISH, THE THEME: GOURDS

9. NATJEČAJ ZA HAIKU NA ENGLESKOM JEZIKU, TEMA BUČA

On all contests, domestic (adults and children) and international competition in English, we received 1097 works, this year. The International Haiku Contest in English, the theme of the gourds, counted up to 512 haiku/ senryu by 105 author from 26 countries: Australia, Belgium, Bosnia and Herzegovina, Brasil, Bulgaria, Canada, Croatia, France, Germany, Hungary, India, Indonesia, Italy, Japan, Malaysia, Netherlands, New Zealand, North Macedonia, Philippines, Poland, Romania, Russia, Slovenia, Switzerland, UK, USA.

Ukupno na ovogodišnji natječaj primili smo 1097 radova, od toga 512 na engleskom jeziku iz 26 zemalja: Australija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Bugarska, Filipini, Francuska, Hrvatska, Indija, Indonezija, Italija, Japan, Kanada, Madžarska, Malazija, Nizozemska, Novi Zeland, Njemačka, Poljska, Rumunjska, Rusija, SAD, Sjeverna Makedonija, Slovenija, Švicarska, Velika Britanija.

The contest in English on the theme of the gourds was judged by an'ya / Sudila je an'ya.

The 9th INTERNATIONAL HAIKU/SENRYU CONTEST ON THE "THEME OF GOURDS, 2022" by the Haiku Association Three Rivers for the Pumpkin Festival, has been amazingly fun contest that was an honor for me to judge. I've judged many different contests over the years, but who knew there were so many ways to write about gourds! The theme of gourd haiku attracted numerous unique and enlightening aha moments; I now see "gourds" in a new way!. After (blindly) selecting the winners, I was thrilled to see familiar names but also names that were new to me. It was exciting,

moreover, to read the 512 diverse entries from authors around the globe. This contest theme was very innovative, as were the submissions.

an'ya, judge

Deveti natječaj za haiku/senrju na temu buče u organizaciji Udruge „Tri rijeke“ Haiku pjesnici otoka Ivanića 2022. neizmjerno je zabavan natječaj i počašćena sam što sam bila u prilici ocijeniti pristigle radove. Tijekom godina ocjenjivala sam mnoge natječaje, no tko bi se nadao da postoji toliko mnogo načina da bi se pisalo o – bući! Tema buče privukla je brojne i jedinstvene aha! trenutke, sada tikve i bundeve doživljavam u novom svjetlu! Nakon što sam (anonimno) odabrala pobjedničke radove, oduševila su me poznata imena pjesnika na današnjoj haiku-sceni, ali i ona meni posve nova. Bilo je uzbudljivo čitati 512 tako različitih radova autorica i autora sa svih strana svijeta. Ova tema natječaja je veoma inovativna kao što su bili i pristigli radovi.

an'ya

FIRST PRIZE / PRVA NAGRADA:

Ernesto P. Santiago, Philippines/Filipini

pumpkin faces	lica buča
the child's emotions	dječji osjećaji
started to shout	počinju vrištati

In First Place is this excellent haiku by Ernesto P. Santiago, a well-established haijin who lives in the Philippines. The majority of entries were about pumpkins, but this one stood out way above all the others. It starts out with Ernesto letting us know someone is carving pumpkins. In line 2, he lets us know it's a child but doesn't reveal what kind of emotions the child is experiencing. However, we are left to imagine this for ourselves; the pumpkins could be shouting for joy, or shouting out of fear, anger, love, or any other kind of emotion you can think of. This haiku is a superb example of "showing" rather than "telling." Congratulations, Ernesto!

Na prvom mjestu je odličan haiku Ernesta P. Santiaoga, vrlo dobro poznatog i cijenjenog haidina s Filipina. Većina pristiglih radova bila je o bučama, no ovaj haiku plijenio je pažnju i isticao se između svih njih. Ernest započinje svoj trostih dajući nam na znanje da netko rezbari buče. U drugom stihu, saznajemo da je to dijete no ne otkriva nam kroz koje osjećaje to dijete prolazi. Međutim, preostaje nam zamisliti; buče mogu vrištati s veseljem ili strahom, ljutnjom, ljubavlju, bilo koja vrsta osjećaja koju možemo zamisliti. Ovaj haiku je odličan primjer kako "pokazati" a ne "reći." Čestitam, Ernesto!

SECOND PRIZE / DRUGA NAGRADA:

Susan Burch, USA/SAD

getting the scoop*	najnoviji trač
at the family reunion	na obiteljskom druženju
juicy melon balls	sočne kugle lubenice

This Second Place haiku by Susan Burch of the USA is of no surprise to me since she has a super-talent and a reputation for presenting poignant moments, plus a wonderful sense of humor. Susan's use of the word "scoop" in line 1 leads the reader to an "aha" in line 3. There's a special "scooping" tool to make melon balls and a "juicy" scoop of "gossip" when the family gets together for the reunion. As a bonus, Susan also gives us a strong pivot line. The scope of her writing skills is most definitely notable. Kudos to you, Susan!

Ovaj drugonagrađeni haiku autorice Susan Burch iz SAD-a nije iznenadenje za mene. Ona je veoma darovita haiku-pjesnikinja s reputacijom za prezentiranje pronicljivih trenutaka i odličnim smislom za humor. Njezina uporaba riječi scoop u prvom stihu dovodi čitatelja do "aha" trenutka u trećem stihu. Također, pribor "scoop" je prisutan u ovom haiku a to je žličica za grabljenje sladoleda, u ovom slučaju, kuglica od lubenice. Tumačeći "juicy scoop of gossip" kao "sočni trač" na obiteljskom okupljanju. Kao bonus, Susan nam također daje snažan obrat u svom haiku. Djelokrug njezinih spisateljskih vještina ovdje je veoma izražen. Čestitke, Susan!*

*scoop – žličica za sladoled; najnovije vijesti; sočni trač

THIRD PRIZE / TREĆA NAGRADA:

Taylor Jo Kelly, United Kingdom/Ujedinjeno Kraljevstvo

balafon	balafon
I watch the smile	promatram kako osmijeh
flood her face	preplavljuje njen lice

A fine Third Place by Taylor Jo Kelly of the UK touches on the subject of "gourds" in a very different way. The balafon in line 1 is a gourd-resonated xylophone popular all across West Africa. The music it makes is lilting and would make you smile too. After reading and rereading the 512 gourd-

related haiku, this one became more and more special for me to share with readers. Thank you to Taylor Jo for entering this unique gourd haiku! To see what a balafon looks like and hear its melodic sound, you can watch this video: https://www.youtube.com/watch?v=kXXhp_bZvck

Trećeplasiran rad autorice Taylor Jo Kelly iz UK u doslihu je sa temom "buče" na poseban način. Balafon u prvom stihu je glazbalo ksilosof s rezonantnom kutijom od buča, popularno u zapadnoj Africi. Glazba koju stvara je rasprjevana i dinamična navodeći slušatelja na smiješak. Nakon prvog i svih drugih iščitavanja svih 512 radova na ovom natječaju vezano na buče, ovaj je zauzeo naročito mjesto i poželjela sam ga podijeliti sa čitateljima. Hvala i tebi Taylor Jo što si na ovaj natječaj poslala ovaj jedinstveni haiku o bučama. Ako želite pogledati kako izgleda i zvuči balafon možete vidjeti na: https://www.youtube.com/watch?v=kXXhp_bZvck

FIRST HONORABLE MENTION / PRVA POHVALA:

Cristina-Valeria Apetrei, Romania/Rumunjska

waning moon	mjesec u opadanju
our cantaloupe disappears	naša dinja nestaje
slice by slice	krišku po krišku

In this First Honorable Mention by Christina-Valeria Apetrei from Romania, we can easily grasp the juxtaposition of a “waning moon” and a cantaloupe disappearing “slice by slice” in “crescent shapes”. Not to count syllables, but it’s flowing rhythm with 3 beats in the first and last line, and 3 beats in the words “cantaloupe and disappears” in line 2, is also a plus. Thank you for entering this haiku Cristina!

U haiku istaknutom prvom pohvalom Christine-Valerie Apetrel iz Rumunjske, s lakoćom možemo dokučiti jukstapoziciju "opadajućeg mjeseca" i dinje koja nestaje, "krišku po krišku" u oblicima mladog mjeseca. Ovdje je važno ne brojiti slogove već pratiti ritam što teče s tri dobe u prvom i trećem stihu a tri dobe u riječima "dinja i nestaje" u drugom stihu su također dobitna kombinacija u dodatku. Hvala, Cristina!

SECOND HONORABLE MENTION / DRUGA POHVALA:

Gordana Vlašić, Croatia/Hrvatska

outstretched arms –	raširene ruke –
the scarecrow awaits	strašilo dočekuje
the pumpkin tendrils	vitice buče

From Croatia, a delightful haiku by Gordana Vlašić with the visual of an autumn scarecrow, arms outstretched and giving the pumpkin tendrils a perfect place to climb. We usually think of pumpkin vines growing on the ground, but this is not always the case. Thank you so much for this enlightening moment, Gordana!

Vrsni haiku iz Hrvatske, autorice Gordane Vlašić s prikazom jesenjeg strašila, raširenih ruku, savršeni oslonac za vriježe bundeve. Obično mislimo da vriježe tikvi rastu na zemlji, no to nije uvijek tako. Hvala ti za ovaj trenutak prosvjetljenosti, Gordana!

THIRD HONORABLE MENTION / TREĆA POHVALA:

Jessica Renee Dawson, Canada/Kanada

ornamental gourds	ukrasne tikvice
the centerpiece that was grown	središnji ukras rastao je
in mother's garden	u majčinom vrtu

For the Third Honorable Mention, Jessica Renee Dawson of Canada writes about another use for gourds apart from the food source aspect. The visual of those ornamental gourds as a colorful table centerpiece, and the fact that they were grown in “mother’s garden” makes this haiku work on a personal level. Congrats, to Jessica!

Uradak Jessica Renee Dawson iz Kanade izabrala sam za treću pohvalu na ovom natječaju. Ona piše o uporabi buča s novim pristupom, udaljenim od bundeve kao izvora hrane. Prizor ukrasnih tikvica kao ukras na stolu, pun boja i činjenica da su izrasle u majčinom vrtu, dovodi ovaj haiku na osobnu razinu. Hvala, Jessica.

Our gratitude to all authors and the judge. Thank you for being a part of our Pumpkin Festival!.

Mladen Puljek - Balthazar

**NATJEĆAJ ZA HAIKU NA HRVATSKOM
STANDARDNOM JEZIKU – ODRASLI AUTORI – TEMA
SLOBODNA**

**CONTEST FOR HAIKU IN CROATIAN FOR ADULTS,
THEME FREE CHOICE**

Na domaće natječaje primili smo ukupno 585 radova. / We received 585 works on our domestic contests.

Jednakovrijedne nagrade i pohvale unutar pojedinih kategorija navedene su bez posebnog redoslijeda.

Equivalent awards and commendations within individual categories are listed at random.

Sudio je / Judged by Tomislav Marijan Bilosnić.

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Slavica Grgurić Pajnić, Delnice

Cvjetna livada –
haljina djevojčice
začas nestala

A flowery meadow –
a little girl's dress
gone in a trice

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE:

Ljudmila Milena Mršić, Ivanić-Grad

jutarnji čaj –
u vrtu sjenica
ispija rosu

morning tea –
a tit in the garden
drinking dew

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE:

Jelena Stanojčić, Zagreb

paukova mreža
nema moje majke
s heklom u krilu

a cobweb
missing my mother with
crochet in her lap

POHVALE / COMMENDED WORKS:

Snežana Liber, Sračinec

u ljetnoj noći
na šarenoj prostirci
zvjezdano nebo

this summer night
on a colourful floormat
a starry sky

Gordana Vlašić, Oroslavje

razoren grad...
samo povjetarac
otvara prozore

a destroyed town ...
only the breeze
opening windows

Nikola Đuretić, Zagreb

Jesenji prozor –
iz stare pegle rastu
mačuhice.

Autumn window sill –
old cast iron growing
pansies.

Preveo autor/translated by the author.

**NATJEĆAJ ZA SENRJU NA HRVATSKOM
STANDARDNOM JEZIKU, ODRASLI AUTORI – TEMA
SLOBODNA**

**CONTEST FOR SENRYU IN CROATIAN FOR ADULTS,
THEME FREE CHOICE**

Sudio je Tomislav Marijan Bilosnić / Judged by Tomislav Marijan Bilosnić

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Nina Kovačić, Zagreb

iznenadni test
zujanje muhe reže
muk u razredu

the surprise test
a buzzing of the fly cuts
silence in the class

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE:

Jelena Stanojčić, Zagreb

djeca i kokice
u mojoj kuhinji
vatromet

children and pop corn
in my kitchen
fireworks

TREĆA NAGRADA / TREĆA NAGRADA:

Nina Lučev, Split

tuga sprovoda
svatko sa svojim mislima
Što danas za ručak?

the funeral grief
each of us with our own thought
What will I cook for supper today?

POHVALE / COMMENDED WORKS:

Goran Gatalica, Zagreb

jesenji izbori –	the autumn elections –
političar čeka	a politician waiting for
povoljan vjetar	a favourable wind

Ljudmila Milena Mršić, Ivanić-Grad

rat u Ukrajini –	the war in Ukraine –
u travi par sjenica	a couple of titmouses
navlači glistu	pulling at an earthworm

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

novi vlasnik –	a new owner –
na mjestu vinograda	in place of old vineyard
gore hrpe trsova	piles of vines on fire

NATJEČAJ ZA HAIKU NA KAJKAVSKOM NARJEČJU, ODRASLI AUTORI – TEMA SLOBODNA

CONTEST FOR HAIKU IN KAJKAVIAN DIALECT FOR ADULTS, THEME FREE CHOICE

Sudio je Stjepan Rožić / Judged by Stjepan Rožić

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Tomislav Maretić, Zagreb

cug pela	vlakom	by train
črez kurunušovu šumu –	kroz šumu akacija –	through the acacia grove –
duha v ganjku	miris u hodniku	its scent in the passageway

DRUGE NAGRADE / SECOND PRIZES:

Slavica Sarkotić, Lekenik

Red za cepljenje.	Red za cjepljenje.	The vaccine queue
Babica pod škrlakom objela je ščap.	Starica pod šeširom grli svoj štap.	A crone under her hat cuddles her walking stick.

Ružica Marušić Vasilić, Varaždin

Vu sred veljače rascvela se fijolica fkajena soncem	Usred veljače procvala je ljubičica prevarena suncem	Mid-february a violet in full bloom fulled by the sun
---	--	---

Blaženka Križan, Čakovec

v regasti kiklji maše obešenom soncu skulavi dečec	u rebrastoj haljini obješenom suncu maše dječak u krastama	in ribbed linnen dress a boy with scabbed face waves to the hung sun
--	--	--

TREĆE NAGRADE / THIRD PRIZES:

Darko Foder, Ivanec

Drvena hiža Samuača škripi ž nje čez šarapualjke.	Drvena kuća Samoća iz nje škripi kroz žaluzine.	Log-built cottage – Loneliness squaking from its wooden shutters.
---	---	---

Mira Šincek, Varaždin

Vu selu žeđa mesec vu zdencu 'ma obraz ftopljenika.	Suša na selu Mjesec u bunaru s maskom utopljenika.	Drought in the village The Moon in the well has a mask of a drowned man.
---	--	--

Silva Trstenjak, Štrigova

odmrzavanje ... sunce zdigavle vrh hujke nazaj v nebo	odmrzavanje ... sunce podiže vrh smreke natrag na nebo	the thaw ... the sun raises top of a spruce back on the sky
---	--	---

POHVALE / COMMENDED:

Marija Miklaušić, Stubičke Toplice

na listek	puž dovukao	a snail
zvlekel celu ižu	cijelu kuću	hauling the whole house
puž	na list	on the lieaf

Nada Jačmenica, Sv. Križ Začretje

luknja h pluotu –	rupa u ogradi –	a hole in the fence –
susedov slak omotal	susjedov hladolež	my neighbour's bindweed
moje lučice	obvio moje lučice	wrapped my scallions

Katarina Zadrija, Vrbovec

vrapci na grane –	vrapci na grani –	sparrows on a bare bough –
babine roke v krilu	kvrgave od žuljeva	the crone's hands in her lap
kvrgave z žulji	njene ruke na krilu	covered in calluses

Jasminka Mesarić, Zagreb

Dejžđ curi.	Kiši.	Raining.
Veš na štriku	Rublje na užetu	The laundry on the line
drugi pout se pere.	pere se drugi put.	in second washing.

Stjepan Crnić, Zagreb

Jesenske jutre.	Jesenje jutro.	Autumn morning.
Za oreh na cesti	Vrane u svađi	The crows quarrel
svadiju se vrane.	oko oraha na cesti.	over a walnut on the road.

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

prtvi nočekti	prema noći	twilight
na čveljaki duha	na pčelinjaku miris	in the apiary
housnega meida	šumskog meda	sweet smell of forest honey

NATJEČAJ ZA SENRJU I ŠALJIVI HAIKU NA KAJKAVSKOM NARJEČJU, ODRASLI AUTORI – TEMA SLOBODNA

CONTEST FOR SENRYU AND COMIC HAIKU IN KAJKAVIAN DIALECT FOR ADULTS, THEME FREE CHOICE

Sudio je Stjepan Rožić / Judged by Stjepan Rožić.

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Dimitrij Škrk, Slovenska Bistrica

v potoku	u potoku	in the stream
prazna konzerva	prazna konzerva	an empty fish can
bez jene ribe	bez ijedne ribe	without a single fish

DRUGE NAGRADE / SECOND PRIZES:

Ljerka Poštek Jelača, Ivanić-Grad

glineni pevček	glineni pijetao	a clay rooster*
gledi na dvorišće	promatra dvorište	gazing at the yard
bez živadi	bez peradi	with no poultry

*sljemenjak kokot - a rooster made of pottery, the final roof tile

Franjo Ordanić, Oroslavje

v pličaku	u pličini	from the shallows
deda i vnučak špijuneraju	starac i unuk prisluškuju	old man and his grandson spying on
toples po češki	toples češki	the topless Czech

Tugomir Orak, Varaždin

sparina	sparina	sultriness
cucek šči po zumbulu	pas mokri po zumbulu	a dog pees on a hyacinth
mravi se ftaplaju	mravi se utapaju	drowning the ants

TREĆE NAGRADE / THIRD PRIZES:

Katarina Zadrija, Vrbovec:

vu starem kufuru nušime duhu papiera moljec i ja	u starom kovčegu namirisali smo miris papira i moljac i ja	in an old suitcase we both smell the paper the moth and I
--	--	---

Anica Lukina, Donja Stubica

licitarsko srce oko oltara nosi mlada dovica	mlada udovica oko oltara nosi licitarsko srce	a young widow carrying a gingerbread heart around the altar
--	---	---

Štefanija Ludvig, Dubravica

nočni čuvar spređ jočiju mu skaču beli mišeki	nočni čuvar pred očima mu skakuću bijeli miševi	a night watchman white mice hopping in front of his eyes
---	---	--

Preveo/translated by Vladimir Ludvig.

POHVALE / COMMENDED WORK:

Silva Trstenjak, Štrigova

skoz kaple dežđa se glaosi kukavica s keroga gnezda	kroz kapi kiše glasanje kukavice – iz čijeg gnijezda	through the raindrops the cuckoo's calling – from whose nest?
---	--	---

Nina Kovačić, Zagreb

kričeća gazdarica – na posijane šalate goste se vrapci	vrisak vrtlarice – vrapci se goste na tek zasijanoj salati	a screaming gardener – the sparrows feast on the lettuce seeds
--	--	--

Štefanija Ludvig, Dubravica

otkriti tat susedu opala lafra vu begu z racom	otkriven lopov u bijegu s racom susjedu opala maska	discovery of a thief the neighbour's mask fell off on the run with a duck
--	---	---

Preveo/translated by Vladimir Ludvig.

Vladimir Ludvig, Dubravica

pevec	pijetao	rooster
gozba z črvom	gozba s crvom	his feast with a worm
meta jastreba	meta jastrebu	target of the hawk

Preveo autor/translated by the author.

**NATJEČAJ ZA HAIKU NA ČAKAVSKOM NARJEĆJU,
ODRASLI AUTORI – TEMA SLOBODNA**

**CONTEST FOR HAIKU IN THE CHAKAVIAN DIALECT
FOR ADULTS, THEME FREE**

Sudio je Tomislav Marijan Bilosnić / Judged by Tomislav Marijan Bilosnić.

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

špekule...	pikule...	glass marbles ...
jamke mularije	jamice dječurlije	the children's pits
pune rožic	pune cvijeća	filled with flowers

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE:

Ivan Gaćina, Zadar

zima na škoju...	zima na otoku...	winter on the island ...
kalom vijađaju	ulicom putuju	down the street
zvizde	zvjezde	traveling stars

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE:

Franko Stipković, Zagreb

Kroz bjesak lampa, iz črnog mraka noći, urlik čagaja.	Kroz bljesak munje, iz tame noći urlik čaglja.	Through the flash of lightning from the dark of the night the jackal's roar.
---	--	--

POHVALE / COMMENDED WORK:

Aljoša Vuković, Šibenik

procesija –	procesija –	a procession –
svi gledaju u sveca	svi gledaju sveca	everybody looking at the saint
a ja u pašte	a ja kremšnите	I gaze at the cream pies

Nina Lučev, Split

brod takaje	brod pristaje	the ship docking
rojeni otok čeka kasil	rodni otok čeka lijes	a birth island waiting for
zanjivijađ	posljednje putovanje	a coffin and the last trip

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

vajik nasmijan	uvijek nasmijan	always smiling
uz majkin šparhet –	uz majčinu peć	by my mother's stove –
packamin	dimnjičar	the chimney sweep

NATJEČAJ ZA TANKU NA HRVATSKOM STANDARDNOM JEZIKU, ODRASLI AUTORI – TEMA SLOBODNA

CONTEST FOR TANKA IN CROATIAN FOR ADULTS, THEME FREE CHOICE

Sudio je/Judged by Tomislav Marijan Bilosnić

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Ova je nagrada poništена s obzirom da je tanka objavljenu u časopisu cattails u travnju, 2022.

Ivan Gaćina, Zadar

odsjaj zvijezda	a flash of starlight
kroz prozorsko okno	through a window pane
staračkog doma...	of the nursing home ...
na noćnom ormariću	on her nightstand
zadnji titraj svijeće	the last flicker of a candle

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE:

Nevenka Erman, Žminj

prozirnom mrežom
pauk prekrio cvat lipe
prije svitanja
lahor radišnoj pčeli
otpuhnu veo nad medom

with its see-through net
a spider covered a linden flower
before dawn
the breeze blows away the veil
above the honey, for the bee

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE:

Silva Trstenjak, Štrigova

kroz crkveni vitraj
sunčeve zrake
dotiču molitve –
na velikom platnu
ikona windowsa

through the stained glass window
the sunrays touching
the prayer in the church –
on a large screen
the windows' icon

POHVALE / COMMENDED WORKS:

Sonja Kokotović, Zagreb

zlati ga mjesec
planina od popluna
njene postelje
nikada više snova
sa mirisom jabuka

he is gilded by the moon
under a mountain of the quilt
of her bed
never more will there be the dreams
with a sweet smell of apples

Midhat Hrnčić-Midho, Sanski Most, BiH

zvjezdano nebo
noćas studeni vjetar
okuplja ovce
pastir i njegovi psi
griju se uzajamno

a starry sky
the cold winds tonight
gathering the sheep
a shepherd and his dogs
warm each other

Štefanija Ludvig, Dubravica

odmor od sunca --
mali oblak krade
toplju zraku svjetlosti
ruži i krilima
šarenog leptira

a break from the sun –
a small cloud steals
the warm ray of light
of the rose and
colourful butterfly wings

Preveo/translated by Vladimir Ludvig.

Zlata Bogović, Varaždin

Odlazi noć.
Vjetar odnosi lišće
ispod breze.
Olinjali pas laje
na susjedovu mačku.

The night is leaving.
The wind carries the leaves away
from under the birch tree.
A moulting dog keeps barking
at the neighbour's cat.

NATJEČAJ ZA HAIKU NA HRVATSKOM STANDARDNOM JEZIKU ZA UČENIKE OSNOVNIH ŠKOLA – SLOBODNA TEMA

CONTEST FOR HAIKU IN CROATIAN FOR GRAMMAR SCHOOL PUPILS – THEME FREE CHOICE

Kategorija niži razredi / Category grades 1-4:

Sudile / Judged by Mirjana Rajter i Dubravka Mataušić.

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Viktor Žiković, 1.a razred produženog boravka / 1st grade, extended stay

Kad ga ne vide,
cvijet otvara
svoje latice.

While unseen,
a flower opens
its petals.

OŠ „Eugen Kumičić“ Rijeka, mentorica / tutor: Lučana Manzoni

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE:

**Sebastian Trepša Zorica, 1.a razreda produženog boravka /1st grade,
extended stay**

Šareni cvijet	Colourful flower
pod plavim nebom sjaji,	shines under the blue sky,
čeka leptira.	waiting for a butterfly.

OŠ „Eugen Kumičić“, Rijeka, mentorica / tutor: Lučana Manzoni

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE:

Ivan Jauk, 1.a razreda produženog boravka / 1st grade, extended stay

Šuma miriše	Scented woods
od stabla i cvijeća,	from the trees and flowers,
na cvijetu leptir.	a butterfly on a flower.

OŠ „Eugen Kumičić“, Rijeka, mentorica / tutor: Lučana Manzoni

Kategorija viši razredi / Category grades 5-8:

Sudile / Judged by Mirjana Rajter and Dubravka Mataušić.

PRVE NAGRADE / FIRST PRIZES:

Lana Polonijo, 7.b razred / 7th grade

šareni leptir	a colourlul butterfly
na krilima zore	brings the Spring on the wings
donosi proljeće	of the dawn

Osnovna škola Vežica, Rijeka, mentorica / tutor: Florentina Horvat

Marie Brajković, 6. razred / 6th grade

proljetna kiša	Spring rain,
dječji osmijesi preskaču	the children's laughter hops over
lokvu po lokvu	puddle after puddle.

Osnovna škola Vežica, Rijeka, mentorica / tutor: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

DRUGE NAGRADE / SECOND PRIZES:

Matej Rudež, 6.c razred / 6th grade

Pred brodom	In front of a ship
u rumenilu jutra	in the morning's vermillion
budi se zora	the awakening day

OŠ A. B. Šimić, Drinovci, mentorica / tutor: Ivana Vukšić

Jakov Šoštar, 5. razred / 5th grade

U blistavom slapu	In a shiny waterfall
uzburkani mjeđurići	restless bubbles
dižu maglicu.	lifting the mist.

OŠ Antuna Mihanovića, Klanjec, mentorica / tutor: Dragica Gajšak

Ena Delić, 6. razred / 6th grade

ushićenje –	jubilance –
lubenica u vrtu	watermelon in the garden
otvara cvijet	opening its flower

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica / tutor: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Jana Pavlović, 5. razred / 5th grade

dozrjelo grožđe	ripening grapes
ljetni pljusak prekida	a summer shower interrupts
gozbu kosova	the blackbirds' feast

OŠ Nikola Tesla, Rijeka, mentorica / tutor: Ivana Smolčić Padjen

TREĆE NAGRADE / THIRD PRIZES:

Noel Markežić, 5. razred / 5th grade

Nemirno more	A sunbeam
pomilovala	caressing
sunčeva zraka	the restless sea

OŠ Milana Šorga, Oprtalj, mentorica / tutor: Sanja Petrov Vlahović

Emilia Haller, 8. razred / 8th grade

uskrnsno jutro	Easter morning
pogled u bistro nebo,	a gaze at a clear sky
niotkud kiša	the sudden rain

OŠ Nikola Tesla, Rijeka, mentorica / tutor: Ivana Smolčić Padjen

Teo Dipić, 6. razred / 6th grade

ljepota iz tla –	beauty from the ground –
uskoro rezbarenje	soon we will be carving
osmijeha buče	smiles in the pumpkins

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica / tutor: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

POHVALE / COMMENDED WORKS:

Tia Ivanković, 5.c razred / 5th grade

u japanskom vrtu	in the Japanese garden
malo jezero –	a small lake –
ogledalo proljeća	a mirror of the Spring

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica / tutor: Florentina Horvat

Aron Margitić, 8. razred / 8th grade

Cvjetna nedjelja –	Palm Sunday –
na našim licima	the violets' petals
latice ljubica	adorn our faces

OŠ Vežica, Rijeka, mentorica / tutor: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

Vanessa Pavićevac, 8. razred / 8th grade

(školuje se po primjerenom obliku / appropriate form of education)

proletarna zraka	a Spring sunbeam
iza tamnih oblaka,	behind murky clouds,
sramežljiva je	so shy

OŠ Nikola Tesla, Rijeka, mentorica / tutor: Ivana Smolčić Padjen

**NATJEČAJ ZA HAJGU ZA UČENIKE NIŽIH RAZREDA
OSNOVNIH ŠKOLA – TEMA BUČA**

**CONTEST FOR HAIGA FOR GRAMMAR SCHOOL
PUPILS, GRADE 1 – 4, THEME THE GOURD**

Sudila / Judged by dr. art. Mirjana Drempetić Hanžić

Kategorija prvi razred / Category 1st grade

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Mara Majer, 1.a razred produženi boravak / 1st grade, extended stay

Smeđa bučica
jako lijepo raste
ispod listića

A brown squash
growing nicely
under a leaf

OŠ "Eugen Kumičić", Rijeka, mentorica / tutor: Lučana Manzoni

Lijepa i čista kompozicija puna sitnih detalja zelenih listića, žutih cvjetova bučice i vitica poput filigrana ilustrira stihove o smeđoj bučici i njezinom naprednom rastu. Jednostavno, a jako lijepo izrečeno i nacrtano.

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE:

Luka Panić, 1.a razred, produženi boravak / 1st grade, extended stay

pokraj jagoda
sakrila se bundeva
mirisna žuta

yellow and fragrant
a squash hiding
among strawberries

OŠ "Eugen Kumičić", Rijeka, mentorica / tutor: Lučana Manzoni

Mirisni doživljaj punih crvenih jagoda i sakrivene narančaste buče između njih, lijepo je i čvrstog oblika ilustriran u haiku pjesmi kratkog daha poput sličice iz gredice.

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE:

Sebastian Trepša Zorica, 1.a razred, produženi boravak /
1st grade, extended stay

Lijepa buča
uskoro će narasti
nikne iz zemlje

A nice squash
sprouting from the soil
will grow large soon

OŠ "Eugen Kumičić", Rijeka, mentorica / tutor: Lučana Manzoni

Doživljaj smeđe zemljane gredice na kojoj niču zelene linije bučinih vitica i male buče koja polako raste, ilustriran je u ovoj dijagonalnoj kompoziciji, čekamo bučicu da naraste velika i jarka.

POHVALA / COMMENDED WORK:

Erik Rakitničan, 1.a razred, produženi boravak /
1st grade, extended stay

Lijepa buča
crvena i ukusna
ima ih puno

Beautiful pumpkin
red and tasty
so many of them

OŠ "Eugen Kumičić", Rijeka, mentorica / tutor: Lučana Manzoni

Jednostavnji stihovi o jednostavnom procesu rasta buča na gredici, ima ih puno različitih veličina. Lijepo je prikazana gradacija rasta crvenih buča.

Kategorija treći razred / Category 3rd grade

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Dora Ožanić, 3. razred / 3rd grade

Ljubičasta boja
dotakla je bundeve
bogatstvo noći

A purple colour
touching the pumpkins
riches of the night

OŠ Škulinje, Rijeka, mentorica / tutor: Snježana Beletić

Interesantna je komplementarnost boja u kompoziciji i zanimljiv kontrast boja i linija. Tekst je lijepo dočarao bogatstvo i personificiranje noći koja dotiče bundeve. Lijepo rečeno i originalno slikarskim potezima naslikana kompozicija.

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE:

Nika Sedlić, 3. razred / 3rd grade

Na šarenom polju
berba počinje
strah od odlaska

Start of the harvest
in the colourful field
fear of departure

OŠ Škulinje, Rijeka, mentorica / tutor: Snježana Beletić

Zbijenost oblika bundeve u niz poput perlca na ogrlici dočarava atmosferu berbe i strah od odnošenja zrelih buča sa šarenog polja. Tko zna čega se bojimo, zašto strah od odvajanja, ne znamo, ali uvjerljivo osjetimo tu atmosferu...

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE:

Val Travaš, 3. razred / 3rd grade

Tiho je
narančasto polje
sajam jeseni

Quiet is
an orange field
the Autumn Fair

OŠ Škulinje, Rijeka, mentorica / tutor: Snježana Beletić

Lijepa je piramidalna kompozicija žutih i narančastih oblika na ljubičastoj podlozi. Gomila pobranih bundeva gizdavo se nudi na jesenskom sajmu.

POHVALJEN RAD / COMMENDED WORK:

Eni Raunić, 3. razred / 3rd grade

Noć u polju
bundeve na okupu
toplina zajednice.

Night in the field
pumpkins in batches
the warmth of unity.

OŠ Škulinje, Rijeka, mentorica / tutor: Snježana Beletić

Stihovi o noći u polju bundeva koje se griju svojim toplim koloritom dok ih poslože na hrpice, lijepo je i simbolički pomalo šablonski predstavljeno u ovoj haiku ilustraciji. Ali riječi *toplina zajednice* jako odzvana.

**NATJEČAJ ZA FOTO-HAJGU ZA UČENIKE VIŠIH
RAZREDA OSNOVNIH ŠKOLA, TEMA SLOBODNA
CONTEST FOR HAIGA FOR GRAMMAR SCHOOL
PUPILS, GRADE 5 – 8, THEME FREE CHOICE**

Sudila / Judged by dr. art. Mirjana Drempetić Hanžić.

Kategorija šesti razred / Category 6th grade

Osnovna škola Vežica, Rijeka / Grammar School Vežica, Rijeka

Mentorica/tutor: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Taša Zatezalo

buđenje...
podizu se jedra
u lučici

waking up ...
the raising the sails
in the port

Ljepota i nježnost glavnog motiva s fotografije-bijelog leptira, u formi koja podsjeća na jedra, odlično korespondira s tekstom haiku-stihova: laganim pokretanjem jedrenjaka u rano jutro iz mirne luke.

SECOND PRIZE / DRUGA NAGRADA:

Petra Krolo

srce šume
priroda uvijek
iznenađuje

the wood's heart
Nature surprising us
all the time

Oblik srca nije šablonski ilustriran, nego je usuglašen s glavnim motivom prepoznatog kao srce, vidljivo samo iz žablje perspektive, a formiramo je plavetnilom neba u krošnjama visokih stabala u šumi, lijepo imenovano kao srce šume. Priroda nikad nije dosadna i uvijek nas iznenađuje.

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE:

Goran Arsić

zimsko cvijeće...
ogrlica jezera
već je gotova

zimsko cvijeće
ogrlica jezera
već je gotova

winter flowers
the lake's necklace
created already

Posebnost motiva opisanog kao ogrlica jezera u zimskom sunčanom danu, lijepo je dočarana zaleđenim rubom jezera. Kada se zamrzne cvijeće u zimi na obrubu jezera i kristalići leda stvaraju sjaj poput ogromne dijamantne ogrlice.

POHVALA / COMMENDED WORK:

Marie Brajković

hotelski prozor
u ritmu concherosa
razbuđivanje

the hotel's window
waking up to the rhythm of
the Choncheros

Ljepota boja i živost perja, ritam i raspored ptica daju nam prekrasan motiv vidljiv kroz hotelski prozor nekog egzotičnog mjesta. Nakon dugog putovanja sve podsjeti na ritam i ples egzotičnih plemena koji razbuđuje svojim ritmom.

Kategorija osmi razred / Category 8th grade

Osnovna škola Vežica Rijeka / Grammar School Vežica, Rijeka

Mentorica / tutor: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

PRVA NAGRADA / FIRST PRIZE:

Mara Smoјver

dan bez sunca
maglovita tišina
usporen korak

a sunless day
misty silence
slowing down one's steps

Jednostavnost maglovitog jutra bez sunčevog sjaja prenuta je stisnutim cvijetkom tratinčice, što nam je u prenesenom značenju: i mala naznaka istinske ljepote u tmurnim vremenima nahrani nam dušu, kao i mala tratinčica u neuglednom travnjaku.

DRUGA NAGRADA / SECOND PRIZE:

Paula Donadić

japanski vrt
nakon kiše sklad
zemlje i neba

Japanese garden
harmony of the earth and sky
after the rain

Ljepota fotografije cijelih cvjetova otpalih s grana proljetnog stabla na blatu i lokvama poslije kiše u tolikom kontrastu stvaraju neopisiv sklad i ljepotu poput japanskog zen vrta. I odraz neba u vodi stvara potpunost rajskog vrta.

TREĆA NAGRADA / THIRD PRIZE:

Alan Bolić

dunavski valovi
sočan kolač nestaje
prije zalaska

the waves of the Danube
a juicy cake disappears
before the sunset

Dunavski valovi su sočan i osvježavajući kolač s višnjama i bijelim pokrovom od šлага i u ovoj fotohajgi intelijentno je povezan okus sa predivnom slikom Dunava pred zalazak sunca. Nestaje brzo kao što sunce zalazi na horizontu.

POHVALA / COMMENDED WORK:

Jerko Jusup

prvi dan ljeta
tišina rijeke k moru
nenarušena

summer solstice
the river's silence to the sea
undisturbed

prvi dan ljeta
tišina rijeke k moru
nenarušena

Prikaz atmosfere mira i tištine koja nije narušena ni u ljetni dan na ušću rijeke u more, s plavetnilom neba u vodi i sjene stabala daju posebni fluid meditacije i estetske kontemplacije.

Komentari / Comments by dr. art. Mirjana Drempetić Hanžić

Ukoliko nije drugačije navedeno, nagrađene radove prevela Đurđa Vukelić Rožić.

/Unless otherwise attributed, awarded poems translated by. D. V. Rožić.

IZLOŽBA HAJGI / THE HAIGA EXHIBITION

an'ya

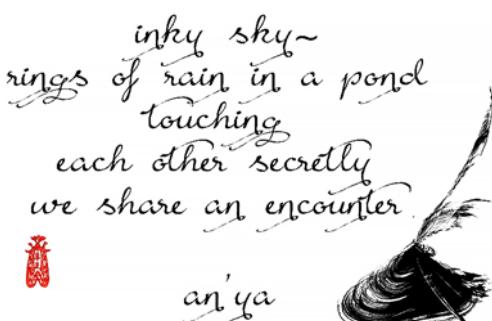
how many times
I've crushed autumn leaves
until today
when a chickadee drank
from one that cupped the rain

koliko puta
zdrobih jesenje lišće
sve do danas
kada je sjenica iz jednog
pila sakupljenu kišu

unattended
among toxic weeds
in a bone yard
only forgotten souls –
the dead mourn the dead

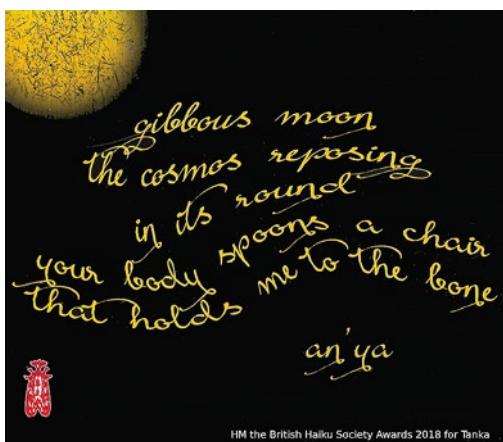
nezbrinut
među otrovnim korovom
u kosturnici
tek zaboravljene duše –
mrtvi oplakuju mrtve

Published Ribbons
TCA Award 2021

inky sky –
rings of rain in a pond
touching
each other secretly
we share an encounter

crno nebo –
prsteni kiše u lokvi
dodirujući
jedno drugo tajno
podijelismo susret

gibbous moon
the cosmos reposing
in its round
your body spoons a chair
that holds me to the bone

mladi mjesec
u svom kruženju
odmara svemir
tvoje tijelo oblikuje stolac
koji me drži do srži

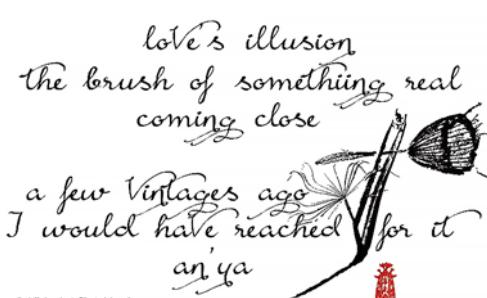

Christmas sky
a handful of stars
scattered across

božićno nebo
po njemu raspršena
šačica zvijezda

from Songs of the Water Sea Opera

Published at Sketchbook

embarking
on this final voyage
of our lives
so much more we know now
we knew not before love

ukrcavajući se
na to konačno putovanje
naših života
mnogo više znamo sada
a nismo znali prije ljubavi

leave me not
with a silent night
play me like
musical strings plucked
of nimble fingers

ne ostavljam me
sa tišinom noći
sviraj me kao da su
iz spretnih prstiju
žice počupane

love's illusion
the brush of something real
coming close
a few vingates ago
I would have reached for it

ljubav je iluzija
kičica nečeg stvarnog
približava se
pred nekoliko berbi
pružila bih ruku za njom

*between us
and warm summer sun
lilac buds
on the very
of becoming*

*brink
scent*

an'ya

*as a sailor
longing for the sea
am I for love
the kind that will be
endless fathoms deep*

an'ya

First Place Lyrical Passion Poetry Contest

between us
and warm summer sun
lilac buds
on the very brink
of becoming scent

između nas
i toplog ljetnog sunca
pupa jorgovan
na samom rubu
da postane miris

as a sailor
longing for the sea
am I for love
the kind that will be
endless fathoms deep

kao mornar
što čezne za morem
mogu li voljeti
onom ljubavlju koja će biti
beskrajne milje duboka

Biografija/Biography:

In 2011, **an'ya** was voted one of the top 10 living haiku poets in the world. She's the Founding and First Editor/Publisher of *Ribbons Journal* for the Tanka Society of America, Founder and First Editor of *cattails online* collected works for the United Haiku and Tanka Society, Founder and Editor of *Moonset Literary Newspaper* and journal, Founder and Past Editor of *Tanka Origins*, and past Editor of *haigaonline*. **an'ya** has numerous books to her credit and has been published in many anthologies, journals, places online, magazines, newspapers, etc. Her art has been featured in various galleries, and her works published on wind chimes, read on the radio, displayed at libraries in the USA, Canada, and Australia. She writes the tanka genre as well and her tanka has been published on Vancouver buses for the "Poetry Moves" project. **an'ya** also has 11 tanka which are an opera called "Songs

of the Winter Sea". Besides winning literally hundreds of awards and contests, she's a seven-time winner of the British Haiku and Tanka Society Competitions.

Extended bio: <https://www.tankaanya.com/oeuvre>

Godine 2011. an'ya je uvrštena među 10 vrhunskih živućih haiku-pjesnika svijeta. Osnivačica je i prva urednica/nakladnik Ribbons Journal pri Tanka Society of America, osnivačica i prva urednica digitalnog časopisa cattails online (prikljupljeni radovi za United Haiku and Tanka Society), osnivačica i urednica žurnala Moonset Literary Newspaper, osnivačica te bivša urednica Tanka Origins i haigaonline. Kreirala je niz knjiga, njezina su djela objavljivana u brojnim antologijama, časopisima, na internetu, novinama, žurnalima itd. Njezina umjetnost je predstavljena u raznim galerijama a njezina djela objavljena na vjetrenim zvонима, čitana na radiju, izložena u knjižnicama diljem SAD-a, Kanade i Australije. an'ya piše japansku kratku pjesmu tanku i njeni su radovi istaknuti na autobusima u Vancouveru, u sklopu projekta "Poetry Moves" (Poezija pokreće). Također, opera „Songs of the Winter Sea“ kreirana je od 11 njezinih tanki. Osim što je za svoje radove osvojila doslovno stotine nagrada i natječaja, sedam puta je pobijedila na natječajima The British Haiku and Tanka Society Competitions.

Više na <https://www.tankaanya.com/oeuvre>

Mladen Puljek - Balthazar

HAIGA EXPERIMENT

Art by Stephan Lupino, haiku by Sherry Grant

eyes only
for each other
eternal fire

ART: STEPHEN LUPINO
(CROATIA)

HAIKU: SHERRY GRANT
(NEW ZEALAND)

eyes only
for each other
eternal fire

samo oči
jedno drugom
vječna vatra

rolling waves
an embrace larger
than the sky

art: Stephan Lupino (Croatia)

haiku: Sherry Grant (New Zealand)

rolling waves
an embrace larger
than the sky

kotrljajući valovi
zagrljaj veći
od neba

*embedded
deep in memory
your fragrance*

art: Stephen Lupino (Croatia)

haiku: Sherry Grant (New Zealand)

embedded
deep in memory
your fragrance

ugrađen
duboko u sjećanje
tvoj miris

HAIKU MERIDIJANI / HAIKU MERIDIANS

Prepared by/Pripremili Goran Gatalica and Dejan Pavlinović

HANABUSA MASAMICHI

Fotografija iz osobne arhive/Image from personal archive

Short biography:

Ambassador **Hanabusa Masamichi** was born in Tokyo in 1933. After graduating from Keio University, he joined the Japanese Foreign Service and served in UK, Thailand, USA and Italy. In retirement, while serving as Advisor to Chairman of Kajima Corporation, he presided over various non-profit organizations such as Japan-Italy Association and the English-Speaking Union of Japan. He wrote poems of various types both in Japanese and English. Among them haiku is his latest favourite pastime. As a diplomat Hanabusa Masamichi saw various peoples and places of the world. After 80 he wrote several books including *Memoirs*. His vast accumulated experiences also help him in making poems as a hobby including haiku both in Japanese and English. He keenly senses the passage of time from the past into eternity as well as greatness and futility of human endeavours. He admires Basho, T.S. Eliot, Nishiwaki Jyunzaburo, a surrealist poet, and Komatsu Sakyo, a Japanese science fiction writer.

Interview with Hanabusá Masamichi

- You worked at Kajima Corporation, one of the largest construction companies in Japan as Advisor to its Chairman, Ishikawa Rokuro, helping him to promote cultural relations between Japan and Italy. In which ways have you promoted these cultural relations between Japan and Italy? What important life experiences came from this?

While I was Ambassador in Italy, I was closely involved with "Japan in Italy, 1995-96" festival, holding quite a few cultural events in Italy, such as Kabuki's one month tour in Italy and a very large Exhibition of Japanese Culture before the arrival of Western culture to Japan. It aroused a strong interest in Japanese culture in Italy. The Italian government and private enterprises wanted to reciprocate the Japanese initiatives, by holding an equally large Italian festival in Japan in 2000-2001. Dr. Ishikawa Rokuro of Kajima was asked to help publicizing these Italian initiatives in Japan. I was made to serve the position of Executive Director of the Japanese Promotion Committee.

From these experiences I came to realize that between highly developed friendly nations the promotion of mutual cultural relations has become the highest diplomatic priority. I am convinced that mutual respect and understanding of each other's cultural and traditional backgrounds forms and strengthens the foundation of good neighbourly relations among the advanced nations.

- Haiku is a poetry form that gets inspiration from nature around us. Do you as a poet who writes haiku feel and see nature differently than other poets? What is the concept of musicality in a haiku poem? Do you read your haiku aloud to experience its musicality?

We all are parts of nature: nature resides within us, and we live in nature. We are unfortunately overwhelmed by daily involvement in business and worldly cares, and tend to forget the significance of nature. Poetical efforts, be it haiku or surrealistic poems, are positive human endeavours to remind ourselves of our inseparable unity with nature. Haiku, in my view, is the sharpest cutting edge of these endeavours as it makes us conscious of the surrounding nature. Good haiku must read smoothly, as spring rain soaks into the ground. Tonality and musicality of the used words is the key to good haiku. As it is well known, the Japanese language can flow well in 5 syllables and 7 syllables. Tanka, a Japanese traditional poetry dating 1000 years as well as the impressive serifu lines of kabuki all consist of 5-7-5 syllables. This is innate rhythm of the language. Of course, I read my haiku aloud to myself to make sure that it's musicality may impress its readers with pleasure and ease.

- *How do you think one should treat a haiku without a kigo (seasonal reference)? Is it still haiku or not? Is kigo the only criterion that distinguishes haiku from other minimalistic poems? Is it wrong if there are two kigo in a haiku?*

The “haiku” today in the world is one of the various three-line minimalist poetries. In a nation like Japan where seasonal differences are saliently distinguishable, kigo is very important. But in the gaining international recognition the requirement of kigo must be compromised. I personally feel any minimalist poem composed of three parts, in meaning, musicality and mutual contrast may be considered as family of haiku. Obviously, if I am a Brazilian or Iraqi, the meticulous requirement of kigo would restrict, rather than promote, my poetic expression. Personally, I am inclined to tolerate two kigo in a haiku, when considered poetically necessary, as long as they correspond to the same season.

- *Though a person may live to as much as 100 years, one will only experience cherry blossoms a hundred times. What do you think about this idea? Could you discuss your approach to haiku? In your writing, what themes do you emphasize as most important?*

The essence of haiku, in my view, is to underline the universe’s transience, futility of human life and sense of time. Ours is a life of *IchigoIchie*, you meet once and perceive all. One time experience could be eternal. When I engage in creating haiku, I try to express my feeling of unity with nature with the musicality of words and a little bit of humorous sense, which is the spice of life.

- *If haiku is the last flower of Japanese culture, why is it so difficult to get haiku on the list of protected cultural heritage of the world, after the literary global blooming of haiku? Or is it perhaps because of this?*

(The Matsuyama Declaration of 12 September 1999, a statement made by Toru Haga with ArimaAkito, Minister of Education of Japan, Ueda Makato, Professor Emeritus of Stanford University SohSakon, Poet Kaneko Tohta, President of the Modern Haiku Society Jean Jacques Origas, French Oriental Language Research Institute.)

Haiku is definitely not the last flower of Japanese culture. All Japanese have written haiku over centuries, young or old, one way or another. It is part of an established Japanese tradition and will remain so. Some haikus are considered better than others through the accumulated sensitivity of the Japanese readers. In spite of the Matsuyama Declaration, therefore, strictly speaking, “haiku” can only be composed in the Japanese language. But I accept haiku must lose something as it transcends national borders and is to be written in non-Japanese languages.

Selection of haiku poems:

an olden shop
welcomes me
as I walk this road

winter walking
straight and honest,
on the chosen road

some dream
still burns
as I look to 88

reading is my only pastime
in a mountain cottage
drenched by rainy fog

an octogenarian couple
eats without words
soft adzuki-bean jelly

what a rich life!
planting countless peonies
in a big vase

a flash of thunderbolt
trembling bamboo grass
in pitch darkness

sudden silence descends
on the hitherto gay table
as ices are served

only tomb stones prove
here lived generations
who enjoyed this spring

ahead
of my wife's smartphone
cherry blossoms

one smartphone after another
descends from
the summer train

an ant
carries a heavy load
in autumn shadow

Kratka biografija:

Veleposlanik Hanabusa Masamichi rođen je u Tokiju 1933. godine. Nakon što je diplomirao na Sveučilištu Keio, pridružio se japanskom Ministarstvu vanjskih poslova i služio u Velikoj Britaniji, Tajlandu, SAD-u i Italiji. U mirovini, dok je bio savjetnik direktora tvrtke Kajima Corporation, predsjedavao je raznim neprofitnim organizacijama kao što su Japansko-talijansko društvo i Unija engleskoga govornog područja Japana. Napisao je pjesme raznih vrsta na japanskom i engleskom jeziku. Među njima je haiku njegova najnovija omiljena razzbibriga. Kao diplomat Hanabusa Masamichi upoznao je različite narode i mesta u svijetu. Nakon 80. godine napisao je nekoliko knjiga uključujući *Memoare*. Njegovo ogromno stečeno iskustvo također mu pomaže u stvaranju pjesama kao hobija, uključujući haiku na japanskom i engleskom. Intenzivno osjeća prolazak vremena iz prošlosti u vječnost, kao i veličinu i uzaludnost ljudskih nastojanja. Divi se Bashou, T.S. Eliotu, Nishiwaki Jyunzaburu, nadrealističkom pjesniku, i Komatsu Sakyi, japanskom piscu znanstvene fantastike.

Intervju s Hanabusom Masamichijem:

- Radili ste u tvrtki Kajima Corporation, jednoj od najvećih građevinskih tvrtki u Japanu, kao savjetnik njezinog direktora Ishikawe Rokura, pomažući mu u promicanju kulturnih odnosa između Japana i Italije. Na koje ste načine promovirali ove kulturne odnose između Japana i Italije? Koja su važna životna iskustva proizašla iz ovoga?

Dok sam bio veleposlanik u Italiji, blisko sam surađivao s festivalom "Japan u Italiji, 1995-96", održavši dosta kulturnih događaja u Italiji, kao što je Kabukijeva jednomjesečna turneja po Italiji i vrlo velika izložba japanske

kulture prije dolaska zapadne kulture u Japan. Probudio je snažan interes za japansku kulturu u Italiji. Talijanska vlada i privatna poduzeća željeli su uzvratiti japanskim inicijativama održavanjem jednako velikoga talijanskog festivala u Japanu 2000.–2001. Dr. Ishikawa Rokuro iz Kajime bio je zamoljen da pomogne u realizaciji ovih talijanskih inicijativa u Japanu. Ja sam pristao djelovati kao izvršni direktor Japanskog odbora za promicanje. Iz tih sam iskustava shvatio da je među visokorazvijenim prijateljskim nacijama promicanje međusobnih kulturnih odnosa postalo najviši diplomatski prioritet. Uvjeren sam da međusobno uvažavanje i razumijevanje kulturnog i tradicionalnog porijekla tvori i jača temelje dobrosusjedskih odnosa među naprednim narodima.

- *Haiku je pjesnička forma koja crpi inspiraciju iz prirode oko nas. Je li kao pjesnik koji piše haiku osjećate i vidite prirodu drugčije od ostalih pjesnika? Što predstavlja pojam muzikalnosti u haiku pjesmi? Čitate li svoj haiku naglas kako biste doživjeli njegovu muzikalnost?*

Svi smo mi dijelovi prirode: priroda živi u nama i mi živimo u prirodi. Nažalost, opterećeni smo svakodnevnim poslom i svjetovnim brigama i skloni smo zaboravljati značenje prirode. Pjesnički napor, bilo da se radi o haiku ili nadrealističkim pjesmama, pozitivna su ljudska nastojanja da se podsjetimo na naše nerazdvojivo jedinstvo s prirodom. Haiku je, po mojoj mišljenju – najoštrijia oštrica ovih nastojanja, jer nas čini svjesnima prirode oko nas. Dobar haiku mora se čitati glatko kao što se proljetna kiša upija u zemlju. Tonalitet i muzikalnost korištenih riječi ključ su dobrog haikua. Kao što je poznato, japanski jezik može dobro teći u 5 i 7 slogova. Tanka, japanska tradicionalna poezija stara 1000 godina, kao i impresivni serifu, stihovi kabukija sastoje se od 5–7–5 slogova. Ovo je prirođeni ritam jezika. Naravno, svoj haiku čitam sebi naglas kako bih bio siguran da njegova muzikalnost može impresionirati njegove čitatelje sa zadovoljstvom i lakoćom.

- *Kako mislite da se treba odnositi prema haiku bez kiga (sezonska riječ)? Je li to još uvijek haiku ili nije? Je li kigo jedini kriterij koji razlikuje haiku od ostalih minimalističkih pjesama? Je li pogrešno ako u haiku postoje dva kiga?*

„Haiku“ je danas u svijetu jedan od različitih oblika minimalističke poezije u tri stiha. U japanskom narodu, u kojemu su sezonske razlike uočljive, kigo je vrlo važan. Ali stjecanjem međunarodnog priznanja zahtjev za kigoom mora biti rezultat kompromisa. Osobno smatram da se svaka minimalistička pjesma sastavljena od tri dijela, po značenju, muzikalnosti i međusobnom kontrastu može smatrati obitelji haiku poezije. Očito, ako sam Brazilac, Iračanin, precizan zahtjev za kigoom ograničio bi, a ne promovirao moj

pjesnički izraz. Osobno sam sklon tolerirati dva kiga u haiku, kad se smatra pjesnički potrebnim, sve dok se odnose na isto godišnje doba.

- *Iako čovjek može živjeti i do 100 godina, cvjetanje trešnje doživjet će samo stotinu puta. Što mislite o ovoj ideji? Možete li komentirati svoj pristup pisanja haikua? Koje teme u svojem pisanju ističete kao najvažnije?*

Suština haikua je po mom mišljenju podcrtati prolaznost svemira, uzaludnost ljudskog života i osjećaj za vrijeme. Naš život je Ichigo Ichie, tj. „jednom se sretneš i sve shvatiš“. Jednokratno iskustvo moglo bi biti vječno. Kad pišem haiku, svoj osjećaj jedinstva s prirodom pokušavam izraziti kroz glazbenost riječi i s malo smisla za humor koji je začin života.

- *Ako je haiku posljednji cvijet japanske kulture, zašto mu je tako teško doći na popis zaštićene svjetske kulturne baštine, a nakon književnoga globalnog procvata haikua? Ili je to možda zbog ovoga?*

(Deklaracija Matsuyame od 12. rujna 1999., izjava Toru Hage i Arima Akite, ministra obrazovanja u Japanu, Ueda Makate, profesora emeritusa na Sveučilištu Stanford Soh Sakon, pjesnika Kaneka Tohte, predsjednika Modernog haiku društva Jean Jacquesa Origasa, Institut za istraživanje francuskoga orijentalnog jezika.)

Haiku definitivno nije posljednji cvijet japanske kulture. Svi su Japanci stoljećima stvarali haiku, mladi ili stari, na ovaj ili onaj način. To je dio ustaljene japanske tradicije, teće tako i ostati. Neki se haikui smatraju boljim od drugih zbog nakupljene osjetljivosti japanskih čitatelja. Unatoč Matsuyaminoj deklaraciji, dakle, strogo govoreći, „haiku“ se može napisati samo na japanskome jeziku. Ali prihvaćam da haiku mora nešto izgubiti, jer nadilazi nacionalne granice i treba biti pisan na nejapskim jezicima.

Izbor haiku pjesama:

stari dućan
pozdravlja me
dok hodam ovim putem

zimsko hodanje
uspravno i pošteno,
na odabranom putu

neki san
još uvijek gori
dok iščekujem 88.

čitanje je moja jedina zabava
u planinskoj kućici
natopljen kišnom maglom

oktogenerijski par
jede bez riječi
meki žele od adzuki graha

kakav bogat život!
sadeći bezbroj božura
u veliku vazu

bljesak groma
bambusova trava drhti
u mrklom mraku

iznenada se spusti tišina
na veselom stolu
dok se poslužuje sladoled

samo nadgrobni spomenici dokazuju
da su ovdje živjele generacije
koje su uživale u ovom proljeću

ispred
ženinog pametnog telefona
trešnjin cvijet

jedan pametan telefon za drugim
silazi iz
ljetnog vlaka

mrvav
nosi težak teret
u jesenjoj sjeni

GOSTI IZ INOZEMSTVA / OUR GUESTS FROM ABROAD

Poetry / Poezija

Naši susjedi, autori iz Slovenije / Our neighbours, the Slovenian hajins

Alenka Zorman

Tanka

Obletnica rojstva.
Vejica orhideje
se sklanja h kljuki
na vratih, ki jih oče
ni nikoli odprl.

Birth anniversary.
A twig of the orchid
bends to the handle
of the door my father
has never opened.

Godišnjica rođenja.
Grančica orhideje
svinula se do ručke
na vratima koje moj otac
nikada nije otvorio.

Prijatelj igra
na kitaro in poje
o ljubezni.
Eol v obmorski večer
niza nebesne strune.

A friend is playing
guitar and singing
about love.
Aeolus in the seaside evening
draws celestial strings.

Prijatelj svira
gitaru pjevajući
o ljubavi.
Eol u večernjem moru
crtat će nebeske žice.

Ribnik v parku.
Kako lahko je
tankonogi tukalici
stopati po listih
cvetočih lokvanjev!

Pond in the park.
How easy
for a thin-legged moorhen
to walk on the leaves
of flowering water lilies!

Ribnjak u parku.
S lakoćom
mlakuše tananij nogu
hode po listovima
rascvalih lopoča!

Sobotni nakup:
market je brez brinjevca,
vinotoč zaprt,
le v bližnji vrtnariji
vrečka zemlje naprodaj.

Saturday purchase:
no gin in the market,
the wine shop is closed,
only in the nearby garden centre
a bag of soil for sale.

Subotnja kupovina:
u dućanu nema džina od smreke,
zatvorena je vinoteka,
samo obližnji vrtni centar
nudi rasprodaju vreća zemlje.

Za čebelo jeseni
zlata stezica v nebo.
Rozga zdaj v snegu
le počrnela brv
iz zemlje v zemljó.

For the bee in autumn
it was a golden path to heaven.
Golden road now in snow
just a blackened footbridge
from ground to ground.

Pčeli u jesen
bio je to zlatni put u raj.
Zlaćana staza u snjegu
tek pocrnjela brv
s tla na tlo.

Snežna odeja
na bregu izginja.
Na jezerski gladini
prhuta dvojna belina
labodjih kril.

Snow blanket
on the shore is melting.
The double whiteness
of swan wings flutters
on the lake surface.

Snježni pokrivač
otapa se na obali.
Dvostruka bjelina
labudovih krila vije se
nad površinom jezera.

Kimajo zvončki,
žaga pomlaja drevje,
regrat že cveti,
leska ima mačice.
Le v meni vztraja zmrzal.

Snowdrops are nodding,
the saw rejuvenates trees,
dandelion is in bloom,
a hazel has catkins.
Only in me persistent frost.

Kimajuće visibabe,
pila pomlađuje stabla,
procvali maslačci,
resice lješnjaka.
Samo u meni traje hladnoća.

Prazna Arena.
Galebi in njih sence
preletavajo
mojstra violončela
zglasbo Alone / Together.

Empty Arena.
Seagulls and their shadows
fly over
the cello master with music
Alone / Together.

Prazna Arena.*
Galebovi i njihove sjene
preljeću
iznad čelista svirajuć
Alone / Together.

(Revija Poetikon br. 100/101, 2021 na slovenskom jeziku)

* Rimski amfiteatar u gradu Pula. / Roman amphitheater in Pula, Croatia

Družim se z mucki
v Mačji hiši na spletu.
Kot maček se mož
smuka okrog pečice
z jabolčnim zavitkom.

I'm spending time with cats
in the *CatHouse* online.
Like a tomcat my husband
circles around the oven
with an apple strudel.

U društvu s mačkama
u Cat House online.
Moj suprug kao mačak
kruži oko pećnice
sa savijačom od jabuka.

Objavljen v reviji Poetikonšt. 100/101, 2021 (samo v slovenskem jeziku)
na hrvatski prevela Đ. V. Rožić

Oddaljen
od tekmecev za korozo
se sredi jezera
v sončevih bleščicah
ljubkuje labodji par.

Far away
from the rivals for corn
in the middle of the lake
two swans in the sun glitter
caress each other.

Daleko
od takmaca za kukuruz
sred jezera
u šljokicama sunca
očijuka labuđi par.

*Na hrvatski preveo Boris Nazansky,
engleski prijevodi autoričini.*

Fotografija iz osobne arhive/Image from personal archive

Alenka Zorman (1947) is a retired jurist and human resources manager living in Ljubljana, Slovenia. She has been writing haiku for more than twenty two years, and was the president of the Haiku Club of Slovenia and the chief editor of its journal *Letni časi* (The year's seasons). For many years she was a member of three Slovenian haiku juries. She is a member of World Haiku Association, Japan. Alenka has won awards in haiku contests in Slovenia, Croatia and Japan. Her haiku have been published in several international collections. She has published two haiku books: *Metulj na rami / Butterfly on the Shoulder* (2004, KUD Apokalipsa, Slovenia), and *Notranja osvoboditev / Inner Liberation* (Blesok, Macedonia, 2006). In collaboration with the Slovak photographer, publisher, cultural and environmental activist Stano Jendek, a trilingual bibliophile photo-haiku book *V minljivosti vsega / V pominutel'nosti všetkého* (Sokola & Fraktál, Slovakia, 2018) was published in 2018.

Alenka Zorman (1947.) je umirovljena diplomirana pravnica i voditeljica ljudskih resursa, živi u Ljubljani, Slovenija. Haiku piše dvadesetak godina. Bila je predsjednica Haiku društva Slovenije i glavna urednica časopisa za haiku *Letni časi / Seasons*. Niz godina bila je članicom tri prosudbene komisije za haiku. Članica je World Haiku Association, Japan. Alenka je osvojila niz nagrada za haiku u Sloveniji, Hrvatskoj i Japanu. Radovi su joj objavljeni u brojnim međunarodnim zbornicima. Objavila je haiku zbirku *Metlu na rami / Butterfly on the Shoulder* (KUD Apokalipsa, Slovenia, 2004.) i *Notranja osvoboditev / Inner Liberation* (Blesok, Makedonia, 2006.). U suradnji sa slovačkim fotografom, izdavačem i kulturnim i ekološkim aktivistom Stanom Jendekom, godine 2018. objavila je trojezičnu bibliofilsku knjigu foto-haiqua *V minljivosti vsega / V pominutel'nosti všetkého* (Sokola & Fraktál, Slovačka, 2018.).

Samo Kreutz

Dan se prebuja. Kombi kururske službe prevaža zoro.	Budi se dan. Kombi dostavljača razvozi svitanje.	Day is waking up A courier service van transports dawn.
Razraslo ščavje. Že napol preperel štor spet poln zelenja.	Obrastao korov. Napola truo panj opet ozelenio.	Overgrown weeds. A half-rotten stump full of greenery again.
Bivša gostilna. Pred njo utaplja žejo kopica vrabcev.	Bivša krčma. Vrapci pred njom gase žeđ.	Former inn. Sparrows in front of it quench their thirst.
Zasenčena tla. Mravlja nosi na hrbtu visoko zgradbo.	Sjenovit pod. Mrav na leđima nosi neboder.	Shaded floor. The ant on its back carries a high building.
Mogočna češnja. Globoko v njeni senci senilen starček.	Raskošna trešnja. Duboko u njenoj sjeni zaboravan starac.	Luxurious cherry. Deep in its shadow a senile old man.
Neznatna luža. Senca cvetlice srka poslednje srage.	Malena lokva. Sjena cvijeta srče njene posljednje tragove.	Small puddle. A flower's shadow sips its last traces.
Zloščeni čevlji. Brezhibno očiščene vse sence na njih.	Sjajne cipele. Sve sjena s njih savršeno očišćene.	Polished shoes. All shadows on them perfectly cleaned.

Prostran malinjak.
Na košatih poganjkih
plodovi in zarja.

Velika lijeha malina.
Na grmolikim mladicama
voće i zora.

A big raspberry bed.
On the bushy shoots
fruits and dawn.

Zasopel tekač.
Še vedno daleč pred njim
šop bledičnih zvezd.

Kratak dah trkača.
Ipak pred njim još
grozd blijedih zvijezda.

A runner's short breath.
Still far ahead of him
a bunch of pale stars.

Lesketav mesec.
Krošnja bližnje jablane
v posljeti z menoj.

Blistav mjesec.
Obližnje stablo jabuke
u postelji sa mnom

Shining moon.
A nearby apple tree
in bed with me.

*Engleski prijevodi autorovi, na hrvatski prevela D. V. Rožić. /
English translations by the author, Croatian translations D. V. R.*

*Fotografija iz osobne arhive/
Image from a personal archive*

Samo Kreutz (1975) lives in Ljubljana, Slovenia. Besides haiku (which he has been writing since 2011), he writes novels, short stories, and poetry. Up until now he has published ten books in Slovene (three of them are haiku collections and two in English: *The Stars for Tonight* and *A Time Different from Ours*, both printed by Cyberwit.net in India). His recent work has appeared on international websites and journals, such as *Wales Haiku Journal*, *Under the Basho*, *Tsuri-Dōrō: A Small Journal of Haiku and Senryū*, *Poetry Pea*, *Jalmurra: Art & Poetry Journal*, *Ink Sweat & Tears*: The poetry and prose webzine, *Haiku Commentary*, *Frameless Sky: Art Video Journal*, *Autumn Moon Haiku Journal*, *Asahi Haikuist Network*, *Akitsu Quarterly*, *Akita International Haiku Network*..., as well as in Croatian haiku joint collections (Samoborski haiku susreti Darko Plažanin, Haiku zbornik – Ludbreg, Gavran – zbornik radova).

Samo Kreutz (1975.) živi u Ljubljani, Slovenija. Osim haikua (koje stvara od 2011.), piše romane, kratke priče i poeziju. Do sada je objavio deset knjiga

na slovenskom (od kojih su tri bile knjige haikua) i dvije na engleskom (radi se o zbirkama haikua, jedna nosi naslov *The Stars for Tonight*, a druga *A Time Different from Ours*; obje je objavio Cyberwit. net iz Indije). Njegovi nedavni radovi objelodanjeni su na međunarodnim web stranicama (i revijama), kao što su Wales Haiku Journal, Under the Basho, Tsuri-Dōrō: A Small Journal of Haiku and Senryū, Poetry Pea, Jalmurra: Art & Poetry Journal, Ink Sweat & Tears: The poetry and prose webzine, Haiku Commentary, Frameless Sky: Art Video Journal, Autumn Moon Haiku Journal, Asahi Haikuist Network, Akitsu Quarterly, Akita International Haiku Network..., i u haiku zbornicima u Hrvatskoj (Samoborski haiku susreti Darko Plažanin, Haiku zbornik – Ludbreg, Gavran – zbornik radova).

Edin Saračević

toča z vetrom –
od strašila je ostal
le križ

tuča s vjetrom –
od strašila ostao je
sam križ

hail and wind –
the cross is all that's left
of the scarecrow

(2.nagrada / 2nd Prize, Internationak Kusamakura Haiku Competition, Japan 2001)

Prijevod na hrvatski Silva Trstenjak. Prijevod na engleski Jim Kacian and Alenka Zorman. The Vast Sky, anthology

pogreb brezdomca –
obujem svoje
najboljše čevlje

pogreb beskućnika –
obuvam
najbolje cipele

funeral of a homeless man –
I put on
my best shoes

(Samoborski haiku zbornik „Darko Plažanin“, 2018. / Samobor Haiku Miscellany “Darko Plažanin”, Croatia 2018)

*Sa slovenskog na hrvatski preveo Boris Nazansky,
Engleski prijevod Alenka Zorman.*

*From Slovenian to Croatian translated by Boris Nazansky,
English translation by Alenka Zorman.*

peš na obisk
pozabil sem že – kako
blizu je prijatelj

pješke u posjet
već zaboravih kako je
prijatelj blizu

going to a visit
I've almost forgotten how
close my friend is

(Samoborski haiku zbornik „Darko Plažanin“, 2017. / Samobor Haiku
Miscellany “Darko Plažanin”, Croatia 2017)

*Sa slovenskog na hrvatski preveo Boris Nazansky,
engleski prijevod Alenka Zorman.*

From Slovenian to Croatian translated by Boris Nazansky,

English translation by Alenka Zorman.

stara sosed-a –

vso zimo izkašljuje
svojo samoto

stara susjeda –

cijelu zimu iskašljava
svoju samoću

old neighbour –

all winter she's coughing up
her solitude

(Samoborski haiku zbornik „Darko Plažanin“, 2019. / Samobor Haiku
Miscellany “Darko Plažanin”, Croatia 2019)

*Sa slovenskog na hrvatski preveo Boris Nazansky,
engleski prijevod Alenka Zorman.*

From Slovenian to Croatian translated by Boris Nazansky,

English translation by Alenka Zorman.

na padli bonbon

nežno kaplja dež
in ga top ...

na pali bombon

nježno kaplje kiša
i topi ga...

fallen candy –

raindrops melting it
tenderly ...

(3. nagrada, 1. haiku natječaj revije Apokalipsa / 3rd Prize, 1st Haiku Contest
by Apokalipsa magazine, Ljubljana, Slovenia)

Translated by Alenka Zorman.

iščem hanami

pokažejo mi
razstavo žab

tražim hanami

pokazuju mi
izložbu žaba

I look for hanami

they show me the exhibition
of frogs

(Ludbreški haiku zbornik 2014. / Ludbreg Haiku Miscellany, Croatia 2014)

*Sa slovenskog na hrvatski preveo Boris Nazansky,
engleski prijevod Alenka Zorman.*

From Slovenian to Croatian translated by Boris Nazansky,

English translation by Alenka Zorman.

nepospravljen stanovanje – urejam pesniško zbirko	nepospremljen stan – uređujem pjesničku zbirku	chaos in the flat – I'm editing a book of poetry
---	--	--

(Ludbreški haiku zbornik 2016. / Ludbreg Haiku Miscellany, Croatia 2016)

*Sa slovenskog na hrvatski preveo Boris Nazansky,
engleski prijevod Alenka Zorman.*

*From Slovenian to Croatian translated by Boris Nazansky,
English translation by Alenka Zorman.*

branje poezije – javna raba Tišine	čitanje poezije – javna uporaba Tišine	poetry reading – the common use of Silence
--	--	--

(Ludbreški haiku zbornik 2015. / Ludbreg Haiku Miscellany, Croatia 2015)

*Sa slovenskog na hrvatski preveo Boris Nazansky,
engleski prijevod Alenka Zorman*

*From Slovenian to Croatian translated by Boris Nazansky,
English translation by Alenka Zorman*

lepe noge mladenke mi pomagajo stati v vrsti	lijepo noge djevojke pomažu mi stajati u redu	pretty legs of a young lady help me to stand in the queue
--	---	---

(Samoborski haiku zbornik „Darko Plažanin“, 2012. / Samobor Haiku
Miscellany “Darko Plažanin”, Croatia 2012)

Translated by Alenka Zorman.

krive veje hrasta hranijo vse plese z vetrom	svinute grane hrasta čuvaju sve plesove s vjetrom	curved oak branches keep all their dances with the wind
--	---	---

(Ludbreški haiku zbornik 2011. / Ludbreg Haiku Miscellany, Croatia 2011)

*Sa slovenskog preveli Silva Trstenjak i autor. / From Slovene to Croatian
translated by author and Silva Trstenjak. English translations by Alenka Zorman.*

Edin Saračević

Fotografija iz osobne arhive/Image from a personal archive

Edin Saračević was born in Ljubljana (1964.). He has a degree in philosophy from the Faculty of Arts in Ljubljana. He works at the Grammar school Vič in Ljubljana. Besides haiku he writes aphorisms. His haiku have been published in a number of international papers and collections. Awarded for his haiku in Slovenia and abroad, he has been selected into several international anthologies. He is the founder and coordinator of the haiku contest for the secondary school students at the Grammar school Vič where he works. In 2001 he published a haiku collection "A Candy in the Rain." Since 2011 he has been a member of the judging committee at the haiku contest of the journal Apokalipsa, Slovenia. He was among the founders of the World Haiku Association in Tolmin in 2000 and took part at the first European Haiku Congress in Germany in 2005.

Edin Saračević rođen je u Ljubljani 1964. g. Diplomirao je studij filozofije i komparativne književnosti na Filozofskom fakultetu u Ljubljani gdje je i magistirao 1994. g. Radi na Gimnaziji Vič u Ljubljani gdje predaje filozofiju. Piše aforizme i haiku. Haiku objavljuje u nizu međunarodnih časopisa i zbornika. Nagrađivan je autor čiji su haikui uvršteni u nekoliko međunarodnih antologija. Osnivač je i koordinator natječaja za haiku za srednjoškolske učenike pri Gimnaziji Vič, u Ljubljani. Godine 2001. objavio je zbirku haikua *Bonbon na dežu*. Od 2011. godine član je prosudbene komisije a sudjelovao je na međunarodnom natječaju revije Apokalipsa. Među osnivačima je World Haiku Association u Tolminu 2000. g., također na prvom Europskom haiku kongresu u Njemačkoj 2005. g.

Edin Saračević

kljub pandemiji
s pločnika poberem
nasmeh brez maske

unatoč pandemiji
s pločnika pokupim
osmijeh bez maske

Sa slovenskog prevela Silva Trstenjak.

Ivanka Konstantino

trenutek molka	trenutak šutnje	moment of silence
klepetava branjevka	brbljiva piljarica	a long tongued open market sales woman
liže sladoled	liže sladoled	licking ice cream

(3. nagrada za senryu, Diogenov ljetni natečaj 2013. / 3rd prize for senryu,
Diogen pro cultura magazine, 2013)

*Sa slovenskog na hrvatski preveo Jure Drlješan. / From Slovenian to Croatian
translated by Jure Drlješan.*

ščebet lastovic	pjev lastavica	trilling swallows
senca spomina lega na ruševine	sjena sjećanja pada na ruševine	a shadow of memories falls onto ruins

(1. nagrada na mednarodnom natječaju revije Apokalipsa 2019. / 1st prize on International Haiku Contest by journal Apokalipsa, Slovenia 2019)

Sa slovenskog na hrvatski prevela Tanja Ocelić. / From Slovene to English translated by Tanja Ocelić.

razbite sanje	razbijeni snovi	creaked dreams
pritrkavanje burje	u seoskom zvoniku	the gals of Bora
v vaškem zvoniku	udarci bure	in the village bellfry

(3. nagrada na natječaju u spomen na Borivoja Bukvu, 2017., objavljeno u Književnom peru, Rijeka, 2017. / 3rd prize on the haiku contest to the memory of Borivoj Bukva in 2017, published in Književno pero, 2017)

Sa slovenskog na hrvatski preveo Boris Nazansky. / From Slovene to Croatian translated by Boris Nazansky.

kratek hresk –	kratak prasak –	a short creak –
polžek ostaja	pužić ostaje	a snail
brez doma	bez doma	homeless

(3. nagrada, Priroda u oku, međunarodni haiku festival, Golubovci, Crna Gora, 2017. / 3rd prize, Nature in the Eye, an International Haiku Festival in Golubovci, Montenegro, 2017.)

Sa slovenskog na hrvatski prevela Valerija Večei. / From Slovene to Croatian translated by Valeria Večezi.

trhel kažipot	truli putokaz	rotten signpost
kozja stezica hiti	kozja stazica žuri	a goat pathway rushes
soncu naproti	prema suncu	towards the sun

(Priroda u oku, zbornik međunarodnog haiku festivala, Golubovci, Crna Gora, 2017. / Nature in the Eye, a miscellany of the International Haiku Festival in Golubovci, Montenegro, 2017)

Sa slovenskog na hrvatski prevela Valerija Večei, na engleski prevela Alenka Zorman. / From Slovene to Croatian translated by Valerija Večezi, English translation by Alenka Zorman.

odcveteli mak	ocvao mak	a withered poppy
krvavi v žolto morje	krvari u žuto more	bleeds to a yellow sea
zrele pšenice	zrele pšenice	of the ripe wheat

Sa slovenskog na hrvatski prevela Valerija Večei, na engleski prevela Alenka Zorman. / From Slovene to Croatian translated by Valerija Večezi, English translation by Alenka Zorman.

prekopan vrt	prekopan vrt	a dug up garden
rumena lego-kocka	žuta lego-kocka	a yellow lego cube
prvi posevek	prvi usjev	the first crop
voda v koritu	voda u koritu	water in the trough
na iztegnjenem kazalcu	kažiprstom	on my forefinger
rešeni pajek	spašeni pauk	a saved spider

(Samoborski haiku zbornik „Darko Plažanin“, 2019. / Samobor Haiku
Miscellany “Darko Plažanin”, Croatia 2019)

Sa slovenskog na hrvatski preveo Boris Nazansky,

engleski prijevod Alenka Zorman.

From Slovenian to Croatian translated by Boris Nazansky,

English translation by Alenka Zorman.

Foto / Photo by Oliver Grandovec

Ivana Kostantino Born in 1952, is now retired from the textile industry. She lives in the village Šmihel nearby Nova Gorica, in the south-east of Slovenia. Haiku she has been writing for a decade now. In 2015 she published her first haiku collection “Slike” (The Photographs). Her haiku has been awarded in the countries of ex-Yugoslavia.

Ivana Kostantino (1952.), umirovljena je tekstilna radnica, živi u mjestu Šmihel – Nova Gorica u Sloveniji. Haikue piše desetak godina, nagrađena je u Sloveniji i državama bivše Jugoslavije. Svoju zbirku haikua „Slike“ izdala je 2015. godine.

Marko Skok-Mezopotamsky

Na rokavu reke Rumena packa Odsev forzicije	Na rukavu rijeke Žuta mrlja Odbljesak forzicije	On the arm of the river Yellow stain Reflection of forsythia
(2013 www.pesem.si)		
Med mladim brezjem V krinolini beline Drhteća črešnja	Među mladim brezama U bijeloj krinolini Drhtava trešnja	Among young birches In a white crinoline A trembling cherry tree
(2013 www.pesem.si)		
Pomladni pihljaj Španski bezeg oblečen V krila citrončkov	Proljetni povjetarac Jorgovan odjeven U krila žućaka	Spring breeze The common lilac dressed In the wings of brimstones
(2012 www.pesem.si)		
Zajtrk s pločnika Tri rezine melone In šepec mravelj	Doručak s pločnika Tri kriške dinje I prstohvat mrava	The sidewalk breakfast Three slices of melon And a pinch of ants
(2017 www.pesem.si)		
Preko balkona Dolga črna linija Mravlje na maršu	Preko balkona Duga crna linija Mravi na maršu	Over the balcony A long black line The ants marching
(2013, Diogen pro cultura magazine)		
Tik pred večerom V parku – ob vročih klopeh Prazne steklenke	U predvečerje U parku – vrele klupe I prazne boce	At twilight In the park – hot benches And empty bottles
(2013, Diogen pro cultura magazine)		

Kos požvižguje
Vrh drevesa se guglja
Prezrta hruška

Kos požvižguje
Vrh drevesa se guglja
Prezrta hruška

Kos zvižduče
Vrh stabla ljulja se
Zaboravljenha kruška

A blackbird whistles
The top of the tree is swinging
A forgotten pear

(Pohvaljen haiku, Natječaj Revije Apokalipsa 2012. g. / Honorable Mention, the Haiku Contest by the Journal Apokalipsa, Slovenia 2012)

V zatišju ločja
Okamenela čaplja
Preži na sonce

U zatišju trščaka
Okamnjena čaplja
Vreba na sunce

In the lull of the reeds
A petrified heron
Waiting for the sun

(2011 www.pesem.si)

Otrplo jutro
Na razgaljenem grmu
Le rukavice

Ukočeno jutro
Na golom grmu
Samo rukavice

Numb morning
On a bare bush
Only gloves

(Pohvaljen haiku, Natječaj Revije Apokalipsa 2013. g. / Honorable Mention, the Haiku Contest by the Journal Apokalipsa, Slovenia 2013)

Jutranji kaos
Pod ledeno odejo
Spokojne gore

Jutarnji kaos
Pod ledenim pokrivačem
Mirne planine

Morning chaos
Under a blanket of ice
Calm mountains

(2013 www.pesem.si)

*English translations by Alenka Zorman/Prijevodi na engleski Alenka Zorman.
Croatian translations by the author /Na hrvatski preveo autor.*

Selfie Marko Skok

Marko Skok – Mezopotamsky was born in 1971 in Postojna, Slovenia. He graduated from the Secondary School for Catering and Tourism in Ljubljana. Today he performs at the Šentjakob Theatre in Ljubljana, also works there as a stage manager and actors' wardrobe assistant. Haiku he has been writing since 1999. He has published his poetry, haiku and translations of the works from poets from ex-Yugoslavia's republics on a poetry portal www.pesem.si. since 2010. His haiku has been published in a number of joint collections and presented on the Internet and radio.

Marko Skok – Mezopotamsky rođen je 1971. u Postojni, Slovenija. Završio je srednju ugostiteljsku školu u Ljubljani. Radi kao garderobijer, inspicijent i glumac u Šentjakobskom gledališču Ljubljana. Prve pjesme i haikue objavio je 1999. godine. Od 2010. godine objavljuje svoju poeziju, haikue i prijevode autora sa područja nekadašnje Jugoslavije, na pjesničkom portalu www.pesem.si. Njegovo stvaralaštvo objavljeno je u raznim zbornicima te elektroničkim izdanjima i čitano na radiju.

... i naši gosti iz ostatka svijeta /

... and our guests from the rest of the world

Sonam Chhoki, Bhutan/Butan

dusk
walking into the distance
last day of the year

sumrak
odlazeći u daljinu
zadnji dan godine

(Asahi December 17, 2010)

toddler's yawn
in Tsechu* masks of gods
monks leap and swirl

mališan zijeva
na festivalu plesa pod maskama bogova
majmuni skaču i kovitlaju se

(Simply Haiku, Spring 2011 Volume 9 No 1)

Note: *Tsechu (Dzongkha TSE-CHOO): is a Mask dance festival that celebrates
spring, autumn and winter.

as if
the snail's own is not enough
it tries a walnut shell

kao da mu
kućica nije dovoljna
puž iskušava lјusku oraha

(Presence 47 2012)

unfinished dream –
the silence of a weaver's
back strap loom

neodsjanjan san –
tišina pletačevog stražnjeg remena
tkalačkog stana

(A Hundred Gourds 2:4 September 2013)

stolen wombs –
the wind brings only dust
to the village well

ukradene utrobe –
vjetar donosi tek prašinu
u selski bunar

(Haiku News January 2013, haiga, Chrysanthemum 14, October 2013,

Haiku 2014, ed. Lee Gurga and Scott Metz)

oncology ward –
she dreams of riding
the black sun

odjel onkologije –
ona sniva kako jaše
crno sunce

(Notes from the Gean, January 2013)

sunless morning
and yet . . .
sunflowers in Auschwitz

jutro bez sunca
a ipak...
suncokreti u Auschwitzu

(Mainichi Shimbun: Best of 2014)

late night ambulance –
rain on the windscreen louder
than his heartbeat

kasnonoćna hitna pomoć –
kiša na vjetrobranskom staklu glasnija
od njegovih otkucaja srca

(Under the Basho Spring/Summer 2014)

exams month –
a crow fledgling drops
another worm

mjesec ispita –
mlada vrana ispušta
još jednu glistu

Prüfungsmonat –
ein Krähenjunges lässt wieder
einen Wurm fallen

(Chrysanthemum No. 17. April 2015)

stars veining the sky ...
the palm reader couldn't tell
our fates were tied

zvijezde išarale nebo...
čitačica s dlana ne mognu mi reći
o povezanosti naših sudsibina

(Otata 13, January, 2017)

Na hrvatski prevela D. V. Rožić. / Croatian translation by D. V. Rožić.

Fotografija iz osobne arhive/Image from a personal archive

Sonam Chhoki finds the Japanese short form poetry resonates with her Tibetan Buddhist upbringing. She is inspired by her father, Sonam Gyamtsho, the architect of Bhutan's non-monastic modern education and by her mother, Chhoden Jangmu, who taught her: "Being a girl doesn't mean you can't do anything." She is the principal editor, and haibun editor for the journal, *cattails*. "Mapping Absences" a chapbook collaboration of haibun, tanbun and tanka prose with Mike Montreuil was published in 2019. Her chapbook of haibun, "The Lure of the Threshold" was published in May 2021. Another haikai collaboration with Geetanjali Rajan: "Unexpected Gift" was published in November 2021. An ebook of haikai collaboration with Geethanjali Rajan, "Fragments of Conversation" is in the process of being published by Velvet Publishing.

Sonam Chhoki otkriva skladnu povezanost kratkih japanskih pjesničkih formi s njezinim tibetanskim budističkim odgojem. Nadahnjuje ju njezin otac, Sonam Gyamtsho, utemeljitelj nemonaške moderne škole i njena majka, Chhoden Jangmu, koja ju je učila: „To što si djevojka ne znači da ne možeš učiniti ništa.“ Sonam je glavna i odgovorna urednica časopisa *cattails* te urednica rubrike haibuna. „Mapping Absences“ naziv je zbirke haibuna, tanbuna i tanka proze koju je izdala u suautorstvu s Mikeom Montreuilom 2019. g. Knjižicu haibuna „The Lure of the Threshold“ (Draž ognjišta) objavila je u svibnju 2021. Sa Geetanjali Rajan objavila je zbirku haikaia „Unexpected Gift“ (Neočekivani dar) u studenome 2021. S njom također priprema elektroničko izdanje knjige „Fragments of Conversation“ (Odlomci iz razgovora) u izdanju Velvet Publishing.

Sebastian Chrobak, Poland/Poljska

stukot dzieciola	kucanje djetlica	woodpecker's tapping
mały harcerz notuje	mali izviđač zapisuje	a little scout boy notes
kropki i kreski	crtice i točkice	dots and dashes

(IV Polish Nationwide Haiku Contest "Cherries and Willows"
2020 – Third Prize)

omikuji	omikuji*	omikuji
zostawia przyszłość za sobą	budućnost ostavlja	he leaves the future behind
na sośnie	iza bora	on a pine tree

(The 10th Setouchi-Matsuyama International Photo-Haiku Contest –
Honorable Mention)

* nasumice odbrane tradicionalne trakice koje proriču budućnost i prodaju se u Japanu

po śmierci babci	nakon bakine smrti	after grandma's death
buddyjski chłopczyk rozmawia	dječak budist razgovara	a little Buddhist boy talks
z motylem	s leptirom	with the butterfly

(The 24th Mainichi Haiku Contest – Honorable Mention)

atlas ptaków	atlas ptica	bird atlas
koliber mniejszy	kolibrić manji	a hummingbird smaller
od swojej nazwy	od svoga imena	than its name

(The 4th Basho-an International English Haiku Competition – One of the
Ten Winners)

jeden po drugim	jedan za drugim	slowly one by one
traci wszystkie guziki	on gubi svu svoju dugmad	he loses all his buttons
topniejący bałwan	otapajući snjegović	a melting snowman

(The Washington Post, Springtime for haiku: Sublime pleasures in three
short lines, March 27, 2022)

jesienny spacer dla każdego przechodnia złocisty dywan	jesenja šetnja za svakoga prolaznika zlatni tepih	autumn walk for every passerby the golden carpet
--	---	--

(Revista Haiku Contest 2021 – Third Award)

stary rolnik uczy swojego wnuka dynia dojrzewa	stari seljak uči svoga unuka rast tikve	an old farmer teaches his grandson pumpkin grows
--	---	--

(8th International Haiku Contest on the Theme of the Gourds – Honorable Mention)

jasna iskra wędruje w jej oczach jesienna pełnia	sjajna iskra luta njenim očima puni jesenji mjesec	a bright spark wander in her eyes harvest moon
--	--	--

(Autumn Moon Haiku Journal, Volume 4:1)

marynarze wśród gwałtownego wiatru kłosy jęczmienia	mornari u oluji rasut' snažnim vjetrom klasje ječma	sailors in the storm tossed by a violent wind the ears of barley
---	---	--

(International Haiku Contest of the Haiku Society of Constanta 2021 – Finalist)

ogród jesienią babcia wciąż uśmiecha się do listów dziadka	jesenji vrt baka se još smiješi djedovim pismima	autumn garden grandma still smiles at grandpa's letters
--	--	---

(Autumn Moon Haiku Journal, Volume 5:1)

Na hrvatski prevela D. V. Rožić. / Croatian translation by D. V. Rožić.

Sebastian Chrobak was born in 1988 in Bielsko-Biała, a beautiful city in southern Poland. His greatest passion is cinema. He appreciates films from all over the world, in particular from Asia (and especially from Taiwan, South Korea and Japan). He is also interested in football and since childhood he has been a loyal supporter of FC Barcelona. He began writing haiku in 2020.

Sebastian Chrobak rođen je 1988. godine u Bielsko-Biala, lijepom gradu na jugu Poljske. Najveća strast su mu filmovi sa svih strana svijeta, ponajviše oni iz Azije (posebice iz Tajvana, Južne Koreje i Japana). Za nogomet se zanima od djetinjstva, navija za NK Barcelona. Haiku počinje pisati 2020. godine.

Taylor Jo Kelly, United Kingdom / Ujedinjeno Kraljevstvo

pouring rain
the old blossom tree
our umbrella

kiši
staro rascvalo stablo
naš kišobran

(Selected Submissions Collection,
13th Yamadera Bashō Memorial Museum Haiku Contest 2021)

afraid to speak
and scared to cry
eggshells

uplašena da bih govorila
i u strahu od plača
ljudske jajeta

(FemkuMag March 2020 Issue)

her baskets laden
from a day spent foraging –
little honeybee

košarice teške
od skupljanja peludi –
pčelica medarica

(COBKA Annual Haiku Poetry Contest 2020 -
selected as a First Place Winner / International Section)

headphones –
the pounding rhythm
of my brain scan

slušalice –
ritam udaraljki
moje moždane snimke

(As yet unpublished / not currently submitted elsewhere)

gentle ripples
in the moonlit sky ...
reflections

nježno namreškani
nebom u mjesecini...
odrazi

(Consulate-General of Japan in Toronto, Moonlight Haiku Challenge 2020)

on gleaming ice
an artist captivates
golden Yuzu

na sjajnom ledu
umjetnik zarobio
zlatnog Yuzua

(In honour of Japanese ice skater Yuzuru Hanyu -
Asahi Haikuist 20th March 2020)

emptiness
someone has stolen
all my smiles

praznina
netko je otuđio
sve moje osmijehe

(FemkuMag January 2020 Issue)

falling snow —
a swirling flurry
of memories

snijeg što sipi –
kovitlajuća užurbanost
mojih sjećanja

(Golden Triangle Haiku Contest 2021)

Tanka

far from sleep
once again dreaming
lost in the stars
I wonder, on this long night
are you dreaming too?

duboko iz sna
još jednom sanjajući
izgubljena među zvijezdama
pitam se, ove duge noći
sanjaš li i ti?

one by one
withered leaves fall
all around me
the cold bite of autumn
outside the clinic

jedan za drugim
uveli listovi padaju
oko mene
hladan ugriz jeseni
izvan bolnice

Na hrvatski prevela Đ. V. Rožić. / Croatian translation by D. V. Rožić.

Fotografija iz osobne arhive / Image from a personal archive

Taylor Jo Kelly is a poet who lives near the beautiful Lake District in the United Kingdom. She originally started writing haiku, senryu and tanka to record snippets of her daily life, after failing to keep up either a journal or diary, and she fell in love with the art form. She enjoys spending her free time lost in nature.

Taylor Jo Kelly je pjesnikinja koja živi pored lijepog Lake Districta u Velikoj Britaniji. Haiku, senrju i tanke počela je bilježiti kako bi ovjekovječila isječke iz svoje svakodnevice, nakon što joj nije uspijevalo voditi svoj dnevnik. Zavoljela je ovu književnu formu i uživa provoditi slobodno vrijeme u prirodi.

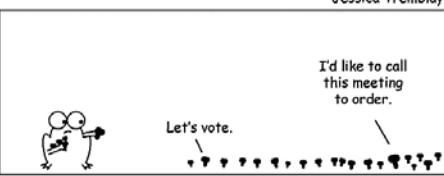
Jessica Tremblay

HAIKU-STRIP

Old Pond Comics

Jessica Tremblay

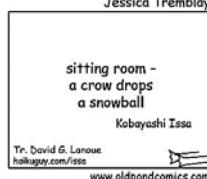

okupile se gljive
na panju...
zimska kiša

Glasujmo. Želim prizvati red na ovom sastanku.

Issa (Engleski prijevod / English translation by David G. Lanoue.)

Old Pond Comics

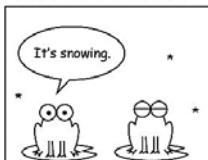

dnevna soba –
vrana ispušta
grudu snijega

Drago mi je da sam kod kuće... Gađaju me grudama snijega čitav dan!

Issa (Engleski prijevod / English translation by David G. Lanoue.)

Old Pond Comics

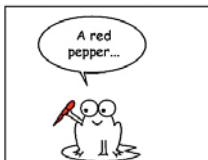
zbujujuća mješavina
kiše i snijega...
proljetni ekvinocij

Sniježi.

Kiši.

Issa (Engleski prijevod / English translation by David G. Lanoue.)

Old Pond Comics

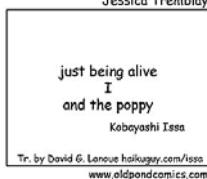

crvena paprika
dodaj joj krila...
vilin konjic!

Bashō

* Haiku by Bashō

Old Pond Comics

Tek živi smo
ja
i cvijet maka

Oboje smo živil.

Ne za dugo.

Issa (Engleski prijevod / English translation by David G. Lanoue.)

Old Pond Comics

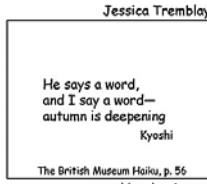
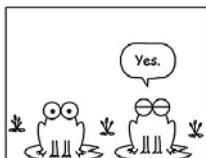
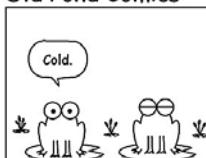

Za kaznu, mestić ćeš čitav dan. Ne ovdje. Ondje.

Buson (Engleski prijevod / English translation by R. H. Blyth.)

Kratka noć;
Odbačena metla
Na plaži.

Old Pond Comics

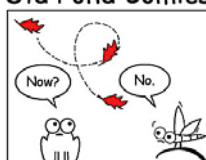
Hladno.

Doista.

On zbori riječ
ja kažem riječ –
sve dublja jesen

Kyoshi

Old Pond Comics

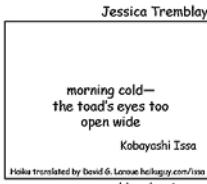
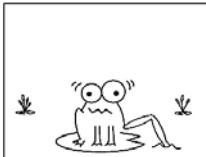
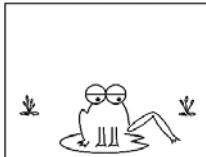
Sada? Ne.

A sada? U redu.

početak jeseni
tako je odlučio
crveni vilin konjic

Shirao (Engleski prijevod / English translation by R. H. Blyth)

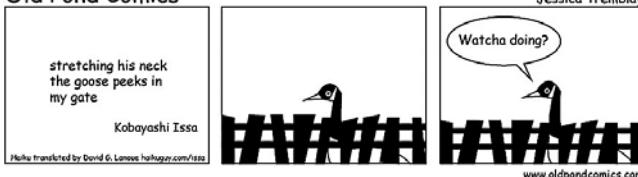
Old Pond Comics

jutarnja hladnoća –
i oči žabe
širom otvorene

Issa (Engleski prijevod / English translation by David G. Lanoue.)

Old Pond Comics

istežući vrat
guska viri
u moje dvorište

"Kaj delaš?"

Issa (Engleski prijevod / English translation by David G. Lanoue)

Na hrvatski prevela Đ. V. Rožić. / Croatian translation by D. V. Rožić.

<https://oldpondcomics.com/faq.html>

Jessica Tremblay
Fotografija /Image from Old pond comics

Jessica Tremblay has been writing haiku for twenty years. Her two books of haiku *Le sourire de l'épouvantail* (2003) and *Les saisons de l'épouvantail* (2004) were published by Les Editions David in Ottawa. Her poems have been featured in a dozen anthologies. In 2007, she created Old Pond Comics to share her love of haiku. Since 2013, she's been the official cartoonist-in-residence at Haiku North America, Seabeck Haiku Getaway, and Haiku Hot Springs. In 2014 – 2015 she received grants from the Canada Council for the Arts and British Columbia Arts Council to pursue her exploration of the new hybrid genre of haiku-cartoons.

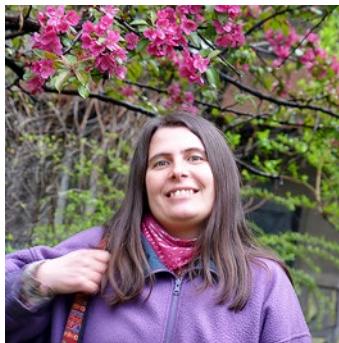
Jessica Tremblay haiku piše dvadeset godina. Njezine dvije zbirke haikua *Le sourire de l'épouvantail* (2003.) i *Les saisons de l'épouvantail* (2004.) objavljene su pri Les Editions David u Ottawi, Kanada. Godine 2007. kreirala je Old Pond Comics, želeći s drugima podijeliti svoju ljubav za haiku. Od 2013. g. službeni je karikaturist društva Haiku North America, Seabeck Haiku Getaway i Haiku Hot Springs.

Zornitza Harizanova, Bulgaria/Bugarska

първи минзухари коленича върху мокрия сняг	prvi šafrani klečeći na mokrom snijegu	first crocuses kneeling on the wet snow
февруарски дъжд размазани акварели под светофарите	kiša u veljači pomućene boje vode pod lanternama	February rain blurred water colours beneath the city lights
наситено пурпурно – ниюансите на люляка в дъждовен следобед	tamno ljubičaste nijanse jorgovana u kišno poslijepodne	deep purple the shades of lilac in a rainy afternoon
далечна гръмотевица дъжд от вишнев цвят преди истинската буря	grmljavina u daljini kiša trešnjinih latica prije oluje	distant thunder cherry blossom rain before the real storm
априлски вятър празно свраче гнездо на алеята	travanjski vjetar pod drvoredom prazno gnijezdo svrake	April wind an empty magpie nest on the alley
листо от латинка търкалям слънцето в дъждовна капка	list potočarke... u kapi kiše kotrlja se sunce	Indian cress leaf ... rolling the sun in a raindrop
час по йога разсейват ме пухчета на тополи	radionica joge paperje jablana odvlači moju pažnju	Yoga class poplar fluff distracts my attention
гръмотевична буря присаждам карамфилчета на балкона	oluja na prozorski vrt sadim klinčiće	thunderstorm planting cloves in the window garden
първи обици парят дупките на ушите ми	prve naušnice rupice na mojim uškama gore	first earrings the holes of my ears burning

нишката на живота	niz života	thread of life
баба плете	baka kačka	granny is crocheting
бебешки терлици	soknice za bebu	baby socks
руини на църква	ruševine crkve	ruins of a church
моля се	molim	I pray
под открыто небе	pod otvorenim nebom	under the open sky

*English translation by the author/Prijevod na engleski autoričin.
Croatian translation by D. V. Rožić /Na hrvatski prevela D. V. Rožić.*

Fotografija iz osobne arhive/Image from a personal archive

Zornitza Harizanova was born in 1969 in Sofia, Bulgaria. She has specialized in Eastern cultures at the New Bulgarian University in the programs: Human Studies: Culture and Civilizations and Comparative Religious Studies. Her interests are in the field of Far Eastern philosophy, religions, art, haiku poetry and photography. She has been a member and General Secretary of the Bulgarian Haiku Union since 2011. She is also a member of the British Haiku Society and the World Haiku Association. She works as a translator, editor and a proof-reader.

She is a member of the editorial team of the Bulgarian Haiku World Journal, guest editor of Pictures with Words and Paints Journal, as well as editor and translator of the bilingual haiku anthology "Beyond Words" (2018) and "The Sea" (2021). She is a founder and judge of the International Haiku Contest "Cherry Blossom", a judge of the World Children's Haiku Contest and a judge of the National Winter Haiku Contest "December". She writes contemporary and classical style haiku and senryu and creates photo haiga. Her haiku poems and haiga have won prizes in contests in Bulgaria and abroad and have been published in international and Bulgarian haiku

journals. Her haiga have been published on the site of the World Haiku Association and exposed in 12 art exhibitions in Sofia.

Zornitza Harizanova rođena je 1969. g. u Sofiji, Bugarska. Specijalizirala je kulture Istoka u području humanističkih znanosti na Novom bugarskom sveučilištu prema programima: Kultura i civilizacija i Komparativne vjerske studije.

Zanima se za dalekoistočnu filozofiju, religije, umjetnost, haiku i fotografiju. Članica je *British Haiku Society* i *World Haiku Association*. Radi kao prevoditeljica, urednica i lektorica. Članica je uredništva *Bulgarian Haiku World Journal* te gostujuća urednica haiku-antologije *Pictures with Words and Paints Journal*, i urednica i prevoditeljica dvojezične haiku-antologije "Beyond Words" (2018.) i "The Sea" (2021.). Osnivačica je i sutkinja Međunarodnog haiku natječaja "Cherry Blossom" te ocjenjuje radove na the World Children's Haiku Contest i National Winter Haiku Contest „December". Piše moderni i tradicionalni haiku i senrju te kreira foto-hajge. Za svoje stvaralaštvo primila je niz nagrada u Bugarskoj i inozemstvu a radove objavljuje u bugarskim i međunarodnim časopisima.

Foto-hajge izlagala je na 12 izložbi u Sofiji i objavljuje na blogu World Haiku Association.

Valentin Nicolițov, Romania/Rumunjska

Privesc în noapte – la vecini o lumină ca o chemare	Promatrujući noć – u susjeda svjetlo poput poziva	Watching the night – at the neighbor's a light like an invitation
La miezul noptii cățărăt pe-un scaun caut o carte	U ponoć penjem se na stolicu tražeći knjigu	At midnight I climb on a chair looking for a book
O cioră pe gard – o privesc prin fereastră din colivia mea	Vrana na ogradi – gledam je kroz prozor iz svog kaveza	A crow on the fence – I look at it through the window from my cage
Duminică-n parc. Eu și o bătrână azvârlim pâine la rațe	Nedjeljom u parku. Ja i starica hranimo kruhom patke	Sunday in the park. Me and an old woman feed bread to the ducks

Sfârșit de toamnă –
lângă casa părăsită
urlă un cîine

Kraj jeseni –
pored napuštene kuće
zavija pas

End of autumn –
near a deserted house
a howling dog

Casa părintească
cu un lacăt la ușă.
Or mai fi greierii?

Rodna kuća
s lokotom na vratima.
Ima li još cvrčaka?

Parental home
with a padlock on the door.
Any crickets, at all?

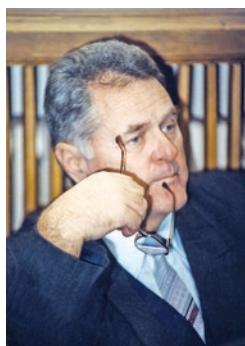
senrju/senryu

Doi polițiști
într-o intersecție.
Trafic încurcat

Dva policajca
na raskrižju.
Prometni kaos

Two policemen
in a junction.
Tangled traffic

*English translation by the author/Prijevod na engleski autorov.
Croatian translation by D. V. Rožić /Na hrvatski prevela D. V. Rožić.*

Fotografija iz osobne arhive/Image from a personal archive

Valentin Nicolițov is an engineer, poet, translator, editor and anthologist. He is an engineer with many inventions in the technical field. He received a gold medal at the Brussels Salon of Invention and other gold medals at exhibitions in Romania. He publishes articles in military technical magazines, specialized works at the Military Publishing House, collaborating with *Auto Mondial* magazine, and nowadays with the *Auto Expert* magazine. He is a member of the Society of Romanian Writers, the Society of Military Writers, president of the Romanian Haiku Society and editor-in-chief of the Haiku Romanian-Japanese Cultural Interferences Magazine. He is also a member of the Union of Professional Journalists in Romania. Since 2001 he has

edited the quarterly *Haiku* magazine, and since 2005 he has organized the international haiku competitions. He leads the haiku cenacle in Bucharest where hajin meetings are held monthly, where the poets discuss haiku, tanka, monoku, presenting books published in the field of Japanese poetry and other articles of special interest.

Valentin Nicolițov, inženjer, prevoditelj, urednik i antologičar inovator je na tehničkom polju. Nagrađen je, između ostaloga, Zlatnom medaljom na Briselskom salonu inovacija i prvonagrađeni je izumitelj na nizu salona inovacija i izložbi u svojoj zemlji. Objavljivao je članke u vojnotehničkim časopisima, bio konzultant pri Military Publishing House. Bio je suradnikom Auto Mondial magazina a sada surađuje sa časopisom Auto Expert. Član je Rumunjskog književnog društva (The Society of Romanian Writers), Društva vojno-tehničkih pisaca (The Society of Military Writers), predsjednik je Rumunjskog haiku-društva (The Romanian Haiku Society), glavni i odgovorni urednik časopisa *Haiku* rumunjsko-japanskih kulturnih interferencija. Također, član je Saveza profesionalnih novinara u Rumunjskoj (The Union of Professional Journalists in Romania). Od 2001. godine uređuje časopis *Haiku* (izlazi tromjesečno), a od 2005. organizira međunarodni natječaj za haiku na engleskom i francuskom jeziku. Valentin vodi krug haikuista u Bukureštu gdje se mjesečno sastaju haiku-pjesnici i raspravljaju o haikuu, tanki, jednostisima i predstavljaju najnovija izdanja zbirk i područja kratkih japanskih pjesničkih formi te eseja od posebnog značaja.

Magdalena Dale, Romania

Frunze ruginii încovioate de ploaie bătrân in baston	Hrđavo lišće pogureno s kišom starac u štapu	Rusty leaves bent with the rain old man in his cane
În toamna astă cuvintele nerostite plutesc în amurg	Ove jeseni neizrečene riječi plutaju u sumraku.	This fall unspoken words float in the twilight
Cărări de toamnă tot mai întortocheate îmi sunt gândurile	Jesenje staze sve više vijugave moje misli	Autumn paths increasingly sinuous are my thoughts

Umbrele toamnei –
mă încorjoară treptat
singurătatea

Un râu de neoprit
rugina amurgului
ascunsă-n Frunze

Seară de toamnă...
cuvinte nerostite de dor
vibrează între noi

Jesenje sjene –
postepeno me okružuje
usamljenost

Nezaustavljava rijeka...
ova hrđa u sumraku
skrivena u lišću

Jesenja večer...
neizrecene riječi čežnje
vibriraju u meni

Autumn shadows –
encircles me gradually
loneliness

An unstoppable river ...
this rust of the twilight
hidden in the leaves

Autumn evening ...
unspoken words of longing
vibrate between us

Tanka

Pentru o clipă
libelula s-a oprit
pe o petală...
foaia încă nescrisă
asteaptă un poem

Zi după zi
număr frunzele ce cad
rând pe rând
clipele vietii
zboară în neant

Vântul călător
peste dealuri și câmpii
a sosit toamna
cu vălul ei arămuș
învăluie sufletul

Na trenutak
vilin konjic zaustavljen
na latici...
ovaj neispisan list
još čeka pjesmu

Dan za danom
brojim lišće što opada
jedno za drugim
trenutci života
slijecu u ništavilo

Putujući vjetar
brjegovima i dolima
stigla je jesen
veo boje bakra
omata duše

For a moment
a dragonfly stops
on a petal ...
this unwritten sheet
still waits for a poem

Day by day
I count falling leaves
one after another
moments of life
flying into nothingness

Travelling wind
over hills and plains
autumn has arrived
a copper-coloured veil
envelopes the souls

(From the book: Amurg de toamnă / Autumn twilight; tanka poems,
Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2021)

*English translation by the author/Prijevod na engleski autoričin.
Croatian translation by Đ. V. Rožić/Na hrvatski prevela Đ. V. Rožić.*

Fotografija iz osobne arhive/Image from a personal archive

Magdalena Dale lives in Bucharest, Romania. She is a member of the Romanian Society of Haiku, the World Haiku Association headquartered in Tokyo and of the Romanian Writers' Society. Her work has been published in a number of journals and magazines in her country and abroad. Her work can be found in several national and international bilingual anthologies. With seven other colleagues, she co-edited "Take Five – Best Contemporary Tanka", volume three, 2010 and volume 4, 2011, the editor-in-chief M. Kei USA. She is the author of three tanka books and a haiku book. She wrote a renga book together with the poet Vasile Moldovan, and a book of tanka strings with poetess Luminița Suse, later illustrated with photographs. She edited the first Romanian tanka anthology of the Romanian poets.

Magdalena Dale živi u Bukureštu, Rumunjska. Članica je Rumunjskog haiku-društva (The Romanian Society of Haiku), the World Haiku Association, Rumunjskog društva književnika (the Romanian Writers' Society). Djela su joj objavljena u nizu časopisa u Rumunjskoj i izvan nje. Radovi su joj uvršteni u nekoliko dvojezičnih antologija u domovini i svijetu. Sa sedam kolega iz drugih zemalja bila je suurednica iz Rumunjske na projektu „Take Five – Best Contemporary Tanka”, tom 3., 2010. godine i tom 4., 2011., glavni i odgovorni urednik M. Kei, SAD. Objavila je tri zbirke tanki i jednu zbirku haikua. S kolegom Vasileom Moldovanom objavila je zajedničku zbirku tanka-nizova s fotografijama pjesnikinje Luminița Suse. Uredila je prvu rumunjsku antologiju tanki.

an'ya

Tanka

we dally
for everything is as
it should be
a cloud swelled with rain
and you under my roof

odgađamo
jer sve je kako
treba biti
oblak težak od kiše
i ti pod mojim krovom

(cattails)

as biting wind
blows between bare oak boughs
our distance grows
hold me close in your arms
ask of me what you will

kao što hladan vjetar
puše med golim granama hrasta
raste naša razdaljenost
drži me čvrsto u svom zagrljaju
i zatraži štogod poželiš

(haiku novine)

is it you
or winter wind tapping
at my window
I'll leave a candle lit
for the lonely traveler

je si li to ti
ili kuckanje zimskog vjetra
o moje okno
ostavljam upaljenu svijeću
za usamljenog putnika

(red lights)

waking
to a vanilla sun
in june
without you by my side –
coffee in a cracked cup

budim se
suncu vanilije
u lipnju
bez tebe uz mene –
kava u okrhnutoj šalici

(under the basho)

a little rain fell
into my life this morning
and for a brief time
took your place until it too
simply evaporated

palo je nešto kiše
jutros u moj život
i nakratko
zauzelo tvoje mjesto
sve dok i ona nije isparila

(streetlights)

alone tonight
dusting old cobwebs
from our bookshelf
even the house spider
has abandoned me

sama noćas
omećem stare paučine
s naših polica za knjige
čak me i kućni pauk
napustio

(modern haiku)

tinsel-like
sunlit seagrass dangles
from the pier
this holiday feeling
with a mid-summer flair

poput šljokica
osunčane morske trave njišu se
s mola
ovo prazničko raspoloženje
s mirisom sredine ljeta

(redlights)

funeral day
steady rain unearths
a time capsule
filled with the treasures
we buried as siblings

sahrana
uporna kiša otkriva
vremensku kapsulu
ispunjenu bogatstvima
koju sahranismo kao sestre

(moonbathing)

Croatian translation by D. V. Rožić / Na hrvatski prevela D. V. Rožić.

Refika Dedić, Bosnia and Herzegovina / BiH

tama
osvjetljavajući put
krijesnice

darkness
illuminating the path
fireflies

(Cold Moon Journal, September 29, 2021)

noć radosti
bez maske za lice
osmijeh blista

a night of joy
without a face mask
a smile shines

(Cold Moon Journal, December 23, 2021)

ljetni mjesec
djeca u pijesku
zaboravila na vrijeme

summer month
children in the sand
forget about time

(Cold Moon Journal, July 29, 2021)

suze na staklu
dah se smrzava
beskućnik

tears on the glass
the breath freezes
homeless

(Cold Moon Journal, November 27, 2021)

ispred rijeke
iza planine
biti ili ne biti

in front of the river
behind the mountain
to be or not to be

(Asahi Haikuist Network by David McMurray February 4, 2022)

poljubac
dva oblaka
čiste ljubavi

a kiss
two clouds
love pure

(Asahi Haikuist Network by David McMurray, July 30, 2021)

moja cipela
drhti na rubu
crnih rupa

my shoe
trembles at the edge
black holes

(Haiku Dialogue, December 22, 2021)

krijesnice
pod starim vagonom
drhti cvijet

fireflies
under the old wagon
the flower trembles

(Haiku Dialogue, September 8, 2021)

uspomene
od sakure do sakure
putuju

memories
from sakura to sakura
they travel

(Haiku Dialogue, April 14, 2021)

English translation by the author/Prijevod na engleski autoričin.

Fotografija iz osobne arhive/Image from a personal archive

Refika Dedić je srednjoškolska učiteljica, rođena u Bužimu, u skromnoj bosanskoj obitelji u kojoj je naučila koliko i kako treba poštivati svakog čovjeka bez obzira na vjeru, boju kože, jezik. Diplomirala je na Pedagoškoj akademiji u Banjoj Luci i na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Poeziju piše od osnovne škole. Godine 2021. objavila je zbirku haikua „Sakura“ a njezini haikui objavljeni su u nizu časopisa, žurnala i blogova za haiku-poeziju. Objavila je pet zbirki pjesama. Mnoge pjesme su joj objavljene u brojnim međunarodnim zbirkama i antologijama te nagrađivane na recitalima i natječajima za poeziju, djela su joj prevodena na nekoliko jezika. Članica je Hrvatskog književnog društva "Kultura snova" Zagreb, Udruženja balkanskih umjetnika Sarajevo i mnogih drugih. Jedan je od organizatora i aktualna je predsjednica Udruženja "Riječi s Une", Bihać. Organizator četiri međunarodna okupljanja pisaca u razdoblju 2016.- 2019. godine.

Refika Dedić is a high school teacher, born in Bužim, Bosnia and Herzegovina, she graduated from the Faculty of Education, Banja Luka, Bosnia and Herzegovina and from the University of Zagreb, the Faculty of Humanities and Social Sciences. She has written poetry since her grammar school days. She published a collection of haiku titled "Sakura" in 2021, her haiku being published in a number of journals, anthologies and haiku blogs. Refika was among the founders and organizers of "Riječi s Une", in the town of Bihać, also gatherings and recitals of writers and poets in the region. For her works she has received a number of awards. She is a member of several writers' clubs and associations in Bosnia and Herzegovina and Croatia.

Debbie Strange, Canada/Kanada

changing seasons . . .
mother recalls the arc
of her life

promjene godišnjih doba...
majka se prisjeća linije
života

World Haiku Series 2020 (22)
<https://akitahaiku.com/2021/03/01/world-haiku-series-2020-22-haiku-by-debbie-strange/>

fireflies the synchronicity of it all

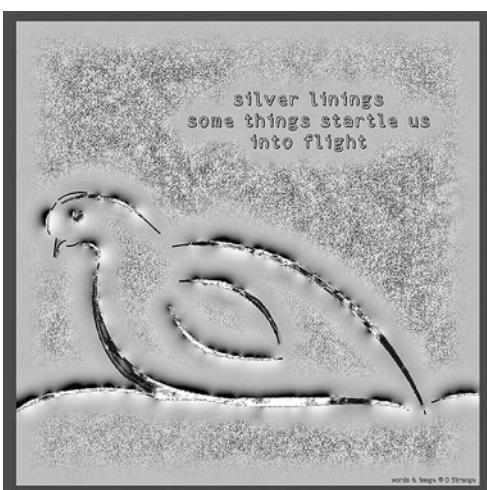
krijesnice sinkronicitet svega

(1st Place / 1. mjesto, 2021 Irish Haiku Society International Competition)

frozen trough
I cup the warm breath
of my horse

posve promrznuta
prikupljam topao dah
svog konja

(1st Place / 1. mjesto, 2018 Sharpening the Green Pencil Haiku Contest)

silver linings
some things startle us
into flight

u svakom zlu neko dobro ...
neke nas stvari
potiču na let

Black&White Haiga/Haisha
(<https://ourbesthaiga.blogspot.com/>)

transience . . .
petal by petal
we let go

prolaznost...
prepuštamo se
lat po lat

(Winning Haiku (Canada) / Pobjednički haiku, 2017 Vancouver Cherry Blossom Festival Haiku Invitational)

glassy lake
flocks of snow geese
pull up the moon

staklasto jezero
jata snježnih gusaka
podižu mjesec

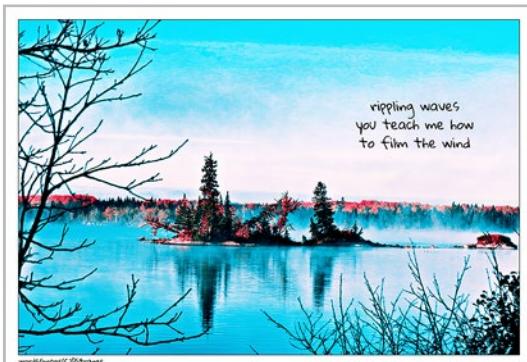
(1st Place / 1. mjesto, 2017 Autumn Moon Haiku Journal Contest)

stone cairns*
a faded cap drifts
downriver

kameni stošci*
izbjlijedjela kapa plutala
niz rijeku

(1st Place / 1. mjesto, 2015 Harold G. Henderson Haiku Contest)

*A deep-rooted Scottish tradition that signifies respect./ Rukom slagani kameni tornjići, stara škotska tradicija a označava poštovanje.

rippling waves
you teach me how
to film the wind

namreškani valovi
poučavaš me kako
snimiti vjetar

Akita International Haiku Network

(<https://akitahaiku.com/2021/12/24/world-haiku-series-10-haiku-by-debbie-strange/>)

Tanka

between the spokes
of your spinning wheel
a dusty web . . .
I never thought our lives
would so quickly unwind

između žbica
tvog kotača u vrtnji
prašna paučina...
ne pomišljah da će se naši životi
tako brzo odmotati

(1st Place / 1. mjesto, 2019 British Haiku Society Awards)

the ocean
was in a rage last night
but today,
these peace offerings
of blue mussels and kelp

ocean
gnjevan prošle noći
no danas,
ponuđeni darovi za mir
plave školjke i morske trave

(1st Place / 1. mjesto, 2018 Sanford Goldstein International Tanka Contest)

mute swans
under a moon bridge
the things
I should have confessed
make no difference now

šutljivi labudovi
podno mjesecova mosta
stvari
koje sam trebala ispovijediti
danasy više ne čine razliku

(1st Place / 1. mjesto, 2016 Fleeting Words Tanka Competition)

dried curls
of gray reindeer moss
crunch softly
underneath our boots . . .
no other sound, but breath

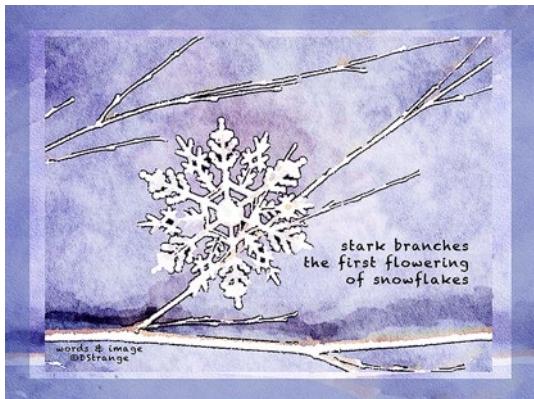
osušene kovrče
sivog islandskog lišaja
meko krckaju
pod našim čizmama...
nema drugih zvukova, samo disanje

[1st Place (tie) / podijeljeno 1. mjesto, 2016 San Francisco International Competition for Haiku, Senryu and tanka]

tracks of birds
meander through snow . . .
the surgeon
marks her left breast
with a cross

tragovi ptica
vijugaju kroz snijeg...
kirurg
na njenu lijevu dojku
crtal znak križa

(1st Place / 1. mjesto, 2016 British Haiku Society Awards)

stark branches
the first flowering
of snowflakes

oštре grančice
prva cvatnja
pahulja

(<https://thehaikufoundation.org/haiga-of-debbie-strange/>)

Croatian translation by D. V. Rožić / Na hrvatski prevela D. V. Rožić.

Geethanjali Rajan, India / Indija

retirement home –
mist smudges out
a mountain peak

dom umirovljenika –
izmaglica se razmazuje
planinskim vrhom

(Commendation/Pohvala, Polish International Haiku Competition –
IX Edition, 2019)

New Year wish
the wingspan
of a white egret

novogodišnja želja
raspon krila
bijele čaplje

(Wales haiku journal - Autumn 2021)

morning tea –
sharing the verandah
with a ring-necked parrot

jutarnji čaj –
verandu dijelim sa
prstenastim papagajem

(brass bell: a haiku journal - Jan 2022)

almost dusk
only paper flowers
in the autumn wind

pred sumrak
tek papirnanto cvijeće
na jesenjem vjetru

(Selected haiku/Izbor haikua, 13th Yamadera Basho Memorial Museum
English Haiku Contest, 2021)

watching over
flooded fields
garbage bag scarecrow

promatrajuć
poplavljena polja
strašila od vreća za smeće

(Selected haiku / Izbor haikua, 13th Yamadera Basho Memorial Museum
English Haiku Contest, 2021)

wild jasmine
in the evening breeze
all's well

divlji jasmin
na večernjem povjetarcu
dobro je

(Akita International Haiku Network – World Haiku Series 2021)

childhood song –
the rhythm of women
threshing grain

pjesma iz djetinjstva –
ritam žena što
vrše žito

(Tiny words 14.1 April 2014)

七夕や
また落ち合える
星空で

tanabata –
my wish to see you again
in the river of stars

Festival zvijezda –
moja želja da te opet vidim
u zvezdanoj rijeci

In memory of Dr. Angelee Deodhar – café haiku, 2018

Translation into English – Geethanjali Rajan.

harvest season —
the tinkle of bells
from a decorated ox

vrijeme žetve –
zveka zvončića
s ukrašenog vola

(brass bell: a haiku journal - June 2021)

Haibun

A TINCTURE IN ETHER

It's as if paint splattered the sky salmon pink, amber, and then some orange and gold. The orange gets brighter, the glow almost ethereal, before gently fading into a dull shade of peach. Suddenly, the only colour left is a strange indigo behind the black silhouette of a weeping willow.

slipping through
the gaps of my fingers
his last breath

(contemporary haibun online: cho 17.2.2021)

TINKTURA ETERA

Čini se kao da je boja poprskala nebo losos-ružičastom, jantarnom a potom nešto narančaste i zlatne. Narančasta postaje svjetlija, njen sjaj gotovo nematerijalan, prije no što izblijedi u običnu nijansu boje breskve. Odjednom, jedina preostala boja je neobična indigo plava iza crne siluete tužne vrbe.

klizeći kroz praznine
mojih prstiju
njegov posljednji dah

Na hrvatski prevela / Croatian translation by D. V. Rožić

Fotografija iz osobne arhive/Image from a personal archive

Geethanjali Rajan teaches English and Japanese in Chennai, India and has been writing haiku for nearly two decades. Her poems have appeared in many online journals and print anthologies. She is currently the editor of haiku at *cattails*. Her poems have been awarded multiple times. Geethanjali's rengay with Sonam Chhoki (Bhutan) can be read in *Unexpected Gift* (November 2021), an e-book of haikai collaboration that has been shortlisted for The Touchstone Distinguished Book Award of The Haiku Foundation. Her interests include music, books, and Japanese calligraphy.

Geethanjali Rajan predaje engleski i japanski jezik u indijskom gradu Chennai, glavnom gradu države Tamil Nadu, prije poznatom kao Madras. Haiku piše dva desetljeća. Njeni radovi predstavljeni su u mnogim online časopisima i tiskanim antologijama, mnogostruko su nagrađivani. Urednica je rubrike za haiku pri časopisu *cattails*. Rengay, koji je kreirala sa suautoricom Sonam Chhoki iz Butana može se pročitati u *Unexpected Gift* (studen., 2021.), u digitalnoj knjizi haikai-pjesama u užem krugu za nagradu The Touchstone Distinguished Book Award of The Haiku Foundation. Njezini interesi uključuju glazbu, knjige i japansku kaligrafiju.

<https://akitahaiku.com/2021/03/22/world-haiku-series-2020-28-haiku-by-geethanjali-rajan/>

<https://thehaikufoundation.org/poet-details/?IDclient=1114>

Essays and Previews

The Sound of Silence

Neal Whitman, CA, USA

My invited thoughts about traditional versus modern haiku: Keep in mind my limitation is that I write in English only, so Croatian poets may have a difference perspective. I begin with the old story told by many before me that the 17 syllable haiku is due to a misunderstanding of the Japanese tradition based on sound units. We have come to learn that the three-line, 5 - 7 - 5 haiku is not wrong, but longer than Japanese poetic sensibility. Once haiku poets came to understand the difference between the two languages, non-Japanese poets felt free to establish their own rules. Even more liberating is the ascendance of rule-breaking even in Japan, which has led to a modern form of haiku known as *gendai*.

Haiku around the world has now evolved into a “no rules” stage which brings to mind with a smile the first Johnny Depp Pirates of the Caribbean movie, *The Curse of the Black Pearl*. In it we learn that there is a Pirates’ Code that the villain, Hector Barbossa, breaks when convenient. As he explains to the heroine, Elizabeth Swann, “The code is more what you’d call *guidelines* than *actual rules*.” The gag is carried forward as Barbossa whines when heroine Elizabeth Swann breaks the code and her retort is, “Well, they’re more like *guidelines*!”

In haiku journals and contests I see that haiku poets around the world do not feel confined to three lines. The one-line haiku, growing in popularity, ironically resembles the original Japanese tradition of 17 sound units in a single vertical line. Who knows? Perhaps the single *horizontal* line might next be supplanted by a single *vertical* line! Whatever form haiku takes in the future, one essence that I believe will be retained is attention to a single moment in time. Hamlet's final words, "The rest is silence," dramatizes that he has said everything he is ever going to say. It seems to me that haiku will forever strive for the unattainable perfection of the silence of a breath in and out. In its evolution, the form haiku takes will be that it exists in its purity, much as a perfect statue is found within a block of granite. Karl Marx famously said, "Last words are for fools who haven't said enough." Thus, I expect other haiku poets will have more words to say.

Zvuk tišine

Piše Neal Whitman, CA, SAD

U prijevodu Sanele Pliško

Moje prizvano mišljenje o tradicionalnom naspram modernom haiku: imajte na umu da je ograničenje to što pišem samo na engleskom jeziku, tako da bi hrvatski pjesnici mogli imati drugačiju perspektivu. Započinjem sa starom pričom koju su mnogi prije mene ispričali, onu da je haiku od 17 slogova posljedica pogrešno tumačene japanske tradicije temeljene na zvučnim jedinicama. Naučili smo da haiku u tri reda, 5 - 7 - 5 nije pogrešan, ali je duži od japanskoga pjesničkog senzibiliteta. Kad su haiku-pjesnici počeli shvaćati razliku između dva jezika, ne-japanski pjesnici osjetili su se slobodnim uspostaviti svoja pravila. Još je više oslobađajući porast kršenja pravila čak i u Japanu, što je dovelo do modernog haiku-oblika poznatog kao *gendai*.

Haiku diljem svijeta je evoluirao u fazu „bez pravila“, što podsjeća s osmijehom na prvi film Johnnija Deppa o piratima s Kariba, *Prokletstvo Crnog bisera*. U njemu saznajemo da postoje gusarski propisi koje zlikovac, Hector Barbossa, krši kada mu je to prikladno. Kako objašnjava heroini, Elizabeth Swann: „Propisi su zapravo više ono što biste nazvali *smjernicama* nego *stvarnim propisima*.“ Poanta šale se prenosi dok Barbossa civili kada heroina Elizabeth Swann prekrši propise s replikom: „Pa dobro, oni (propisi) su više kao *smjernice!*“

U haiku-časopisima i natječajima vidim da se haiku-pjesnici diljem svijeta ne ograničavaju na tri retka. Jednoredni haiku, čija popularnost raste,

ironično nalikuju izvornoj japanskoj tradiciji od 17 zvučnih jedinica u jednom okomitom redu. Tko zna? Možda bi jedan vodoravni red mogao u budućnosti biti zamijenjen jednim vertikalnim redom! Koji god oblik haiku bude imao u budućnosti, vjerujem da će se zadržati srž pažnje prema jednom trenutku u vremenu. Hamletove posljednje riječi „*A drugo sve nek' šutnja prekrije*”, uprizoraju da je rekao sve što će ikada reći. Čini mi se da će haiku zauvijek težiti tišini udisaja i izdisaja. U svojoj evoluciji, oblik koji će haiku poprimiti bit će taj da će postojati u svojoj čistoći, baš kao što se savršeni kip nađe unutar bloka granita. Karl Marx je slavno rekao: „Posljednje riječi su za budale koje nisu rekle dovoljno.“ Stoga, očekujem da će drugi haiku-pjesnici imati više riječi za kazati.

Prevela Sanela Pliško

About haiku collection

LATICE/PETALS authored by Nada Jačmenica, Sveti Križ, Začretje, Croatia 2021, ISBN 078-983-7609-30-6

By Krzysztof Kokot

I should just quote a short statement by Iliyana Stoyanova: „The book is stunning – both poems and the graphic design. Such a pleasure to read.”

That's how I see this book as well. The content is divided into large chapters with meaningful titles, e.g. THE COLORS OF THE SCENTS, WAR AND PEACE, IN THE WAVES, TOUCH OF ETERNITY separated from each other by beautiful flower arrangements (in color). I have read cover to cover

and I still reach in my spare time. I do not mention the writing workshop because it is beautiful and perfect. All haiku also in English, all illustrations made by the author who lives in Sveti Kriz Začretje, Croatia.

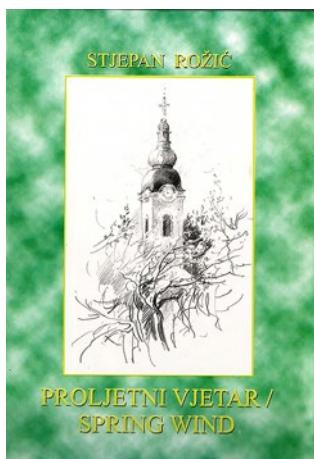
boy's tears – / on the dead bird's wing / the smell of ashes
autumn morning – / the bleating wool clews strolling / in the field
vineyard picked by hand – / song after song above / the full barrels

I recommend this book and if the opportunity arises I will come and congratulate you personally ... with a glass of good wine!

The Nightingale and the Wind

PROLJETNI VJETAR/SPRING WIND authored by Stjepan Rožić,
Ivanić-Grad, Croatia 2005, ISBN 953-7205-02-9

By Vasile Moldovan

Years ago, the Croatian poet Stjepan Rožić delighted us with an exceptional haiku collection *Biglisanje / Song of a Nightingale* (Otok Ivanić, Croatia, 2010). At the time, renowned poets and critics greeted the publication of this book: Klaus-Dieter Wirth, Eduard Čară, Darel Lindsay, Vasile Moldovan, Saša Važić and Zinovy Vayman. However, now I have come into the possession of Stjepan's first haiku collection published in 2005, *Proljetni vjetar / Spring Wind*.

Every new book, in my opinion is a very special event and brings excitement both to the author and his readers. Yet, the first book is a very special moment;

it brings joy and motivation to the author's creative life. One does not forget presenting his first book to the public! Smaller according to the number of pages, it is a beautifully finalized pearl, a holiday for the reader's eye and soul. The book is prefaced by the famous Croatian poet and academician the late Vladimir Devidé. The haiku that gave the title to the book refers not only to the wind, but also to the cherry blossoms, such trees appreciated both in Japan and the Balkans:

suddenly a wind / carrying a snowy cloud / from the blossoming cherry tree
playful wind / fluttering white wedding dress / of the cherry tree.

The perception of the sakura, a bride, is an act of ennoblement, which brings two countries closer through poetry. Furthermore, the wind is caught not only in Spring but also in other seasons, such as in Winter:

a leafless tree crown / within the whistle of winter's wind / rocking the stars.

In English the middle verse in this haiku poem is a true test of virtuosity and euphony by the obsessive repetition of the letter w. It imitates the roar of the wind: *within the whistle of winter's wind*. The poet captures Nature organically; its elements are adjacent, protecting each other. In other words, they coexist peacefully. They are even more peaceful than humans. There is a balance between them. The poet underlines an understanding of the virtues of Nature that make people's lives acceptable, even beautiful:

an icy tree crown, / its bare boughs offering to a bird / warmth of a home

If *Song of a Nightingale* is a mixture of music and poetry, the *Spring Wind* approaches the haiga through frequent references to the shadows of beings and objects. The illustrations by Mrs Zorica Turkalj, the well known Croatian painter, point to the simple reading: raindrops, butterflies, dragonflies, sparrows, as if they were really on the white sheet of paper. They are subtle and fit the text. The poetic universe has therefore a real and an imaginary side, like in this haiku:

In the summer sun / each leaf in the forest cradling / its own shadow

Often shadows are stronger than the objects or beings they reflect. So, for example, on a hot summer day it is as if the shadows are thirsty, not just people, animals or trees:

encircling the well / evening fog / full of thirsty shadows

In its essence the haiku collection *Proljetni vjetar / Spring Wind* can be compared to a jewellery box in which there are many pieces, which contain precious stones and the best are just like pearls.

Slavuj i vjetar

PROLJETNI VJETAR/SPRING WIND autora Stjepana Rožića (2005.)

ISBN 953-7205-02-9

Piše Vasile Moldovan

Prije više od desetljeća, hrvatski pjesnik Stjepan Rožić obradovao nas je svojom izuzetnom zbirkom haikua *Biglisanje / Song of a nightingale* (Otok Ivanić, 2010.). Tada su poznati haiku-pjesnici i kritičari pisali o ovoj knjizi: Klaus-Dieter Wirth, Eduard Tară, Darel Lindsay, Vasile Moldovan, Saša Važić i Zinovy Vayman. Međutim, ovoga proljeća došao sam u posjed Stjepanove prve zbirke haikua objavljene 2005. godine pod nazivom *Proljetni vjetar / Spring Wind*.

Svaka novoprdošla knjiga, prema mojoj mišljenju, poseban je događaj i svečanost koja donosi uzbuđenje i autoru i njegovim čitateljima. Ta prva knjiga je nezaboravan trenutak u životu književnika. *Proljetni vjetar / Spring Wind* je po obimu manja knjiga od *Biglisanja / Song of a Nightingale*, no, ona je lijepo osmišljen biser, praznik za čitatelske oči i dušu. Predgovor je napisao hrvatski pjesnik, japanolog i akademik Vladimir Devidé. Haikui koji su ovoj knjizi donijeli naziv ne odnose se samo na vjetar, već i na trešnju u cvatu, stablo cijenjeno u Japanu i na Balkanu:

iznenadni vjetar / nosi snježni oblak / s trešnje u cvatu

razigrani vjetar / razvijorio bijelu / vjenčanicu trešnje

Percepcija sakure kao mladenke čin je oplemenjivanja koji približava dvije zemlje kroz poeziju. Nadalje, vjetar je uhvaćen ne samo u proljeće, već i u drugim godišnjim dobima, kao primjerice zimi:

krošnja bez lišća / uz fijuk zimskog vjetra / lјulja zvijezde

U haiku na engleskom jeziku, srednji stih je istinski test umijeća i blagozvučnosti, kroz ponavljanje slova w. Ono imitira zvukove vjetra:

within the whistle of winter wind. Stjepan Rožić prepoznaće prirodu i okolne elemente koji štite jedno drugo, drugim riječima, u mirnom su suživotu. Daleko miroljubivije od ljudi. Među njima postoji ravnoteža. Pjesnik podvlači svoje razumijevanje vrlina prirode koje olakšavaju život čovjeku, u punoj svojoj ljepoti:

ledena krošnja / golih grana nudi ptici / toplinu doma

Ako je *Biglisanje / Song of a Nightingale* harmonija glazbe i poezije, *Proljetni vjetar / Spring Wind* približava se hajgi kroz česte poveznice sa sjenama živilih bića i stvari. Ilustracije poznate hrvatske slikarice Zorice Turkalj naglašavaju jednostavnost tema haikua: kapi kiše, leptiri, vilini konjici, vrapci, i doima se kao da su doista prisutni na bjelini papira knjige i vješto se uklapaju u tekst. Pjesnička galaktika ima dakle stvarnu i imaginarnu stranu, kao u ovom haiku:

pod ljetnim suncem / svaki listak šume lјulja / svoju sjenku

Često su sjene snažnije od objekata ili bića koje odražavaju. Primjerice, vrući ljetni dan je i doima se da su i sjene žedne, ne samo ljudi, životinje ili stabla:

oko izvora / večernja sumaglica / puna žednih sjena

U suštini, *Proljetni vjetar / Spring Wind* može se usporediti s kutijom za nakit u kojoj je niz pojedinačnih remek djela, ona sadrži dragocjene stihove, zapravo drago kamenje a ponajbolji su haiku-biseri.

Prijevod/translated by D. V. Rožić.

Days of Dust and Rust
by Đurđa Vukelić Rožić

Taofeek Ayeyemi: **DUST AND RUST**, Haibun, Buttonhook Press, Nigeria / Nigerija 2022 chapbook series

Carefully reading Rich Youmans' foreword to the book of haibun "Dust and Rust" by Taofeek Ayeyemi, at first I paid attention to his remark..."Taofeek has a gift with words..."

Indeed, a wonderful gift. How many authors of prose and poetry in this wide world dream about this gift? And actually have eyes that can see what countless other eyes don't notice at all. One cannot learn to listen to messages from Nature, it must be a part of a person. Many will pass by the wonders of life, but not Taofeek Ayeyemi. He has the blessing of living with them. The ability to feel the bark of a tree trunk speaking under his fingertips is the most exciting poetry, it's listening to its centennial confession. But, it is also the gift of creating wonderful images and feelings with words afterwards.

Not everyone has the gift of inhaling the messages from the outer world and creating a symphony of beauty and wisdom with them, in one's inner world. Connecting with living beings and society itself, whilst sharing the place and time with them is among the most valuable riches a human being can be gifted with. A true poet may take a walk in the evening hours and meet the Milky Way through the fragrance of Gardenia, feeling the Earth and its eternal movement, thus being free among the stars. How tiny, how small and how full of love for his/her homeland a poet may be! And create his/her sentences and poems the way his/her reader can feel that sensation as well.

It's the details Taofeek shares so well with his readers. With his aid, I'm a child again with some coins in my hand from my father's pocket. I'm running to the street ice cream vendor for a single scoop of ice cream. But, "please, please make it a mix, just a small dollop of each taste you've made today, kind sir!". It indeed, takes a mastering of the words to be able to share experiences and images in a way that evoke a reader's feelings. Yes, I love that excited little girl I once was! A long way to go for each man of words, and Taofeek does exactly that with ease. He leaves a trail the sands of time will not cover up.

For the difference from Taofeek's Africa, I live in an entirely different region of the world. I have never felt the Harmattan rubbing sand deeply into my skin. During my pre-school years in the early sixties of the 20th century, it was generally thought my family was poor, since we were living on my grandfather's very small family farm, without electricity in the village. But after reading the haibun "Dust and Rust", I became aware of the abundance of plants surrounding and throttling our gardens and fields. I helped my

mother and grandmother do the weeding among the stalks of maize and then feed our two cows and swine with the weeds. I weeded the garden, grabbing by hand among the countless young beets and potatoes. The beets and nettles would be cooked and fed to the animals. These unwanted weeds grew rapidly three seasons of the year. Some summers there would be a drought, but only for a short period of time. The Harmattan season could hardly be compared to it.

My grandpa told me, ever since he dug the draw well in the yard, when he was a young man, it never went dry. No matter how much water we drew up from it during the day, the next morning the water would rise to the ground level brilliantly glistening surrounded by its red, circular brick wall, mirroring the morning sky and supporting all the living creatures and plants in its vicinity.

Later, as a teenager, then living in a small town, I still continued to think we were poor! At that time some people living in other countries were able to watch TV, even had washing machines. Most of the people in the western world cities and towns had electric power in their homes, schools, farms, and so did we. Was the electric power in every home at the beginning of civilisation? Of course not, my granny would say, it was the beginning of human laziness.

With Taofeek's book of haibun in front of me ... I definitely had to think about my thoughts of being poor during my childhood.

The story of survival during the long Harmattan season left me speechless. It is characterized by a cold-dry wind with heavy dust-laden particles and day and night ambient temperatures fluctuating widely. How deeply it affects the Nature and society of the West African countries can be also seen by the number of its names, the words representing this season in English, not to mention the languages of nations living through the Harmattan since the beginning of time: *Dust storm, sandstorm, black blizzard devil, dust devil, duster, sand column, sand spout ...*

During this difficult season in the West of Africa, even the fish are fewer in low-level river waters, the edible plants are dry, but stubborn enough to survive. It takes water to revive them, but there isn't any. Children can only wash their faces in the water brought from a distant source. The drought has withered all the grasses, their roots and seeds resting in the soil, waiting for the rains.

Yet, these conditions have given the children so much needed stubbornness, energy, the sparks of hearty light, to be sure to catch their dinner in a handmade trap, have a fish on the hook no matter how small the poor thing

is. The joy of all those sounds, fragrances, even the sand in their hair and eyes, going hungry to bed and being tucked in with their tender mother's prayers for a better tomorrow. And being able to fight to withstand ...

harmattan over...
one by one, plants
have colour

They say, write about the themes you know well. Telling the truth gives power to your words. Build your story moment by moment, carefully picking word by word. They are the most valuable riches you have, keep on sharing your art with those who will know how to appreciate it. There are no unimportant moments in your life. Each and every one of them constantly forms your being. So remain truthful, indeed.

hotter days –
a cock chasing a cock
chasing a hen

In haibun Metamorphosis, love between father and son pour out wordlessly. The transience of everything and the suffering it brings to human beings told without it being mentioned at all. When did his father grow old and his hair greyed? We are given the wisdom of this father feeling the heartbreaking thoughts of his loving son. We can feel the thankfulness of this old man for sharing such exceptional and loving moments with his son. A wonderful man he has become.

praying manthis –
in between Father's prayers
a wide smile

Panta rhei, everything flows, indeed. But reminiscences, such as our memories of moments and small, at the time, seemingly unimportant actions and everyday deeds, are our riches. Remembering "the sound of my father's spoon, how he'd stir a sugar cube into his green tea, with no milk." It may be, the clinking we would hear on such an occasion, day after day would make us nervous, the manner of sweetening the tea so predictable, the movement of Father's hand always the same... and then, once he is

gone, what would a son give to have tea with his dad again, listening to that well known clinking of the glass and the spoon?

daybreak chill ...
the light of a candle falls
and rises

Thank you Taofeek, for sharing.

It has always been and will be, the seemingly small and unimportant deeds and moments that will irretrievably and abundantly enrich our lives. The art of living is to detect and value them. That's why it is important to read the haibuns collected by Taofeek Ayeyemi in his book "Dust and Rust."

I'm certain it will make its readers even better human beings. And I believe, each reader will question his/her own understanding of poverty, removing the burdening thoughts of how pitiable the conditions of his/her own childhood were. We should all think of the blessings and radiant experiences that have built us into the men and women we are today.

In the town of Ivanić-Grad, Croatia, the 10th of August 2022

u sjećanju
kuća mog djetinjstva
sigurna od zuba vremena

in my memory
my birth house safe
from transience

Grozdana Drašković

Nove knjige / New Books

Klaus-Dieter Wirth: Entkernte Zeit / Stoned Time / Temps dénoyauté / Tiempo deshuesado

127 Haiku in German, English, French and Spanish, München (Allitera), Germany / Njemačka 2022

U pravo vrijeme; 127 haikua na Njemačkom, Engleskom, Francuskom i Španjolskom

ISBN 978-3-96233-330-0

nach dem Sturzregen
ein Spatz nippt im Rinnstein
an den Wolken

after the downpour
a sparrow in the gutter
sipping at clouds

après l'orage
un moineau dans le caniveau
sirotant des nuages

nakon kiše
vrabac u žlijebu
pijucka oblake

después del chaparrón
un gorrión en la cuneta
bebiendo nubes

der Restaurator
schließt die letzten Risse
im Himmelreich

restorer
filling the last cracks
in heaven

restaurateur
comblant les dernières fissures
dans le ciel

restaurator
ispunjava posljednje pukotine
na nebu

restaurador
empastando las últimas grietas
en el cielo

Kumuluswolken
wiederkäuende Rinder
Ruhe – colossal

cumulus clouds
ruminating cattle
colossal calm

nuages cumulus
bovins qui ruminant
calme colossal

kumulusi
goveda preživajući
posve spokojna

cúmulos
bovinos rumiantes
calma colosal

klirrende Kälte
die Vogelscheuche lehnt sich
tiefer ins Schweigen

arctic cold
the scarecrow leaning
into deeper silence

un froid glacial
l'épouvantail se penche
silence plus profound

arktička hladnoća
strašilo se naginje
u sve dublju tišinu

frío ártico
se inclina el espantapájaros
silencio más profundo

bedächtig der Flug
eines Reihers in meine
Erinnerungen

leisurely
a heron's flight into
my memories

si posément
le vol d'un heron
dans mes souvenirs

ležeran
let čaplje
u moja sjećanja

pausadamente
el vuelo de una garza
en mis recuerdos

Auffahrungsunfall
auf der Stelle tot
das Autoradio

rear-end collision
dead on the spot
the car stereo

collision arrière
mort sur le coup
l'autoradio

udarac straga
na mjestu mrtav
auto-radio

choque por detrás
muerta en el acto
la autorradio

ein anderes Ich
mein Name auf Japanisch
in Kalligraphie

meeting another me
my name is Japanese
calligraphy

un autre moi
mon nom en japonais
en calligraphie

susrećem drugog sebe
moje ime ispisano
japanskom kaligrafijom

otro yo
mi nombre en japonés
en caligrafía

ein kleiner Junge
am Angelhaken
die Hoffnung

little boy
at his fish-hook
hope

petit gars
à son hameçon
l'espérance

dječačić
na udici
nada

chiquito
en su anzuelo
la esperanza

hiesige Äpfel
verführerisch das Lächeln
der Verkäuferin

local apples
the seductive smile
of the shop assistant

pommes de la region
le sourire séduisant
de la vendeuse

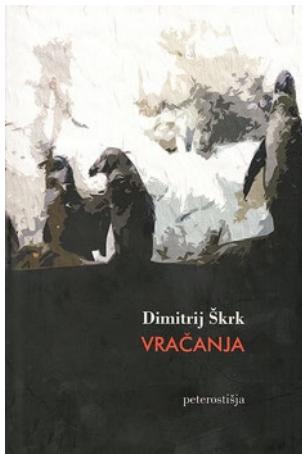
domaće jabuke
zavodljivi osmijeh
trgovačke pomoćnice

manzanas del país
la sonrisa seductora
de la dependienta

*All translations, besides Croatian, by the author/Svi prijevodi, osim hrvatskog, autorovi.
Na hrvatski prevela/Croatian translation D. V. Rožić.*

Dimitrij Škrk: Vraćanja (Returns) peterostišja

Cinquain, KD Mariborska literarna družina, Slovenija / Slovenija 2019.,
ISBN 978-9-61685-071-1

ŽEJA

žejen
se utapljam
v usedlinah besed
vodnjak je preglobok, da bi
zajel

ŽED

žedan
utapam se
u talog riječi
do vode je predaleko
za spas

THIRST

thirsty
I am drowning
in the dregs of the words –
yet the source is too far away
to save me

DREVO

tu sem
tvoje drevo
in zelenim v pomlad –
znova te bo hladila moja
senca

STABLO

ja sam
tvoje stablo
zeleno u proljeće –
opet će te hladiti moja
sjena

THE TREE

I am
the tree of yours
lusty green in the Spring –
my shade will be calming you down
again

SKOZI POLETJE

senco
pod drevesom
preleti tih metulj –
skozi najino poletje
leti

KROZ PROLJEĆE

sjenom
pod krošnjom
preletio leptir –
tako i naše proljeće
odlijeće

THROUGH THE SPRING

in the shade
of the canopy
a fluttering butterfly –
our Spring is flying away
as well

OGLUŠELOST

v večer
izgine dan
in ugasno sonce –
ne vidiva se, preveč je
molka

GLUHOĆA

večer
nestaje dan
i gasi se sunce –
ne vidimo se u svoj toj
tišini

DEAFNESS

evening
vanishing day
the sun is extinguished –
we can't see each other in this
silence

USODA

poglej
moje dlani
in povej usodo –
kje se v črtah končujeva
midva

SUDBINA

vidi
moje dlane
reci mi sudbinu –
gdje u crtama dolazi
naš kraj

FATE

my palms
take a look at them
tell me my destiny –
where among the lines will we reach
our end

HIŠA

krhka
hiša iz kart
je podrta vame –
ostalo je le stopnišče
v nebo

KUĆA

kuća
od karata
srušena u meni –
samo su još stepenice
k nebu

HOUSE

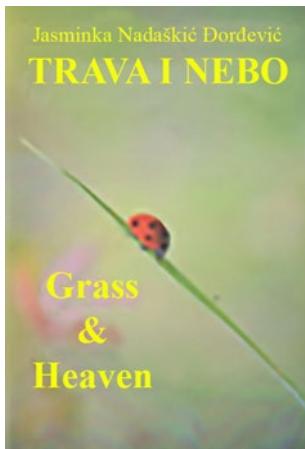
fragile
house of cards
demolished within me –
just one more step left to enter
the sky

fragile
house od cards
demolished within me -
just one more step left to enter
the sky

Origami by Mladen Puljek – Balthazar

Jasminka Nadaškić Đorđević: Trava i nebo / Grass & Heaven

Haiku, Narodna biblioteka Smederevo, Srbija / Serbia, 2021., ISBN 978-86-80826-18-9

u prvo jutro
izlazim u crnini –
muk pahuljica

the first morning
I am mourning –
silence of snowflakes

prolećna kiša
stari matematičar nosi
sklopljen kišobran

spring rain
old mathematician walking
with closed umbrealla

sparina –
pred kosom beže
mali skakavci

sweltering heat –
little grasshoppers jump
ahead of the scythe

dečji prstići
drže jesen u šaci –
sasušen listić

children's small fingers
holding the fall in their hand
a tiny dried leaf

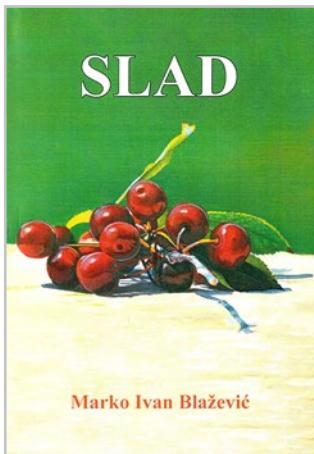
zvezdana noć –
s kraja na kraj prozora
rastu šare mraza

starry night –
frost patterns grow
from the window's edge

poklonjen buket –
žuti prah od mimosa
na oba kaputa

gratuitous bouquet –
yellow dust from mimosa
over both coats

English translation by the author/Prijevod na engleski autoričin.

Kad kiša stane
nastave izvijati vrat
grah i mahune

Tronjci i dronjci
vratiše dječju radost
divlji lješnjaci

Val na jezeru
porodi galebove
pa ih proguta

Izlaz iz delte
i zavađene obale
proguta more

Jezero zgužva
mjesec u čas prelomi
riba za muhom

Danas je praznik
iznad moga dvorišta
ždralovi lete

When the rain stops
beans and legumes
stretch their necks

Cloths and rags ...
wild hazel nuts return
joy to the child

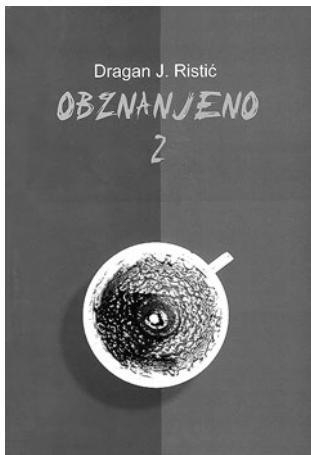
A wave on the lake
carries then swallows
the gulls

Mouth of the delta
estranged banks
swallowed by the sea

A fish after a fly
wrinkles the whole lake
and breaks the moon

Today is a holiday
the cranes fly
above my yard

English translation by D. V. Rožić/Na engleski prevela D. V. Rožić.

**Dragan J. Ristić: Obznanjeno 2
(Announced 2)**

Haiku, Sven, Niš, Srbija / Serbia, 2012.,
ISBN 978-86-7746-333- 5

stišava se vетар –
односећи своју
историју

hushed wind
takes away
its own history

ne plaши се
ни пред бомбардерима
колона мрава

an ant queue
ignoring
the bombers

тмуран зимски дан –
радник на грађевини
погледа на сат

cloudy winter day –
a construction worker
looks at his watch

тиштина собе –
кроз плјусак од некада звук
црквеног звона

silence in my room –
through the rain a sound
of some church bells

мирани летњи дан –
и без терета магарас
нјаче ли нјаче

quiet summer's day –
even a burdenless jackass
braying endlessly

Tanka

šetnja kraj reke –
par divljih gusaka
plovi maticom
proleće u nama
tek se pokreće

a stroll by the river –
a couple of wild geese
swimming in the stream
the Spring within us
wakes up

šetnja u jesen –
inje pada na dušu
onda na kosu
uspomene su mi put
ka bliskoj budućnosti

an autumnal walk –
frost falling on my soul
then on my hair
memories are my path
to a close future

English translation by Đ. V. Rožić/Na engleski prevela Đ. V. Rožić.

Dragan J. Ristić: Obznanjeno 3 (Announced 3)

Haiku, Sven, Niš, Srbija / Serbia, 2016., ISBN 978-86-7990-162-0

prodavalac ribe
ne opominje na post –
krizno vreme

a fishmonger
without the fast admonition –
time of crisis

najbliže Bogu –
na vrhu brda štrči
seosko groblje

closest to God –
a village cemetery peeks
from the hill

njiva obrana –
posejano stotine
veselih vrabaca

harvested field –
countless sparrows
sown on it

sunčan zimski dan –
dobra ušteda danas
jednog penzionera

sunny winter's day –
good savings today
for a pensioner

nalet vetra
– potonuo negde
u Nišavi

gust of wind
– drowned somewhere
in the river Nišava

gledam pauka:
plete svoju mrežu, a
vazdušna opasnost

watching a spider:
it weaves its web, yet
air raid sirens

English translation by D. V. Rožić/Na engleski prevela D. V. Rožić.

Putujuće haiku društvo: Šesti putnik (The Sixth Passenger)

Biblioteka Ždral, Novi Sad, Srbija / Serbia, 2021., ISBN 978-86-81308-11-0

Branislav Đorđević

u senku mosta
uronи kormoran –
Dunav protiče

cormorant dives
in the bridge's shadow –
Danube flowing by

izglačan kamen –
kiša spira tragove
hodočasnika

smooth stones –
the rain washing away
the pilgrim's trails

Goran Poletan

rascvetala livada
na milost i nemilost
dečaka sa štapom

meadow in bloom
at the mercy and disfavour
of a boy with a stick

Nova godina –
gledam nove čestitke
starih prijatelja

New Year's Day –
looking at new greeting cards
from my old friends

Aleksandar Obrovski

jutarnje sunce –
senka iza mene
sve kraća

morning sun –
my shadow behind me
shorter and shorter

vrata bifea
ostala otvorena –
ulaze pahulje

the door of an inn
remains open –
snowflakes enter

Vitomir Miletić Witata

policjski čas –
komšija tiho razgovara
sa psom

curfew –
my neighbour whispers
to his dog

kišno popodne –
starac kratko zastade
kod novog groba

rainy afternoon –
old man stopped for a while
by a new grave

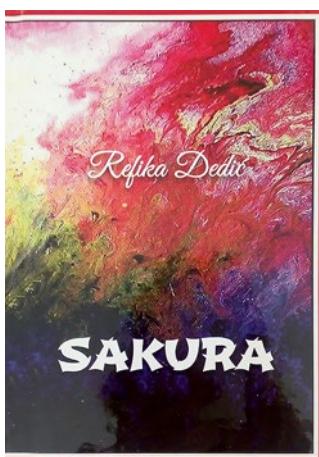
Zoran Antonić

zalazak sunca –
senka kamenog krsta
veća od groba

the sunset –
shadow of a stone crucifix
larger than the tomb

opada lišće –
sve je više zvezda
u krošnji hrasta

leaves falling –
more and more stars
in the oak's canopy

Refika Dedić: Sakura

Haiku poezija usporedo na bosanskom,
engleskom i japanskom jeziku (u prijevodu
Hidenori Hirute),

Agencija Visual marketing, Bih / Bosnia and
Herzegovina, 2021., ISBN 978-9926-8621-0-7

dunja
miris teče
venama

quince
the smell flows
through the veins

magla
gubi se u velu
vjenčanice

fog
vanishing in the veil
of the wedding dress

dan i noć
vrhovi svjetionika
zovu mornare

day and night
the tops of the lighthouses
call for sailors

od sakure do sakure
širom svijeta
moje putovanje

from sakura to sakkura
around the wolrd
my journey

cvijet trešnje
razbija tišinu
u proljeće

cherry blossom
breaks the silence
in spring

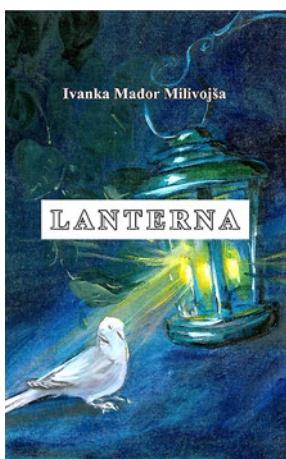
cvijet trešnje
kroz vrijeme
nosi svoj križ

cherry blossom
through time
carries its cross

orhideja
dama na prozoru
sama

orchid
lady at the window
alone

English translation by the author/Engleski prijevod autoričin.

Ivana Mađor Milivojša: LANTERNA, Haiku i drugi izričaji kratke japanske poezije

Haiku and other short forms of Japanese poetry,
Maxima graf, Petrovaradin, Srbija/Serbia, 2021.,
ISBN 978-86-88983-98-3

stanka pa opet u burnu rijeku zaroni patka	taking a break then diving into the turbid river a duck
proljetni dan moje misli raštrkane kao ptice	a Spring day my thoughts scattered like birds
Zagora kroz prozor puste kuće izrasla smokva	the Dalmatian Zagora a fig tree grows from the deserted house's window
granica u kutu carinarnice spava mačka	the state border a cat sleeping at the Customs office
pandemija medicinsku masku nosi vjetar	pandemic the wind carrying a medical mask
otac i sin popravljaju satove rame uz rame	father and son repairing clocks and watches side by side
Nova godina prekoračenje računa pokrivam ljubavlju	The New Year's Day an overdraft on my account covered with love

English translation by Đ. V. Rožić/Na engleski prevela Đ. V. Rožić.

RENGAY

Franjo Ordanić and Sherry Grant

FOR MOTHER

morning walk
a wet nose sticking out of
the dandelion field

*sneezes all around
springtime*

flower by flower
in a full basket
a buzzing bee

*little girl's ribbon
playful wind
rips away*

my blooming immunity —
sweet honey

*distant bark —
a garland woven
just for mother*

MAJCI

jutarnja šetnja
mokra njuška viri iz
polja maslačaka

*kihanje posvuda
proljeće*

cvijet po cvijet
u punoj košari
zujanje pčele

*razigrani vjetar
otima mašnu
djevojčici*

moj cvjetajući imunitet —
slatki med

*u daljini lavež —
cvjetni vijenac satkan
samo za majku*

Franjo Ordanić and Kala Ramesh

THE TOUCH

first date —
a swarm of butterflies
takes off

DODIR

prvi spoj —
u vis diže se
roj leptira

bouncing off the wall
the ball and its shadow

odbijaju se od zida
lopta i njezina sjena

heart beating
the one doubt that
clouds our minds

kucanje srca
jedna sumnja koja nam
zamagljuje um

doesn't the sunflower
move with the rising sun ...
our conversation in sync

ne okreće li se
suncokret s izlazećim suncem ...
sinkronizirani razgovor

hand in hand and
two glasses of champagne

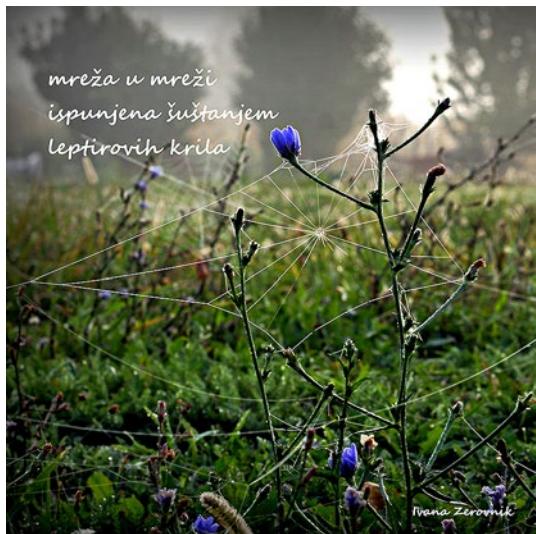
ruka u ruci i
dvije čaše pjenušca

sprinkling of rice ...
morning holds
the promise of tomorrow

posuti rižom...
jutro održalo
obećanje za sutra

Written on 19 Sep 2021 by Franjo Ordanić & Kala Ramesh for Sherry Grant and Zoe Grant's Rengay Under the Moon

Napisali 19. rujna 2021. Franjo Ordanić i Kala Ramesh za Rengay Under the Moon Sherry i Zoe Grant.

Ivana Žerovnik

mreža u mreži
ispunjena šuštanjem
leptirovih krila

a net within net
filled with the rustle
of the butterfly's wings

HRVATSKI AUTORI / CROATIAN AUTHORS

*Sve rade prevela je na engleski Đurđa Vukelić Rožić, ako nije drugačije navedeno.
/ All translations into English by Đurđa Vukelić Rožić, unless otherwise attributed.*

Mirta Abramović, Đakovo

Rascvali glog
podijelio njive.
Žubori potok.

Škrta zemlja.
Stoljetne masline
soli bura.

Nasmijani zmaj
lebdi uz sunce –
skakuće dječak –

Miris čaja
uveo korake
u njenu sobu.

Hawthorn in bloom
dividing the fields.
Murmuring brook.

Scanty land.
Bora brings salt
to centennial olive trees.

A smiling kite
soars close to the sun
a boy hopping with joy.

The scent of tea
led my steps
to her room.

Vesna Andrejić Mišković, Slavonski Brod

trenutak tišine –
između plača i smijeha
topli zagrljaj

proljetna radoš
vrata mog doma
ukrasio leptir

miris proljeća
razlivena bonaca
u tvom oku

a moment of silence –
between crying and laughter
a warm embrace

Spring joy
a butterfly adorned
the door of my home

the scent of Spring
a spilled sea calmness
in your eye

sjena leptira
razbijeno zrcalo
lomi mu krila

the butterfly's shadow
a broken mirror
fractures its wings

lažni profil –
zahtjev za prijateljstvo
uključio alarm

fake profile –
a friendly request
turned an alarm on

urbani vrt
s balkona izviruje
mala rajčica

an urban garden
a tiny tomato peers
from the balcony

proljetni pljusak
 samo poneki kišobran
 projuri gradom

Spring drizzle
an umbrella here and there
rushing through the town

odzvanja zvekir –
tišinu iza vrata
remeti pas

the knocker's echo –
a dog hinders the silence
behind the door

demencija
krema za ruke prekrila
šnitu kruha

dementia
hand cream spread
over a slice of bread

Rajka Andelić Maslovarić, Biograd n/m

Ljetna oseka,
sunčaju se kameni
obrazi otoka.

Summer ebb,
stony island cheeks
sunbathing.

Plima,
u slanoj kupki kameni
obrazi otoka.

The flow,
the island's rocky face
in a salty bath.

Bore otoka,
neuspješno pegla
bura s kopna.

The wrinkles of the island,
unsuccessfully ironed
by the Bora from the continent.

Dašak proljeća...
u ruksaku se njije
bakin herbarij.

A puff of Spring ...
my granny's herbarium
swaying in my backpack.

Slijepa ulica...
lokve na putu pune
punih mjeseca.

Cul-de-sac ...
in each road puddle
a full Moon.

Josip Balaško, Brezovica

Gluha je noć,
tek zujanje komaraca
probija tamu.

Deaf is the night,
yet the mosquito buzzing
pierces the darkness.

Dječak razbio
nedohvatljivo sunce
praćkom u prozor.

With his sling
a boy has broken a window pane
and the untouchable sun.

Po tragovima
u dubokom snijegu
odlazi magla.

The fog leaving
over the trails
in the deep snow.

U niskoj travi
sazviježđe tratinčica
Veliki medvjed.

In the lawn
a constellation of daisies.
The Great Bear.

Zahrđao i tih,
stoji na jakom vjetru
stari klopotec.

Old, rusted and still,
standing in the strong wind
an old rattle.

Noć u dvorištu.
Nemirna ptica šušnu
u krošnji trešnje.

Night in my yard.
This restless bird rustling
in the cherry's crown.

Hladna zimska noć,
beskućnici govore
cvokotom zubi.

Cold Winter's night,
homeless people talk
by gnashing their teeth.

Jagoda Bešlić, Split

između glasanja
vjetra i kiše
čujem tvoj glas

between the voices
of the wind and rain
I can hear your voice

prvi poljubac
djevojčica skriva
svoju tajnu

the first kiss
a little girl hides
her secret

cesta sama
putuje daleko
naziru se kuće

a lone road
on a long journey –
houses can be seen

Marko Blažević, Livno, BiH

vrela livada
u loncu je provrila –
raste mravinjak

summer meadow
boiling in the teapot –
an anthill growing

gužva na stazi
mrav bez znoja
kotrlja brdo

a crowded path
a sweatless ant
rolling a hill

bura i dječak
složno pušu u ruke
u zimsko jutro

the North wind and a boy
blowing together on his hands
– a winter morning

pastir na mostu
košticom razbi portret
u bistroj rijeci

shepherd on the bridge
breaking his reflection in the stream
with a pip

pored štalice
rađaju se zajedno
djed i unuče

by the Nativity stable
old man and his grandson
born together

Zlata Bogović, Varaždin

U kapučinu
na terasi kafića
sunčeve zrake.

Zimske radosti.
Usred skijaške staze
usamljeni bor.

U novoj kući
sjaj plamena kroz sobu.
Upaljen kamin.

Ispred vratiju
preslatki mali gušter.
Da uđe ili ne?

Šumski puteljak.
Odbačenu cipelu
udomio miš.

In my cappuccino
on the bar's terrace
the sunbeams.

The winter joys.
A lone juniper tree
on the ski slope.

A new house.
First time lit fireplace
illuminates the room.

In front of the door
a sweet little lizard.
Should it enter, or not?

Path in the woods.
A mouse adopted
a rejected shoe.

Josipa Braut, Viškovo

noćnu tišinu
remeti
crvotočina

pjegavu jabuku
i crv jede
s guštom

bablje ljeto
navalile muhe
dozivam laste

u gostioni
iščitavam meni
sa stolnjaka

at night
the woodworms
disturb the silence

a spotted apple
the worm too
eats with gusto

Indian Summer
owing to countless flies
I invite the swallows

at the inn
reading the menu
from the tablecloth

na lokvi
minusi pletu
čipku

on top of the puddle
minuses weaving
the lace

ispod stola
udvaraju se
noge

under the table
legs make advances
to legs

iz sunca
izronio
gnjurac

a grebe
dives out
from the sun

u školi
pčela priuštila
mali odmor

in the school
a bee created a small break
for the pupils

Maja Cvek, Zagreb

Tiha kolona
putem do mravinjaka...
nikad ne stane

Silent queue
on its way to the anthill ...
it never stops

Kafić uz more
umjesto pepeljare
na stolu galeb

Cafe by the sea
a seagull on the table
instead of an ashtray

Duboka sjena
s obje strane puta
dotiču se grane

A deep shadow
on both sides of the street
touching boughs

Jesenja fešta
breze u mojoj ulici
zlatom okićene

Autumn party
birches in my street
adorned with gold

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka
haiku niz / haiku sequence

OD RIJEKE DO SENJA

Bakarski zaljev –
nova riva zadržava
pjenušavo jutro

iz izmaglice
goli rubovi Krka
sve su viši

bijeli zvonik
i glagoljski misal –
davna sjećanja

novi vinograd
vitice dodiruju
pupove lavande

Porto teplo –
kadulja boji
kamen

rimska cesta
i Jadranska magistrala
vijugaju skupa

45. paralela –
sjena Sunčanog sata
na drugoj strani

najdraži pogled...
iz vrta djetinjstva
kula Nehaj

FROM RIJEKA TO SENJ

the Bay of Bakar –
a new shore deterring
a foamy morning

from the mist
bare edges of the island of Krk
higher and higher

a white belfry
and the glagolitic missal –
old memories

young vineyard
tender tendrils touching
buds of lavender

Porto Teplo –
sage colouring
the cliffs

old Roman road
and the Adriatic motorway
meander together

45th parallel –
shadow of the sundial
on the other side

my favourite view ...
the Tower of Nehaj
from my childhood garden

Jasna Popović Poje

iz ormarića
nakon godinu dana
opet na stolu

on the table
from the cabinet
after a full year

Maja Donkov, Split

topla šalica
u rukama promrzlim
čaj zagrijava

cvijet maslačka
viri iz travnjaka
prvi proljetni gost

a warm cup
the tea heating up
my chilled hands

a dandelion
peeks from the lawn
the first Spring guest

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

travanjski snijeg
dodatno zabijelio
trninu u cvatu

sušni ožujak
cvjetovi cica mace
pune tlo pod njom

šljivu u cvatu
obavija slatki miris
i zujuće pčela

April snow
the blooming thorn bush
even whiter

drought in March
the willow catkins
cover the ground

the sweet smell
and buzzing of the bees
round a blooming plum

uskrnsno jutro
iz rosne trave vire
zeće uši

Easter morning
hare's ears peek
from the dewy grass

pri slijetanju
zeba otresa inje
s vrbine grane

while landing
a finch shakes off frost
from the willow's twig

kupljen u ožujku
narezani krastavac
miriše na ljeto

bought in March
a sliced cucumber
with the smell of summer

usred zime
sjemenke ljetnog jorgovana
kljuca sjenica

wintertime
a tit pecking at the seeds
of the summer lilac

Svjetski dan sindroma Down
moje rasparene čarape
nikoga ne čude

World Down's Syndrome Day
my odd stockings
bother no one

kajkavsko narječe / the Kajkavian Dialect

z vejje kolačeka*	s grane jabuke	a beekeeper
pčelar h pletaro	pčelar u pletaru	shakes out the swarm
steiplje roj	istresa roj	into a basket

*kolaček - stara sorta jabuka

lofci h jagi	lovci u lovru	hunters hunting –
f haousti bez lišća	u šumi bez lišća	in the leafless woods
še večji mouk	još veća tišina	deeper silence

sparna večer	sparna večer	a sultry evening
maček se igra	mačak se igra	tom cat playing with
z vlovljenim kebrom	s ulovljenim hruštom	a caught cockchafer

majsko popoudne	svibanjsko podne	May noon
z motikuj na rameni	s motikom na ramenu	with hoe on my shoulder
vračuvljem se z sloga*	vraćam se s njive	returning from my veg patch

*slog - mala njivica na kojoj je posađena manja količina povrća

Robert Dudnik, Osijek

deseci praznih
dječjih kolica –
Dušice brane Nebo

dozens
of empty strollers –
their souls protect the sky

tirkizno Nebo
Zemlje boje lana –
mnoštvo križeva u parku

turquoise sky
in the country the colour of flax –
a number of crosses in the park

umrli i majka i dijete –
podgoše zajedno
u novi Život

a dead mother and child –
they started together
a new life

mačka se miluje
o nogu
poginulog vlasnika

a cat cuddles itself
at the leg
of its dead owner

tko ranjava konje
mora
izgubiti rat...

he who wounds the horses
he must
lose the war ...

Božica Đelajlja, Sv. Nedelja

kajkavsko narječe / the kajkavian dialect

Vleče se meglia
Same se cuk čuje
Ni ga videti.

Magla se vuče.
Čuje se samo cuk
Posve nevidljiv.

Crawling fog.
An owl is all I can hear
Invisible.

Nakinđali se
Seoski puteki
Cvete bazga.

Okitili se
Seoski puteljci.
Bazga u cvatu.

Adorned they are
With elderberry flowers,
These country roads.

Pod mustačima
Cere se žuti zubi
Koruza zrije.

Ispod brkova
cere su požutjeli zubi
Zrije kukuruz.

Under the moustache
grinning yellow teeth –
ripening maize.

Bakina hiža	Staričina koliba.	Old crone's cottage.
Iz vure zapopeva	Iz zidnog sata	A cuckoo singing
Kukavica.	glasas se kukavica.	In a wall clock.

Nevenka Erman, Žminj

ispred skloništa dječji prstić crta sunce na pepelu zgarišta	in front of the shelter a child's little fingers draw the sun in the ashes
zbog nove ceste... posljednje trešnje beru udarci sjekire	a new road ... the blows of an axe harvest the last cherries
podno grebena pomorski arhitekti grade špilje	under the reef the sea architects building the caves
žalosna vrba pred zrcalom potoka češlja resice	a weeping willow combs its catkins in front of the brook's mirror
travanjski mraz ukradena cvatnja pitomoj trešnji	an April frost stolen are the blooms of a domestic cherry
ukradena grana breskve vene besplodna u kristalnoj vazi	a stolen peach bough withering fruitless in a crystal vase
stado ovaca pomno prebire travke oko šafrana	a flock of sheep carefully plunking on grass blades around the crocuses

Darko Foder, Ivanec

Šumske jagode. Iz visoke trave tek mirisna čežnja.	Wild strawberries. The sweet smell of longing from the tall grass.
--	--

Uz prometnicu pod suncobranom – starac i mladi krumpir.	By the road old man and young potatoes under a sunshade.
Niz stepenica. Leptir s prve veći od mačka sa zadnje.	The stairway. A butterfly on the first step larger than the cat on the last one.
Gradskidrvored. Kiša redom zalijeva, čak i usahle.	Town avenue. The rain watering even the withered trees.
Dažd oplakuje svjetlom noćne svjetiljke – razderani mrak.	The rain pouring over the light of a streetlamp – lacerated darkness.

kajkavsko narječe / the Kajkavian Dialect

Zmočenu zemlju rahli i aslabada želiezni plug.	Izmučenu zemlju rahli i oslobada željezni plug.	An iron plough loosens and frees exhausted soil.
Cmizdravi časi. Na padrietem pluatu sliva bistriga.	Plaćljivo vrijeme. Na porušenom plotu šljiva bistriga.	Weepy time. On a ruined fence a plum tree.
Megla f kmice. Čez karuziše ruaždi šteča lesica.	Magla u mraku. Kroz kuruziše buči nikad sita lisica.	Fog in the dark. Always hungry fox rustles through the maize field.

Đurđica Gospočić, Stubičke Toplice

ovog su puta na roštilju tikvice – nova povijest bolesti	this time zucchini on the barbecue – new history of illness
roj pčela – nad procvalim bučama užaren komadić neba	a swarm of bees – upon blossoming pumpkins a glowing piece of sky

uzavrelo ljeto
na sunčevim nitima
proteže se dugački bučnjak

hot summertime
a long pumpkin stem stretches
upon a sunbeam

u polju buča
jato ptica selica
odlazi s mirom

in a pumpkin field
a flock of migratory birds
leaving in peace

Danijela Grbelja, Šibenik

pjesma berača –
krizanteme lete
u nebo

the harvesters' song –
chrysanthemums soaring
to the sky

blagdan Svijećnice –
kleče na sunčanoj strani
vjesnici proljeća

Candlemas Day –
first spring flowers kneeling
on the sunny side

gospina trava –
sve što mi je potrebno
to je malo vjere

St. John's wort –
all I need is
some faith

blagoslov –
do nebesa i natrag
miris ljiljana

blessing –
the scent of lilies to the sky
and back to earth

štand za donacije –
u potrazi za domom
pleteni ljubimci

the donation booth –
knitted pets
in search of home

Slavica Grgurić Pajnić, Delnice

Proljeće –
na žutoj livadi
sunce i jaglac.

The spring –
in yellow meadow
sun and primroses.

Koritom rijeke
do noći putuju
obrisi planine...

Down the river bed
the outline of a mountain
travelling ...

kajkavsko narječje / the Kajkavian Dialect

Dišijo veje
pune črešnjenega cveta
po mede.

Mirišu grane
rascvale trešnje
po medu.

starac s paljco
razgrinja cvetje
na vosken pote

starac sa štapom
razgrče cvijeće
na uskom putu

Sakura ...
its boughs with the scent
of honey.

with his walking stick
an old man unravels flowers
on a narrow path

Melita Gruber, Zagreb

zrele su črešnje –
za svakim vuhom jen par
crljenih rinčica

sazrijele trešnje –
za svakim uhom par
crvenih naušnica

ripe cherries –
a couple of red earrings
on each ear

babica vlovila
piceka na dvorištu -
vnuka mam pobegla

baka uhvatila
pile na dvorištu –
unuka utekla

granny has caught
a chicken in the yard –
granddaughter ran away

na dvoru su
obesili pajceka
bezbržna zima

na dvorištu
obješeno prase
bezbržna zima

a pig is hung
in the yard –
care-free winter

još traje Božić –
f šume na vrhu bora
mesec mesto zvezde

Božić još traje –
na vrh bora u šumi
mjesec umjesto zvijezde

Christmas in the woods –
on the top of a spruce
the moon instead of the star

Dragutin Hrženjak, Ludbreg

Glasnim pozdravom
u preletu javlja se
usamljen gavran.

With a loud greeting
in its overflight
a lone raven.

Zamah krilima
sova zatvara vrata
besane noći.

Flapping its wings
an owl closing the door
of a sleepless night.

Mrmori more –
tišina iz dubine
dodiruje žal.

Murmuring sea –
the silence from its depths
touching the shore.

Umornim rukama
sunce nudi počinak –
grm glasno pjeva.

The sun offers a rest
to her tired hands –
a loud warbling in a bush.

Staračkom domu
porcija smijeha iz
školskog dvorišta.

Home for the elderly
a portion of laughter
from the school yard.

Nada Jačmenica, Sv. Križ Začretje

ljeto –
vjetar prošarao žito
makovima

Summer time –
the wind painted the wheat
with the poppies

stara vitrina
čajnik i knjige
za sjećanje

old glass bookcase
a teapot and books
for memories

novorođenče –
roditelji se vesele
plaču

a newborn child –
the parents are happy
and crying

oluja –
zadnja latica ruže
na mojoj knjizi

a storm –
the last rose petal
on my book

granate –
nad zgarištem vrtlog
latica

the grenades –
above the ashes
the whirl of petals

kajkavsko narječe / the Kajkavian Dialect

regetanje –
zalievam ruože
po taktu

kreketanje –
zalijevam cvijeće
u ritmu

croaking –
watering my flowers
to its rhythm

kmica – na nebu tiči i regetanje	tama – ptice na nebu i kreketanje	darkness – birds in the sky and toads' croaking
pitonike – mravlje im stihoga otpiraju oči	božuri – potiho mravi im otvaraju oči	peonies – the ants opening their eyes calmly
večerka – tiči i žabe me huspavaju	predvečerje – ptice i žabe me uspavljaju	twilight – birds and frogs make me sleepy
nuoč – zadnji cug čez polje stišal žabe	noć – posljednji vlak poljem utišao žabe	the night – last train in the field silenced the toads

Vilma Knežević, Viškovo

skakavac doskočio do prozora tjera ga zima	a grasshopper on the window sill dislodged by the cold
za smolu cedra uhvatili se pauk i mreža	a spider and its net caught in the cedar's resin
bez cedra promijenili se kuća i ulica	without that cedar tree an entirely different house and street
šišmiš drži se nožicama za sige	a bat holds firmly to the icicles
vrh planine zakoračio u nebo sa planinarima	top of the mountain stepped into the sky with the climbers

ledenjaci
plove prema jugu
nose povijest svijeta

glaciers
sailing southward
carrying world history

bućica
gura svoj uvenuo
cvijet

a tiny pumpkin
pushing away
its withered flower

padaju kapi
jednoličnim ritmom
u tišini špilje

drops of water
dripping and droning
into the cave's silence

gavran
na goloj grani skuplja
zrake sunca

the raven
on a bare bough
collecting the sunbeams

Tatjana Kobija, Vrbovec

večernje sjene
hrasta i sove u šumi
drama u grmu

twilight shadows
of an oak and owl in the grove
drama in the bush

bumbar prekinu
ples na suncokretu
vranina sjena

a bumblebee stops
its dance on sunflower
the crow's shadow

uhvaćen šaran
bačen štap za lopovom
mačkina večera

thrown away road
a caught carp and cat
leaving for dinner

mladi ribič
razočaran ulovom
stare klopmе

a young angler
disappointed with his catch –
an old clog

kava na stolu
kroz cvijeće na balkonu
viri susjeda

coffee on the table
my lady neighbour peers at us
among balcony flowers

muha u sobi	a fly in the room
narušava tišinu	violating silence
ruka u zraku	my raised hand

Marinko Kovačević, Praputnjak

Utiha mora.	Calm sea.
Galeba na hradi	Silence put to sleep
uspavala je tišina.	a gull on the cliff.

Utiha mora.	Calm sea.
Sporije dišem i šutim	With it
zajedno s njim.	I breathe slower.

Nina Kovačić, Zagreb

odjeci vlaka	the train echoes
u opustjelom selu	in a deserted village
novi mravinjak	a new ant hill

dravsko blato	mud from the river Drava
pjesmu u molu prati	a song in minor accompanies
padanje lišća	the falling leaves

mirna rijeka	a calm river
čamac kljunom presijeca	the beak of a boat intersects
stoljetno hrašće	the centennial oaks

otpor zaboravu	resisting oblivion
na stolu otvorena	his book open
njegova knjiga	on the desk

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect
haiku niz/haiku sequence:

DRAČ	TRAVA	GRASS
senokoša	sjenokoša	haymaking –
bela cesta presekla	bijeli put presjekao	a white road intersects
zeleno valovje	zelene valove	the green waves

zatravleni pocek...	prag u travi...	threshold in the grass . . .
naherenu hižu podšprajcal debeli oreh	nagnutu kuću pridržava debeli orah	a thick walnut tree holding a sloping house
drobna rosa – z bregov povrača se jeka brusa i kose	kapljice rose – brjegovi vraćaju eho brusa i kose	the dewdrops – the hilltops return the echo of the grinder and scythe
zavijoči put za trnjem divje rože diši seno	vijugavi put iza čestara od šipka miriši sijeno	a winding road behind a wild rose coppice the scent of hay
grobje na bregu z visoke trave rastu hrđavi križi	groblje povrh brda hrđavi križevi rastu iz visoke trave	a hilltop cemetery rusted crosses grow from the tall grass
mraz v trave – babica raščesavle srebreni lasi	mraz u travi – starica rašešljava srebrnu kosu	frost on the grass – old woman combs her silver hair
severni veter po zaraščenoj stezi sneži maslačak	puše sjeverac – lampaši maslačka sniježe po zarasloj stazici	the North wind – dandelion seeds snowing on the overgrown path

slavonska ikavica / the Slavonian Ikavian speech

falš pisma	distonirano pjevanje	an off-key song
ljlula se misečina	mjesecina se ljuluška	the moonlight sways
u flaši brlje*	u boci rakije	in a bottle of bad brandy

*Brlja je popularni naziv za rakiju loše kvalitete.

Blaženka Križan, Čakovec

kajkavsko narječe / the Kajkavian Dialect

jesenske farbe	jesenske boje	autumn colours
razlijone se vdile	razlijane uzduž	spilled along
zobače v trave	grablji u travi	the rake on the lawn

japičine škorje hičene v sneg dale smrdijo	djedove čizme bačene u snijeg i dalje smrde	old man's boots thrown into the snow still stinking
prvi globoki sneg našopane goske se vagunčejo po dvoru	prvi duboki snijeg nahranjene guske njišu se na dvorištu	first deep snow well fed geese swinging in the yard
drnda se koleslin po grabaj i prahu letna žega srbi	tresu se kola po jamama i prašini svrbi ljetna žega	shaking carriage over holes and dust itching heat
babičin kredenc... v lajci prahi i paperi – klajbas ne piše	bakin kuhinjski ormari u ladici lijekovi i dokumenti - olovka ne piše	kitchen cabinet drawer ... some documents and medicine - and a dried up pen
glečete, jesenski megleni potec popločen korakima	gusta tišina - puteljak kroz maglu popločen koracima	dense silence - a path in fog paved with steps
drfče zima flake v lavuru se kadiju	drhće zima rublje u lavorу isparava se	trembling with cold laundry in the washbasin evaporates

Gordana Kurtović, Osijek

kule od blata i dozivanje majke – djetinjstvo	muddy castles and my mother's call – childhood
zima traje – na sunčanoj strani vrapci u igri	lasting winter – on a sunny spot playful sparrows
smrt cedra – grlice slijeću na svježi panj	the cedar's death turtledoves landing on a fresh stump

sivi oblaci
i bol u koljenu –
slutnja kiše

grey clouds
and a pain in my knee –
forecasting rain

Nedjeljka Lupis, Kučište, Pelješac

Haiku niz / Haiku sequence:

ŽIVOT DUŠE

Zimska je večer.
Šetam ulicom sa
svojom sjenom.

Kroz pusto mjesto
usporava korake
zimska tišina.

Večernja šetnja.
Kroz svjetlo ulične lampe
pretječe me sjena.

Noć bez mjeseca.
Od lampe jače svijetle
tek maće oči.

Sama u kući.
S čašom vode pijem
gutljaj tištine.

S tugom u srcu
penjem se stepeništem
sve sporije.

Buket maslačaka
u unukovoj ruci
život na dlanu.

THE LIFE OF A SOUL

Winter evening.
Me and my shadow strolling
down the street.

Winter silence
slows down my steps.
A deserted place.

An evening walk.
My shadow overtaking me
by the light of a lantern.

Moonless night.
More light from the cat's eyes
than a street lamp.

Alone at home.
With a glass of water I drink
a sip of silence.

With sadness in my heart
I climb the staircase
slower and slower.

A dandelion posy
in my grandson's hand –
life in his palm.

Buket na odru.
Od cvijeća se opršta
jedna pčela.

List po list
ponovo čitam knjigu
s kraja na početak.

Fotografije.
Prolazim kroz život
pogledom.

Zimsko popodne.
Brišem prozorsko staklo
i suzni pogled.

Bouquet on the catafalque.
A honey-bee saying good bye
to the flowers.

Leaf after leaf
I'm reading our book
from the end to the beginning.

Photographs.
Travelling through my life
at a glance.

Winter afternoon.
Slowly I wipe the window pane
and my tearful gaze.

Fran Maretić, (10 godina/10 years), Žminj

trešnja u cvatu
vjetar nosi latice
gladnom psu

Apoksiomen –
godinama rob mora
danasa ponos grada

mačak na stolu
ručak na podu
čeka kantu za smeće

proljeće –
djedov palac provirio
iz čarape

cherry in bloom
the wind carrying petals
to a hungry dog

Apoksiomen –
for years the sea's slave
now the pride of the town

my tom-cat on the table
dinner on the floor
waiting for the dustbin

Springtime –
my grandpa's big toe
peeks from his sock

Marija Maretić, Žminj

udubine na cesti
bolesnik broji sekunde
vozač kilometre

hollows in the road
patient counts the seconds
the driver the kilometres

led u koritu žedan pas na vezu gospodar na poslu	ice in the trough a thirsty dog on a leash master at work
na kraju zime sniženja prazne izloge i novčanike	end of winter shop windows empty owing to discounts
na ručku politika posvadja baku i djeda	dinnertime my grandparent's brawl about politics
proljeće – u vrtu izložba ikebana	springtime – in the garden an ikebana exhibition
kap po kap ledena zavjesa napušta oluk	drop after drop an icy curtain leaves the gutter

Ružica Marušić Vasilić, Varaždin

U svježini jutra udišem miris netom košene trave	In a cool morning I'm inhaling the scent of just mown grass
Tajanstvo noći – oči uprte u nebesa čekaju Mesiju	Secrets of the night – eyes pointed to the sky waiting for the Messiah
Kiša oprala prašnjave gradske ulice – lakše se diše	The rain washed dusty town streets – easier to breathe
Ratar zasijao sjemenje po brazdama – objed pticama	A ploughman sows seeds into the furrows – meal for the birds

Topla suza
kliznula mi niz lice
na suhu zemlju

A warm tear
sliding down my cheek
down to dry ground

Haiku: Štefica Vanjek, Fotografija: Zdenko Vanjek

Jasminka Mesarić, Zagreb

Otvoren prozor,
miris borova
i mrmor valova.

An open window,
the scent of pines
and rustling waves.

Šaptač vjetrovima
osluškuje ...
preglasna tišina.

A whisperer to the winds
eavesdropping ...
too loud a silence.

kajkavsko narječe / the Kajkavian Dialect

Snieg prhače.
Veseliju se
same dieca.

Sniježi.
Raduju se
samo djeca.

Snowing.
Joyful are children
only.

Žul na žulu –
mati skriva
težačke rouke.

Žulj na žulju –
majka skriva
seljačke ruke.

Blister upon blister –
my mother hiding
her peasant's hands.

Drvena zibača, diete spi matere vu krilu.	Drvena zipka, dijete spava u majčinu krilu.	A wooden cradle, an infant sleeping in it's mother's lap.
Vreme je stale, cajger cajgera više ne lovi.	Stalo je vrijeme, kazaljke više ne love jedna druga.	Stopped time, the clock's hands don't hunt each other.

Zdravka Meštrović, Studena-Klana

Grana masline u ruci s molitvom – mir u srcima.	An olive twig in her hand while praying – peace in their hearts.
---	--

Olivera Medak, Komin

hladan vjetar u nosnicama miris vrućih kestena	a cold wind in my nostrils the sweet smell of hot chestnuts
prazna ulica kroz sumrak dopiru glasovi djece	empty street childrens' voices approach me through the dusk

Marija Miklaušić, Stubičke Toplice

bore ... sakupila ih mnogo ne namjerno	my wrinkles... I collected many unwittingly
ograda stoji kao prepreka svemu i ničemu	a fence the barrier to everything and nothing
haljina mnogo nabora na krivom mjestu	my dress so many folds in the wrong place

nosim drva u kuću...	carrying logs into the house ...
mušmule strše s golih grana	the medlars hung from bare boughs
niz potresa... svaki zvuk podsjeća na potres	sequence of earthquakes ... every other sound reminds me of an earthquake
promjena ... nije se dogodila a promjena	a change ... the one that did not happen brought the change

kajkavsko narječe / the Kajkavian Dialect

iščem lunu na nebu	tražim mjesec na nebu	in search of the moon
a ona sedi	a on zasjeo	in the sky – she rests
na susedovom štaglju	na susjedov sjenik	in my neighbour's hayloft
kokoš kokodače	kokodakanje kokoši	a cackling hen
pol dana	pola dana	half of the day
za to jeno jajce	za jedno jaje	for a single egg

Zdenka Mlinar, Velika Gorica

ljubičasti	the purple scent
miris jorgovana	of a lilac
macine oči	my cat's eyes
ponos	pride
bakinog vrta	of my grandmother's garden
iris	iris
božuri	peonies
u mojoj galeriji	in my gallery
nova fotka	a new photo

kajkavsko narječeje / the Kajkavian Dialect

vienčajne	vjenčanje	the wedding
v ratno doba	u ratno vrijeme	in the war time
ufajne	vjerovanje	the trust
križno drievo	drvni križ	a wooden cross
prognoni ludi	progonjeni ljudi	exiled people
Vuzem	Uskrš	Easter
protuletje	proljeće	the spring
diši po borutu	miriši po barutu	the smell of gunpowder
molitva	molitva	prayer

Ljudmila Milena Mršić, Ivanić-Grad

oblake i lopoče	a frog rocking
zajedno zaljuljala	the clouds and lotus lilies
žaba	together
ocvalo ljeto	post-bloom summer
dvije ružine lati	two rose petals
na paukovoj mreži	on the cobweb
odmaram godine	my old age resting
uz zanimljivu knjigu –	with an interesting book –
odsanjan kraj	ending in dreamland
fotelja uz radio –	armchair by the radio –
stopala na tabureu	my feet dancing twist
plešu twist	on the tamboura
promatram knjige	I'm staring at the books
kućne biblioteke	in my home library
i one mene	they gaze back at me
prošao zlatni pir...	golden anniversary gone ...
sada čekamo nastavak	now we wait for an episode
omiljene TV serije	of our favourite TV series

Nova godina –
pridružila se starima
na leđima

The New Year . . .
it joined all the other ones
on my back

Slavica Sarkotić

vožnja zimi –
polja uz put promatram
u bojama ljeta

winter road trip –
I see colourfull
summer fields

Tugomir Orak, Varaždin

proljeće prati
moju sjenu
do groba

the Spring follows
my shadow
till the tomb

rastanak
u suzi djevojke
zarobljena jesen

farewell
in the girl's eyes
enslaved Autumn

doručak
pašteta na kruhu
miris tune

breakfast
fishpaste on bread
the smell of tuna

drzak momak
krade bicikl iz dvorišta
buldog grize

a cheeky chap
stealing a bike from the yard
a bulldog bite

kajkavsko narječje / the Kajkavian Dialect

snežna oluja svrži se lome... boleče, boleče	snježna oluja grane se lome... bolno, bolno	the snow storm the boughs break... painfully
pahule snega po dimu z rafunka pišeju haiku	pahulje snijega podim u iz dimnjaka pišu haiku	the snowflakes writing haiku in the smoke from the chimney
za falačec hrane kujsa išče tartufe gazda trlja roke	za komadić hrane ženka psa traži tartufe gazda trlja ruke	for some food a bitch in search of truffles master rubs his hands
baba navek jambra deda furt piće fsakiden je isti	baka uvijek rogobori djed stalno piće svaki dan je isti	granny fussing about everything grandpa drunk most of the time all days alike

Marija Petrek, Vrbovec

grančica drijnuka suncem obasjana u ruci djeteta	in the child's hand glistening in sunshine a dogwood twig
knjiga u ruci pospane oči čitaju popadala slova	book in my hands sleepy eyes reading falling letters

kajkavsko narječje / the Kajkavian Dialect

na trsu škvorec pune žvate brusi črljeni kljun	na lucenu čvorak pune volje oštri crveni kljun	on the vine a starling with full craw sharpening its red beak
klopotec vu trsu - škvorec grozdje zoblje na drugom bregu	klopotac u vinogradu - čvorak zoblje grožđe na drugom briješu	rattlesnake in vineyard - a starling now pecking grapes on another hill

čvrček na ruški dedek na poceku hiže vu gusle gudi	cvrčak na kruški starac na pragu kuće gudi u gusle	a cricket on the pear tree old man on his house threshold fiddling violin
klet na samini– s paukovu mrežu zaprta vrata	klijet na osami – ulazna vrata zatvorena paukovom mrežom	lonesome vine hut – its entry door closed with cobweb

Milica Perdić, Split

dva oblaka hrle u kratki zagrljaj	two clouds rushing to cuddle each other
more bez izvora i bez ušća svuda putuje	the sourceless sea having no mouth travelling everywhere
opet cvate badem u meni crvkut srca usred zime	almonds bloom again my heart chirping amidst winter
sasvim druga kuća pred njom se više ne žuti mimoza	a different house the front of it gone with the yellowing mimosas
zbogom pameti mama kako si – dobro kako vaša mama	good bye my mind how are you, mother? fine, how's your mom?
ispod kreveta unučica viče bako nađi me	from under her bed my granddaughter screams granny, find me!
tik do groblja iz svježe oranice mladi klasovi	next to the cemetery from a freshly ploughed field young wheat ears

mlada žena
na pričest gura muža
u kolicima

a young woman
pushing her husband's wheelchair
to Communion

Ivana Piličić, Ivanić-Grad

Otvorim prozor
vjetar govori
duše gluhe.

As I open the window
the wind talking
to deaf souls.

Proljeće u pokretu.
Puževi u potrazi
za svijetom.

Spring on the move.
Snails in search
of the world.

Ljerka Poštek Jelačić, Ivanić-Grad

kajkavsko narječje / the Kajkavian Dialect

Drveni čardak,
negdar pun življenja,
denes čkomi.

Drveni čardak
davno pun života,
danас šuti.

A wooden house
full of life in the past,
silent today.

Zmazane škorne
pret hižom čubiju
proletna kiša.

Prljave cipele
odbačene pred kućom –
proljetna kiša.

Muddy shoes
in front of the house –
a Spring rain.

Babica spekla
gibanicu z sirom –
družina dalko.

Starica ispekla
savijaču sa sirom –
obitelj u tuđini.

Old woman
bakes a cheese strudel –
her family abroad.

*A chardak is a typical old house in the Balkans, a component of the Ottoman Turkish house design.

Ankica Pribanić, Lipovec Lonjski

predvečerje...
odzvanja jetko zrakom
klepanje kose

twilight ...
through the air an echo
of sharpening a scythe

srna u skoku zatalasno žito zlatom bliješti	a doe leaping – gilded wheat field glistens in sunshine
proljetni vrisak zlaćane zrake sunca kroz treptaj lišća	spring scream gold sunbeams through flickering leaves
u prašnjavi put uronula stopala, oblaci sivi	my feet diving in the dust on the road, grey clouds

Ljiljana Ružička, Zagreb

maglovito jutro otpalо lišće breze podrhtava na tlu	foggy morning fallen birch leaves shivering on the ground
nejasne riječi s maskom na licu gestikulira	slurred words she gesticulates wearing a mask on her face
drijem na plaži ribice mi štipaju nožne prste	dozing by the shore tiny fish pinching my toes
zalazak sunca na rivi izložba mobitela	the sunset on the beach an exhibition of mobile phones

Slavica Sarkotić, Lekenik

Malo srce S australske plaže Grije zimski dan	A small stoney heart from an Australian beach Warms up my winter day
Zvuk kosilice Ispod grma forzicije Prhnula ptica	The sound of the mower Some bird whisked from under the forsythia

Dva čovjeka	Two men
Potpuno slični po svemu	Almost alike in everything
Čemu ratuju	Waging war, why?
Veliki petak	Good Friday
Oko tihih humaka	Around still tombs
Žuti maslačci	Yellow dandelions
Kišno popodne	Rainy afternoon.
Na klipi postaje	A snail waiting for the bus
puž čeka autobus	On the bus stop bench
I nakon potresa	Even after an earthquake
Na zidu srušene kuće	On the wall of a devastated house
Stara potkova	An old horseshoe

kajkavsko narječe / the kajkavian Dialect

Othađa avuto.	Odlazi auto	A car leaving
S decum putuju	S djecom odlaze	Our hearts go away
I naša srca.	i naša srca.	with our children.
Mali obluček.	Mali prozor.	A small window.
A vu nega stane	A u njega stane	The whole sun
Celo sunce.	Cijelo sunce.	Fits into it.
Prešel blagdan.	Nakon blagdana	After the holidays
Na stolu su ostale	Na praznom stolu	On an empty table
Samo latice	ostale samo lati	The petals only
V dvorišču	U dvorištu	In the yard
Ostavlena njihalka	Ostavljeni ljuljačka	A swing left behind-
Deca su odrasla	Djeca su odrasla	Grown up children

Dinko Sule, Šolta

čakavsko narječje / the Chakavian Dialect

vonji ditinjstva
peć je puna sirnica
sir, kapulica

mirisi djetinjstva
u rerni pite od sira
sir i crveni luk

veliki potres
potokom suza brodi
ljubav i nada

snažni potres
ljubav i nada plovi
potokom suza

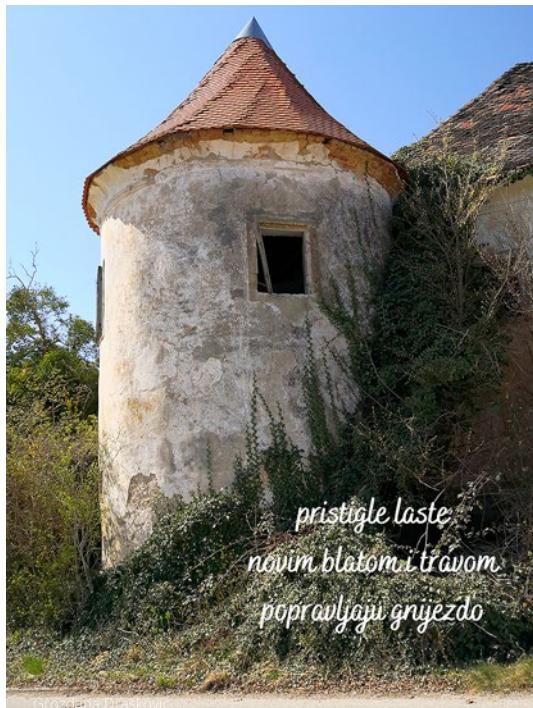
velika buža
nemirna zemja ziva
sklopjene ruke

velika rupa
zjapi nemirna zemlja
sklopljene ruke

sweet smells of childhood
in the oven cheesecake
cheese and onions

a strong earthquake
hope and love sails
in the brook of tears

a large hole
in the restless ground
hands in prayer

Grozdana Drašković

pristigle laste
novim blatom i travom
popravljaju gniazdo

house martins arrived ...
with fresh mud and grass
they repair their nests

Vjekoslav Sulić, Osijek

Sa dječijih sanjki
djed skida paučinu.
Pada prvi snijeg.

Grandpa removes the cobweb
from the children's sledge.
The first snow.

Oko kuće
nijedne stope
u snijegu.

Around the house
not a foot-print
in the snow.

Daleki tutanj.
Sve bliže su i bliže
sjevovi munja.

Distant roaring
closer and closer
flashes of lightning.

U Zimskoj luci
u čamcu bez vlasnika
gnijezdi se patka.

The Winter port.
a wild duck built its nest
in an abandoned boat.

Pucanj u jato
odletjele sve ptice
sve, osim jedne

A shot into the flock
all the birds flew off
but one.

Bale sijena.
Tko još u njima vidi
travanjsku travu?

Hay bales.
Anybody sees in them
the April grass?

Nad maglom samo
križ zvonika i sunce.
Jesenja zora.

Above the fog
the belfry and the sun.
The autumn dawn.

U praznoj kući
tamniji zid na mjestu
vjenčane slike.

An empty house.
Where the wedding picture hung
A dark place on the wall.

Kad munja sijevne
starac začepi uši.
Ljetna oluja.

When it flashes
the old man covers his ears.
The summer tempest.

preveo autor / translated by the author

Ante Šarac, Zagreb

U mutnoj lokvi
dječački taban plaši
žablje potomke.

Kamenu ploču
razdvojilo stabalce
nagnute smokve.

Duboki snijeg.
S vrata male kuće
smiješi se djed.

Čovjek i pas
u šetnji razgovaraju
rječju i repom.

Večernja šetnja –
ukoso sijekući stazu
lasta hop na tlo.

Sunce je zašlo.
Ribari razigravaju
barke.

In a muddy puddle
a little boy's sole
frightens the toads' young.

Young and bent fig tree
split
the stone board.

Deep snow – my grandpa
smiles at me from the door
of his cottage.

Man and his dog
talk to each other with words
and a wagging tail.

An evening walk –
sideways flight of a swallow
hops on my path.

The sunset.
The fishermen
start their boats.

Zrinko Šimunić, Zagreb

na tucaniku
klompe i gojzerice
jednako zvuče

plavi balkon
bezbrizno me gleda
siva grlica

otvoren prozor
uštap nam je ušao
u spavaću sobu

on the gravel
the clogs and hiking shoes
sound alike

blue balcony
a turtle dove watching me
jauntily

an open window
the Strawberry Moon
entered our room

krpica sunca
na pjeni od oblaka
stara gradina

a rag of sunshine
on the clouds' foam
the old tower

na satu joge
i slike na zidu
traže balans

at the yoga class
even the paintings on the wall
in search of balance

kajkavsko narječe / the Kajkavian Dialect

na izazoru
spotiha se gladiju
maska i kraluš

na retrovizoru
nježno se dodiruju
maska i krunica

car's rear window –
gently touching each other
a face mask and rosary

Miljenko Šimunović, Ivanić-Grad

proljeće u vrtu
po lahoru joj šaljem
svoje misli

spring in my garden
by the breeze I'm sending her
my thoughts

ljetna zora
otežalo klasje maše
miris žetve

summer dawn
ripe ears of wheat swaying
in the scent of harvest

ljetno popodne
na kruški povjetarac
titra

summer afternoon
in a pear tree
a shivering breeze

u parku klupa
dijeli samoću
sa užeglim suncem

a bench in the park
sharing its loneliness
with the summer sun

Mira Šincek, Varaždin

kajkavsko narječe / the Kajkavian Dialect

Svetšni robec
na cifraste metule
spreluknjal moljec.

Svečana marama
ukrašena leptirima
s rupicama od moljca

Headscarf for special occasions
adorned with butterflies
with moth holes.

Na pragu štale
friško mleko čakaju
mujcek i dete.

Japa kuneju,
mati číslo prebira
Jezuš čkomi.

Na potoku se
skliže šmrklivi, bosi,
srečni dečec.

Na pragu staje
mačić i dijete čekaju
toplo mlijeko.

Otac psuje,
mati se moli
Isus šuti.

Na potoku kliže
šmrkljiv i bos
sretan dječak.

On the stable threshold
a kitten and toddler waiting for
warm milk.

My father cursing,
my mother praying
Jesus is silent.

Skating on the brook
barefoot and sniffy
happy little boy.

Dimitrij Škrk, Slovenska Bistrica

ona mi nudi
šalicu čaja...
ljupko...

preko Krasa
između oštrog bijelog kamenja
crveni ruj

kiši...
u hladnoći tišine
naš oproštaj

napušteni tragovi –
netko je otisao
prije mene

moji prsti...
nevidljivi tragovi
na njenoj koži

she is offering me
a cup of tea ...
charmingly ...

across the Karst
among a sharp white stones
the red smoke tree

raining ...
in cold silence
our parting

blank traces –
someone left
before me

my fingers ...
invisible traces
on her skin

Edi Šupljika, Zagreb

Staro trsje.
Škrlak i škornje
v draču.

Stari vinograd.
Šešir i cipele
u korovu.

Old vineyard.
A hat and shoes
in the weeds.

Streha na hiži.	Nadstrešnica na kući.	A house's eaves.
Debelo drevo luka čez črveni črep.	Debelo stablo viri kroz crveni crijeđ.	A thick tree trunk peeks from a red roof tile.

Ljubica Šporčić, Sisak

kajkavsko narječje / the Kajkavian Dialect

Mesečina	Mjesečina	The moonlight
Odnekod doletel glas otišel čez noć.	Dolutao glas nestao u noć.	Some voice arrived and left into the night.
Vlečeju se megle z klanjcov... Ide k zimi.	Magle vuku se iz klanaca... Približava se zima.	The fog creeps in from the gorges ... Winter arrives.

Marija Trinajstić Božić, Vrbnik

Burna je noć.	Insomnia.
Ne spavamo	the Cold Moon
mjesec, ja i bura.	the Bora and I.

Susjedova voćka u cvatu.	My neighbour's fruit tree
Hrabra je.	blossoming in February.
Tek veljača je.	Courageous one ...

vrbnička čakavština / the Chakavian Dialect of the town of Vrbnik

Velebit va oblaci,	Velebit u oblacima,	Velebit in clouds*
more va mrižicah.	more u čipki.	the sea under the lace.
Buri se nič pari.	Bura se pravi važna.	The Bora shows off.
Barčica va dragi,	Barčica u luci,	A tiny boat in the port,
ribar jošće derži timun.	ribar još drži kormilo.	a fisherman holds the rudder.
Zalejen. Od straha.	Zaleđen. Od straha.	Frozen with fear.
Sused va vertu	Susjed u vrtu	My neighbour in his garden
svu travu pokosil.	svu travu pokosio.	mowed all the grass.
Arival je kunpir.	Stiže krumpir.	Potatoes growing.

I kantal je I pjevao je Waking up dawn
i pihtal. Veter i jecao. Vjetar the wind was up the whole night
dokla je budil zoru. budeći zoru. moaning and whistling.

Silva Trstenjak, Štrigova
haiku-niz/Haikuk sequence

REHABILITACIJA

moja prva kolica
ni lijevo ni desno
samo naprijed

rampa na ulazu
vjetar kotrlja grančicu
lipe u cvatu

spinalni centar –
uglovi svih hodnika
obloženi drvom

rehabilitacija –
pomagalom za tipkanje
češkam glavu

uz stepenice...
u rukama prijatelja
dijelovi kolica

zdraviji život
kroz nepokretne prste
klizi cigareta

inkluzija
svaki ulaz u crkvu
ima stepenice

REHABILITATION

my first wheelchair
without turns left or right
only straightforward

an entry ramp
the wind rolls
a blooming linden twig

the spinal centre –
corners of corridors
covered with wood

rehabilitation –
with a typing tool
I scratch my head

up the stairs ...
in my friend's hand
parts of my wheelchair

a healthier life
cigarette slides down
between my fingers

inclusion
every church entrance
has stairs

prvi školski dan
po rampi kolica i ja
silazimo odvojeno

first school day
separately down the ramp
my wheelchair and I

Dragica Vereš, Ivanić-Grad

glavni kolodvor –
vrabac i krušna mrva
među putnicima

main station –
a sparrow and a bread crumb
among the passengers

toplo jutro
mladi kukuruz okupan
kapima rose

warm morning
young maize field
bathed in dew

brza rijeka
slamka spasa nosi
mokru muhu

a fast river
a wet fly on a straw
of salvation

vruća suza...
zamutila je rijeku
iz srca starice

hot tear
from the old woman's heart
blurred the whole river

Đermano Vitasović, Pula

Zagreb
ukopan očekujem
Gričko podne

Zagreb
completely calm I wait for
the Noon on Grič*

Zdenac života –
poredana družina
kontemplacija

The Well of Life –
a lined up bunch of people
contemplation

paviljon
zarobljen u krugu
uprt u sunce

the pavilion
enslaved in its circle
under the sun

Matoš na klupi
nudi dobrodošlicu
dalek zvon

Matoš on his bench*
welcomes me –
a distant bell

pulska Arena
zategnula kravatu
na razglednici

Pula's Arena
tightened up its tie
on a picture postcard

na gradskoj rivi
iskrcaj ribe prate
ljudi i mačke

people and feral cats
on the town's shore control
the unloading of fish

zimsko jutro
u šumi dimnjaka
poneki budan

winter morning
among countless chimneys
awakened one here and there

* Od 1. 1. 1877. g. Grički top svakoga dana pucnjem označava podne s Gornjega grada. / In Zagreb's Upper town, from the fortified Lotrščak Tower on Grič, a cannon is fired everyday to mark midday since January 1, 1877.

** Skulptura "Matoš na klipi" autora Ivana Kožarića nalazi se na Strossmayerovom šetalištu u Zagrebu. / The sculpture, sitting on a park bench, of the Croatian writer Antun Gustav Matoš is on the Strossmayer Promenade in Zagreb.

*** „Zdenac života“, skulptura Ivana Meštrovića pred Hrvatskim narodnim kazalištem u Zagrebu. / The Well of Life is a sculpture by the Croatian sculptor and architect Ivan Meštrović installed in front of the Croatian National Theatre in Zagreb.

čakavsko narječje / the Chakavian Dialect

svako batvo	svaka kućica	every house
urodilo jedan cuk	po jedna bundeva	harvesting a single gourd
škaljiva zemlja	kamenito tlo	rocky ground
suncovi	sunčevi	the fiery blacksmiths
ognjeni kovači	vatreni kovači	of the sunbeams
kuju tikve	kuju buče	coin the gourds

Gordana Vlašić, Oroslavje

kiša ne staje ...
otežalo klasje pšenice
i dalje dozrijeva

neverending rain . . .
heavy wheat ears
still ripening

otvorena vrata...
još samo jedan korak
do sunca

a door ajar . . .
another step
to sunshine

prekrivena mjesečina –
klatno crkvenog zvona
udara, udara, udara

covered moonlight –
pendulum of the church bell
strikes over and over again

Željko Vojković, Vis

šipražje
prekrilo boje i mirise
lavande

the thicket
covering colours and fragrances
of the lavender fields

na orlu snijeg
u gnijezdu
ptiči

snow covering
the eagle's back
birdlings in the nest

tmurno nebo
u psovci
žarko sunce

murky sky
hot sun
in a curse

Jadranka Vučak, Split

Na gastro-sajmu
uredno čačka zube
usred gomile

At a gastro fair
a man picking his teeth
amidst a crowd

Graktanje galeba –
smijeh na stand-up
komediji

The seagull cawing –
laughter at the
stand-up comedy

Baka na vespi
dolazi unuci
na promociju

Granny on a scooter
arrives at her granddaughter's
graduation promotion

Vrsta njemačke šljive
u obliku srca –
neriješena križaljka

A kind of German plum
in the shape of a heart –
an unsolved crossword

Bivši trafikant
više ne kupuje
nikakve novine

Ex paper seller
not buying
newspapers at all

Trajekt u magli
poput oblaka
plovi morem

A ferry in fog
full of clouds
sailing over the sea

Đurđa Vukelić Rožić, Ivanić-Grad

kajkavsko narječe / the Kajkavian dialect

prevrnuta dojača
i z capicom
micek piye mleko

izokrenuta kravljača*
i sa šapicom
mače piye mlijeko

an upturned churn
even the kitten's paw
drinking milk

gusti dežđ
Hitchcockova vrana
krešći na drotu

gusta kiša
Hitchcockova vrana
kriješti na žici

heavy rain
a Hitchcock's crow
cawing on the wire

nigda kraja zime
cucek šnjofa svoje
zmržnjene trage

beskrajna zima
pas njuška svoje
smrznute tragove

long winter
my dog sniffs at
his own frozen trails

sestrična z grada
ne jede cušpajs –
janjetina pri vujcu

sestrična iz grada
ne jede varivo –
janjetina kod strica

my cousin from the city
avoids stewed vegetables –
lamb at her uncle's

vožnja v autu –
crni micek na obloku
v šarom cvetju

izlet autom –
crni mačak na oknu
u šarenom cvijeću

a ride by car -
black tom cat sits on the sill
of a flowering window

*kravljača – posuda u koji se skuplja mlijeko prilikom ručnog dojenja krave ili koze
/ A bucket in which milk is collected while hand-milking a cow or a goat

Aljoša Vuković, Šibenik

jedan iza drugog
lažni invalid
i hromi pas

following one another
a sham disabled person
and a limping dog

otok – i ja sam more	an island – I am the sea as well
srpanj – razmahali se leptir i lepeza	July – a waving fan and a butterfly
CT mozga – hoću li napokon saznati svoj IQ	a CT scan of the brain – will I finally discover my IQ?
škola – novi strip produžio veliki odmor	at school – a new comic prolonged the school break
generalka – nestajemo iz stana prašina i ja	spring cleaning – we both disappear from the flat the dust and I
ekvinocij – supruzi i ljubavnici isti poklon	eqinox – the same gift for his wife and mistress
promocija diplome – s kapama u zrak lete i maske	graduation promotion – masks fly into the air with the graduation hats
Milka Vurdelja, Gospić (1935. – 2022.)	
selo bez djece u travi pored škole slomljeni globus	a childless village in the weeds by the school a broken globe
strmi obronak vjetar raznosi boje iz krošanja	a steep slope the wind scattering the canopy's colours

proljetni pljusak mačka se šćućurila ispod klupice	a spring shower a cat squatting under a small bench
susjedska svađa svraka i pastirica plješću repom	the neighbours' brawl a magpie and wagtail clap their tails
pod ljetnim suncem na proplanku treperi kameno stado	under the summer sun on the forest glade shivers a stony herd

Miroslav Vurdelja, Zagreb

poljsko cvijeće ljepota izgubljena na fotografiji	the field flowers beauty lost in the photograph
kratka pauza s muhom na jeziku... pa zakrećeće	a short pause with a fly on its tongue ... then it croaks again
sumračno polje u travi zaboravljene ubrane gljive	field at dusk picked mushrooms forgotten in the grass
majčina kosa na lišću masline zimska mjesecina	my mother's hair on the olive leaves winter moonlight
u birtiji bez kinte za čašicu... litra u njemu	at the inn penniless for a drink ... a bottle in him

Katarina Zadrija, Vrbovec

kajkavsko narječe / the Kajkavian Dialect

pod snegem
zameteni tragi
ščeranji svatov

pod snijegom
zatrpani tragovi
jučerašnjih svatova

the snowfall covering
the trails of yesterday's
wedding procession

visouka trava
trčka ze zaklona
priziva mlade

visoka trava
trčka iz zaklona
doziva mlade

tall grasses
hidden grey partridge
calling her young

v ladu kljeti
dišeća izabela
na grede visi

u hladu klijeti
mirišljiva izabela
visi s grede

Isabella grapes
and their sweet smell hung
from the vinehut's trellis

dedekove škornje
v gljibokem klanjcu
prte stezu vun

djedove čizme
prave prtinu iz
dubokog klanca

my grandfather's boots –
a fresh trail in the snow
from the gorge

poutna prašina
narisane življenje
z bosi noge

putna prašina
nacrtana biografija
s bosim nogama

dust on a country road
life illustrated by
bare feet

magla prti puta
čez glibok klanjec -
mislim na naše stare

magla prti put
kroz dubok klanac –
mislim na naše stare

the fog spreads through
a deep canyon
I'm thinking of my ancestry

empty home
the dim moonlight melts
my autumn

Dimitrij Škrk

prazni dom
nejasan mjesec otapa
moju jesen

empty home
the dim moonlight melts
my autumn

TANKA

Mirta Abramović, Đakovo

Spori koraci
sa šešira zvončići
prate im ritam.
Znatiželja i smijeh
na licu prolaznika.

Prvi snijeg.
Krovove probudio
nemiran dim.
Starac unosi drva
kroz miris svježeg hljeba.

Slow steps
sleigh bells on the hat
follow the rhythm.
Curiosity and laughter
on the face of passers-by.

First snow.
Restless smoke wakes up
silent roofs.
Old man carrying logs to the house
with freshly baked bread.

Jagoda Bešlić, Split

more odnosi
stvari koje smo voljeli -
naše ruke, oči
crna noć izbrisala
tragove ljubavi

ljulja se vrba
uz uspavanu rijeku
plovi mjesec
prolazi sama žena
suze brišu tišinu

tvoja samotna šutnja
neizrečena riječ
za kraj
oblaci dolaze
i zalijevaju me tugom

the sea takes away
things we loved –
our arms, eyes
the night erased
the traces of our love

rocking willow
by a sleepy river –
floating moon
a lone woman passing by
her tears wiping the silence

your lonesome silence
words never said
at the end
the arriving clouds
shower me with sadness

Josipa Braut, Viškovo

u staji	in the stable
lastavica plete	a house martin weaving
gnijezdo	its nest
blizu toplog	close by
obroka	a warm meal
kraj je ljeta	end of summer
kosa posvijetlila	my hair lighter
koža potamnjela	my skin darker
za zimu napunjene	my batteries filled
baterije	for winter

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

jak južni vjetar	strong south wind
na mahove prigiba	sweeping the daffodils
narcise do tla	to the ground
na vijestima spominju	on the news they speak of
neprijateljski napad	an enemy attack
marčana bura	the Bora in March
sa žutog tulipana	rips off the petals of
kida latice	a yellow tulip
na kalendaru križam	on the calendar I cross
posljednji dan ožujka	the last day of March

Gordana Kurtović, Osijek

ostavljen na smeću	left in the trash
sniva vožnje prirodom	dreaming the country rides
odbačen bicikl	my bike
s vjetrom u kosi vidim	with some wind in my hair
neka ljepša vremena	I can see some better times

stara kajsija
duga slutnja rastanka
srećom izostala
opet daruju radost
ružičasti cvjetovi

an old apricot tree
a long foreboding of parting
luckily absent
this spring again
its rosy blossoms

Ljudmila Milena Mršić, Ivanić-Grad

okrugli luster
na stropu crkve
vjernici u njemu
kroz vitraje bliješte
prve sunčeve zrake

a round chandelier
hung from the church's ceiling
the faithful in it
the first sunbeams glisten
through stained window glass

ležim uz prozor
u vatrometu pahulja
nestajem
Nova godina stigla
nedočekana

laying by the window
disappearing in the fireworks
of the snowflakes
the New Year's Day arrived
although not waited for

lampa u parku
osvjetljava krošnju
prolitstale breze
grle i grlica
nježno si guguću

lantern in the park
lightening the canopy of
a birch in bud
a couple of turtledoves
cooing tenderly

Silva Trstenjak, Štrigova

za pandemije
nastao i nestao
trudnički trbuš
dolazak bebe krši
policijski sat

during pandemic
her pregnant belly appeared
and disappeared
baby's birth violated
the curfew

zrele brusnice
kod silaska s planine
a ista staza
u podnožju dočekujem
prosvijetljena lica

ripe cranberries
noticed while descending
the very same path
at the foothill I welcome
the enlightened faces

Đermano Vitasović, Pula

gradskom lučicom
čamci klackaju more
nemirnog veza
galebi razmećući se
u pohodu pučini

at a town port
the boats pound the sea
a restless binding
the showy seagulls
on their flight to the sea

u slastičarni
njen lik u ogledalu
boja jagode
ja nijemi promatrač
svoje neodlučnosti

at the ice-cream shop
her image in the mirror
the colour of strawberry
and me as a numb onlooker
of my hesitancy

čakavsko narječe / the Chakavian Dialect

u magli dolca
onemočalo tilo
išće pravi put
loveći trake sunca
po vitar u goru

u magli doline
onemočalo tijelo
traži pravi put
loveći trake sunca
po vjetar u goru

in the valley fog
a weak body
in seatch of the way
chasing the sunbeams
after the mountain wind

zvonik u škuren
hranija se pun misec
ura tuče po noći
čanbrki zablisluni
mačak je smota miša

zvonik u mraku
sakrio se pun mjesec
sat otkucava ponoć
pandže zablistale
mačak smotao miša

a belfry in darkness
the full moon hides
the midnight strokes
with glistening paws
a tom cat caught a mouse

Željko Vojković, Vis

ovca
promuklo doziva
svoje mladunče
razdragani vučići
krvavih njuški

the sheep
hoarsely bleating
calls its young
gleeful young wolves
with bloody snouts

Jadranka Vučak, Split

Bez transfera
u zračnoj luci –
stjuardese
traže šparoge
oko aerodroma

Zvuci gitare –
koncert samo za mene
i školjke
oživljene morem
na pustoj plaži

Missing my flight
at the airport –
the airhostesses
picking asparagus
around the airport

The sounds of a guitar –
a concert for me
and the seashells
enlivened by the sea
on a deserted shore

TANKA ART

Đurđa Vukelić Rožić

miris kruha –
u posjetu zatvorenom
mlinu
gdje je moj pokojni otac
godinama radio

sweet smell of bread –
visiting now closed
the mill
where my late father
worked for years

Đurđa Vukelić Rožić

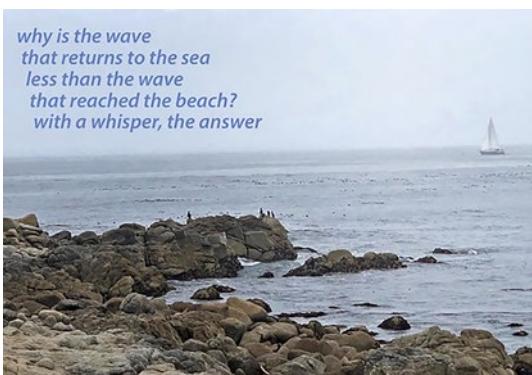

otvoren prozor...
moji mladlenački snovi
ovog proljeća
bore se s pandemijom
i još jednim ratom

an open window . . .
my youthfull dreams
this Spring
fighting the pandemic
and another war

Tanka: Neal Whitman

Image: Elaine Whitman (Monterey Bay)

why is the wave
that returns to the sea
less than the wave
that reached the beach?
with a whisper, the answer

zašto je val
koji se vraća pučini
manji od vala
koji je stigao na obalu?
uz šapat, odgovor

PETEROSTIH / CINQUAIN

Mirta Abramović, Đakovo

ČEŽNJA

Tražim
tvoje ruke
u proljetnom jutru
riječi bez druge obale.
Sanjam.

LONGING

In search
of your soft hands
during a spring morning
a word without the other bank
dreaming.

ODGOVOR

Gdje smo
izgubili
rađanje proljeća
drhtaj prvog poljupca?
Šutnja.

ANSWER

Where
did we misplace
Spring's procreation
and the trembling of the first kiss?
Silence.

Dimitrij Škrk, Slovenska Bistrica

PREDVEČER KRESNE NOĆI

Šelest
brezveterja
ujet v liste topol
kot je moj nemir ujet v ta
večer

KRIJES

Šušti
bezvjetrica
u lišću jablana
večer je zatočila moj
nemir

BONFIRE NIGHT

Rustle
calm and breezeless
trapped in the poplar's leaves
this evening caught the restlessness
of mine

KATEDRALA

Zlato
na oltarju
in vonj po kadilu.
Vsa praznina Katedrale
Boga.

KATEDRALA

Zlato
na oltaru
i miris tamjana
sva praznina katedrale
Božje

CATHEDRAL

The gold
on the altar
and the scent of incense
emptiness of the Cathedral
of God

PREBUJANJE

V noči
črni vrani
ždijo v kotih sobe
Tihi zlovešče čakajo
jutro

BUĐENJE

Noću
crne vrane
u uglovima sobe
zlokobno i tiho čekaju
jutro

THE AWAKENING

At night
black crows lurking
in the corners of the room
calm, ominously waiting for
the morning

ODHOD

Rosa
tega jutra
mi omoči čevlje –
korake, ki odhajajo
z menoj

ODLAZAK

Rosa
toga jutra
močila je cipele
i odlazeće korake
sa mnom

THE DEPARTURE

The dew
on that morning
was soaking my shoes
and the steps that were leaving
with me

JEČAR

Misel
drobna ptica
v moji zlati kletki
jetnik moje izmuzljive
sreče

UZNIČAR

Misao
mala ptica
u zlatnoj krletki
zatvorenik nedostizne
sreće

THE JAILER

A thought
a tiny bird
A trapped in my golden cage
the convict of my elusive
great glee

TELO

telo
dve telesi
polnita praznina
v iskanju skrivnostnih oblub
raja

TIJELO

tijelo
dva tijela
puneći prazninu
u potrazi za ljubavlju
raja

BODY

bodies ...
the two of them
filling the emptiness
in search of the promises of
heaven

Dimitrij Skrk

telo
dve telesi
polnita praznino
v iskanju skrivnostnih obljub
raja

tijelo
dva tijela
puneći prazninu
traže tajanstvena obećanja
raja

body
the two of them
filling the emptiness
in search of the promises
of heaven

HAIBUN

Grozdana Drašković, Hum na Sutli

SUSRET

Nakon tjedana dopisivanja i razgovora mobitelom, dogovorili su susret. Na terasi kafića natprosječno je toplo. Vruće, reklo bi se. Možda se tako samo čini zbog prvog susreta uživo. Njemu su znoje dlanovi, a njoj se nad gornjom usnicom skupljaju sitne vodene kapljice. Odjednom nemaju puno za reći. Odlučili su prošetati u obližnji park. Slatki nemir zbog iščekivanja dodira ispunjava prostor između njih. Oboje čekaju tko će napraviti prvi korak.

potkraj lipnja
ljubavni zov krijesnica
ispunjava noć

MEETING

After several weeks of our correspondence and a conversation by mobile phone, we agreed to meet. On the bar terrace is uncommonly hot. Or is it due to our first live encounter? His palms are sweating, while on her upper lip tiny drops of water appear. Suddenly they don't have much to say to each other. So, they decide to take a walk to the park nearby. Sweet unrest due to the expectation of a touch fills the air between them. They both wait for the other to take the first step.

end of June
the love invitation of fireflies
fills the night

Miroslav Vurdelja, Zagreb

ZJENICE

Opet ih srećem na tradicionalnom godišnjem koncertu. Pristojno i nenapadno odjevene, nenakićene, prirodnih pokreta i osmijeha, zauzimaju svoja mjesta. Ona koja je vidjela najviše zima, sa zanimanjem prelistava programsku knjižicu. Kad je podignula pogled, oči joj se ozviježdije upijajući sjaj lampica kojima je ukrašena pozornica i sjetih se majke kad sam se kao student vraćao noćnim vlakom u rodni grad. Iz krupnih irisa ispunjenih nebom s kojeg je bura potjerala sve oblake, jedna od sestara isijava energiju mladosti koja zna što želi i kako to može ostvariti. Zjenice druge griju poput rastopljene tamne čokolade zračeći dobrotom snažnjom od udaraca súbine. Četvrta žena je dostojanstveni epicentar kao što priliči onoj koja spaja generaciju prije i nakon nje. Ležerno-mirnih zjenica boje zrelog marona, ali u dubini budnih, pažljivih i otvorenih, mirodijski bogati razgovor. A gdje su muškarci? Oni nisu važni, već koncert koji upravo počinje.

predjutarnji mrak
u dvorištu proljetna
pjesma kosa

THE IRISES

I noticed them again at a traditional concert. They were decently and modestly dressed, without any trinkets of jewellery, acting naturally and

smiling as they were taking their seats. The one who has seen more winters than the others, leafs through the programme. Raising her gaze, her eyes become constellations drinking in the shine from the bulbs that adorned the stage. It reminded me of my mother upon my various returns from university to my hometown, by the night train. One among the sisters radiates the energy of youth, from large irises that enrich the sky after the Bora has chased all the clouds away, the kind of youth that knows what it wants and how to attain it. The irises of the other sister warming me up like melted dark chocolate, eradicating kindness stronger than the strike of destiny. The fourth woman is the serene centre of the group, a suitable person to connect the generation before and after her. With her leisurely calm irises the colour of a ripe sweet-chestnut, deeply awake, careful and open, she leads a rich and spicy conversation. Where are the men? They are not important, but the concert is starting now.

pre-dawn darkness
in the yard the Spring song
of a blackbird

JUNIČO/JUNICHO

Ljudmila Milena Mršić

Đurđa Vukelić Rožić

NAŠ GRAD

lopoči na Lonji –
između cvjetova
pačji rep

*dječji vrtić žamori
od parka do rijeke*

nova šetnica
sunce ju grijе
vodoskok hladi

OUR TOWN

on river Lonja
among water lilies
the ducks' tails

*the kindergarten babbling
from park to the river*

new town promenade
the sun warming it
the fountain calms it down

uz zadnje zvono daci
istrčali iz škole

*in the sound of last bell
pupils ran out from the school*

prvi čvenk –
na izložbi igračaka
hod po sajli

*first date –
on the toy exhibition
walk on the cable*

*toplo Miholjsko ljeto
stari par šeta sa psom*

*a warm Indian Summer
old couple walking its dog*

*iz Sokolane
proba orkestra i zbora
za Božićni koncert*

*from the old cinema
an orchestra rehearsing
the Christmas concert*

sniježi, a iz kuglane
čuju se kugle i čunjevi

*snowing, from the bowling club
the sound of bowls and pins*

*na terapiji
bake ogovaraju
svoju reumu*

*at the therapy
old women calumniate
their rheumatisms*

prve trešnje - kos piće
vodu crvenim kljunom

*first cherries – a blackbird
drinks water with a red beak*

*prošlo i ljeto ...
suho lišće ušuškava
sve kraće dane*

*the summer ended too...
dry leaves tucking in
shorter days*

lampa gradske rasvjete
isteže vrat k mjesecu

*the lamp of city lightning
stretching its neck to the moon*

IZ NAŠIH ŠKOLA / FROM THE CROATIAN SCHOOLS

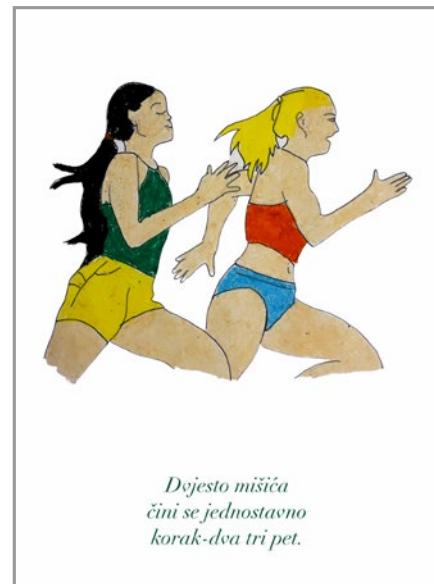
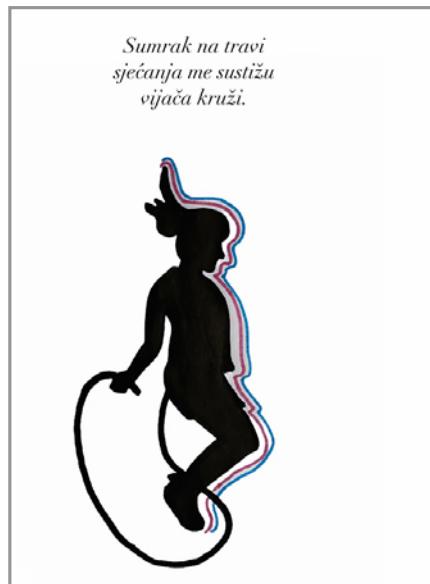
Srednja škola Mate Blažine, Labin

Hrvatski školski sportski savez (HŠSS) u suradnji s Hrvatskom olimpijskom akademijom (HOA) provodi već desetu godinu natječaj „Školski sport i olimpijski pokret“. Ovogodišnji natječaj pod nazivom „Haiku“ provodio se u partnerstvu s Veleposlanstvom Japana u Republici Hrvatskoj.

Za natječaj su odabrani radovi učenica Paole Vlačić, 3.f, Leonarde Ivašić 3.f, i Elme Hasikić, 3.d, članica Školskog sportskog kluba Duga iz Srednje škole Mate Blažina iz Labina.

Mentorice: prof. tjelesne i zdravstvene kulture Ljiljana Štingl i Amneris Ružić Fornažar, prof. hrvatskog jezika.

Koplje u ruci
kapljice znoja teku
daleko leti.

Okrugla lopta
tutnji huk tribinama
nogomet je to.

Meni je ljeto
odbojka je na pijesku
dok slušam more.

Na nebu sunce
reket prekrije lice
slučajan susret.

DJEČJE HAIKU STVARALAŠTVO U 2021. / 2022. g.

Piše: Mihovila Čeperić-Biljan, voditeljica Haiku grupe u OŠ Vežica, Rijeka

DRŽAVNA RAZINA – Fužine, Ivanić-Grad i Oroslavje

Fužine, 2021.

Nakon dvije godine, održani su u Fužinama, novom goranskom haiku odredištu, susreti, tj. objavljeni rezultati natječaja raspisanog 2019. na zadane teme – špilja i tlo. Promoviran je i novi haiku zbornik NA JEZERA TRI IZ BAJKE svih prispjelih radova među kojima 93 dječja – 73 učenika te sudionicima predstavljena još jedna u nizu goranskih posebnosti – špilja Vrelo i tri fužinska jezera uz Fužine.

Prvonagrađeni:

otvoren prozor / mirisne kapi pršte / iz natopljenog tla, ANA CVEK, 8.r.

otvor spilje / crna krila / zlati mjesečina, JAKOV RUBINIĆ, 6.r.

Ivanić-Grad – 8. haiku natječaj, Bučijada, 2021.

Listopad je uvijek u znaku Ivanića i Bučijade koja je održana, kao i haiku natječaj koji je dugi niz godina njen sastavni dio. Rezultati su objavljeni na stranicama Udruge „Tri rijeke“ te u IRISU, hrvatskom haiku časopisu koji izdaje udruga, a susreti zbog epidemioloških uvjeta ni ovu godinu nisu održani.

Mlađi osnovci crtali su buče, a svi pisali haiku na slobodnu temu.

Prvonagrađeni:

gorsko jezero / tišina zimskog jutra / netaknuta, MARA SMOJVER, 7. r.

Oroslavje – Haiku kraj mogile, 2021.

I treći jesenji haiku natječaj u organizaciji GK u Oroslavju, objavio je rezultate te je toskana Brošura <https://www.knjiznica-oroslavje.hr/brosura-haiku-kraj-mogile-2021.html>, a vežički su učenici i na ovom natječaju u obje kategorije – haiku na zadanoj temi - siga / ledenica te zadanoj fotografiji (mrkva) bili najuspješniji, tj. višestruko nagrađeni sa 6 nagrada, 4 pohvale te 7 haikua za objavu u zborniku.

Prvonagrađeni:

siga / u ruci djeteta / postaje mač, NINO KUREVIĆ, 8.r.

štand s mrkvama / svi vade mobitel / prije kupnje..., ALEKSIJA VUKELIĆ, 8.r.

Mi, mentorji, zahvalni smo organizatorima ovih natječaja na mogućnosti sudjelovanja zajedno s odraslima te time razvoju i kontinuitetu dječjeg haiku stvaralaštva u Hrvatskoj.

MEĐUNARODNA RAZINA

7. MEĐUNARODNI HAIKU NATJEČAJ VEŽICA, 2022.

7th INTERNATIONAL HAIKU CONTEST VEŽICA, 2022.

Rezultati su dostupni na web stranici OŠ Vežica, a susrete u školi i Japanskom vrtu planiramo u rujnu ove godine ukoliko budu dopuštale epidemiološke mjere, stoga ću istaknuti samo:

- uz zadanoj temi knjiga te slobodnu – haiku, hajga i fotohajga koju smo uveli prošle te nastavili i ovu godinu.
- novina je ove godine i kategorija na engleskom jeziku (knjiga) u kojoj su se posebno istaknuli učenici iz Rumunjske – Sakura Haiku Club, "Elena Rares" School, Botoșani, koju vodi haiku pjesnik Cezar Ciobica.

http://os-vezica-ri.skole.hr/haiku_susreti_ve_ica

Međunarodna razina – inozemni uspjesi, 2021./2022.

OŠ Vežica, Rijeka

Mihovila Čeperić-Biljan, mentorica

International Haiku Contest Albatros, 2021. Constanta, Romania

POHVALA/ MENTION

IVAN KULONJA, 7.r., Neva Mauna, 7.r. i Taša Zatezalo, 5.r.

Čuperak, 2021., Haiku udruženje Srbije i Crne Gore

2. NAGRADA

GORAN ARSIĆ, 6.r.

HEXAPOD, 2022., SAD

<https://sites.psu.edu/frost/>

1. NAGRADE

IVAN JOZIĆ, 6.r.

logorska vatra / i noćnom leptiru / miriši kukuruz

a campfire / sweet smell of corn on the cob / inviting a moth

IVAN SIRONIĆ, 8.r.

rascvala trešnja / bumbarove nožice / sve su žuće

sakura... / the legs of a bumblebee / more and more yellow

LEON ŠKARA, 8.r.

dozrelo grožđe / paukova mreža / sve je punija

ripe grapes / the cobweb / getting fuller

POHVALA/MENTION

FRANE BUTKOVIĆ, 6.r.

iznenadni oblak / procvjetala trešnja / drhti

sudden cloud / sakura / shivering

25th THE MAINICHI HAIKU CONTEST, JAPAN
<https://haikualpha.jp/haikutaisho/20220707.html>

2. NAGRADA

DARMIN ŠKRBO, 6.r.

zlaćani prozor / nalet hladnog vjetra / pomiče mjesecinu
golden window / a gust of cold wind / moves the moonlight

YAMADERA, Japan – Zbornik

[http://samidare.jp/basho/box/13th%20english%20haiku%20contest%20\(results\).pdf.pdf?fbclid=I](http://samidare.jp/basho/box/13th%20english%20haiku%20contest%20(results).pdf.pdf?fbclid=I)

Zahvaljujemo i ovom prilikom Đurđi Vukelić Rožić na svim prijevodima za inozemne natječaje i u ovoj školskoj godini.

17. JAL FOUNDATION SVJETSKI DJEČJI NATJEČAJ ZA HAIKU, 2021./2022. GRADOVI/ 17th WORLD CHILDREN'S HAIKU CONTEST, TOWNS

Piše Višnja McMaster

Koordinator *JAL Foundation* Svjetskog dječjeg haiku-natječaja za Hrvatsku

JAL GRAND PRIZE

Moj grad je brod	My city is a ship
Koji plovi	Setting sail
U beskrajno more	For the endless sea

Niko Miknić, 11 godina, OŠ Nikola Tesla, Rijeka, mentorica/tutor: Ivana Smolčić Padjen

Bura gura grad	Bora shoves the town
Vrući kesten u ruci	Chestnut hot in his hand
Prijatelj čeka	A friend awaits

Vibor Drenjak, 14 godina, OŠ Nikola Tesla, Rijeka, mentorica/tutor: Ivana Smolčić Padjen

Stari mlin
U blizini grada
Vrti proljeće

The old mill
Close to the city
Churning springtime

Franko Šćulac, 10 godina, OŠ Vežica, Rijeka, mentorica/tutor: Miljenka Rumora

U gradskoj luci
Dizalice podižu
Jutarnju maglu

In the city port
The cranes are raising
The morning fog

Zlata Vrtodušić, 13 godina, OŠ Fran Franković, Rijeka, mentorica/tutor: Marina Frlan Jugo

JAL PRIZE

Val za valom	Wave after wave
Zapljuskuje naš grad	Splashes over our town
Plavo u plavom	Blue in the blue

Ema Krnelic, 10 godina, OŠ Vežica, Rijeka, mentorica/tutor: Miljenka Rumora

Noć u zimi	A night in winter
Na krovove kuća	Onto the roofs of houses
Padaju zvijezde	Fall the stars

Lovro Poljak, 10 godina, OŠ Đuro Ester, Koprivnica, mentorica/tutor: Maja Sinjeri

Ja svoj grad volim	I love my town
Obasipan morem ja	Sprinkled by the sea I listen
Slušam korake	To the steps

Ivo Butorović, 10 godina, OŠ Hvar, Hvar, mentorica/tutor: Zrinka Zokić

To divno more	This beautiful sea
Hvarske bijele stijene	The white rocks of Hvar
Ribe u mreži	Fish in the net

Zorzi Matković-Mikulčić, 10 godina, OŠ Hvar, Hvar, mentorica/tutor: Zrinka Zokić

Središte grada	Downtown the scent
Miris mora i tržnice	Of sea and market place
Opušta misli	Relaxes the mind

Taša Zatezalo, 12 godina, OŠ Vežica, Rijeka, mentorica/tutor: Mihovila Čeperić-Biljan

Mala mačka	A little cat
Izgubljena na Kastvu	Lost on Kastav
Traži kućicu	Looks for a house

Dea Jušić, 8 godina, OŠ Milan Brozović, Kastav, mentorica/tutor: Iva Orlić

Velike zgrade	Big buildings
Sunce jedva prodire	The sun barely breaks through
Borba	A battle

Val Travuš, 9 godina, OŠ Škurinje, Rijeka, mentorica/tutor: Snježana Beletić

Putokazi
Velika odluka
Oprez i nada

Signposts
A big decision
Caution and hope

Eni Raunić, 9 godina, OŠ Škulinje, Rijeka, mentorica/tutor: Snježana Beletić

Na katedrali
Nakon potresa strašnog
Vrh tornja fali

On the cathedral
After the terrible earthquake
A pinnacle's gone

*Vinka Petrović, 11 godina, OŠ Ivana Gorana Kovačića, Delnice, mentorica/tutor:
Božica Pleše*

košnica ljudi
u šumi nebodera
kakvo li je nebo

a hive of people
in a forest of tall towers
what kind of a sky

*Jakov Baričević, 14 godina, OŠ Poliklinika Suvag, Zagreb, Mentorica/tutor: Zrinka
Šimunović*

prevela/translated by Višnja McMaster

Najsrdačnije čestitke učenicima, mentoricama i školama!

U OŠ Vežica

U OŠ Vežica, Mihovila Čeperić-Biljan, prof. održala je nekoliko haiku-radionica u 2. razredu. Haikui tada nastali nagrađeni su na ovogodišnjem vežičkom natječaju...

Fotografije/Images by Mihovila Čeperić-Biljan.

Mia Jelača, 2. r.

proljetna kiša
zalijeva cvijeće
boje rastu

spring rain
watering the flowers
growing colours

Anja Vodopija, 2. r.

proljetno jutro
uzburkano more
buče valovi

spring morning
restless sea
with loud waves

Modra spilja –
sjećanje zapljuškaju
sve nijanse plave

a Blue Cave –
all the shades of blue
splash my memories

Mihovila Čeperić-Biljan

Eseji i osvrti / Essays and articles

100 NAJKREATIVNIJIH EUROPSKIH HAIKU-PJESNIKA U 2021. GODINI

piše Miroslav Vurdelja

Počasni član Udrženja haiku-pjesnika Poljske **Krzysztof Kokot** objavio je, desetu godinu za redom, popis **100 najkreativnijih europskih haiku-pjesnika.**

O kriterijima koje on primjenjuje, transparentnosti bodovanja i izlišnosti provjerljivosti te činjenici da priređivač ističe kako popis priprema isključivo u svrhu zabave već smo pisali u prethodnim brojevima IRISA. U ovom kratkom tekstu navest ćemo da naslov ovogodišnjeg popisa ne odgovara sadržaju jer je priređivač u njega uvrstio 116 pjesnika. Također bi se moglo raspravljati o primjerenosti superlativa iz naziva ovoga popisa u odnosu na tematizirani sadržaj, osobito uzimajući u obzir da ne postoji standardizirana tehnika mjerenja kreativnosti. Međutim, ako je priređivačeva namjera bila istaknuti haikuiste koji su u 2021. godini bili najuspješniji prema određenim kriterijima i bodovanju, onda ćemo ga i na ovom mjestu pohvaliti za uloženi trud i dobru namjeru u koju nemamo razloga sumnjati.

U IRISOVOJ rubrici „Hrvatski odrasli haiku-pjesnici na inozemnim natječajima u svijetu“ čitatelji mogu dobiti odgovarajući uvid o osvojenim međunarodnim nagradama i priznanjima u 2021. godini. Ovdje ćemo (abecednim redom) navesti jedanaest naših pjesnika koje je Krzysztof Kokot uvrstio u gore naslovljeni popis:

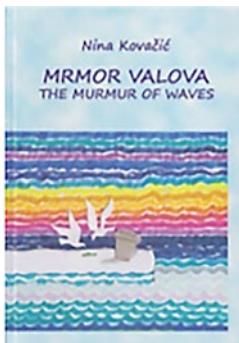
Mihovila Čeperić-Biljan, Ivan Gaćina, Goran Gatalica, Nina Kovačić, Tomislav Maretić, Zdenka Mlinar, Franjo Ordanić, Slobodan Pupovac, Silva Trstenjak, Đurđa Vukelić Rožić i Aljoša Vuković.

Uzimajući u obzir broj uvrštenih haiku-pjesnika, **Republika Hrvatska** se u 2021. u odnosu na prethodne dvije godine, spustila za jedno mjesto na ljestvici uspješnosti država. Ispred nas su Ujedinjeno Kraljevstvo (20 uvrštenih pjesnika, uključujući one iz Walesa, Škotske i Sjeverne Irske), Italija (17 uvrštenih pjesnika) i Rumunjska (13 uvrštenih pjesnika).

(Izrazi u ovom tekstu koji imaju rodno značenje korišteni su neutralno i odnose se jednakom na ženski i muški rod.)

https://haikueurotop.blogspot.com/2021/12/european-top-100-haiiku-authors-in-2021.html?fbclid=IwAR2PvFLgVsTB9T4fRwqZgznGj3lz5rtNmA4UzTgOH5oitnmzyHE_nM5IMeU

WORLD HAIKU REVIEW, Winter 2021/22 issue

Book Reviews

pripremio i preveo Miroslav Vurdelja

The Murmur of Waves, Nina Kovačić, Croatian Cultural Association, Zagreb, published in 2020 but sales delayed due to the pandemic, ISBN 978-953-6074-27-3, (Title in Croatian: Mrmorvalova)

The prolific poetess from Croatia has produced another handsome book of haiku of originality and human warmth, selected from her published works of 2016, 2017 and 2018. The best way of reviewing it is to introduce some of the excellent works which caught my eyes (more or less in the order of my liking). It would be a good addition to the haiku corner of one's bookcase. U rubrici „Osvrti na knjige“ internetskog časopisa **World Haiku Review**, br. zima 2021./2022. članica uredništva **Rohini Gupta** napisala je kratki osvrt na knjigu **Nine Kovačić „Mrmor valova“** (The Murmur of Waves).

Plodna autorica iz Hrvatske izdala je još jednu knjigu haikua koje krasi originalnost I humana toplina, a izbor su iz njezinih radova objavljenih u 2016., 2017. i 2018. godini. Najbolji osvrt na knjigu je predstaviti neke od odličnih radova koji su pobudili moju pažnju (više-manje redoslijedom prema kojem su mi se svidjeli). Knjiga je dobar prilog haiku-kutku svačije police za knjige.

(Slijedi 16 haikua po izboru urednice.)

<https://worldhaikureview.wordpress.com/>

HRVATSKI HAIKUISTI U ČASOPISU KÔ

piše Miroslav Vurdelja

Današnjica je sve manje sklona tiskanim medijima kao tradicionalnim sredstvima masovne komunikacije. Umno stvaralaštvo postalo je dostupno putem elektroničkih medija, napose interneta. Na taj način obuhvaćena je široka i heterogena publika, a sadržaj se brzo prenosi. Taj trend prisutan je i u izdavaštvu, pa tako i izdavanju časopisa za haiku. Unatoč tomu, tiskani mediji imaju svoje pobornike, uključujući i potpisnika ovih redaka, i (još uvjek) opstaju. Primjer je i naš IRIS, a također japanski časopis za haiku **Kô** koji izlazi u Nagoyi (urednica Kôko Katô). Prelistavajući izdanja iz nekoliko prethodnih godina, pronašli osvrte na rade naših haikuista u rubrikama ovoga časopisa.

Kô proljeće – ljeto 2017.

U osvrtu na haikue objavljene u prethodnom broju časopisa, Priscila Lignoriu rubrici *Haiku Reflections* ističe sljedeći haiku Marinka Kovačevića:

Božićno jutro. Sjeverac i udaljenom kućerku pruži blagoslov zvona.	<i>Christmas morning</i> <i>north wind offers the sound of bells</i> <i>to a distant hut</i>
--	--

"Some rituals offer comfort and a glimpse of what's eternal. In the Christian tradition, the baby Jesus is born every year. Rebirth take place - in a way that grasses return along with flowers, birds and bees. Seeds are saved and carried by the wind."

Neki rituali nude utjehu i bljesak onoga što je vječno. U kršćanskoj tradiciji dijete-Isus rađa se svake godine. Ponovno rođenje očituje se u povratku trava zajedno s cvijećem, pticama i pčelama. Sjeme biva sačuvano i razneseno vjetrom.

U naslovrenom broju **objavljen je i esej Barbare Casterline "The Sound of Silence"** u kojem autorica kao jedan od primjera "zvuka tišine" navodi haiku Nine Kovačić.

"Nina Kovačić notices a logical anomaly: Moths are attracted by the light and tend to circle a lamp, but..."

Nina Kovačić primjećuje logičnu anomaliju: noćne leptire privlači svjetlo i oni kruže oko svjetiljke, ali...

ugašena lampa
zvuk noćnog leptira
još kruži

*lamp turned off
the sound of a moth
still circling*

"She pauses to think after the first line... and to listen. There's no light, so she can't see the moth, but she can hear its sound."

Ona zastaje razmisliti nakon prvoga stiha ... i poslušati. Nema svjetla i ne može vidjeti noćnog leptira, ali može čuti zvuk koji on stvara.

Kô proljeće – ljeto 2020.

U IRISU Godište 10, svezak 15, 2021. prenijeli smo komentar Priscile Lignori objavljen u rubrici *Haiku Reflections* u kojem je autorica značajnu pozornost posvetila haiku Tomislava Maretića objavljenom u broju jesen – zima 2019. Ponavljamo haiku, a čitateljima je komentar dostupan u rubrici „Iz inozemnih medija“ navedenog broja IRISA (str.382.).

bljesak u noći –
na trenutak vidljivi
svi su otoci

*a flash in the night –
islands become visible
just for a moment*

Kô, jesen – zima 2021.

U rubrici *Haiku Reflections* Priscila Lignori piše kratak osvrt na haiku Nine Kovačić objavljen u prethodnom broju.

dolazak plime...
dječak kanticom brani
pješčani dvorac

*incoming high tide...
boy guards the sand castle
with a game bucket*

"At times it feels as if we are trying to protect and save the world from a tsunami with the equivalent of a "game bucket". The following haiku captures this well..."

Nekad kao da pokušavamo zaštiti i sačuvati svijet od cunamija s nečim poput kantice za igru. Ovaj haiku to dobro odražava...

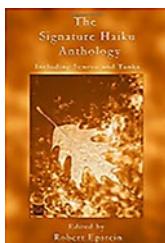
U istom broju časopisa Kô Yasuko Eguchi je za rubriku *Favourite haiku* izabrala taj haiku kao svoj omiljeni iz prethodnog broja:

"Though using a game bucket, this boy must have eventually failed to protect his sand castle from waves. I can imagine his worried and disappointed face. This haiku might be the author's memory of her brother or friend in her childhood."

Kanticom za igru, dječak na kraju neće uspjeti obraniti svoj dvorac od valova. Mogu zamisliti njegovo zabrinuto i razočarano lice. Ovaj haiku bi mogao biti autoričino sjećanje na njezinog brata ili prijatelja iz djetinjstva.

HRVATSKI KNJIŽEVNICI U ANTOLOGIJI HAIKUA

piše Miroslav Vurdelja

U Novostima Društva hrvatskih književnika od 15. lipnja 2020. objavljena je vijest "HRVATSKI KNJIŽEVNICI U HAIKU ANTOLOGIJI".

Vijest se odnosi na *The Signature Haiku Anthology: Including Senryu and Tanka* koju je za izdavačku kuću Middle Island Press pripremio i uredio istaknuti američki haikuist i haiku-antologičar **Robert Epstein**.

U antologiju su uvršten haikui, senrijui i tanke pjesnika sa svih meridijana, a od naših zastupljeni su:Nikola Đuretić, Željko Funda, Goran Gatalica, Ante Mate Ivandić, Nina Kovačić, Tomislav Maretić, Boris Nazansky, Dejan Pavlinović, Drago Štambuk i Nada Zidar-Bogadi. Autor (nepotpisani) priloga u Novostima posebno je istaknuo činjenicu da je prema broju pjesnika Hrvatska, iza SAD i Kanade, treća najzastupljenija zemlja u ovoj antologiji, a što je još jednoveliko priznanje međunarodnom ugledu hrvatskoga haikua.

Dodajemo da je u osvrtu na ovu publikaciju u časopisu *frogpond*, vol. 43:3, jesen 2020. Michael Ketchek napisao: „Zbog toliko lijepih haikua, senrjua i tanki objavljenih na ovim stranicama ne mogu izdvojiti nekoliko koji bi mi bili najdraži, pa takvu gotovo nemoguću zadaću ostavljam čitateljima ove knjige za istinsko uživanje (...).” Izlazak iz tiska ove antologije također je zabilježen u rubrici “books briefly reviewed” časopisa *Modern Haiku*, vol. 51.3, jesen 2020.

<http://dhk.hr/novosti/detaljnije/hrvatski-knjizevnici-u-haiku-antologiji>

<https://www.hsa-haiku.org/frogpond/2020-issue43-3/KetcheK-BrieflyReviewed-Frogpond43-3.pdf>

<https://www.modernhaiku.org/issue51-3/index.html>

DUŠKO MATAS (1933. – 2021.)

Liječnik, pjesnik, džentlmen i humanist

Piše Ljubomir Radovančević

Duško Matas, kolega neuropsihijatar, supspecijalist forenzičar, vrstan znanstvenik, diplomirani pravnik, enigmatičar, jedan iz prve generacije najznačajnijih hrvatskih haidina (Devidé, Petrović, Funda, Marijanović, Maretić, Plažanin ...) napustio nas je zauvijek 26. kolovoza 2021. blago u Gospodinu preminuvši nakon duge i teške bolesti. Dosmrtno je najodanije bio njegovani i skrblijen šest godina od četvrte mu kćeri Tijane nakon što je nekoliko godina ranije izgubio i suprugu, našu cijenjenu kolegicu Arniku Ajdu Winterhalter-Matas.

Pišući ovaj tužan nekrolog sjećam se lijepih naših druženja od 1971., naše zajedničke šestogodišnje edukacije na specijalizaciji u KB *Dr. Mladen Stojanović*, posla u istoj ustanovi DZ Sekretarijata za unutrašnje poslove SR Hrvatske u Šarengradskoj, krasnog priateljevanja sve do njegova preseljenja na elizijske poljane i na hrvatski haiku-Parnas. Kao koautori pisali smo znanstvene rade i publicirali ih u časopisu *Čovjek i promet* i dr. Osnivali smo Književni klub Hrvatskoga liječničkog zbora, a naše su pjesme uvrštene u antologiju *Liječnici pisci u hrvatskoj književnosti od Dimitrije Demetra do danas* (HAZU, 2007.). Naše je haikue preko kćeri iz Genove slao u talijanske antologije, kao i na međunarodne i tuzemne haiku-natječaje, od Krapine i Samobora do Ludbrega i Ivanić-Grada.

Hrvatskoj haiku-poeziji davao je Duško Matas znatan doprinos i snažan poticaj. Zajedno smo putovali, često bili cimeri, *ami-cochoni* u hotelskim sobama, na kongresima, jednako kao i na ljetovanjima u Selcu. Korigirao je moje kajkavske i čakavske haikue. Objavio je tri samostalne zbirke među kojima je najznačajnija *Ljubavna priča* (1999.) te sudjelovao u nekoliko zajedničkih zbirki (*Sedam putova*, 2000.; *Novih sedam putova*, 2003.; *Olovka i kist*, 2010.).

Iznad svega human liječnik, svima je najsrdičnije pomagao; bio je odan obiteljski prijatelj, njegovao je džentlmenske manire, nikad u posjet nije došao bez poklona za moju suprugu. Bio je nematerijalist, doktor znanosti i primarijus.

Nakon što sam se svojedobno oduševio njegovim stihotvorjem, uveo me u haiku-pjesništvo te sam od 2008. i sam počeo objavljivati svoje trostilike.

Na oproštaju od Duška, 30. kolovoza na mirogojskome krematoriju, potekle su mi suze. Ostat će nam svima u vječnoj uspomeni kao plemenit drug, prijatelj i iznad svega liječnik.

S pravom je zaslužio počasti *post mortem* hrvatske haiku-zajednice, Zbora hrvatskih liječnika, Hrvatske liječničke komore, suradnika i svih nas njegovih poštovatelja, koji ćemo kad-tad otici za njim na neko bolje mjesto.

KADA VJETAR POMETE VJETAR

Sažet pogled na haiku-stvaralaštvo Tomislava Marijana Bilosnića

Piše Đurđa Vukelić Rožić

Na hrvatskoj haiku-sceni Tomislav Marijan Bilosnić pojavio se sedamdesetih godina dvadesetoga stoljeća. Sudionik je, svjedok i jedan od nositelja razvoja i procvata hrvatskoga haiku-pjesništva. Svoju prvu zbirku haiku-poezije *Zario ruku u srce*, objavio je u Splitu, 1979. g., a 1984. otisnuta mu je zbirka haikua *Potez mača*, u Smederevu (R. Srbija). Haiku-zbirka *Iž*, publicirana je u Odžacima, 1986. g. (R. Srbija). Dvije sljedeće kolekcije haikua Tomislav Marijan Bilosnić objavljuje 1995. g.: *Kalendar sna* (Zadar) i *Čajni pribor* (Zadar).

Godine 1986. Bilosnić sudjeluje na prvom recitalu haiku-poezije u Hrvatskoj, u muzejskom prostoru Klovićevih dvora u Zagrebu, organiziranom u okviru popratnih priredaba velike izložbe japanske umjetnosti pod nazivom „Kyôto-cvijet kulture Japana.“ Toga 13. studenoga Tomislav Marijan Bilosnić i akademik Vladimir Devidé (1925. – 2010.), uz još šest haidina, recitiraju svoje haikue a čitani su i radovi Dubravka Ivančana (1931.-1982.), koji haiku objavljuje od ranih šezdesetih XX. stoljeća.

Bilosnić također sudjeluje na haiku-večeri održanoj 29. travnja 1987. g. u Pazinu, u Istri, pod nazivom „Grana u cvatu“. Nastupio je s Vladimirom Devidéom i Borisom Palčićem Caskinom. Stihove na japansko-m je govorila je Jasuyo Hondo. Takoder, 17. ožujka 1988. godine Bilosnić prvi puta predstavlja zbirku Renéa Matoušeka „Žegar“ u Obrovcu. U vrijeme SFR Jugoslavije, uz objavljene knjige Vladimira Devidéa o japanskoj kulturi, povijesti i književnosti, hrvatski autori imali su velikog udjela u širenju haikua izvan nacionalnih granica. Tomislav Marijan Bilosnić postaje glavnim urednikom haiku-biblioteke „Macuo Bašo“ (1988. g.) pri Udruženju književnih i likovnih stvaralaca u Odžacima, u Vojvodini. Uz ovog autora u toj biblioteci svoje „paketice poezije“ objavili su i drugi hrvatski autori

kao što su Vladimir Devidé, Luko Paljetak, Nada Matanović, Boris Palčić Caskin, Zvonko Petrović, Franjo Krizmanić, Suzana Klarin Žaper, René Matoušek, Rujana Matuka, Pajo Kanižaj i Tomislav Durbešić.

Krajem XX. stoljeća, internet postaje dostupan velikom dijelu svjetske populacije doprinijevši popularizaciji haikua kao globalnom fenomenu. Ovaj pjesnički izričaj podrijetlom iz Japana stječe veliku popularnost u raznim kulturama. U prvom desetljeću XXI. stoljeća haiku se piše na niz jezika, narječja i govora u više od 100 zemalja. Tomislav Marijan Bilosnić sudjeluje u promoviranju hrvatskoga haikua u svijetu, objavljujući svoje radove, pa i zbirke na stranim jezicima.

U novom milenijumu on izdaje čak pet svojih haiku-zbirki: *Planina*, (Zadar, 2002.); *Velebit* (prijevod na engleski Julianne Eden Bušić, Zadar, 2004.); *Velebit* (prijevod na albanski Kujtim Agalliu, Elbasan, 2007.); *Molitve* (Zadar, 2009.); *Kalendari i èndrrës* (u prijevodu albanski Mustafe Spahiua, Zadar, 2009.). *Osamljeno drvo / A Lonely Tree* objavljuje u Zadru, 2014. g. na hrvatskom i engleskom jeziku (na engleski prevela Đurđa Vukelić Rožić). Na albanskom jeziku, ova zbirka pod naslovom *Druri Vetmitar* objavljena je u Tirani 2014. godine. na albanski preveo Mustafa Spahiu.

U sklopu projekta tiskanja Izabranih djela Tomislava Marijana Bilosnića, otisnuta je knjiga *Izabrani haiku* s izborom haikua iz njegovih haiku-zbirki: *Zario ruku u srce, Potez mača, Iž, Kalendar sna, Čajni pribor, Planina, Velebit i Osamljeno drvo*. Ovu knjigu likovno je opremio sam autor.

Svakako možemo reći da životni put određuje haiku-pjesnika, no zasigurno haiku-način života sudjeluje u neprekidnom rastu i evoluiranju svakog pojedinca pa tako i umjetnika i književnika, progovarajući kroz njegovo djelo. Bilosnić je proveo djetinjstvo u ravnokotarskom selu, prostoru gdje ljudi od davnine žive u zajedništvu s prirodom. Život u raskošnom prirodnom okruženju bogatom istraživanjima, učenjima i stvaranju te zadovoljavanju svakodnevnih potreba i razonode u vrijeme formativnih godina, u djeteta stvara neprekidive spone s prirodom. Ma koliko čovjek današnjice denuncirao istinu o sebi kao biološkom entitetu, on je dijelom nemjerljive veličine prirode i njenih zakonitosti. Poznavanje i poštivanje tih legitimnosti uz naporan i strpljiv rad pomaže u preživljavanju i nutarnjem rastu pojedinca. Često živeći tako haiku-životom, ljudi i nisu svjesni svoje zen-prirode i načina razmišljanja tipičnih za Daleki Istok. Za čovjeka Zapada bolna je istina da je poput svega živog osuđen na prolaznost. Međutim, prihvaćanjem tog sudbinskog postulata on stvara vezu sa svim živim bićima, a posljedica ovog nutarnjeg rasta je hajdinstvo, prosvijetljenost i samoosvještenost. Uz zrelost i ogromno životno iskustvo oni obilježavaju čitav život i djelo Tomislava Marijana Bilosnića.

Bez gorčine, s osmijehom i u svojim zlatnim godinama u punoj kreativnoj snazi, poput cvata sakure, Bilosnić svjedoči prolaznosti svega. Zarana spoznавиš sebe kao dio prirode i njenih procesa, odrastajući u dalmatinskom primorju, Tomislav Marijan Bilosnić ma gdje pošao, ponio je sa sobom sve one mirise, zvukove i vizure Jadrana, Dalmacije i otoka. Sačuvani su u duši pjesnika posvema posvećena svom književnom i umjetničkom usudu, velikom radniku prisutnom u kulturi svoje Zemlje i ostatka svijeta pola stoljeća. Haikui Tomislava Marijana Bilosnića imaju čvrst, dubok temelj u ljepoti voljenog mediteranskog okružja, ali i njegovoj darežljivosti ljudima i njihovim vrijednim rukama koje u savezništvu s prirodom ubiru kruh i vino. Ljubav za svoj kraj pokretačka je sila mnogih umjetnika i književnika, pa tako i Tomislava Marijana Bilosnića. Prostor je to u kojem haiku-pjesnik crpi kreativnu snagu.

Objavljajući haiku od sedamdesetih godina XX. stoljeća, Tomislav Marijan Bilosnić prisutan je u kreiranju mnogih zbornika, antologija, panorama i časopisa u Hrvatskoj. Redovito se pojavljuje na proljetnim Samoborskim haiku susretima „Darko Plažanin“ (Darko Plažanin, hrvatski haiku pjesnik, 1957. – 2009.) i radovi su mu uključeni u prateće zbornike koji se tom prigodom svake godine objavljuju u Samoboru. Također u Gradskoj knjižnici Samobor održao je i izložbu svojih foto-hajgi. Sudjeluje u stvaranju *Haiku Calendara/Rokovnika* u Ludbregu i haiku-zbornika u Kloštar Ivaniću gdje se natječe na nagradnim natječajima i među istaknutim je autorima. Haikui su mu predstavljeni u hrvatskoj čitanci za 8. razred osnovne škole *Dveri riječi* (2006.), hrvatskoj čitanci za peti razred osnovne škole *Krila riječi* (2007.) te u časopisu za djecu *Smib*, prilagođen dječjem dačkom uzrastu od 1. do 4. razreda osnovne škole. Uz niz objavljenih eseja i putopisa, Bilosnić je također uredio dvadesetak haiku-zbirki drugih autora a o njegovom haiku-stvaralaštvu u Hrvatskoj i izvan nje objavljeno je stotinjak prikaza i osvrta na nizu jezika. Kao umjetnik, predstavio se sa osamdesetak samostalnih izložbi radova u ulju i crtežima pastelom te monotipijama, umjetničkom fotografijom, foto-hajgama te nekoliko izložaba na temu haikua.

Krajem XX. stoljeća Bilosnić objavljuje haikue u časopisu *Vrabac*, Hrvatskog haiku-društva, Samobor. Uključuje se u rad Društva hrvatskih haiku pjesnika, Zagreb i haikui su mu objavljeni u časopisu *Haiku*. U IRISU, u izdanju Udruge „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad otisnuti su mu haikui i putopisni haibun „Drugi put u Albaniji.“ Sudjeluje u stvaranju Antologijskog zbornika *Haiku u Dalmaciji* (2001.) urednika Zlatka I. Jurasa a 2009. godine organizira Susrete haiku pjesnika u spomen na Renéa Matoušeka u Obrovcu, uz tiskanje zbornika radova.

Vladimir Devidé uključuje 12 Bilosnićevih haikua u Antologiju hrvatskoga haiku pjesništva, Naklada P.I.P. Pavičić, Zagreb, 1996., a 1999. Marijan

Čekolj i Marinko Španović uvrštavaju Bilosnićeve haikue u *Otvoren put / Free Road*, antologiju hrvatske haiku poezije / Croatian Haiku Anthology, u izdanju Hrvatskog haiku društva, Samobor. Predstavljen je u zbirci stotinu pjesnika, *100 hrvatskih haiku*, antologija za igru Haiku karte / 100 croatian haiku : an anthology for the Haiku cards game Višnje McMaster, u biblioteci Kultura Japana, Zagreb, 2000. Urednica Đurđa Vukelić Rožić predstavlja Tomislava Marijana Bilosnića u Antologiji hrvatskoga haiku-pjesništva 1996.-2007. *Nepokošeno nebo / An Unmown Sky* (Udruga „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad, 2011.). Bilosnić također sudjeluje u kreiranju knjige uspomena na oca hrvatskog haikua, akademika Vladimira Devidéa (1925.-2010.) *Zvijezda vodilja / Leading Star*, Udruge „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad, 2014. Sudjelujući na natječajima za haiku na temu buča, vezano na festival „Bučijada“ u Ivanić-Gradu, uvršten je u post-natječajnu antologiju *Kabocha/Buča/Gourd*, Udruge „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad (2016.) te je predstavljen u *Nepokošenom nebnu 2 / An Unmown Sky 2*, Antologiji hrvatskoga haiku-pjesništva 2008.-2018. (Udruga „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad, 2018.) urednice Đurđe Vukelić Rožić.

Haikue Tomislava Marijana Bilosnića možemo također pratiti u nizu antologija izdanim izvan Hrvatske. U SFR Jugoslaviji, između ostaloga, Miljan Despotović uvrštava ih u panoramu *Grana koja miriše*, (Pregled haiku pesništva u Jugoslaviji), Svitak, Požega, 1991. U Japanu, uvršten je u antologije Four Seasons, urednice Kokō Katō (1991.) i Meguro International Haiku Circle (Yasuomi Koganei), Meguro, listopad, 2003. Iste godine državna japanska televizija Efuban no ichi Inc. u Zadru je snimila dugometražni TV-film *Stazama hrvatskog haiku* i Bilosniću je posvetila iznimnu pozornost. Njegovi radovi uvršteni su u Haiku Anthology of the European Union, „D’UN CIEL A L’AUTRE – FROM ONE SKY TO ANOTHER“, tiskanoj u Francuskoj 2006. g. te u World Anthology, World Haiku Association, Japan 2010. Također, Bilosnićevi haikui redovito su otisnuti u japanskom časopisu *Kō*. Za ravnotežu između Istoka i Zapada, ovaj vrli haiku-autor objavljuje i u američkom časopisu *Modern Haiku*.

Natjecateljski duh pristuan je u svim sferama japanskog društva pa tako i u kulturi. U vrijeme šogunata u feudalnom Japanu, na dvorovima su bila organizirana natjecanja za najbolju *tanku*, (tän'ka, ili kratka pjesma, također zvana i *waka*), gdje su se okupljali pjesnici u velikom broju i stvarali tanka-pjesme na netom zadalu temu. Povijest ovog pjesničkog izričaja može se u Japanu pratiti do VII. stoljeća, a upravo je haiku iznjedren iz ove tradicionalne pjesme od po 5-7-5-7-7 *ondija*, koji nisu isto što i slogovi u jezicima Zapada. Nakon što bi predali svoje natječajne rade na ocjenu sudačkom povjerenstvu, čekajući rezultate natječaja, pjesnici su u grupama pisali ulančane pjesme, *rengē*. Najugledniji haidini imali su priliku otvoriti

rengu, koja je ponekad imala i tisuću strofa. Uvodna strofa, *hokku*, od po 5-7-5 onđija, bila je veoma zahtjevna i odabir najkvalitetnijeg rada po sudu svih uključenih u grupu, služila bi na čast njenom autoru. Koliko je bilo važno napisati dobru hokku pjesmu, svjedoči činjenica da su pjesnici dugo vremena prije odlaska na natjecanja za tanku, bilježili svoje hokke i usavršavali ih, ne bi li zaživio baš njihov uvod u rengu. Matsuo Bashō (1644. – 1694.) kao najpopularniji autor hokkua, u XVII. stoljeću, po uzoru na hokku kreirao je samostalnu pjesmu od po 5-7-5 onđija uz određena pravila i pod nazivom *haikai*, a u XIX. stoljeću Masaoka Shiki (1867. – 1902.) pod utjecajem Zapada modernizira haikai i naziva ga *haiku*.

Osamdesetih godina XX. stoljeća u Japanu počele su organizacije međunarodnih natječaja za haiku na engleskom jeziku. Bez interneta, teško se dolazilo do informacija. Pjesnici koji su željeli okušati sreću i plasirati svoj rad izvan granica Hrvatske, često su ovisili o privatnoj korespondenciji s japanskim haiku-pjesnicima ili članstvom u nekim od inozemnih haiku-društava. Putem interneta, natječaji za haiku i informacije o njima proširili su se svijetom pa tako i u Hrvatskoj, koja uz niz domaćih natječaja za haiku, tanku i hajgu na hrvatskom standardnom jeziku te čakavskom i kajkavskom narječju za djecu i odrasle autore, organizira i međunarodne natječaje na engleskom jeziku.

Tomislav Marijan Bilosnić, uz ogroman stvaralački opus i nevjerljatnu književnu, publicističku, pjesničku i dojmljivu karijeru likovnog umjetnika, pronalazi vremena za sudjelovanje na međunarodnim natječajima za haiku. Pa tako bilježi uspjehe na dva natječaja za haiku, japanskih dnevnih novina *Mainichi Daily News* i The 37th *A Bomb Memorial Day*, Haiku Meeting, Kyoto, 2003. gdje je nagrađen njegov haiku u sjećanje na Renéa Matoušeka, hrvatskog haiku-pjesnika koji je tragično skončao u Vukovaru 1991. godine. Ovo se natjecanje održava niz godina u spomen na žrtve atomskih bombi bačenih na japanske gradove Hirošimu i Nagasaki krajem II. svjetskog rata.

Uz albanski i engleski, Bilosnićev je haiku preveden na japanski, makedonski, slovenski i nizozemski jezik. Jedna od specifičnosti Bilosnićeva haikua jest da se on drži forme pišući svoje haiku u tri stiha od po 5-7-5 slogova. Sam Tomislav Marijan Bilosnić kaže: „ Ja u svakome smislu pripadam poeziji i nju živim. Živim, a ne samo pišem.“ To je jedno od korijenitih pravila istinske haiku-poezije.

Haiku-pjesma osim što može biti duhovita, ali tek u toj mjeri da nam unatoč životnim činjenicama (*Panta rei*) koje kao zapadnjaci često smatramo tragičnima, ostavi i osjećaj lakoće, „...u ljepoti prolaznosti i prolaznosti ljepote.“ (Vladimir Devidé). Haikui Tomislava Marijana Bilosnića govore da nam se obratio zreo, snažan i prosvijetljen pjesnik, koji je prihvatio

svoju i prolaznost svega bez bez gorčine. On živi uvijek „otvorenih očiju i ušiju“ a svojim haiku-izričajem nas snažno dotiče i vodi ka samospoznaji te povezivanju sa svojim nutarnjim svijetom. Ovaj haiku-majstor zabilježbama svojih iskustava i otkrivenja svijeta svakodnevice, ostavlja nas bez daha, kao što vjetar pomete vjetar.

Sjeverac pa jugo!
Vjetar pomeo vjetar
usred pustinje.

Vladimir Devidé: Antologija hrvatskoga haiku pjesništva, Naklada P.I.P, Pavičić, Zagreb, 1996.

Đurđa Vukelić Rožić: Nepokošeno nebo / An Unmown Sky, Antologija hrvatskoga haiku-pjesništva, 1996.–2007., Udruga „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad

Đurđa Vukelić Rožić: Nepokošeno nebo 2 / An Unmown Sky 2, Antologija hrvatskoga haiku-pjesništva, 2008. – 2018., Udruga „Tri rijeke“ HPOI, Ivanić-Grad
Bilosnić, Tomislav Marijan. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021.

Pristupljeno 24. 1. 2022.

<https://haikupedia.org/article-haikupedia/tomislav-marijan-bilosnic/>

<https://www.thehaikufoundation.org/omeka/files/original/1b2dabf9d01d3fa9637c5015ec59ed00.pdf>

<http://www.hkv.hr/razgovori/14420-tomislav-marijan-bilosnic-razgovor-odavno-smo-u-klopci-or-wellova-svijeta.html>

<https://www.matica.hr/colo/517/umjetnicki-portret-tomislava-marijana-bilosnica-26942/>

http://www.worldhaiku.net/poetry/si/t.m.bilosnic/t_m_bilosnic.htm

<http://dhk.hr/clanovi-drustva/detaljnije/tomislav-marijan-bilosnic>

<http://www.057info.hr/kultura/2009-01-14/tomislav-marijan-bilosnic-o-haiku-poeziji>

<https://www.hkv.hr/razgovori/14420-tomislav-marijan-bilosnic-razgovor-odavno-smo-u-klopci-orwellova-svijeta.html>

O FOTOHAJGI

(preuzeto sa stranica Udruge „Tri rijeke“, HPOI, Ivanić-Grad uz dopuštenje autorice Đurđe Vukelić Rožić, glavne i odgovorne urednice haiku časopisa IRIS, <https://tri-rijeka-haiku.hr/?lang=hr>)

“Fotohajga sastoji se od dvije umjetničke forme, haikua i fotografije. Važno je da vaš haiku ne opisuje fotografiju, ali i da ne kreirate nesporazum. Haiku i fotografija moraju biti komplementarni i u ozračju iskrenosti, svježine i dubine, stvoriti umjetničko djelo koje je vrednije od pojedinačnih izričaja. Istražujte stvarnost, odmaknite se od očekivanih pjesničkih klišeja, budite originalni.

Biranje fonta kojim ćete zabilježiti haiku na fotografiju iziskuje podulju pripremu. Iskušavajte nekoliko fontova dok ne dobijete nenametljivu povezanost slova (oblik, boju i veličinu) sa fotografijom i modusom koji prožima vašu hajgu.

U svom haiku ne robujte formi od 5-7-5 slogova nauštrb književne kvalitete pjesme, izbjegavajte pridjeve. Upamtite da kigo-riječ utjelovljuje prolaznost svega i označava promjene na životnoj sceni te da je samo jedna kigo-riječ dozvoljena u jednom haiku. Budite kratki i jasni, izražavajte se jednostavnim riječima. Ne upotrebljavajte arhaične riječi i one koje prosječno obrazovani čitatelj ne prepoznaje i ne zna im značenje. One ometaju iščitavanje vašeg haikua. Nepoznate riječi mogu biti pogrešno protumačene i/ili odvući pažnju od tako kratke pjesme. Upravo zbog jasnoće i kratkoće, iščitavanje haikua traje tek trenutak a naglas se čita u dva daha. Neka je vaša haiku-pjesma razumljiva na prvi pogled.

U svakom haiku krije se podulja priča, a njegova kratkoća moguća je zbog podrazumijevanja općepoznatih stvari i pojava o kojima ne pišemo. Ta priča mora biti komplementarna s fotografijom. Povežite književni i likovni izričaj na optimalan način. Kreirajte nekoliko hajgi na odabranoj, po vašem mišljenju dobroj fotografiji, uredite svoj haiku i njegovu poziciju na slici. Vodite računa o elementarnim postulatima u likovnim umjetnostima i otkrijte najbolje rješenje za vaše umjetničko djelo zvano hajga.”

S obzirom na informatičke i ostale vještine naših osnovnoškolaca, dopustite im kreativnost te da s drugima podijele trenutak stvarnosti zaustavljen u objektivu.

Bitan je zanimljiv detalj – jasna fotografija koju, u nekoj od aplikacija za fotografiju, obradimo da bismo umetnuli tekst, tj. haiku pri čemu treba paziti na veličinu slova (nemojte da veličina i oblik slova prekrivaju bitne elemente vaše fotografije ili da su toliko sitni da ih se ne može pročitati), boju te smještaj haikua na njoj što pridonosi cjelini fotohajge i doživljaju promatrača. Pri tom treba razmišljati da nije svaka vizuano i lijepa fotografija pogodna za fotohajgu. Zašto? Ako nemamo prostora za umetanje čitljivog haikua, bolje da je odbacimo jer pišući po lijepom fotografском motivu narušavamo i fotografiju i vizualni sklad gdje se tekst i slika međusobno trebaju nadopunjavati.

Osvrti na knjige / The book reviews

PUTU NIJE KRAJ

Piše Boris Nazansky

Čitajući *Lanternu* Ivanke Mađor Milivojša, prebirući po trostisima što ih je skupila u ovih desetak godina otkako joj je izašla prva zbirka pod naslovom *Beli krin*, na svakom sam se novom koraku u ovoj ugodnoj šetnji stazama trenutaka, prisjećao raznih pokušaja definiranja haikua. Posebno onih koje sam prije dvanaest godina skupio za ludbreški *Haiku Calendar/rokovnik 2009*.

Haikui iz *Lanterne*, naime, ne svi redom, ali velik broj njih, kao da su slike napisane da oživotvore pojedina od tih razmišljanja što su ih iz vlastitih iskustava saželi neki od pjesnika i mislilaca čija imena svijetle na putovima poezije koju je prigrlila i autorica *Lanterne*.

Stoga ta prisjećanja, uz ovo čitanje vrlo snažna, imam potrebu podijeliti s čitateljima *Lanterne* na posve izravan način.

Engleski autor Reginald Horace Blyth (1898. – 1964.) posvećen japanskoj kulturi, zenu i haiku, bilježi:

Haiku je oblik prosvjetljenja u kojem gledamo u život stvari. Uočavamo neiskazivo značenje neke posve obične stvari ili činjenice koja je dотle bila u potpunosti previđena.

granica
u kutu carinarnice
spava mačka

Vladimir Devidé (1925. – 2010.), hrvatski pjesnik haikua i veliki promicatelj japanske kulture, među mnogim zapisima o haiku ima i ovaj:

Ljepota haikua jest u njegovojo istinitosti, neposrednosti i posebno u tome što je njime nešto, možda već otprije poznato, doživljeno na novi način - čistije, snažnije, dublje.

prolazi vlak
u maminim papučama
mašem putnicima

Nizozemski pjesnik Wim Lofvers (1930. – 2007.):

Haiku: istinsko tumačenje stvarnosti koja me okružuje i u kojoj i od koje živim (kao i vi i kao svi mi), a sve to u samo jednome dahu.

proljeće
preskačem lokvu
bijelih oblaka

Slovenska autorica Alenka Zorman (1947.) haiku definira haikuom:

kratak susret
namirisan parfemom
„Vječnost“

na semaforu
kišobranom zaštitih
neznanca

Hrvatski filozof i haiđin Jadran Zalokar (1947.) vrlo je izravan:

Haiku ne živi u iluzijama, kako svjetovnosti, tako i duhovnosti. On ne živi u svijetu već u srcu svijeta.

ravnica
svježom oranicom
nabada roda

Američki pjesnik i prevoditelj William J. Higginson (1938. – 2008.) objašnjava:

Budući da su tako kratki, haikue posuđujemo jedni drugima ponajviše kako bismo dijelili male, intimne stvari. Prepoznavajući te intimne stvari koje nas diraju, mi snažnije prepoznajemo i poštujemo i naš svijet i same sebe. Dijeleći haiku-trenutke s drugima, mi ih puštamo u svoje živote na veoma poseban, osoban način.

šetnja
svakim korakom
pršte skakavci

Američki haikuist Robert Clayton Spiess (1921. – 2002.) odlučno tvrdi:

Sav je život u ovome trenutku, ne u prošlosti, ne u budućnosti - i, prema tome, istinski je haiku vitalno važan jer to je trenutak sveukupne i autentične svjesnosti o stvarnosti Sadašnjosti.

jesenji dan
iz kontejnera hrane se
golub i ubogi

Napokon i Jack Kerouac (1922. – 1969.), slavni autor romana *Na cesti*, i sam pjesnik haikua (*Knjiga haiku pjesama*, posmrtno 2003.):

Iznad svega, haiku mora biti vrlo jednostavan i oslobođen svih poetskih postupaka, mora biti sličica i k tomu biti prozračan i ljubak poput Vivaldijeve „Pastorelle”.

molitva
težinom kišne kapi
otpade list

Ponovit ću ovdje i dvije svoje definicije haikua. Na simboličnoj ravni *haiku je literarni bonsai*, a stvarno *haiku je trenutak prolaznosti sačuvan kao neprolaznost trenutka*. Oba se ova tumačenja ostvaruju u autoričnim haikuima.

Haiku se u Japanu, kad se čita naglas, čita dvaput. Uobičajilo se to i drugdje, pa i u našem podneblju. Čitajući u sebi, često je ugodno pročitati i više puta. Haikue iz *Lanterne* koje sam izdvojio uz citate, nudim tako i na drugo čitanje. Ima ih još koji će vas uvijek iznova zvati da ih čitate i (do)živite.

Kad je *Belim krinom* 2011. čvrsto zakoračila haiku-putom Ivanka Mađor Milivojšu njezini su recenzenti Bogdana Stojanovski („Želim joj ... da je ova njena prva zbirka samo početni stepenik ka univerzalnoj lepoti haiku pesme koja nas još kako može voditi kroz rutinu svagdašnjeg bivstvovanja sa osmehom na licu i osećanjem ispunjenosti u srcu“) i Vitomir Miletić - Witata („Obasjana suncem, sa mirisom belog krina Ivanka je preko zelenih polja krenula na svoj haiku put. Pa nek je sretan put!“) ispratili ozareno, s nadom i očekivanjima. *Lanterna* i njezino svjetlo ispunjenje su te nade i ostvarenje tih očekivanja. Ali, putu nije kraj ...

ISKRENO I SKROMNO SVJEDOČANSTVO

Pogled na zbirku haikua *Žetva Kumove slame / Harvesting the Milky Way*, Josipa Balaška iz Brezovice

Piše Đurđa Vukelić Rožić

Prikupljujući radove za dvije antologije hrvatskoga haikua, *Nepokošeno nebo* / *An Unmown Sky* (1996. – 2007.) i *Nepokošeno nebo 2 / An Unmown Sky 2* (2008. – 2018.) te šesnaest brojeva hrvatskoga časpisa za haiku-poeziju IRIS (www.tri-rijeke-haiku.hr) niz godina u kontaktu sam sa nekoliko stotina hrvatskih haiku-pjesnika. Antologije su, po mom razumijevanju stvari prije svega trajni zapisi o tome što i kako smo radili i stvarali u Hrvatskoj i kako smo se nosili s ogromnom konkurencijom na natječajima diljem svijeta. Naš rad kroz dva desetljeća ostao je zabilježen i prikupljen u dva poveća toma, kako bi jednoga dana bila olakšana istraživanja budućim naraštajima haiku-pjesnika. Između ostalog, s obzirom da su antologije objavljene i na engleskom jeziku, željela sam promovirati hrvatsku kulturu i književnost globalno, jer hrvatski haiku je niz godina među najplodnijima u svijetu uvezši u obzir broj stanovnika Lijepe naše. I svakako, željela sam motivirati pjesnike na daljnji rad.

Haiku je jedno od najiskrenijih svjedočanstva o načinu na koji živimo i kako se odnosimo prema prirodi. On također govori o povezanosti pjesnika sa svojim nutarnjim svijetom, kada u trenutku sagledavanja nečeg posve jednostavnog, običnog i svakodnevnog otkrije novi način razumijevanja tih stvari i pojava, a koje su mu se same nehotice otkrile i prosvijetlile ga.

Upravo tako stvara Josip Balaško. Nema u njegovim bilježnicama tisuća skribomanskih zapisa i vježbi, on ostaje iskren sa sobom. Kroz i uza sve u svom načinu života, pa tako i u haiku-stvaralaštvu.

I tada se antologičarki dogodi da tako samozatajni, skromni i posve nenametljivi haiku-pjesnik ostane ispod radara i nije uvršten u antologiju hrvatskoga haiku-pjesništva. Čovjek koji staloženo i smireno hodi svojom stazom i haikui ga pronađu, onako, usput. Jer je to pjesnik koji živi otvorenih očiju i ušiju, upijajući okolni svijet i potom ga u kratkoj haiku-formi, bilježi u svoj notes. Bez velikih ambicija i sanja o tome kako će postati najveći haiku-pjesnik na svijetu, osvojiti najveći broj nagrada u svojoj zemlji ili domovini haikua, Japanu, objaviti najviše haikua na najviše jezika, naj, naj, naj, udarati u velika zvona o svom radu. Balašku je posve nepoznato takvo nimalo haiku-ponašanje.

Kada sam napokon upoznala haikue Josipa Balaška, iznenadila me njihova jednostavnost, način na koji ovaj autor bez mnogo pompe niže svoja haiku-

iskustva, povezuje se s prirodom i oštrim okom promatra svijet oko sebe. Način na koji perifernim vidom, tek u prolazu registrira duhovitu situaciju, neće ponašanje ili društvenu pojavu, pa tako zabilježi i senrju, obara čitatelja iz njegovih misli i briga. A nitko ne bi pomislio da se upravo rodilo pjesničko remek-djelo.

Čistač na trgu / zagledan u cipele / na prolazniku.

Pušači ušli / u prostor za pušenje, / više ih nema.

Priroda je okrutna, dakako. U beskonačnom prehrambenom lancu, u bitci za preživljavanje, stalno netko nekoga proždire. Svi i sve živo podliježe istom zakonu prolaznosti.

Pisak u noći. / U sovinim kandžama / budi se vrabac.

Presahli potok, / samo lokvicu s blatom / nadziru rode.

Ljepota svakog trenutka u našim životima je neponovljiva! Otuda dragocjenost i bogatstvo haiku-načina življenja.

Slavujeva pjesma / kroz trnovito granje / – neogrebena.

Ljude koje smo voljeli i koji su nas podizali, pripremali za život a potom napustili ovaj svijet ne zaboravljamo. I dok nam nedostaju, sjetimo se kako su nas snažili i grijali svojom nepresušnom ljubavlju i strpljenjem. Način života i društvo se ubrzano mijenjaju, no njihove temeljne vrijednosti postulati su za sva vremena.

Stari djedov srp / obješen na kombajnu / i dalje žanje.

Svud krijesnice / jezde plavetnim poljem / u zvijezde.

Književnik Josip Balaško, između ostaloga, autor je mnogih aforizama i humoreska, čovjek velika optimizma i energije, i ma koliko se trudio ne naglašavati ga, njegov profinjeni, diskretni humor proteže se i njegovim haikuima i senrjuima. Ostavljujući nas, svoje čitatelje, laka duha i s osmijehom u duši. A to je rijetkost u današnjem otužnom vremenu, s pandemijom koronavirusa i ratom na tlu Europe.

Baka, djed i pas / uskladili hrkanje / pokraj kamina.

U Ivanić-Gradu 5. 3. 2022.

A SINCERE AND MODEST TESTIMONY

A view at the haiku Collection *Harvesting the Milky Way* by Josip Balaško

By Đurđa Vukelić Rožić

When I was collecting the works for two anthologies of the Croatian haiku *An Unmown Sky* (1996-2007) and *An Unmown Sky 2* (2008-2018), and editing IRIS, the Croatian journal for haiku poetry, I was in contact with several hundred Croatian haiku poets over a period of a number of years. In my honest opinion, the purpose of collecting and publishing such works is, amongst others, a review of this type of short Japanese poetry we have created for more than two decades in Croatia, and how we have placed ourselves among haiku poets globally. In this way most of our work in Croatia has been published in two large volumes and fifteen journals that I have edited and translated into English. I wish to make the research of the future generations of Croatian haiku poets easier, and, of course, I wish these books and magazines to be a testimony of our time spent and our creative work. Having both anthologies published in Croatian and English, my wish is to promote Croatian culture and literature in the world, that is, the culture that beget Croatian haiku and is among the most fruitful in the world. By including promising and younger authors into the anthologies I wish to motivate these writers for further work and study.

Haiku is among the most sincere testimonies of the way we live and how we treat Nature. It speaks about the connections of a poet with its haiku-subject from the outer world as well as the inner world, while confronting something simple and everyday. He / she shares his/her discovery and his/ her own new way of understanding it with his/her readers. This involuntary “aha moment” is very important to traditional haiku-poets. And so it is with Josip Balaško. That’s the way he lives and notes down his experiences. His notebooks do not contain thousands of scribbled exercises, him being a sincere person to himself, before all.

So, it happened to this anthologist, this modest and unobtrusive haiku-author has remained under the radar and has not been anthologized! This poet surely and calmly walking down his path was discovered by haiku, by the way. For, Josip lives with all his senses wide open, inhaling the world surrounding him making his true haiku notes, here and there. Without any great expectations and dreams about becoming the best haiku poet in the world, without wishing to have his work prized with the largest number of awards in his country or the homeland of haiku, Japan. His aim is not

to publish haiku in a number of different languages and boast about his success.

When I finally met haiku written by Josip Balaško, I was surprised with their simple language, for that's how haiku has to be written down. Without much pomp he connects his haiku poems to nature. Bright-eyed he watches the world around himself. It is his peripheral sight that catches humorous situations while passing-by on his walks. He notices interesting behaviour or a social phenomenon with a smile and they become his haiku and senryu poems.

A sweeper on the square / gazing at the shoes / of a passer-by.
The smokers entered / the room for smokers,/ all gone.

Nature is cruel, of course. In an endless food chain, battling for survival, somebody eats somebody all the time. All living beings are subject to the same law of transiency.

Screech in the night. / A sparrow wakes up / in the owl's claws.
Dried up brook, / the white storks controlling / a mud puddle.

Yet, the beauty of each moment in our lives is unrepeatable, hence their treasure and riches, as seen by a true haiku poet.

The nightingale's song / throughout the thorny boughs / – unscratched.

As we grow older, we lose people we loved and who raised us and prepared us for life. Yet we never forget their unselfishness. While we miss them, we remember how they built our strengths, warming us with their endless love and patience. The way we live in today's society changes very quickly, but its fundamental values stay forever.

My grandfather's sickle / hung from the combine / still harvesting.
All these fireflies / rushing over a blue field / towards the stars.

Josip Balaško is the author of countless aphorisms and a number of humorous sketches. He is man of great optimism and creative energy, and no matter how hard he tries, he cannot hide his refined and discreet humour, which ennobles and stretches throughout his entire literary works. And so it is with his haiku and senryu poems. After reading his works we remain in a

light spirit and a wide, thankful smile, even in this era of a pandemic and a war on the European continent.

Granny, grandpa and a dog / snoring in harmony / by the fireplace.

In the town of Ivanić-Grad, Croatia, March 5, 2022

Naši haiku-počeci / Our haiku beginnings

Vilma Knežević, Viškovo

Poeziju pišem od srednje škole, objavljujem u zbornicima i časopisima te sudjelujem u radu recitala i susreta pjesnika u Hrvatskoj. Aktivnije se bavim pisanjem otkako sam u mirovini. Članica sam Matice hrvatske, ograna Viškovo.

Svoju prvu zbirku poezije „U tišini jutra“ objavila sam 2010. g. U Matici hrvatskoj upoznala sam književnicu i haiku-pjesnikinju Veru Primorac, koja me je upoznala s haiku-poezijom i od tada se moj život promjenio. Svijet oko sebe, ponajviše prirodu, počela sam promatrati drugim očima i svim osjetilima. Bilježeći svoja haiku-zapažanja, sve one sitnice, mala bića i pojave koje me okružuju. Odazivala sam se na pozive za natjecanja za haiku i haiku recitale i susrete, upoznala sam mnoge pjesnike i njihova iskustva iz cijele Hrvatske. Cijenjeni Jadran Zalokar, haikuist iz Rijeke, mi je ilustrirao prvu haiku-zbirku. Đurđa Vukelić Rožić iz Ivanić-Grada dala mi je veliku podršku. Shvatila sam, uz kratak i snažan haiku dublje se diše i misli pozitivnije. Također, bavim se vrtlarstvom, sakupljam ljekovite biljke, volim šetati i fotografirati prirodu.

Godine 2015. otisnuta je moja druga zbirka poezije „Kad padne kap,“ u nakladi MH – Ogranak Viškovo, a uredila ju je Vera Primorac, moja mentorica. Godine 2019. objavljena je i moja druga zbirka haiku-poezije s prijevodom na engleski jezik Đurđe Vukelić Rožić. Zahvalna sam svima koji su me podržavali, uključujući Marinka Kovačevića koji me je svojim osvrtom na zbirku haikua „Kradljivci trešanja“ ohrabrio i motivirao na daljnji rad i stvaralaštvo. „U odnosu na prvu zbirku haikua, ova pokazuje znatan napredak. Naglašena sigurnost, širok izbor motiva, ali ste i dalje zadržali lakoću realizacije koja Vam omogućuje slobodu kreacije.“

I have been writing poetry since secondary school and publish it in joint collections and literary journals in Croatia. Since retiring, I have published even more of my

work, being a member of Matrix Croatiac, the branch in the town of Viškovo. The first haiku collection „U tišini jutra“ (In the morning's silence) I published in 2010. As a member of Matrix Croatica I met writer and haiku poetess Vera Primorac and she introduced haiku to me. It has changed my life. The world around me and mostly nature I started to watch with different eyes and feel with my senses. While noting down my haiku observations of all those little things and small creatures and phenomena surrounding me, I took part at recitals and contests for haiku and I met a number of Croatian haijin and learned from their experiences. The honourable haiku poet Jadran Zalokar from Rijeka illustrated my first haiku collections and I had support from Đ. V. Rožić. As far as I am concerned, it is much easier to breathe and think positively with short and powerful haiku. Besides poetry I also like to photograph nature, collect herbs and I enjoy gardening.

My second collections of poetry „Kad padne kap“ (When the drop falls down), published by Matrix Croatica, the Viškovo branch was published in 2015 and edited by Vera Primorac, my mentor. In 2019 „Kradljivci trešanja / The Cherry Thieves“, my second haiku collection was published, translated into English by Đ. V. Rožić and a review written by Marinko Kovačević.

Jadranka Vučak (16. srpnja, 1955. – Split, 28. rujna, 2022.)

Moj prvi prozni naslov (1994., „Moj spas za mir“) promovirala je prof. Slavica Čilaš, ženski bard hrvatske haiku-poezije. Otad počinje naše prijateljstvo i upoznavanje s haiku-izričajem. Ona je moj haiku-guru – bez učitelja i učenja ne možete ništa. Tada počinje i povezivanje s mnogim haiku-pjesnicima, posebno s dr. sc. Jadrantom Zalokarom, suradnja s „Vrapcem“, proučavanje knjiga nezaobilaznog Vladimira Devidéa, prva priznanja. Bavljenje haikuom produbilo je moj put prema duhovnim iskustvima i prostoru unutarnje slobode. I obratno. Moram reći da bi bilo puno teže nositi haiku-štafetu bez poticaja dobrog duha hrvatske haiku poezije Đurđe Vukelić Rožić. Velika hvala svima!

Split, 27.5.2019.

My first book of prose (published in 1994, "My salvation for Peace") was promoted by Slavica Čilaš, the Croatian haiku poetess and the female laureate of Croatian haiku poetry. Since then we have become friends and she included me into the world of haiku. She is my teacher and mentor, there is not much one can create without studying. After that I connected with a number of Croatian haiku poets, to mention just dr. sc. Jadran Zalokar. I have published my work in the haiku journal "Vrabac/Sparrow" as well. There were unavoidable books on Japanese culture, tradition and literature published by the late academician Vladimir Devidé. And the first recognition arrived. Engagement in haiku has deepened my way toward spiritual

experiences and the area of inner freedom. And vice versa. I must say it would be more difficult to carry on the haiku-relay without the motivation of the good soul of Croatian haiku, D. V. Rožić. I'm grateful to all.

Zrinko Šimunić, Zagreb

Moj prvi susret s haikuom dogodio se u čakovečkoj knjižari gdje sam spazio „Haiku“, prvi časopis za haiku u Europi. Nisam ga čestito prelistao, ali sam primijetio da se radi o japanskoj pjesmi u tri stiha. U čakovečkom Starom gradu Mihael Štebih je izlagao svoj „stakleni haiku“. Osjetio sam da se radi o kiparskoj lirici, ali nisam znao da je to haiku. A na satu biologije je naš profesor Vladimir Pavlović, ničim izazvan, skeptično je primjetio da bi sad svi pisali haiku.

Muslim da sam u četvrtom razredu srednje škole kod Miroslava i Ane Krleža, mojih tadašnjih susjeda, spazio knjigu Vladimira Devidea „Japanska haiku poezija“ i to u izvornom izdanju, s japanskim uvezom. Preljepo. Pokrenuo se razgovor o razlici između duhovnosti istoka i zapada, o drugaćijem poimanju svijeta. I tad smo zaključili da sam ja tipično „dijete zapada“.

U početku se nisam usudio pisati haiku. Mislio sam da uvijek moram doživjeti mali satori pa tek zatim spontano, bez dotjerivanja, zapisati haiku. U drugoj polovini devedesetih izdao sam svoje prve knjige pjesama pa sam se i okuražio pisati haiku. Čak su mi Marijan Čekolj i Marinko Španović objavili dva haikua u časopisu „Vrabac.“

U ovom stoljeću više nisam čekao „mali satori“, postepeno sam zapisivao haiku u stilu: što na umu to na drumu. Grabim sve što je začudno, koristim humor, čak i persifiram haiku. Igram se. U knjigama pjesama „Organolirika“ i „Dijete zapada“ haiku objavljujem kao uvod u svaki ciklus, na naslovnici ciklusa. Počinjem redovito objavljivati haiku na svom facebook profilu, odnosno u facebook grupama za haiku. Zapisujem ono što vidim i čujem, dotjerujem, ali ne izmišljam. U hrvatskim haiku-časopisima ponešto mi je i objavljeno, čak sam i pohvaljen za haiku na temu buče (Ivanić-Grad, listopad 2018.)

U međunarodnim haiku-časopisima još nisam zastupljen. Nisam siguran da sve to stignem pratiti, da imam tu energiju. U svakom slučaju spadam u one haiku pjesnike, a mislim da smo većina, koji objavljaju haiku bez „blagoslova iz Japana“, odnosno recepcije u vodećim svjetskim haiku-časopisima.

U Medvinjaku kraj Korčule 24. lipnja 2019.

My first encounter with haiku happened in the town library in Čakovec, where I noticed the haiku journal HAIKU, the first of its kind in Europe. I went through the magazine with the Japanese three verses. In the old town of Čakovec, the academic sculptor Mihael Štebih held an exhibition named "Haiku in Glass." I felt it was sculptural lyrics, but did not know it was haiku. One day during our biology class professor Vladimir Pavlović, triggered by nothing in the class suddenly and sceptically noted: "Now everybody aims at writing haiku!"

At the time in my fourth year of secondary school, at my neighbours' house Ana and Miroslav Krleža I noticed a book by Vladimir Devidé, "Japanese Haiku Poetry," in its original version with Japanese binding, very beautiful, indeed. My neighbours and I had a conversation about the difference between the spirituality of the East and West, about our entirely different understanding of the world. Then we concluded I was a typical child of the West. At the beginning I did not have the courage to write haiku. In the second half of the nineties I published my first books of poetry, and then collected the courage to write haiku as well. At that time two of my works were published in the magazine "Vrabac/Sparrow", edited by Čekolj and Španović.

In this century I was not waiting for "small satori", gradually I noted down haiku as it came to me. I accept all that is peculiar, I use humour and even personification. I play. In my poetry collections "Organoliria" and "A Child of the West" haiku is published as in the introduction to each cycle.

I publish haiku regularly on my Facebook profile, and in haiku groups and blogs. I write down what I see and hear, editing my text but not fabricating it. Some of my haiku have been published in the haiku journals of nowadays and one of them, written on the theme of the pumpkin was commended at a contest in Ivanić-Grad, October of 2018. So far, my haiku has not been published in international magazines. I am not sure I can find time to follow the scene, but I know I have the energy necessary to do that. In every case, I belong to a group of haiku poets, and I think we are a majority, publishing haiku without any "blessings" from Japan, that is, from the leading world haiku magazines.

In Medvinjak by Korčula, June 24, 2019

Đermano Vitasović, Pula

U 21. stoljeće ušao sam kao umirovljenik. Napustio sam svoje dotadašnje aktivnosti: metalsku struku i rad na zemlji, u polju. Osjetio sam se potrošenim, bez snage i inspiracije. Vrijeme je, ipak, učinilo svoje jer ono je mjera svim zemaljskim stvarima. Odlučio sam tada posvetiti se svojoj pravoj, vječnoj ljubavi, poeziji. Vokacija da pišem, izgovorim, opjevam ljepotu koja me okružuje, oduvijek je bila u meni. Nadahnuće sam pronalazio u svemu oko sebe: u zavičaju, ljudima moga kraja i djetinjstva, starim legendama,

u toponimima okolnih mjesta i prekrasnoj prirodi moga istarskog doma, zavičaja. Čakavsko narjeće bilo je moj jezični medij, jezik u kojem osjećam svu toplinu domaće mi beside, riječi. Pišem i na književnomo hrvatskom jeziku. Bogatstvo hrvatskoga književnoga jezika moje je neiscrpno vrelo poetskog izričaja.

Moj susret s haiku-poezijom bio je, gotovo, sudbinski. Šaiku sam se slučajno susreo na jednoj promociji pjesničkog zbornika skupine pjesnika. U haiku-poeziju uranjao sam polako, studiozno, pručavajući sve do čega sam mogao doći u dostupnim publikacijama. Ushićen sam tim pjesničkim izričajem Dalekog istoka, koju sam prigrlio i u njemu otkrio jednu svoju nepoznatu, novu dimenziju. To je poezija koja sadrži smirenost i kontemplaciju. Otkrio sam taj novi poetski svijet na pragu mojeg životnog zalaska Sunca.

Pula, 28. 11. 2018.

The 21. century I entered as a retiree, abandoning most of my previous activities; the profession of metal operator and work in my family fields. I felt depleted, without any energy and inspiration. Time has done its thing on me, for it is the measure to all earthly things. I decided to devote myself to my true love, poetry. The vocation to write and recite about the beauty around me has been in me ever since I remember. Inspiration I would discover in my hometown, people from my Istrian region and childhood, the legends, among the topography of the surrounding places and the beautiful nature of my homeland. The Chakavian dialect is my language; through it I can feel the warmth of my domestic word. I also write in the Croatian standard language. The riches of it are an unfailing source of my poetical expression.

Meeting with haiku poetry was an act of destiny. I met it by chance at a promotion of a joint collection of poetry. Into haiku I was diving slowly and studiously, reading all the published materials I could find. I'm thrilled with this poetry from the Far East, I accepted it and within it, I have discovered a new, unknown dimension within me. This poetry contains calmness and contemplation yet I discovered it on the doorstep of my life's sunset.

Pula, November 28, 2018.

Vlasta Pirker, Varaždin

Šaiku-poezijom sam se povremeno susretala u životu, od gimnazijskih dana i pjesama profesora Funde, preko Vladimira Devidéa i Drage Štambuka, do naše sugrađanke Zlate Bogović, koja me je poticala i najzaslužnija je što sam počela pisati haiku. Ranije se nisam okušala u toj formi zato što je moj stil izražavanja potpuno drugačiji, s dugim i kićenim rečenicama pa sam mislila da ja to ne bih mogla.

Međutim, prije dvije godine, dogodila se promjena u mom životu. Iz velikog stana u centru grada, preselili smo u manji. Iz malog muzeja u novi, bijeli, sterilan stan. Je li sličnost slučajna? Sa čežnjom sam pregledavala stare slike i uvijek mi je pažnju privlačio stol koji je ostao usamljen u sredini sobe. Stol, oko kojega se okupljalo pet generacija naše obitelji, stol koji je širio svoja krila da bi prigrlio cijelu obitelj i prijatelje, sada je sam i napušten. Pekla me savjest što smo ga morali ostaviti i osjećala sam potrebu odati mu počast na neki način. Odlučila sam pokušati. Tako je nastala moja prva haiku-pjesma:

Mrak, prazna soba
samo stol u sredini
sanja obitelj.

Nakon toga, pjesme su krenule poput bujice. Naravno, bilo je pogrešaka, još ih ima i još će ih biti, ali sve je to za mene veliki izazov i velika radost. Zbog toga sam zahvalna svima koji mi pružaju ruku na tom putu.

Haiku poetry I have been meeting here and there since my high school days, through poems by Željko Funda, Vladimir Devidé, Drago Štambuk and Zlata Bogović. She encouraged and motivated me and is most creditable for my haiku beginnings. My style in poetry is entirely different, lyrical, and I thought I was not able to create a modest haiku poem.

However, two years ago a big change happened, me and my family moved from an apartment in the heart of town to a new, smaller place, as if leaving our family museum for a new home, which was kind of sterile. Is this semblance a coincidence? Longingly I gazed at our old photographs and my attention was drawn to the table that was left alone in the middle of room of our old home, where five generations of my family had gathered together. The table would spread its wings in order to accommodate and embrace all the family and friends, it was now alone and deserted by all of us. I felt such remorse for having to move out without it and felt a need to pay my respects to it in some way. And that's how my first haiku was written down:

Dark and empty room
only a table in the middle
dreaming of its family.

Afterwards, my haiku started to flow as though it were a mountain brook. There was some clumsiness and still will be, haiku being a large challenge and a joy to me. That's why I'm thankful to my haiku-pals for their unselfish assistance.

Vlasta Pirker, Varaždin

Dejan Pavlinović, Pula

2007. godine je u pulskoj Gimnaziji, u školi u kojoj predajem, održana haiku-radionica pod vodstvom japanskog pjesnika Shokana Tadashija Kondoa. Upravo je ta radionica otvorila neku slavinu u meni. Pronašavši sebe u takvom poetskom izražaju, tad sam shvatio da i sam promatram svijet sličnim haiku-očima.

Svakako je veliki bard Vladimir Devidé ostavio neizmjeran utjecaj na mene kao haiku-pjesnik 'par excellence', a još više svojom knjigom "Japanska haiku-poezija i njen kulturnopovijesni okvir", koja nadilazi samo usko područje proučavanja haiku poezije, imavši jedan eruditni, komparativni i ekumenski karakter kad je riječ o uspoređivanju istočne i zapadne kulture. Čovjek se osjeća bolje čitajući je.

Ubrzo sam pokrenuo blog gdje sam počeo objavljivati svoje haiku-pjesme, počeo sam pratiti domaće i međunarodne haiku-natječaje, publikacije i portale te sam tako polako učio i usavršavao se. Uslijedile su mnoge pohvale i nagrade, od kojih su mi do sada posebno drage one iz Japana: druga nagrada na ITOEN-u 2010. godine i otisnut haiku na etiketi milijuna boca japanskog čaja, te tri druge nagrade na KUSAMAKURA natječaju 2009., 2015. i 2019. godine.

Haiku mi je omogućio da upoznam mnoge divne ljude i pjesnike u Hrvatskoj i diljem svijeta. Svako razmišljanje o haiku, zatim čitanje, prepravljanje i pisanje haiku-pjesme, je svojevrsna meditacija i povezivanje sa prirodom i samim sobom. Haiku je za mene postao način življenja i osjećanja te promatranja svijeta u sebi i oko sebe. Vjerujem da me čini boljom osobom, ili mi bar osvješćuje potrebu za tim.

Pula, 15. 12. 2019.

In year 2007 in the Pula'y Secondary School, where I teach, Japanese poet Shokan Tadashi Kondo held a lecture and a workshop on haiku poetry. And this workshop opened some kind of a faucet within me, wherein I discovered myself at home in this poetical expression. There and then I realized I do see the world with haiku eyes, indeed. Of course, the late Croatian bard Vladimir Devidé left an immense influence on me as a poet "par excellence", even more with his book "Japanska haiku poezija i njen kulturnopovijesni okvir", (Japanese haiku poetry and its cultural and historical frame) a book transcending the field of haiku poetry, having an erudite, comparative and ecumenical character, talking about Eastern and Western culture. Man feels better reading it.

Soon I started blog publishing my haiku, then followed domestic and international haiku contests, publications and portals, learning and perfecting myself. Soon my

work was recognized and is often awarded. Recognitions that are precious to me include Oh-I-Ocha Haiku Contest award and my haiku published on the label of millions of bottles of Japanese Green tea, and the "Kusamakura" International Haiku Competition in the years 2009, 2015 and 2019.

Haiku connected me with a number of nice people and poets in Croatia and abroad. Every reflection about haiku, reading haiku poetry and correcting my own haiku notes is a peculiar meditation and connection with nature and my inner world. Haiku has become my way of living and feeling, observation of the outer world and at one within me. I believe haiku has helped me to become a better person, or at least, it brings a need for it to my consciousness

Pula, December 15, 2019

Julijana Plenča, Rijeka

Haiku, zabilježen trenutak sadašnjosti, prvi put zapisan gotovo intuitivno, bez puno promišljanja, samo zapis ljepote i istine. Toliko toga može se izreći u sedamnaest slogova, pa zar to nije dovoljan razlog da se počne pisati haiku? Zabilježiti ljepotu, zabilježiti prolazan trenutak i pretvoriti ga u vječnost, nije li to čarolija? Pisanje klasične poezije iziskuje puno više vremena, dotjerivanja pjesme, a haiku se jednostavno iznijedri. nastane i tu je u svoj svojoj punini. Živjeti s prirodom, očutjeti njezine lagane mijene, uhvatiti ljepotu leptira na cvijetu, primijetiti mrava s velikom slamkom, vidjeti oblake i čuti kišu, sve je to haiku. Doživjeti trenutak, doživjeti trag prirodne ljepote u sebi i napisati haiku postaje dio tvoje vječnosti, dio traga tvog postojanja u svijetu u kojem živiš. Haiku povezuje svijet, povezuje ljudе i prirodu, povezuje tebe i tvoju nutrinu, svojom ljepotom i jednostavnosću bilježi nešto što je takvo baš sad, u ovom trenutku, autor ne brine kakvo će biti, niti kakvo je bilo prije.

Haiku sam počela pisati kada sam na svojim putovanjima zapazila ljepotu i moć sadašnjeg trenutka, taj čudesan doživljaj htjela sam podijeliti i napisala sam haiku. Volim haiku i mislim da njegovo vrijeme u mojim zapisima tek dolazi.

Rijeka, 27. 12. 2019.

Haiku, this noted moment of present time, first time written down almost intuitively, without too much thinking, is a note of beauty and truth. So much can be told within seventeen syllables, isn't that a reason enough to try? Who writes down the images of beauty, saving the transient moments and keeping them for some other times? Isn't that magic?

Writing classical poetry seems to occupy a poet for a much longer time, the editing of poems is a long and tough job. Yet, haiku is born and created in all its originality in a moment. To live with nature, feel its slowly changing cycles, to catch the beauty of a butterfly on a flower, to notice an ant carrying a large straw, to see clouds and indeed, listen to the rain, all of it is haiku. To experience a very special moment and a mark of nature within oneself, to write down this haiku experience becomes a part of eternity, a part of the trail of the poet's existence in the world. Haiku connects the world, its people and nature, it connects the poet with his/her inner world, while through simplicity and beauty writing down something at this very moment, now, without thinking and worrying how it will be, look or feel in the future, nor how it had existed before that particular haiku moment.

I started to write haiku on one of my journeys, gazing at the beauty and the power of the present moment. And this very special experience I wished to share with others, therefore I wrote it down. I love haiku, indeed and am certain its time belongs to the future of my writings.

Rijeka, December 27, 2019

Domagoj Brkić, Split

Kada netko spomene ime Ivanić-Grada, zastanem, to je "moj" grad, mada tamo ne živim desetljećima. Tako sam tokom 2017. godine primijetio poziv na suradnju, otvoren natječaj za haiku koji do tada nisam pisao. Izražavao sam se drugim književnim formama, no recenzenti su često komentirali moj rad: "Odlično, no prekratko!" Ili, "Vaš rad ima sve potrebno, mada bi mogao biti dulji." Ili, "Bez šala, molim."

Želeći poslati svoje rade na ivanićgradski natječaj, napisao sam nekoliko haikua. Iako rođeni novoštakavski ikavac, napisao sam i tri haikua na kajkavskom narječju. Te godine dobio sam treću nagradu za senrju i za haiku na kajkavskom narječju. Nakon ovog ohrabrenja, haiku pišem i dalje, na štokavskom, kajkavskom i čakavskom.

Split, 28. 12. 2019.

When somebody mentions the name of the town of Ivanić-Grad, I pause, it is "my" town although I have not lived there for decades. So, during 2017 I noticed an open contest invitation for haiku which I had not written till then. I was expressing myself in other literature forms, yet my reviewers used to comment on my work as: "Excellent, but too short!" Or, „it has everything, yet it could be a bit longer," or, "no jokes please!"

Wishing to send some of my work to the town of Ivanić-Grad's haiku competition, I wrote down several haiku. Although born into the new-shtokavian dialect and the Ikavian speech, I wrote three haiku in the Kajkavian dialect as well. That year I was awarded the third prize for senrju and the third award for haiku in the Kajkavian Dialect. So since this encouragement, I have written my haiku and senrju in Shtokavina, Kajkavian and Chakavian Dialects.

Split, December 28, 2019

Vesna Andrejić Mišković, Slavonski Brod

Haiku sam počela pisati krajem 2015. godine. To su bili neki moji smiješni počeci i prvi nesigurni koraci u ovom za mene čudnovatom, ali iskrenom i stvarnom svijetu poezije. Naime, tko zna da li bih danas pisala haiku da nije bilo mog dragog i dobrog prijatelja Ivana Gaćine. Dugo me je nagovarao i bodrio da sam na kraju popustila i počela pisati. Pokušaj po pokušaj i prva slanja na natječaje. Moj prvi haiku objavljen je u Bugarskoj. Veliku zahvalnost dugujem našoj Đurđi Vukelić Rožić jer je također imala puno strpljenja sa mnom i mojim pisanjem. Ukažala mi je na "bljesak" zapisanog trenutka u poeziji i povremeno prevodila moje haikue na engleski jezik. Uglavnom, sretna sam jer sam se upustila u ovu "avanturu" pisanja jer je haiku toliko vatreñiji i stvarniji i posve drugačiji od obične poezije. Od tada sam dobila dvadesetak vrijednih nagrada na koje sam veoma ponosna i koje su mi podsticaj da učim, da se nadograđujem i nastavim pisati.

Slavonski Brod, 29. 12. 2019.

I started to write haiku towards the end of 2015. Some insecure and humorous steps at the beginnings in this, for me, very awesome but sincere and the real world of poetry. Who knows if I would still be writing haiku today if it weren't for the support of my friend Ivan Gaćina. He persuaded me for some time and so I started. I made attempt after attempt and took part at my first recitals and contests. My first haiku was accepted for publishing in Bulgaria. I'm also thankful to Đ. V. Rožić for having patience with me and my haiku writing. She taught me about the unexpected flash of a written moment in poetry and translated my work into English. To conclude, I am happy about entering this adventure in writing called haiku, for it is passionate and substantial, entirely different from the classical poetry. So far, I have received about twenty noticed awards and am very proud of them, they motivate me to learn and upgrade my haiku writing.

Slavonski Brod, December 29, 2019

Dragutin Hrženjak, Ludbreg

Plakat je bio tiskan plavim slovima, pričvršćen na oglasnoj ploči Gradske knjižnice u Zagrebu i pozivao je na predavanje prof. Vladimira Devidéa o japanskoj haiku poeziji. Dakako, sjećam se, na plakatu bio je otisnut i Onitsurin haiku:

Kamenje pjeva
u dolu u potoku
kraj divlje trešnje.

To je bio prvi haiku koji sam pročitao u životu.

Nisam propustio to predavanje i tako sam gotovo slučajno počeo ulaziti u svijet koji je u svakom pogledu uz haiku iskren i lijep, ljepši... Nekako istovremeno i već u drugom broju časopisa *Haiku* u Varaždinu ugledalo je svjetlo dana mojih prvih sedam uradaka. Danas, nakon puno godina znam da me haiku nije napustio, da je postao i ostaje u mojim zemaljskim trenucima ovdje i sada, gotovo sigurno moj način zivota.

Ludbreg, travanj, 2022.

The poster on the notice boards of the Town Library in Zagreb was printed in blue letters, and it invited the passers-by to a lecture about the Japanese haiku poetry, held by the late Vladimir Devidé. I still remember the haiku printed on that poster, by master Onitsura:

*The singing stones
in the valley brook
by a wild cherry tree*

It was the first haiku I had ever read in my life.

*I did not miss that tribune and so, started to enter the world of haiku poetry by chance. The world that was sincere, nice, nicer ... with haiku. At the same time (1978., op. ed.) the haiku magazine *HAIKU* was started in Varaždin, and in its second issue, seven of my first haiku were published. Nowadays, after many years I know haiku has not left me, it has become and stays in my earthly moments here and now, and has surely become a way of life for me.*

In Ludbreg, April 2022

RAZGOVOR / INTERVIEW

Tomislav Maretić

Razgovarala Nina Kovačić

NK: Rođeni ste u Zagrebu gdje ste završili Klasičnu gimnaziju, Medicinski fakultet, poslijediplomski studij iz imunologije i znanstveni magisterij te specijalizaciju iz infektologije. Radili ste kao specijalist infektolog u Klinici za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“. Duže od četiri desetljeća pišete poeziju, a posebno se ističe podatak o (do sada) 100 nagrada za vaše haikue osvojene na natječajima u domovini i inozemstvu. Haikui su vam predstavljeni u preko 50 svjetskih i domaćih antologija, almanaha i zbornika, a pjesme slobodnoga stiha uvrštene su u nekoliko hrvatskih antologija. Član ste Društva hrvatskih književnika, Matice hrvatske, Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva te tri međunarodne haiku-udruge. Ovime sam ukratko prepričala podatke iz vaše biografije s mrežnih stranica Društva hrvatskih književnika. Molim vas da za čitatelje Irisa dodate još neki detalj iz vašeg životopisa.

TM: Ako se doda da sam obiteljski čovjek, otac četvero djece i zasada djed jedne unuke, sve bitno ste rekli. Međutim tome se mogu dodati brojni detalji, ali neka ovo bude dostatno za početak intervjuja.

NK: Vaš pokojni stric prof. dr. Zvonimir Maretić stekao je međunarodnu slavu jer je otkrio i priredio prvi europski serum protiv otrova crne udovice i otrova morskog pauka. I vi ste odabrali liječnički poziv. Je li to tradicija u vašoj obitelji?

TM: Stric Zvonko, inače rođeni Zagrepčanin kao i moj otac Milivoj, proveo je život u Puli, koju je jako zavolio i iz koje se više nije vraćao. Bio je specijalist interne medicine i infektologije i voditelj infektološkog odjela u Puli gdje je bio upućen nakon svoje promocije i odlaska angloameričkih trupa 1947. Bio je profesor na Sveučilištu u Zagrebu i Riječkom sveučilištu. Još se kao stažist bavio latrodektizmom (ugrizima crne udovice) zatečen epidemijom ove pojave među istarskim seljacima 1948. Godine 1951. prvi je u Europi pripremio antilatrodektički serum, a proizvodnju je potom preuzeo Imunološki zavod u Zagrebu. Bario se veoma širokim dijapazonom zanimanja u samoj medicini i izvan nje, a bio je vrlo markantna i energična osoba, veliki ljubitelj prirode, ribič i lovac, ujedno osnivač Gljivarskog društva u Puli. Amaterski se bavio slikarstvom te posebno karikaturom. Bio je poliglot. Naravno da me baš on inspirirao za medicinu i da je „glavni krivac“ što sam radni vijek proveo među bolesnicima.

NK: U Hrvatskoj se neuroborelioza (kljenut ličnog živca) dijagnosticira i liječi gotovo 40 godina. Bili ste član znanstvenog tima koji je 2009. godine prvi u Hrvatskoj izolirao boreliju iz cerebrospinalnog likvora pacijenta. Radilo se o bolesniku koji je oborio zbog uboda krpelja. Ljubitelj ste prirode, liječnik i pjesnik. Što je važno za postizanje sinergije ovih triju elemenata vaše osobnosti?

TM: Izolacija *Borellije afzelii* iz likvora uspjela je zahvaljujući timskom radu naših stručnjaka i tima kolegice prof. Eve Ružić Sablić iz Mikrobiološkog Inštituta u Ljubljani. Spominjali smo prof. Zvonimira Maretića, smijem se pohvaliti da smo baš nas dvojica prvi opisali lajmsku bolest pod tim imenom (Morbus Lyme) u Hrvatskoj 1984. Većina studenata odlazi za medicinare radi određenih humanističkih razloga kao i znatiželje, s obzirom na to da je antropologija koja uključuje medicinu dio sveukupnog prirodopisa i kao takva samo dio prirode koju proučava znanost. Medicinari imaju potrebu približiti se čovjeku na neki holistički način, što onda nužno uvađa i umjetnost kao pristup, bila to glazba, književnost, slikarstvo ili bilo koja druga grana umjetnosti. Zbog toga ima toliko mnogo liječnika koji se bilo kao hobijima ili drugačije bave nekom umjetnošću.

NK: Mnogi naši istaknuti haikuisti su liječnici. Spomenut ću samo neke: akademik Drago Štambuk, Dubravko Marijanović, Nada Jačmenica, Duško Matas, Boris Vrga, Janko Dimnjaković, Ljubomir Radovančević...

TM: Među liječnicima ima onih koji su se prestali baviti medicinom radi drugog posla, kao i onih koji se haiku-pjesništvom ili drugom umjetnošću

bave „usput“. Možda bi se našao čak znatno širi popis liječnika koji se bave glazbom. Jedan od takvih detaljnih popisa ima prof. Bruno Baršić koji je o jazzistima među našim liječnicima održavao čak i nastavni sat uz, kao ilustraciju, živu jazz glazbu nas medicinara i prijatelja.

Što se mene tiče, pri kraju fakulteta došlo je do „borbe interesa“. Zamalo sam otisao u glazbene vode i posvetio se jazz gitari. Na sreću za mene to se nije dogodilo. No, susrevši se s poezijom Dubravka Ivančana i knjigom „Japanska haiku poezija i njen kulturnopovijesni okvir“ akademika Vladimira Devidéa haiku je postao neke vrsti mojeg umjetničkog utočišta ili „izlaza za nuždu“ unutar svakodnevne medicinske rutine. Zašto baš haiku? Zato jer je kratak! Za složenije i veće forme nisam imao vremena! Međutim, tu je i kvaka! Kad sam analizirao stvari unatrag ispalio je da sam za tu „kratku poeziju“, sitnopjesni ili pjesmičke potrošio više vremena nego na znatno širim zapisima.

NK: Čovječanstvo je suočeno s pandemijom koronavirusa. Jedna od trenutačnih preventivnih metoda je socijalno distanciranje. Je li to ujedno prilika čovjeku da se vrati sebi, bolje sagleda stvarnost i uspostavi pravilniji odnos s okolinom? Može li to poticajno djelovati na umjetnosti?

TM: Ovisi o samom čovjeku. Zaključba je svakako strašan udar na društvenu svijest čovjeka na koju razne osobe reagiraju vrlo različito. Znam one kojima je zatvaranje dobro došlo, jer su se mogli bolje sabrati na neke zadatke koji bi inače ostali postrance. Na primjer, čuveni iranski dirigent i skladatelj Ali Rahbari iskoristio je tu godinu dana zatočbe te napisao operu i još 3-4 velika glazbena djela za što inače vjerojatno ne bi imao vremena. No, u većini slučaja epidemische vježbe svima nama prave razumljive frustracije, te baš zato zahtijevaju mentalnu zrelost svakoga od nas. Cijepljenje je tim više potrebno. Vidjeli smo mnoge umjetnike koji sviraju i pjevaju „on line“, no hvala lijepa! Sloboda je neophodna da se osjećamo dobro. S druge strane, što se mora nije teško i ne smije biti. Uvjeren sam da će pojava odbijanja pandemische stvarnosti, „antivakserstvo“, poplava uglavnom lakrdijaških video uradaka kojima se svednevice „pumpaju“ umovi, pojava „mjerodavnih“ google-liječnika i „spasiteljskih“ egotripova, uz dijelom atmosferu gotovo srednjevjekovnih obmana i sotoniziranja, jednom biti vrlo zanimljiva tema sociopsiholoških istraživanja za koje sada nema vremena.

NK: U vašim govornim nastupima i pisanim tekstovima ističete nezaobilaznu ulogu Vladimira Devidéa koji nas je upoznao s klasičnim japanskim haikuom i uveo u jedan nama novi svijet pjesništva.

TM: U Hrvatskoj, a tada i u cijeloj Jugoslaviji, haiku je predstavljen upravo preko spomenute knjige akademika Vladimira Devidéa. Neće to danas svi priznati, a nije niti važno. Dakako, bilo je i drugih autora, no tako stručno, pedantno i entuzijastičko djelo imalo je velik i širok odjek. Možda i posebniye u Hrvatskoj, jer se radilo o ominoznom periodu zvanom Hrvatska šutnja. Akademik Devidé u knjizi govori o duhovnim razinama, religijama, njihovim sličnostima i razlikama, komparaciji kršćanske i zenbudističke estetike i utjecaja na umjetnost, tako da se ta knjiga, barem govorim o sebi, činila malim prostorom slobode u doba drmajućeg partijskog materijalizma i progona demokratizacije pod šifrom „nacionalizma“.

U klasičnom pristupu, haiku se uspoređivao čak sa „životinjskom poezijom“, dakle nerefleksivnom te prije svega perceptivnom. Otkrivala se poezija prirode kojoj (gotovo) ni ne trebaju riječi te je u naglašavanju ovog pristupa najdalje otisao Alan Watts nazvavši haiku-pjesništvo „poezija bez riječi“ („wordless poetry“). Promatra se ljepota stvari u njihovoj nesavršenosti i nepotpunosti.

Kad govorio o velikim haiku-pjesnicima Devidé ističe „objektivni pristup“ bez pretjerane subjektivnosti, pjesništvo bez metafora (znači bez dualizma, te bez riječi „kao“ i „poput“), bez apstrakcija i obrade uma. Devidé tu, slijedeći prije svega Blytha (kao i Hendersona, Yasudu, Wattsa i druge), u potpunosti podržava klasični japanski haiku i njegovu pjesničku tehniku. On govorio o aromi zena, što proizlazi iz stanja duha i japanskog estetskog pristupa stvarima znanih kao *wabi* (takvost), *sabi* (samotnost), *aware* (žal) i *yugen* (tajnovitost, misterij). Prijevodi ovih pojmoveva imaju samo naznačen smisao koji je nemoguće doslovno prevesti.

NK: U literaturi se Shiki navodi kao prvi značajan reformator haikua.

TM: Shiki je među inim uveo izraze haiku, tanka te pojama „shasei“ (skeč, crtež, kroki, na temelju opservacije zapadnog slikarstva). Njegov put nastavlja Kyoshi Takahama u časopisu „Hototogisu“. Kyoshi je sljedbenik tradicije s kigom, izbjegavanjem nesezonских haikua, slogovljem 5-7-5. Ipak meni se baš njegov haiku *Zmija je otišla -/no oči što me gledahu/ostadoše u travi* (pr. V. Devidé) čini snimak subjektivnosti i mentalnog stanja poslije nemilog susreta.

NK: Haiku prolazi kroz proces modernizma (bez kiga, tematiziranje društvenih pojava, ključna riječ, monosostih...). Što je time dobio, a što izgubio od svoga izvornog sadržaja i duha?

TM: Danas koegzistira više vrsta haikua – neoklasični, moderni (*gendai, shintai*), avangardni i to je svakako dobro. Forma 5-7-5 odavno nije zakon koji se mora postići u pjesmi. Nemojmo zaboraviti da je u određenim razdobljima u Japanu pisati izvan forme 5-7-5 onđija ('slogova') moglo značiti nelojalnost caru, sa svim političkim posljedicama! S druge strane Basho je kritizirao ekstravagantne haikue i tražio haiku u duhu „ništa posebno“. Danas bi Basho vjerojatno bio osupljen posebnim, ekstravaganternim, krajnje neobičnim haikuom u samom Japanu. No, unatoč svemu pronaći ćemo i subjektivnost i metaforičnost pa i apstrakcije i u klasičnim japanskim haiku-pjesmama.

Klasični haiku bio je mjerilo za ovu formu na Zapadu zahvaljujući baš stručnjacima koji su ga prenijeli s Dalekog istoga uz detaljne komentare. Jezici koji su primili haiku pretežno posredstvom svojih pjesnika, kao Francuzi npr., razvili su drukčije stilove haikua. No u engleski jezik promjene su uveli sami Japanci. Haruo Shirane je 1998. pomogao u stvaranju „novog haikua“ za novo stoljeće. On je reinterpretirao razumijevanje japanske haiku-poezije od strane Zapada rekavši da su granice tog viđenja „preuske“ i neispravne. Njegove su riječi da je „radost i zadovoljstvo haikai u tome što je on imaginarna literatura“. Na taj način je razbio sliku „obične stvarnosti“ (za koju ljubitelji imaginacije često rabe izraz „so what?“ „pa što?“) te „hegemonije haiku-trenutka“ koji je donedavno bila neprikosnoveno pravilo. Prijevodi suvremenih japanskih haiku-pjesnika (prevoditelji: Makoto Ueda, Hiroaki Sato, Richard Gilbert i drugi) samo su učvrstili ove novosti. Ban'ya Natsushi je to izrazio ovako: „Zapadni pjesnici možda brkaju stvarnost i činjenice. Stvarnost bi trebala s lakoćom uključivati maštu i nestvarnost. Ono što me zanima je totalitet ljudske stvarnosti“. Članci pak Richarda Gilberta (i drugih) uvode zanimljive spoznaje koje su nam bile dosad nepoznate i koje se, s obzirom na dosadašnja mišljenja, mogu činiti čak i kontroverznima.

Dakle, od sada imamo haiku otkrivanja i haiku invencije. Sve ima svoje čari. Priznajem da sam načelno „tradicionalist“. Ne zato što me ne veseli novo, nego baš zato što je klasični haiku bio novost za zapadno pjesništvo, dok je ono itekako istražilo sve zamislive forme apstrakcija, imagizma, refleksivnosti, automatskog pisanja i svega drugog, samo u formalno većim pjesničkim formama. Moguće je postaviti i ovakvu tvrdnju. Stvarnost je dobrano ispitana i počinje se ponavljati, baš kao i naši uradci. Sad imamo i područje maštovitog haikua sa svom širinom onog što može predstavljati sukus dobre pjesme. A to je – iznenadenje! Bez njega haiku nema učinak.

Monostih se u nas još nije jače ukorijenio, što ne znači da ne će. Đurđa Vukelić Rožić tiskala je više ove forme haikua u svojoj zbirci „Sepia vrapci“, vjerojatno kao prvi autor u nas.

NK: Koliko je širenje haikua preko društvenih mreža doprinijelo njegovoj popularizaciji, a koliko vulgarizaciji?

TM: Svakako jest s jedne strane. No popularnost uvijek plaća ceh. Čujemo bezbroj raznih „haikuoida“, o tome kako si netko zamišlja što bi ta forma trebala biti. Obično su to podrugljivi epigrampi. No epigrampi su barem duhoviti, a ovo što čujemo, uglavnom je posve blesavo!

NK: Prošle godine izašla je iz tiska zbirka vaših pjesama slobodnog stiha Mutne svjetiljke.

TM: „Mutne svjetiljke“ je knjiga s prilično različitom tematikom. Naslov je, baš kao i naslovna slika uzet s čakovečkih ulica ujesen, a odgovara većini refleksivnih pa i donekle mističnih pjesama te onih pisanih neposredno poslije snova. Među njima jedna pjesma je ustvari slijed srodnih tanka, a druga bi se mogla shvatiti kao kratka renga s formom pojedinih kitica koju je kao formu engleskog haikua razvio John Carley pod nazivom smičak to jest zip!

NK: Koje biste pjesničke stilske figure izdvojili kao primjerene haiku, a koje bi haikuisti trebali izbjegavati?

TM: Ne bih davao savjete. Sve je dopušteno ako ima pjesnički učinak. S obzirom na razne vrste današnjeg haikua davati savjete je promašeno. Mislim da je najbolje čitati i prevoditi novu i staru svjetsku haiku-poeziju, osim na hrvatskom i na engleskom koji je odavno međunarodni medij za haiku te se na tom jeziku mogu pronaći autori širom planeta Zemlje. Dakako, i na svim svjetskim jezicima, s obzirom na proširenost ove forme. Što se mene tiče, izravni uvid, kigo, kireji i jukstapozicija, 5-7-5 ili barem kraći-duži-kraći redak, te priroda (ipak bez obvezel!) ostaju zlatna pravila za dobar haiku kako ga osobno doživljavam.

NK: Spomenuli ste vašu posvećenost gitari i jazzu. U mnogim vašim haikuima osjeća se ritam i muzikalnost. Neki za temu imaju jazz. Haiku i glazba?

TM: Gledajući s ritmičkog stajališta haiku može biti kao kratka dionica, muzička fraza, rif! No to nije u prvom planu, barem po mojoj mišljenju. Haiku se pisao i u sroku. Kenneth Yasuda je tako i prevodio japanske pjesnike, a stariji brazilski autori su pisali u sroku. Međutim, to nije ono što

haiku traži na svojem izvornom jeziku, a o tome možemo naslućivati samo preko prijevoda i čitanja izvornika u *romaji* / na latinici.

NK: Jedan ste od rodonačelnika hrvatskog lančanog pjesništva. Zajedno s Vladimirom Devidéom i Zvonkom Petrovićem napisali ste 1988. prvu rengu na hrvatskom jeziku, a 1995. vas trojica ste objavili knjigu Renge koja sadrži 21 kasen rengu. Koliko pravila renge ograničavaju kreativnost? Što je važno za napisati dobru renгу?

TM: Renge smo počeli pisati na moj prijedlog 1987., a poslije upravo tada izašle Devidéove knjige „Japan, poezija i zbilja“, koja me inspirirala (tada sam napisao i prve tanke u časopisu „Marulić“). Amika (nadimak akademika Devidéa) i Zvonko Petrović su to odmah prihvatali. Renge smo pisali dodavajući nastavke telefonski. Otuda jedna haiku-uspomena: *snijeg na ulici – / šaljem Amiki haiku / iz govornice.*

Pisanje renge je veoma zabavno. Što se tiče strogih pravila, mi ih se nismo držali (osim kasnije u jednoj zagubljenoj rengi). Međutim, u sklopu takve tehnike pravila omogućuju da „duh teče“, da se ne ponavlja i ne zastaje, zato takva pravila vrijedi podržati. Time se izbjegava gomilanje sličnosti i svega što zaustavlja duh i protok ideja te donosi dosadu. Renga (ili renku) zahtjeva disciplinu, za koju mnogi nemaju strpljivosti. No trud se isplati. Sudjelovao sam i u međunarodnom projektu koji je vodio irski haiku-pjesnik Norman Darlington, jednom i kao „sabaki“ (voditelj i organizator renge), a dva prekrasna časopisa, moglo bi se reći antologije (*Journal of Renga & Renku*) izašla su 2010. u organizacijskoj suradnji *Darlington-Richards*.

NK: I dalje istražujete nove putove kolaborativnog pisanja haikua. S Dejanom Pavlinovićem i kanadskim pjesnikom Michaelom Dudleyjem sudjelujete u projektu „Nexus Haiku“.

TM: Michael Dudley donio je sa sobom iz Kanade u listopadu 2018. svoju nepresušnu ljubav prema kolaborativnom pjesništvu i uopće suradničkoj, sustvarateljskoj („co-creative“) umjetnosti. Nije nam bilo teško dogоворити se oko pisanja zajedničkih haikua u formi koju je Michael nazvao Nexus Haiku. Poslije 2-3 tjedna pridružio nam se Dejan Pavlinović iz Pule i tako je s vremenom nastala dvojezična knjiga. U knjizi ima 85 haiku-pjesama, i to kao pojedinačni haikui, kao sljedovi (sekvence) haikua te u formi „američke renge“ (autor Gary Gay), tzv. rengay. Predgovor je napisala Sanela Pliško, a ilustrirala crtežima i naslovnom stranicom Nina Šestanović. Knjiga je dobila

nagradu „Borivoj Bukva“ Hrvatskog književnog društva za najbolju haiku zbirku objavljenu u Hrvatskoj u 2021. (u Rijeci, 5. studenoga 2021.).

NK: Bili ste član uredništva Haiku i IRISA. Bili ste sudac na domaćim natječajima za haiku. U čemu se očituju razlike između čitati, pisati i odabirati haikue?

TM: Svakako je najlakše čitati, najradosnije pisati, a „najteže“ izabirati. Kada pokušate izabrati, najbolji haiku-sudac zaista ima dileme. Postoje niz sitnica koje mogu odlučiti pobjednika ili redoslijed u prosudbi kakvoće sitnopjesni. Lakše je kada nas ima više, no tada je i teže uskladiti viđenja. Možda je najlakše ako ste jedini sudac, no tada sam se pitao jesam li dobro postupio.

NK: Ima li hrvatski haiku neke posebne karakteristike, specifičnosti...?

TM: Teško mi je kategorički nešto reći o tome. Mislim da je među ranijim autorima više prevladavao baš duh koji je posijao Vladimir Devidé. On se, dakako i zadržao! Bila bi potrebna podrobnija analiza našega haikua i to bi moglo biti zanimljivo pa i zabavno. Dosta je naših starijih haiku-pjesnika preminulo, neki su prestali pisati, neki su „uskrsli“ s novim izvrsnim uradcima nakon dugo vremena (npr. Ivan Ivančan), a pojavila se (već duže vrijeme) velika skupina novih pjesnika s odličnim haikuima koji se zapažaju na svjetskoj sceni. Ne želim nabrajati imena, jer ču sigurno nekoga izostaviti, a to ne bi bilo fer. Veći dio njih je vezan oko časopisa „IRIS“ i glavne urednice i agilnog organizatora haiku-događaja, Đurđice Vukelić Rožić, ali također i oko drugih sredina. Svakako, na temelju svega očito je, kako bi nekad govorio naš dragi učitelj Devidé – „budućnost hrvatskog haiku je zajamčena!“

NK: Božica Jelušić je napisala da prava poezija još uvijek živi u strukovnom i klanskom rezervatu. Kakva je budućnost haikua? Je li njegova trajna soubina ostati na marginama književnosti?

TM: Haiku kao žanr pjesništva osvojio je svijet, te ušao u mnoštvo nacionalnih jezika diljem Globusa. Na neki način, uz sve nacionalne kulturne razlike čini se da se ljudi prepoznaju u ovoj sitnopjesni brže i jasnije nego u nim pjesničkim formama. Plijeni njegova dostupnost svim slojevima društva i nadilaženje predrasuda. To međutim ne znači da haiku automatski ulazi i u matricu raznih književnosti. Poznato je da se kroz prošlo stoljeće niz poznatih autora, uključujući nobelovce, okušalo u tom pjesništvu, od

Rabindranatha Tagorea do Octavia Paza i Tomasa Tranströmera te da predstavlja neki dio u njihovim opusima. Ipak, sjetimo se riječi Tončija Petrasova Marovića: "Mnogi će se spotaknuti na kamen haiku, malo tko će ga uzeti za uzglavlje!" Kako napominje Božica Jelušić, prava poezija često ostaje u određenim "rezervatima".

NK: Molim vas da za završetak intervjua izdvojite neki vaš haiku i opišete nam doživljaj i poticaj za njegov nastanak.

TM: Radio sam tada u Klinici za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“, očekivali smo dolazak kardinala Kuharića, koji je došao u posjete bolesnicima s HIV-om. U to doba nije bilo lijekova i većina je bolesnika stradavala od ove tada opake bolesti. Kardinal je inače posjećivao naš odjel u nekoliko navrata, razgovarao bi s bolesnicima i svi ti bolesnici, a bilo ih je raznih konfesija, osjećali su se počašćeno i utješeno. Tog proljeća ispred jednog paviljona upravo je cvao drvoređ japanskih trešnja. Na stazi je bilo mnoštvo otpalih latica koje su ukrašavale put. No, nalog je bio počistiti staze i jedan je službenik upravo meo latice sa staze da sve bude uredno, kad sam ga spazio. U meni se samo od sebe postavilo pitanje u formi haiku:

dolazi gost –
treba li pomesti sa
staza latice

[U skladu s uredničkim pristupom, riječ „haiku“ je u intervjuu tretirana kao imenica muškoga roda koja je prilagođena hrvatskome jezičnom sustavu i podložna normama hrvatskoga standardnog jezika, pa tako i deklinaciji. Izdvojeno mišljenje Tomislava Maretića je da je riječ „haiku“ indeklinabilna imenica, kao što je govorio i akademik Vladimir Devidé te neki drugi pjesnici.]

zamogljen mjesec –
slavuj se u kanjonu
natječe s jekom

svjetla Pariza! –
samo mjesec onaj isti
iz Hrvatske

dugačka noć –
ispod sobne svjetiljke
mrtvi pjesnici

jesenska sjeta –
gitara u kutu sobe
čeka prijatelje

iznova palim
svijeću na njenom grobu –
jesenski vjetar

zimski vjetar –
od zanjihane svjetiljke
miče se ulica

kratkodnevica –
sve je duži razgovor
ljudi za šankom

zimsko jutro –
naše dijete lupka
iz njenog trbuha

poslije svega...
njen pas mi maše repom
kad se sretnemo

bakin recept
pronađen na tavanu –
proljetni mirisi

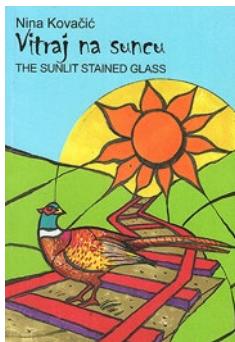

Stjepan Rožić

ljetni sumrak
nedostaje mi ljepota
slavuje pjesme

summer dusk
I miss beauty
of the nightingale's song

NOVE ZBIRKE IZ HRVATSKE / NEW BOOKS FROM CROATIA

Nina Kovačić: Vitraj na suncu

Hrvatski sabor kulture, Zagreb. 2022., ISBN 978-953-6074-33-4

vitraj na suncu
fazan prelazi preko
hrđavih tračnica

sunlit stained glass
a pheasant crosses
the rusty railways

skakučući
iz suhog lišča
...kos

hopping
out of dry leaves
... a blackbird

bljesak munje
galeb je pojurio
za svojim krikom

flash of lightning
a seagull takes off
following its chriek

seosko groblje
stablo divlje trešnje
u punom cvatu

village graveyard
a wild cherry tree
in full blossom

jutarnji mjesec...
pod ostacima magle
grbi se čapljin vrat

morning moon
beneath the remnants of fog
heron's neck hunching

bor pod snijegom
lepet krila otresa
mrvice sunca

snow-covered pine
flapping of wings shake off
fleck of the sun

prevela/translated by D. V. Rožić

Dubravko Ivančan: Zanjihano nebo

Sipar, Zagreb, 2021., ISBN 978-953-8039-62-1

Ponoćna
krčma. Glave
kraj čaša.

Midnight
at the inn. Heads
close to glasses.

Grob djeteta.
Koliko se već uzvio
čempres uza nj.

The child's tomb.
The cypress close by
grown so tall.

Nakon odlaska
posjetitelja. Stepenice
silaze same.

Visitors left.
The stairs
descending alone.

Strelovita vožnja
tramvajem. Ulica se razmiče
na obje njene strane.

Swift ride
by tram. The street parts
on its both sides.

Kopni snijeg.
Oživio
jarak kraj ceste.

The thaw.
Live again
a ditch by the road.

Livada:
naselja
tratinčica.

A meadow.
Colonies
of daisies.

prevela/Translated by D. V. Rožić

Aljoša Vuković: čitav jedan svijet / an entire world

Naklada Panda, 2022., ISBN 978-953-7242-97-8

nesanica...

glasno je čak
i moje srce

vrh planine –
nikada bliže
mojem prijatelju

sprovod siromaha –
mrtvački lijes
duži od povorke

zatvorski prozor –
ulazi i izlazi
miris jorgovana

zima na selu –
lavež najavljuje
poštara

insomnia ...

even my heartbeat
is too loud

mountain top –
never closer
to my friend

poor man's funeral –
the coffin longer
than the procession

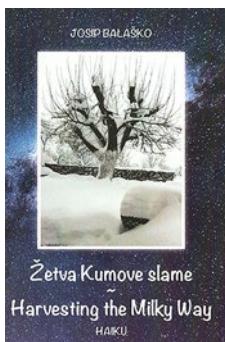
prison window –
the scent of lilac
enters and exits

winter in a village –
barking announces
the postman

zahrđala alka –
zavezan za nebesa
moj magarac

a rusty hoop –
my donkey tethered
to the heavens

različiti prevoditelji/various translators

Josip Balaško: Žetva kumove slame / Harvesting the Milky Way

Studio Moderna, Zagreb, 2022., ISBN 978-953-8379-40-6

Puni je mjesec,
svo livadno cvijeće
žućkasto cvate.

Full Moon,
all the meadow flowers
blooming in yellow.

Mirna Rijeka –
iznenada kornjača
sklizne u vodu.

A calm river –
suddenly a turtle
slides into the water.

Po trgovima
u dubokom snijegu
odlazi magla.

The fog leaving
from the tracks
in the deep snow.

Daju mu piće –
projak poželi praznu
plastičnu bocu.

Offering him a drink –
a beggar in search of
an empty plastic bottle.

Traktor iz gliba
bez prevelikog truda
vuku volovi.

From the silt
the oxen pulling a tractor
without much effort.

Valentinovo –
„Kupite ženi srce!“
više prodavač.

St. Valentine's day –
“Buy a heart for your lass”
yells a street vendor.

prevela/translated by D. V. Rožić

Darko Foder: Cvjetovi sreće / Ruaže sreče

Mini-print-logo d.o.o., Varaždin, 2021., ISBN 978-953-7573-58-4

Haiku i senrju na hrvatskom standardnom jeziku i kajkavskom narječju /
ivanečki govor / Haiku and senryu in Croatian and Kajkavian Dialect (the
speech of town Ivanec)

Zbirka je nagrađena nagradom "Katarina Patačić" Varaždinskog književnog društva
i Varaždinske ogranku Matice Hrvatske.

Istovremeno
sadim dvije trešnje –
ranu i kasnu.

V iste vrieme
sadim dve črešnje –
ronu i kesnu.

At the same time
I plant two cherry trees –
early and late one.

Vruć ljetni dan.
Noge u potoku
knjiga u ruci.

Vroči lietni dien.
Noage f patuaku
kniga v roke.

Hot Summer day.
My feet in the brook
a book in my hand.

Kukuruz usred livade.
Jedno zrno
izgubio miš.

Karuza sriedi.
Jednoa zerne
zgubil miš.

A stem of maize.
A mouse lost
a single grain.

Na lijevoj nozi
odvezana cipela.
Čelom u trnju.

Na lieve noage
advezuna šlapa.
S čeljenku f ternje!

Untied shoe
on my left leg.
Head in thorns.

Sajmište petkom.
Slabu cijenu postiže
upregnuti konj.

Led na jezeru.
Mačku sjeverni vjetar
uskrati korak.

Sejem f petek.
Slabu cieno doabil
fpregnotti koanj.

Led na jezeru.
Mačku severni veter
neda kaknoti.

Village fair on Friday.
A harnessed horse
achieves a low price.

Frozen lake.
The North wind
stops the tom-cats's step.

prevela /translated by D. V. Rožić

Milan Rupčić: Šetnja mlječnom stazom (A Walk Down the Milky Way)
Biblioteka Rupčić / The Rupčić Library, Zagreb, 2022., ISBN 978-953-49937-0-5

crni oblak
grmljavinom slika
ljetni dan

u niskom letu
sjena lastavice
taknu vodu

skokom mjeri
dužinu kljuna rode
skakavac

stara pinija
podnevni zvizdan
i cvrčak šuti

a black cloud
the thunderbolts paint
a summer's day

in a low flight
the shadow of a house martin
touched the water

a grasshopper
by its leap measuring the lenght
of the white storks's bill

old pine
under the noon sun
a silent cricket

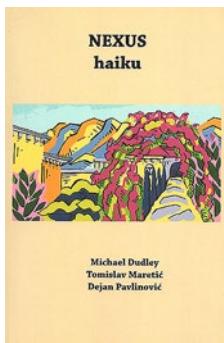
rijetke pahulje
potaknuta sjećanja
e, nekada snijeg

a sparse snowflakes
memories of heavy snows
come down

snježna kulisa
nesputana igra
mladih vrana

a snow scene
an unhampered game
of young crows

prevela/translated by D. V. Rožić

Michael Dudley, Tomislav Maretić, Dejan Pavlinović: Nexus haiku
Vlastita naklada / Self published, Pula, 2021., ISBN 978-953-59233-1-2

kapica žira
ispala iz usta vjeverice,
sad je lutkina beretka

an acorn cupule
falls from a squirrel's mouth,
becomes her doll's tam

rublje visi
kruto preko dvorišta
oblici hladnoće

laundry dangling
stiff across a courtyard
the shapes of cold

otpale masline
budući planovi
mog oca

fallen olives
the future plans
of my father

pandemijski strahovi
novine s kamina
iz prijašnjeg života

pandemic fears . . .
fireplace newspapers
from life before

opet za šankom
njegova životna priča
okreće novu rundu

again in the bar
his life story sets up
another round

okrugle bale sijena
okupljanje obitelji
na djedovoj verandi

round bales of hay
the family reunites
on Granddad's veranda

preveli autori/translated by the authors

Jasna Popović Poje: Izbor poezije i proze za djecu

Vlastita naklada, Novska 2022., ISBN 978-953-4991-20-6

Prerano za slova.
Prvašić zadrijemao
na početnici.

Too early for letters.
The first-grader dozing
on his spelling book.

Ošišana Barbika.
Ajme, ljepša je bila
s dugom kosom.

Barbie with a haircut.
Well, she looked better
with a long hair.

Dječak s čitankom.
Mačkica u krilu
pažljivo sluša.

A boy with the first reading book.
A cat in his lap
listening carefully.

Što je bilo na kraju?
Uzorni tata zaspao
prije završetka priče.

What happened in the end?
A nice father fell asleep
before the story's ending.

Točkica, crtica,
glavica, ručica –
čiji je Pale ljepši?

A dot, line,
head, hand –
whose drawing is nicer?

I priroda se
zna naljutiti –
poplavljeno bakino selo.

Nature too knows
how to be angry –
granny's flooded village

prevela/translated by D. V. Rožić

Ivan Ivančan: U prolaženju... / In Passing ...

Sipar, Zagreb, 2021. ISBN 978-953-8039-65-2

Na dva kraja
najlona. Ribar
– i riba.

Two ends of
a line. Fisherman
– and the fish!

Veseo dan.
Puna bara
žabljeg kreketanja.

Joyous day.
The pond full of frog's
croaking.

Dušni dan
Među grobovima
– i mrtvi kesteni.

All Soul's Day.
Among the graves
– dead chestnuts, too.

Pod strehom
gnijezda lastavica.
Ogledaju se.

Under the eaves
swallow's nests.
The look around.

Seoska crkva.
Njene strehe
– zakrilile selo.

Village church.
It's eaves
– embrace the village.

Poslije kiše.
Kiši pod krošnjama
stabala.

After the rain.
It rains under the tree tops
of trees.

prevela/translated by Milena Sorée Džamonja

IZ STRANIH MEDIJA / FROM MEDIA ABROAD

Tekstovi uvršteni u rubriku "IZ MEDIJA" preneseni su u izvorniku s time što su u njima ispravljene samo očite faktografske i pravopisne greške.

Wonders of the World – International photo exhibition Falling Poems

Nina Kovačić: Twilight

Silva Trstenjak: Crkva sv. Jeronima u Štrigovi.

Fotografija/Photo by Turistička zajednica općine Štrigove.

crkveni sajam –
zvuk zvona
utišao žamor

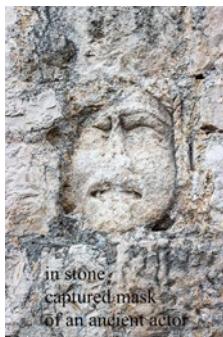
the church fair –
the sound of bells
hushed the murmur

Franjo Ordanić i Sandra Šamec: Mogila iz Oroslavja

nasljede –
davne sjene pustile
korijenje

legacy –
ancient shadows putting
down
their roots

u kamenu
zatočena maska
drevnog glumca

in stone
captured mask
of an ancient actor

Željko Vojković: Kamena teatarska maska uzidana na ulazu u samostan, Otok Vis

[https://bisevoislandartistresidency.org/otok-bisevo/vodic-po-otoku-bisevu/
arheologija-otoka-visa-biseva-sveca-i-palagruze/](https://bisevoislandartistresidency.org/otok-bisevo/vodic-po-otoku-bisevu/arheologija-otoka-visa-biseva-sveca-i-palagruze/)

[https://fallingpoems2020.wordpress.com/2021/04/25/wonders-of-the-world-
international-photo-exhibition/](https://fallingpoems2020.wordpress.com/2021/04/25/wonders-of-the-world-international-photo-exhibition/)

Heritage Travel, Wellington, Republic South Africa

Heritage focus – Oroslavje – Croatia

Croatia– *Oroslavje*

by Franjo Ordanic

What is a Haiku?
A Japanese poem of seventeen syllables, in three lines of five, seven, and five, traditionally evoking images of the natural world.
Origin: Japanese, contracted form of *haikai no ku* "light verse".

3rd Annual Haiku Competition, "Haiku near the mound" participants
– 30 November 2019. Photo taken in front of the portal of Vranyczany Park in Oroslavje.

Franjo Ordanic (born on February 11, 1973, Laupheim, West Germany), is a Croatian haiku poet. Holds a Master's degree from the Faculty of Traffic Engineering in Zagreb and is a successful businessman. Active in sports and cultural affairs, Ordanic lives in Oroslavje, Croatia.

The town of Oroslavje is located in the southern part of Krapina-Zagorje County, and lies at 150 meters above sea level. Oroslavje has a mild continental climate. The name Oroslavje was mentioned at the beginning of the 13th century, and the name itself is most often associated with an eagle which is still a trademark of the City.

Oroslavje's history is connected with two castles around which the entire economic, social, cultural and sports life took place for centuries. According to the data known so far, the nobles of Oroslavje were the first to bring tennis, fencing, horseback riding, skiing and other sports to this region. Famous artists such as Franz Liszt, Vlaho Bukovac and many others were frequent guests in Oroslavje or even lived and worked there.

The participants of the 2nd Annual Haiku Competition, "Haiku near the mound" held on May 19, 2018. Photo taken in front of the sculpture of a burial mound with an urn.

“The name Oroslavje is most often associated with an eagle which is still a trademark of the City.”

Oroslavje Donje Castle. Photo © Njusikalo

The inside of Oroslavje Donje when still inhabited.
Photo © Faculty of Architecture University of Zagreb

“One of the most popular spots for social and cultural gatherings for the European nobility.”

The Oroslavje Donje Castle was built at the end of the 18th century by Sigismund Vojković / Vojkffy, a royal chamberlain and commander of the guards at the Schönbrunn Castle in Vienna during the reign of Empress Maria Therese.

At the end of the 18th century a beautiful park was built around the castle, decorated with Baroque and Classicist features which at the end of the 19th century acquired landscape and garden architecture features.

The castle of Oroslavje Gornje owned by Sermage family was built in the second half of the 18th century, and was one of the most popular spots for social and cultural gatherings for the European nobility. Next to the castle was a park, which was similarly modelled to the one in Versailles. It also had a lake at the bottom of the park and an islet.

Heritage focus – Oroslavje – Croatia

The parish church was the former chapel of the Blessed Virgin Mary. It is estimated to have been built between 1652 and 1653.

The Oroslavje City Library has been the center of cultural life in the 20th and 21st century. In addition to exhibitions, book promotions, and workshops, it traditionally organises a literary and artistic competition, “Haiku near the mound” which brings together haiku poets from all over Croatia, Slovenia, and Bosnia and Herzegovina. **HT**

Suburb of Eden God's own land to the worthy

Haiku by Franjo Ordanic

Grad Oroslavje Galerija – Dvorac Oroslavje Gornje. Photo © <https://oroslavje.hr>

IZ DOMAČIH MEDIJA/FROM CROATIAN MEDIA

GLAS ISTRE

20.08.2022 12:32 | Autor: Luka JELAVIĆ

**Posmrtno objavljena knjiga Sonje Buljević "Čipkasta svjetlost/
Lacy light": SJEĆANJE UZ ZAHVALU Pjesnikinji, učiteljici i
suradnici**

Prisjećamo se jednostavne i plemenite osobe, učiteljice i mentorice. Sonja Buljević nam je kroz svoju poeziju podarila svoj neizmjerni talent, posebno u stihovima na čakavskom narječju. Njena knjiga haiku poezije "Čipkasta svjetlost", deseta je knjiga naše biblioteke Bujski grozd, posljednje je djelo njenog opusa i ostavštine. Objavljujemo je kao sjećanje na našu dragu kolegicu, prijateljicu, pjesnikinju i izuzetnu suradnicu, kazao je Vitomir Jadrejčić, predsjednik Ogranka Matice hrvatske Buje

Čitanje haiku poezije i pljesak za autoricu (Snimio Luka Jelavić)

Rijetko je koja prezentacija novoobjavljene knjige bila tako puna emocija, kao predstavljanje knjige haiku poezije "Čipkasta svjetlost / Lacy light" bujske autorice Sonje Buljević. To posebno iz razloga što Sonja Buljević nije dočekala objavlјivanje još jedne knjige poezije, jer je prednost dala objavi knjige poezije i proze njenog unuka Ive Šantića. Sonja tada na predstavljanju knjige zbog bolesti nije bila, a dva mjeseca kasnije, negdje u ovo vrijeme, je preminula shrvana opakom i brzom bolešću. Prezentacija sada objavljene njene knjige haiku poezije bila je prilika za prisjećanje na susrete i suradnju sa Sonjom, rođenom Riječankom, koja je veći dio svog života provela u

Bujama, kao učiteljica hrvatskog jezika u bujskoj Osnovnoj školi Mate Balote.

Posebna počast svestranoj autorici

Godinama je Sonja bila članica i suradnica u mnogim projektima bujskog Ogranka Matice hrvatske, izdavača i njene posljednje knjige. Njeni su radovi publicirani u nekoliko izdanja Ogranka, ali i u inozemstvu. Sonjine pjesme javno su publicirane u izdanjima Ogranka, posebno u posebnim izdanjima "Dodirnuta nebom" (2010.), sudjelovala je u zborniku radova autora s Bujštine (2011.), a zatim joj je objavljena i treća knjiga, sada čakavske poezije "Beseda domaća" (2019.). Izravno je sudjelovala na nekoliko projekata, a njena haiku poezija uvrštena je u Antologiju hrvatskog haiku pjesništva od 2008. do 2018. godine "Nepokošeno nebo". Kao dugogodišnja učiteljica hrvatskog jezika poticala je učenike na literarno stvaralaštvo, posebno promovirajući haiku poeziju. Najzaslužnija je za objavljivane radova svojih učenika u biblioteci Prvi koraci.

- Ovih dana navršava se godina dana od njene iznenadne smrti, a njenom posljednjom knjigom odajemo joj posebnu počast, uz oživljavanje sjećanja na nezaboravnu prijateljicu i suradnicu. Prisjećamo se jednostavne i plemenite osobe, učiteljice i mentorice. Sonja nam je kroz svoju poeziju podarila svoj neizmjerni talent, posebno u stihovima na čakavskom narječju. Njena knjiga haiku poezije "Čipkasta svjetlost", deseta je knjiga naše biblioteke Bujski grozd, posljednje je djelo njenog opusa i ostavštine. Knjiga je bila pripremljena za objavu 2019. godine. Te godine Ogranak Matice hrvatske je objavio tri knjige, a 2020. godine zbog pandemije smo izdali samo jednu knjigu, ostale projekte odgodili, pa i objavu Sonjine knjige. Sonja je u međuvremenu pripremila, uredila i lektorirala knjigu poezije svog unuka Ive Šantića "Riječi su moćne" i osobno zamolila da se ta knjiga tiska prije ove njene, sada objavljene. Tu smo knjigu promovirali u lipnju prošle godine, nešto kasnije Sonja je umrla pa ovu sada objavljujemo kao sjećanje na našu dragu kolegicu, prijateljicu, pjesnikinju i izuzetnu suradnicu, projasnio je predsjednik Ogranka Matice hrvatske Buje Vitomir Jadrejčić.

Višejezična zbirka

Izbor pjesama, predgovor i prijevod svih pjesama na engleski jezik u zbirci s pet poglavlja izvršila je Đurđa Vukelić Rožić, autoritet u hrvatskom haiku pjesništvu, dio pjesama je preveden na talijanski jezik što je uradila Klaudija Babić Rihter. Zbirka "Čipkasta svjetlost" u pet poglavlja sadrži 237 haiku

pjesama na hrvatskom i engleskom jeziku, a dio je pisan na čakavskom narječju.

- Svojim haikuima u ovoj zbirci autorica Sonja Buljević prenosi na nas ogledalo svog nutarnjeg mira između ostalog, tihim šuštanjem, šaptom i mirisima. Tišima pijeska morskog dna gotovo je dodirljiva u svjetlucanju sunčevih zraka, a srna iznenada istrčava iz okrajka šume i razgaljuje, oslobađa naše emotivno pjesničko biće. Ovi su zapisi poput mantre. Autorica iskreno prihvata životne okolnosti i samo na taj način može u potpunosti doživljavati svoju okolinu, u zahvalnosti, empatiji i poštovanju za svako živo biće, zapisala je, uz ostalo, u predgovoru Đurđa Vukelić Rožić.

Naslovnicu je uredio i poglavljia fotografijama ilustrirao Slađan Dragojević koji je ovom prilikom govorio u suradnji sa Sonjom i nastanku ilustracija.

- Želio sam fotografijom obilježiti i Sonju i njenu poeziju. Ipak, želio sam nešto posebno, pa sam se dosjetio da na početku stavim fotografiju na paus papir, kao medij koji najlakše oslikava čipku i čipkastu svjetlost. Na toj fotografiji je čempres koji nestaje u svom vrhu. Imao sam i posebnih ograničenja. Naime, rekli su mi da trebam biti oprezan, jer fotografija uz haiku poeziju ničim ne smije opterećivati stih. Mislim da bi Sonja, da ovo vidi, bila zadovoljna, rekao je Slađan Dragojević.

Velik broj objavljenih haiku stihova na engleskom i engleskom jeziku, hrvatskom standardu i čakavskom narječju čitali su Alex Gaggi, Ana Zupčić Kuhar, Klaudija Babić Rihter i Vitomir Jadrejčić. Brojni posjetitelji, među kojima su bili Sonjina kćer Danica i unuk Ive, velikim su pljeskom pozdravili izdavanje knjige i odali počast velikoj Sonji Buljević.

Hrvatski olimpijski odbor

<https://www.hoo.hr/hr/olimpizam/medunarodna-suradnja/6696-enesu-kisevicu-prva-nagrada-na-natjecaju-haiku-poezije-hoo-a-hdk-a-i-veleposlanstva-japana-u-rh>

Enesu Kiševiću prva nagrada na natjecaju haiku poezije HOO-a, DHK i Veleposlanstva Japana u RH

Zagreb, 7. srpnja 2021.

Pjesnik i glumac Enes Kišević pobjednik je natjecanja haiku poezije "Prema suncu - ususret Olimpijskim igrama u Tokiju", a nagrada mu je uručena na svečanosti u zagrebačkom hotelu Westin koju su priredili Hrvatski olimpijski odbor (HOO) i Društvo hrvatskih književnika (DHK).

Natječaj je raspisan i proveden u proljeće ove godine, a HOO i DHK imali su pri njegovoj realizaciji svesrdnu partnersku potporu Veleposlanstva Japana u Republici Hrvatskoj, koje je u njemu prepoznalo izravan čin povezivanja japanske i hrvatske kulture.

Domaćini svečanosti u Westinu bili su predsjednik HOO-a Zlatko Mateša i glavni tajnik Siniša Krajač te predsjednik DHK-a Zlatko Krilić, a među brojnim eminentnim gostima (knjževnicima, kulturnim i sportskim djelatnicima...) bila je i japanska veleposlanica u RH Nj. E. Misako Kaji s pratnjom.

Pozdravljujući nazočne, predsjednik HOO-a Mateša podsjetio je da se poezija kao umjetnička disciplina nalazila u programu Olimpijskih igara od 1912. do 1948. te da je otac modernog olimpizma Pierre de Coubertin zaslužio olimpijsko odličje upravo u poeziji.

Čelnik DHK-a Zlatko Krilić nadovezao se rečenicom da se na ovaj način poezija vraća u olimpijski program, što potvrđuje i odličan odaziv na natječaj, s više od 300 prijavljenih radova.

Nazočne je ponajviše oduševila japanska veleposlanica Nj. E. Misako Kaji, pročitavši govor na hrvatskom jeziku.

- Hrvatska je nakon Japana i SAD-a treća država po broju ljubitelja haiku poezije. Možemo reći da je Hrvatska supersila haiku poezije, kao što je to i u sportu - zaključila je veleposlanica Kaji.

Zbog velike konkurenциje proces odabira radova nije bio nimalo lagan. Nakon zaprimljenih haiku pjesama, članovi prosudbenog povjerenstva u sastavu: Drago Štambuk (predsjednik), Nikola Đuretić i Yutaro Nishida, kulturni ataše iz Veleposlanstva Japana u Zagrebu, izabrali su tri dobitnika novčanih nagrada za najbolje haiku pjesme. Osim Kiševića, dobitnici su još Ivan Ivančan i Tomislav Maretić. Nagrađene je pročitao i predsjednik povjerenstva, ugledni diplomat i pjesnik, hrvatski veleposlanik u Iranu Drago Štambuk koji se videovezom obratio nazočnima u Westinu.

Uz iznos od 3000 kuna (bruto), dobitnik prve nagrade ostvario je pravo i na sedmodnevni rezidencijalni boravak u Matulovom gruntu u Medimurju, dok su drugonagrađeni Ivan Ivančan i treće nagrađeni Tomislav Maretić dobili 2000, odnosno 1500 kuna u bruto iznosu.

Veliko oduševljenje izazvala je prvonagrađena haiku pjesma Enesa Kiševića, koji ju je osobno izrecitirao, a usput je otkrio i da je njezin sadržaj izravno povezan s njegovom sportskom karijerom. Naime, u mlađim danima bio je uspješan skakač uvis:

Prije skoka uvis
skakačica ljestvicu
preskače u sebi

Even before she jumps
a jumper jumps over the ladder
in her imagination

Ostale pjesme iz natječaja, koje su zavrijedile pohvalnicu, maestralno je prezentirao prvak hrvatskog glumišta Dragan Despot. Osim njega, u kulturno-umjetničkom dijelu svečanosti sudjelovala je i opera pjevačica Marija Vidović te Jana Sienna Mikić (kći Mihaela Mikića i Ljupke Gojić) koja je otpjevala jednu pjesmu na japanskom jeziku. Dobitnicima pohvalnica, iste je uručila HOO-ova voditeljica Odjela za međunarodnu suradnju Ljiljana Ujlaki Šubić, a svi nagrađeni i pohvaljeni uradci bit će objavljeni u književnom časopisu DHK-a Republika. (hoo/vk)

MLP/Regionalni

25. 1. 2022.

Haiku-pjesme Varaždinke Zlate Bogović objavljene u portugalskom časopisu „Eufeme“

Fotografija: osobna arhiv E/Image from personal archive

U portugalskom časopisu za poeziju „Eufeme“ br. 22, siječanj-ožujak 2022. g., pod uredničkim perom Sérgia Ninguéma, objavljeno je 12 haiku-pjesama varaždinske pjesnikinje i književnice Zlate Bogović. Haikui su prevedeni na engleski (Đ. V. Rožić) i portugalski jezik (Sérgio Ninguém) i objavljeni rame uz rame s poezijom sljedećih pjesnika: Ana Paula Inácio; António F. Rosário; Chad Norman (trad./versão de Sérgio Ninguém); Eduardo Bettencourt Pinto; Eduardo Quina; Guilherme Vilhena Martins; Luís A. Fernandes; Luís Aguiar; m. parissy; Maria Quintans; Rui S. Magalhães.

Zlata Bogović renomirana je hrvatska haiku-pjesnikinja, uvrštena u antologije hrvatskoga haiku-pjesništva Nepokošeno nebo / An Unmown Sky 1 (2011) i 2 (2018) te niz zbornika i časopisa u zemlji i inozemstvu.

Dobitnica je nekoliko prestižnih nagrada za haiku i tanku u Japanu kao i niza priznanja u Hrvatskoj. Sudjeluje u radu recitala i susreta haiku-pjesnika diljem Lijepo naše. Objavila je dvije zbirke haiku poezije „Pjesma slavuja / Nightingale's song“ (2010) i „Sjaj i snovi □ moj Varaždin“ (2018).

<https://eufeme.weebly.com/>

<https://regionalni.com/haiku-pjesme-varazdinke-zlate-bogovic-objavljeni-u-portugalskom-casopisu-eufeme/>

Ludbreške novine

Četvrt stoljeća Haiku susreta u Ludbregu

– Sve do 2020. susreta je uvijek bilo više nego zbornika, a onda je koronavirusna pandemija spriječila susret uživo, ali nije zaustavila izlaženje zbornika i tako smo od prošle godine na jednakome broju susreta i pratećih haiku izdanja. Ove je godine ta brojka jubilarna. – u predgovoru novog 25. Haiku zbornika ističe Boris Nazansky koji ga uređuje uz Alenku Zorman. Upravo je predstavljanje novog zbornika bio središnji događaj ovogodišnjeg 25. Haiku susreta koji se danas, 11. lipnja, održao u Ludbregu. Tridesetak je zaljubljenika u haiku nestrpljivo isčekivalo da odzvoni podne ne bi li u svečanoj dvorani dvorca Batthyany započelo predstavljanje ovog međunarodno poznatog i priznatog zbornika.

Osvrćući se na proteklih 25 godina haiku susreta evidentno je da je Ludbreg kao centar svijeta zasluzio primat središnjega grada haiku-pjesništva koji je prerastao lokalne okvire te doživio međunarodnu reputaciju što iz godine

u godinu potvrđuje sve više eminentnih haiku-pjesnika koji se javljaju iz najpoznatijih zemalja svijeta koje cijene haiku.

– Na ovogodišnji natječaj svoje je haikue poslalo sto četrdeset četvero (144) autora iz Hrvatske (80), Srbije (15), Bosne i Hercegovine (10), Slovenije (7), Bugarske i Italije (po 5), Poljske i Sjedinjenih Američkih Država (po 3), Crne Gore, Kanade i Mađarske (po 2), Belgije, Grčke, Filipina, Francuske, Indije, Njemačke, Rumunjske, Sjeverne Makedonije, Švicarske i Velike Britanije po 1. – istaknuo je u ime domaćina Centra za kulturu i informiranje ‘D. Novak’, ravnatelj Branko Dijanošić.

Ukupno su, zajedno s haikuima pristiglim za natječaj “Afrodita”, stigla 764 haikua od čega je u zbornik uvršten 450 haiku. Po jedan objavljeni haiku ima devetnaestero autora, po dva četrnaestero autora, po tri pedesetoro autora, po četiri tridesetoro autora, po pet osamnaestero autora i po šest haikua desetoro autora.

Neki od njih prisustvovali su Haiku susretu pa su prema tradiciji svoje haikue i pročitali.

Nagrada Gavran

I ove je godine održan natječaj za haiku ‘Gavran’ koji se organizira u čast i na sjećanje na utemljitelja ludbreških Haiku susreta Zdenka Oreča Gavrana. Ovogodišnja tema bila je **mladi**. Haikue je na natječaj poslalo 76-ero autora iz Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Grčke, Italije, Poljske, Sjedinjenih Američkih Država, Slovenije, Bugarske, Belgije, Crne Gore, Irana, Kanade, Kine, Mađarske, Nepala, Njemačke, Rumunjske, Sjeverne Makedonije, Švicarske i Velike Britanije. Haikue su ocjenjivali hrvatski pjesnici haikua Enes Kišević i Boris Nazansky.

Prvo mjesto otišlo je u Italiju Jacopu ‘Flaminiusu’ Rubinu, drugo mjesto Jeleni Stanojčić, a treće Tonki Lovrić.

Nagrada ‘Afrodita’

Dodijeljena je i jedinstvena nagrada ‘Afrodita’ koju dodjeljuje Mirko Varga za najbolje erotske haikue.

– Susret se održava 11. lipnja. Ako pogledamo simboliku, jedan plus jedan je dva, plus šest je osam, a osam se smatra sretnim brojem u Japanu i Kini. Ja sam stoga odlučio da će danas dodijeliti čak osam nagrada i to pet trećih, dvije druge i jednu prvu. – istaknuo je Varga.

Prvo mjesto za najbolji erotski haiku ove je godine otišlo u SAD. Dobitnik nagrade je Edward Cody Huddleston.

Napomenimo i kako su sudionici haiku susreta osim u japanskoj poeziji imali prilike uživati i u maloj prigodnoj izložbi bonsai drvca koju je upriličila

ludbreška Bonsai udruга ‘Sjeverozapad’, zatim u izložbi slika velikana hrvatskog slikarstva Vilima Svečnjaka, origami radionici pod vodstvom ludbreškog origami stručnjaka Dragutina Gericā, te u šetnji ludbreškom šetnicom i Otokom mladosti gdje su posjetili japanski vrt u kojem je postavljena spomen ploča Zdenku Oreču te metalna konstrukcija ždrala.

Susreti haiku pjesnika u Ludbregu postali su tradicija, a sam grad prepoznat je kao jedan od gradova – centara haiku poezije.

Zato Boris Nazansky, jedan od urednika zbornika, u svom predgovoru poručuje ljubiteljima haiku-pjesništva, tj. piscima ali i onima koji će to postati krasnu poruku: Neka se i ubuduće, svake godine iznova, zanjuši novi i sve zrelijiji plodovi na granama vazdazelenog ludbreškog haiku stabla!

– Saditelj drveća Zdenko Oreč (ne sam, ne zaboravimo Vladimira Devidéa, Zvonka Perovića, Franju Vrtuleka, Dubravku Bilića, Mirku Vargu kao i sve sudionike prvog domjenka) doista je, premda taj put možda i nije znao da je tako, sad već pomalo daleke 1997. zasadio vazdazeleno haiku stablo čvrsta korijena, snažnih žila i okrepljujućih sokova. – istaknuo je Boris Nazansky.
https://ludbreske-novine.com.hr/cetvrt-stoljeca-haiku-susreta-u-ludbregu/?fbclid=IwAR0c7xSE2fmv6MJQxWPDePT6vCgUHQGI6zBcIgtFLdV_0smR2Nzuytn_FCU

NOVSKA.IN

Predstavljena knjiga Jasne Popović Poje

Dana 6. lipnja 2022. godine, u dvorištu Gradske knjižnice i čitaonice „Ante Čagar“ u Novskoj, predstavljena je nova knjiga Jasne Popović Poje „Izbor

poezije i proze za djecu“ kao kruna književničinog pedesetogodišnjeg rada. Zbirka je to pjesama, igrokaza, dnevnika, haiku pjesama, kratkih priča, haibuna te uglazbljenih pjesama.

Jasna Popović Poje književnica je za djecu i umirovljena učiteljica. Za svoj stvaralački rad dobila je brojna priznanja. Članica je Hrvatskog društva književnika za djecu i mlade, Matice Hrvatske ogranka u Novskoj, Društva hrvatskih i svjetskih haiku pjesnika te Društva hrvatskih književnika. Njezini književni radovi objavljeni su u brojnim časopisima, zbornicima, revijama, antologijama, ali i u udžbenicima, početnicama, radnim bilježnicama, čitanjkama. Ta činjenica samo potvrđuje da je vrijedan i priznat njezin pedagoški rad. Sudjelovala je na mnogim književnim natječajima i osvajala nagrade.

Knjiga „Izbor poezije i proze za djecu“ jedanaesta je objavljena knjiga po redu. Novljanskoj publici knjigu je predstavila Mirjana Lončar, prof., koja ju je i lektorirala. Urednik knjige je Miroslav Lovčanin, prof., a za grafičko oblikovanje zaslужan je Domagoj Pasarić. Knjiga je izdana u vlastitoj nakladi autorice, a tiskana je u Tiskari Zelina.

Za predstavljanje knjige svakako su zasluzni i autoričini unuci: Jelena, Janko i Nikola koji su svirali, glumili i čitali ulomke iz knjige. Svakako je i sama autorica na svoj posebno prisian način doprijela do novljanske publike i emocijama upotpunila ovaj književni događaj. Želimo Jasni još puno novih tekstova, a vjerujemo da će ih biti poznavajući njezinu vedrinu i nepresušnu inspiraciju!

<https://www.novska.in/vijesti/predstavljena-knjiga-jasne-popovic-poje>

<https://novska.hr/hr/on-line-vijesti/gradske-vijesti/novcic-u-%E2%80%99Eogrc%E2%80%9C-fontani-jasna-popovic-poje,3979.html>

KARLOVAČKI.HR

Brightening of Days

Gabriel Rosenstock

Poznati irski pjesnik Gabriel Rosenstock objavio knjigu inspiriranu Krupinim djelima

Autor: Branko Obradović, 10. 1. 2022.

Još jedan međunarodni uspjeh akademskog slikara Alfreda Freddy-a Krupe

Fotografija/Image: Karlovački portal

Gabriel Rosenstock, međunarodno priznati irski pjesnik u suradnji s izdavačem Cross-Cultural Communications of New York, osnovanim 1971. godine, vlasništvo poznatog američkog pjesnika Stanleyja H. Barkana, objavio je troježičnu knjigu pod nazivom "Brightening of Days" sastavljenu od pjesama u tanka formi, 5-7-5-7-7 slogova, na irskom, engleskom i hrvatskom jeziku kao odgovor na umjetnička djela, tzv. ekfrastična poezija, poznatog hrvatskog umjetnika Alfred Freddy-a Krupe. Gabriel Rosenstock (1949.) član je Aosdáne, Irske akademije umjetnosti i književnosti, pjesnik, haikuist, tankaist, romanopisac, dramatičar, eseist, dječji autor, pisac kratkih priča i prevoditelj. Nedavni dvojezični svesci pjesama uključuju "Glengower: Poems for No One" na irskom i engleskom, The Onslaught Press, 2018., i "Conversations with Li He", Cross-Cultural Communications, New York, te "The Stars Are His Bones", Cross-Cultural Communications, 2021., je jedinstveni suradnički projekt s fotografom Debiprasadom Mukherjeeom iz Kolkate koji stvara "pronađene haikue" iz upanišadskih tekstova. Skladna interakcija sublimirane forme poezije kao "pronađenog haikua" sa sintetičkim narativom slika stvorila je magiju uz pomoć dvaju drevnih jezika sanskrta i galskog, irskog, uz engleski. Rosenstock je autor i prevoditelj više od 180 knjiga i autor preko 30 000 haiku pjesama. Između ostalih, predavao je haiku na Schule für Dichtung, Akademiji poezije, u Beču i na Književnom festivalu u Hyderabadu.

Alfred Freddy Krupa

Fotografija/Image: Karlovački portal

Alfred Freddy Krupa (1971.) višestruko je nagrađivani suvremeni slikar, majstor crtanja, književnik, umjetnički fotograf i učitelj likovne kulture. Krupa je pionirska snaga u pokretu New Ink Art, poznatom po svom minimalizmu i intenzitetu, međunarodnom pokretu ukorijenjenom u suvremenoj stvarnosti s podrijetlom s Dalekog istoka. Pjesnik Rosenstock je bio inspiriran i ranim i novijim Krupinim umjetničkim djelima, uglavnom krajolicima različitih stilova, umjetničkih pristupa i tehnika. Ova zbirka pjesama na 87 stranica može se pročitati na Calameo platformi:

<https://en.calameo.com/books/006971478f4c2c27ecc71>

i EDOCR platformi:

<https://www.edocr.com/v/vmoq4ml0/gabrielrosenstock/brightening-of-days>

<https://karlovacki.hr/poznati-irski-pjesnik-gabriel-rosenstock-objavio-knjigu-inspiriranu-krupinim-djelima/>

GLAS ISTRE

NEXUS HAIKU – RAZGOVOR S AUTORIMA (GLAS ISTRE, 23. 11. 2021. – Razgovarala Vanesa Begić)

SUSTVARANJE JE SPECIFIČNA VRSTA SURADNJE KOJA NAGRAĐUJE STRPLJENJE, NEOVISNOST I PRILAGODBU

NEXUS HAIKU - Zbirku, ovjenčanu nagradom "Borivoj Bukva" za najbolju haiku knjigu u Hrvatskoj predstaviti će autori Tomislav Maretić, Dejan Pavlinović i Michael Dudley u petak u Kinu Valli.

U petak, 26. studenoga s početkom u 18 sati, a u sklopu Dana japanskih filmova i kulture u Kinu Valli održat će se predstavljanje knjige "NEXUS haiku". Knjigu, nedavno ovjenčanu nagradom "Borivoj Bukva" za najbolju haiku knjigu u Hrvatskoj, predstaviti će autori Tomislav Maretić i Dejan Pavlinović uživo, a autor Michael Dudley video-vezom iz Kanade. Bio je to povod za razgovor s ovim autorima.

- Kako ste se upoznali, i kako je došlo do vaše suradnje prije realizacije ove nagrađene haiku zbirke?

- Michael: U lipnju 2018. krenuo sam na ono što sam mislio da će biti kontinuirano dugogodišnje putovanje po svijetu, a kada sam uredniku Red Moon Pressa, Jimu Kacianu, spomenuo da će to uključiti i istraživanje Hrvatske, predložio mi je da se povežem s vrsnim i cijenjenim hajjinom Tomislavom Maretićem iz Zagreba, koji je, kao i ja, pisao haiku više od 40 godina. Pretvorilo se to u vrijednu osobnu i književnu povezanost koja je prerasla u prijateljstvo. Predstavio sam mu ideju sustvaranja te smo ubrzo počeli zajedno pisati haiku pjesme. Prije odlaska u Istru, Tom me upoznao s Dejanovim radom i posudio mi njegovu zbirku "Mlječnom stazom", koju sam sa zahvalnošću pročitao i prepoznao kao djelo osobe koju bih volio upoznati, što se ubrzo dogodilo u Puli. Dejan i ja smo proveli puno vremena zajedno, otkrili smo da imamo mnogo toga zajedničkog, istinski smo se slagali i tako čvrsto povezali. Tom i ja smo sa zadovoljstvom pozvali Dejana da se pridruži našem sustvaralačkom haiku pisanju, pa smo tako od listopada 2018. do kolovoza 2021. pisali, uređivali i revidirali naše zajedničke pjesme uživo ili online. Osim u troje, radili smo i u parovima: Tom i ja, Dejan i Tom, te Dejan i ja.

- Dejan: Michael je bio pokretačka snaga ovog projekta zajedničkog sustvaranja. Odmah smo kliknuli te ubrzo počeli pisati. Kasnije se naše

pulsko druženje proširilo na predavanja u Gimnaziji te na haiku projekt kojeg smo, spajajući različite umjetničke forme, u suradnji s drugim pulskim umjetnicima okrunili zajedničkim nastupom The Synergy Ensemblea u Gradskoj radionici. Naposljetku je Michael nastavio svoje nomadsko haiku putovanje van Hrvatske, gdje smo ga opet Tomislav i ja spajali s drugim haiku pjesnicima. Toma sam poznavao kao plodnog i uspješnog haiku pjesnika koji se družio i pisao zajedno s legendarnim Vladimirom Devidéom i drugim hrvatskim haiku klasicima. Poslije smo se upoznali i sretali na mnogim haiku susretima, a ovo intenzivno zajedničko stvaranje nas je doista zbljžilo u prave haiku drugove i prijatelje.

- S obzirom da su sve pjesme napisane zajednički, kako je funkcionirao sam koncept sustvaranja triju autora?

- Michael: U početku smo, bilo u paru ili kao trojka, naizmjenično pisali stihove koje su zatim zajedno revidirali oni koji su napisali svaku pjesmu. Zatim su se dogodile prilagodbe ovog procesa, pri čemu bi se rasprava vodila prije ili tijekom sastavljanja pjesama. Ova se metoda obično događala kada se pisanje događalo uživo jedno s drugim. Bilo da se pisalo u paru ili u troje, ispravljanje i uređivanje su često uključivali zafrkanciju, kompromise te argumentaciju ideja povezanih sa sadržajem, stilom i strukturom pjesama. Isto je bilo i putem e-maila i Skypea kada smo bili fizički odvojeni.

- Tomislav: Nismo imali velikih problema glede fizičke odvojenosti pa je tako proces sustvaranja tekao spontano i mirno. Radi se o tome da inspiracija rađa inspiraciju i duh haiku teče, kao što teče i u japanskoj rengi, no sada na drukčijim načelima.

- Dejan: Dodao bih da se ovakav proces i koncept, gdje su sve pjesme napisane zajednički i kolaborativno, pokazao vrlo uzbudljivim, netipičnim i, rekao bih, originalnim, iako su ranije postojale i danas postoje drugi vidovi zajedničkog sustvaranja na području haiku pjesništva i drugih srodnih formi. Izazovno je bilo pratiti jedan drugoga stih po stih, jer se trebala poštovati logičnost, poetičnost, kompaktnost i sadržajnost svake pjesme, što je opet značilo da su bili neophodni kompromisi i prihvatanje drugačijeg mišljenja. Nije tu bilo mjesta za ega, jer smo sva trojica u biti činili jedan zajednički haiku um i jednu stvaralačku dušu.

- Zbirka NEXUS haiku, osim haikua, donosi i druge vrste srodnih uradaka, poput senryua, haiku nizova i rengaya. Predstavite ukratko specifičnosti tih žanrova.

- Tomislav: Haiku je poznat po kratkoći, jukstapoziciji dva dijela, AHA-trenutku, koji bi se mogao nazvati iznenadenjem ili spoznajom. Haiku je

vezan više za prirodu i doživljaj prirode. Senryu ima istu formu kao haiku, no duh mu je satiričan, duhovit i načelno je vezan za društvo. Haiku nizovi su haiku koji su srodni i međusobno interferiraju, no na neizravan način. Rengay je oblik američke kratke renge sa šest kitica, a ime je dobio po izumitelju imenom Gary Gay. U SAD-u je prilično popularan, a radi se o lančanom pjesništvu sa zajedničkom temom i naslovom koji tu temu iznosi.

- Na koji je način ova neobična suradnja utjecala na vas ili vas možda na neki način i promijenila?

- **Michael:** Haiku je povijesno evoluirao iz duže pjesničke forme koja je napisana suradnički. Sustvaranje je specifična vrsta suradnje koja nagrađuje strpljenje, neovisnost i prilagodbu, tri kvalitete za koje smatram da značajno obogaćuju iskustvo zajedničkog pisanja te iskustva svakodnevnog života. Međutim, najvažnije je pozitivno i lijepo prijateljstvo s Tomom i Dejanom, koji su sada, na sreću, dio mog života.
- **Dejan:** Bila mi je privilegija i čast suradivati s takvim eminentnim i iskusnim majstorima zavidnog haiku pedigrea. Mogu reći da sam puno naučio, okušao sam se i u novim formama. Također, u tom vremenu sam ostao bez oca i prolazio kroz jedno teško razdoblje, pa mi je takvo zajedničko pisanje, suradnja i druženje jako pomoglo.
- **Tomislav:** Uvijek je dobro steći dobre prijatelje, a zajedničko stvaranje sliči zadovoljstvu nekog vokalno-instrumentalnog sastava koji je, na primjer, otpratio dobar koncert.

- Tko su ostali suradnici na knjizi?

- **Michael:** Nina Šestanović je naslikala upečatljivu sliku punu kolorita koju smo reproducirali na korice "NEXUS haiku" i koja zorno ističe knjigu, dok vizualno odražava mnoge teme i motive iz zbirke: sveprisutna priroda, ljudske tvorevine, stazica za putovanje i tunel prema budućim odredištima. Ninine minimalističke skice interijera stilski su suputnici mikropjesama. Sanela Pliško je napisala sugestivan predgovor koji uspostavlja povijesnu književnu pozadinu, prenosi detalje osobnih odnosa, predstavlja kulturološki kontekst te daje pregled i uvid u procese stvaranja. Sveukupno, ovi aspekti grade za čitatelja čvrst temelj prije predstavljanja samih pjesama.

- Kao haiku autori, puno objavljujete u raznim časopisima i portalima, gdje dolazi do umjetničke konfrontacije s drugim autorima. Koliko to pomaže što se tiče same kvalitete uradaka?

- **Dejan:** U mainstream književnim medijima se nažalost ne govori puno o haiku, što nas čini svojevrsnom pjesničkom supkulturom. Istina je da je haiku scena danas vrlo živa i bogata, ne samo kroz natječaje gdje se šalju radovi, nego još više kroz mnoga knjižna izdanja, brojne publikacije i online platforme, gdje se pjesnici, ali i drugi ljubitelji japanskih formi, upoznaju, čitaju i prate. Tako se uči i promišlja i o vlastitom izražaju.

- **Tomislav:** Ne mogu reći da dolazi, barem ne često do konfrontacije. Načelno konfrontacije mogu pomoći kao i odmoći. No, u svakom slučaju su potrebne kada stvari postanu previše ustajale. Tako su rasprave o tradicionalnom i modernom haiku način da se preispituju davno ispitani stavovi, da ih se možebitno nadopuni. Ili čak napusti.

- **Michael:** Niz stilova, glasova i sadržaja objavljenih djela, odabranih od pisaca koji žive širom svijeta, izražava razgranato bogatstvo kreativnosti. Takva raznolikost potiče i nadahnjuje kontinuirani razvoj haiku forme, koja se, kao i svako živo biće, razvija kroz vrijeme.

- Opišite najkraće, što vama znači haiku kao dio vašeg života?

- **Michael:** Čitanje i pisanje haikua značajno su pridonijeli kvaliteti mog života. Njegov naglasak na usredotočenom promatranju i pozornosti na detalje pomogao je razviti duboko uvažavanje onih trenutaka svakodnevnog života koji bi se inače mogli lako previdjeti, uzeti zdravo za gotovo ili potpuno zanemariti. Također je došlo do snažnog zajedničkog ispunjenja kroz dijeljenje haikua, kroz čitanje ili pisanje, s globalnom haiku zajednicom. Haiku povezuje ljude diljem svijeta bez obzira na individualne ili kolektivne razlike i služi kao važan graditelj mostova raznolikosti i uključenosti.

- **Tomislav:** Haiku je usputno sredstvo zabilježena doživljaja. Nekad ga napišem ili izgovorim u pametni kretoglas. Ili ga pokušam zapamtiti, ne kao gotov oblik, nego kao osnovnu ideju. No, nedavno sam izračunao da sam potrošio puno više vremena na haiku negoli što sam mislio. Ne razmišljam što mi znači. On je ono uvijek novo što vidiš, čuješ, uočiš, pomirišeš - doživiš!

- **Dejan:** Pišem, promišljam i živim haiku nekih 14 godina. Haiku me naučio i potaknuo gledati, slušati, mirisati, kušati, dodirivati i osjećati svijet onakvim kakav jest kroz različite perspektive i ishodišta. Haiku usporava i smiruje um i tijelo, potiče znatiželju te osvjećuje ljepotu svega i svačega: malog ili velikog, primjetnog ili skrivenog, savršenog ili nepotpunog. Haiku je doživljaj i kao takav neminovno utječe na vlastiti odnos prema samome sebi, bližnjemu ili strancu te prirodi koje smo dio.

NEXUS HAIKU – INTERVIEW WITH THE AUTHORS (GLAS ISTRE, 23.11.2021. – interviewed by Vanesa Begić)

CO-CREATION IS A SPECIFIC TYPE OF COLLABORATION THAT REWARDS PATIENCE, INDEPENDENCE AND ADAPTATION

NEXUS HAIKU -The collection, which won the "Borivoj Bukva" award for the best haiku book in Croatia, will be presented by authors Tomislav Maretic, Dejan Pavlinovic and Michael Dudley on Friday at the Valli Cinema.

The “NEXUS haiku” book launch will be held on Friday, November 26, starting at 6 pm, as part of the Japanese Film and Culture Days in Valli Cinema. The book, recently awarded the “Borivoj Bukva” award for the best haiku book in Croatia, will be presented in person by Tomislav Maretic and Dejan Pavlinović, and Michael Dudley by video link from Canada. It was an occasion to talk to the authors.

- How did you meet and how did your collaboration come about before writing this award-winning haiku collection?

- Michael: In June of 2018 I embarked on what I thought would be a continuous international journey of many years, and when I told Jim Kacian, the publisher of Red Moon Press, that would include an exploration of Croatia, he suggested that I connect with the accomplished and respected haijin, Tomislav Maretic of Zagreb, who, like myself, had been writing haiku for over 40 years. I did so and then soon began what became a rewarding personal and literary connection that thankfully grew into friendship. I introduced the idea of co-creation, and we soon began writing individual haiku together. Before heading to the Istrian Peninsula, Tom introduced me to Dejan’s work with whom I met in Pula. Dejan and I spent lots of time together, discovered we had much in common, were genuinely sympathetic, and thus formed a harmonious bond. Tom and I gladly invited Dejan to join our co-creative haiku composition, and from October 2018 until August 2021, the three of us wrote, edited, and revised our co-creative work in person and via technology. As well, we worked in pairs: Tom and I, Dejan and Tom, and Dejan and I.

- Dejan: Michael was the driving force behind this co-creation project. We immediately clicked and soon started writing. Later, our Pula sessions expanded to lectures at the Gymnasium and a haiku project, which we, combining various art forms, in collaboration with other Pula artists, crowned with a joint performance of The Synergy Ensemble in the Town Workshop. Eventually, Michael continued his nomadic haiku journey outside Croatia

and then to other continents, where Tomislav and I again connected him with other haiku poets. I knew Tom as a prolific and successful haiku poet who socialized and wrote together with the legendary Vladimir Devidé and other Croatian haiku classics. Afterwards, we met and got together at many haiku meetings, and this intense joint creation really brought us closer to true haiku comrades and friends.

-Since all the poems were written together, how did the very concept of co-creation of the three authors work?

- **Michael:** Initially, whether in pairs or as a group of three, we wrote alternating lines which were then mutually revised by those who wrote each poem. Next, adaptations of this process occurred, wherein discussion would take place before or during the composition of poems; this method occurred conveniently when the writing happened in person with each other. Whether writing in pairs or as a group of three, revision and editing often included banter, give-and-take responses, and elaborations of ideas related to the content, style, and structure of the poems. Via emails and Skype we conducted similar processes when physically apart, which became the most common situation.

- **Tomislav:** The co-creation process was spontaneous and peaceful, via e-mail. We didn't have much of a problem with that. It's about inspiration giving birth to inspiration, and so the spirit of haiku flows, as it does in the Japanese renga, but now on different principles.

- **Dejan:** I would add that this process and concept, where all the poems were written jointly and collaboratively, proved to be very exciting, atypical and, I would say, original, although they existed before, and today there are other forms of co-creation in haiku poetry and other related forms. It was challenging to follow each other verse by verse, as the logic, poeticism, compactness, and content of each poem had to be respected, which in turn meant that compromises and acceptance of a different opinion were necessary. There was no room for ego, because all three of us essentially formed one collective haiku mind and one creative soul.

-Besides haiku, the NEXUS haiku book brings other types of related forms, such as senryu, haiku sequences and rengay. Could you briefly introduce the specifics of these genres?

- **Tomislav:** Haiku is known for its brevity, the juxtaposition of two parts, the AHA-moment, which could be called a surprise or enlightenment. Haiku is more about nature and the experience of nature. Senryu has the same form as haiku, but its spirit is satirical, witty, and in principle tied to society.

Haiku sequences are haiku that are related and interfere with each other, but in an indirect way. Rengay is a form of American short renga with six stanzas, named after the inventor Gary Gay. It is quite popular in the USA. It is linked poetry with a common theme and a title that brings up that theme.

-How has this unusual collaboration influenced you or perhaps changed you in some way?

- **Michael:** Haiku historically evolved from a longer poetry form that is collaboratively written, and co-creation is a specific type of collaboration that rewards patience, non-attachment, and adaptation, three qualities that I find notably enrich both the experience of co-writing and the experiences of daily living. There is a dichotomy between the required focus, intention, and investment of composition and the letting go of unconscious and conscious expectations that is liberating and can be exhilarating. Most importantly, though, has been the positive and rewarding friendships with Tom and Dejan that gratefully are now a part of my life.
- **Dejan:** It has been a privilege and honour to collaborate with such eminent and experienced masters of a notable haiku pedigree. I can say that I learned a lot, I also tried new forms, such as haiku sequences and rengay. Also, at that time I lost my father and went through a difficult period, so such mutual writing, collaboration and friendship helped me a lot.
- **Tomislav:** It's always good to make good friends, and creating together is like the pleasure of a live band, for example, who played a good gig.

-Who are the other contributors to the book?

- **Michael:** Nina Šestanović created the striking full-colour painting that was reproduced on the cover of "NEXUS haiku" and vividly distinguishes the volume while visually conveying many of the topics and themes of the collection: ever-present nature, human constructions, a pathway for journeying, and a tunnel heading towards future destinations. Nina's minimal interior sketches are stylistic companions to the micropoems. Sanela Pliško wrote the expressive foreword, which establishes historical literary background, conveys details of related personal relationships, presents cultural context, and gives glimpses and insight into the processes of composition. Altogether these aspects build for the reader a firm foundation prior to the presentation of the poems.

-As haiku authors, you publish a lot in various magazines and portals, where there is an artistic confrontation with other authors. How much does this help in terms of the quality of the work itself?

- **Dejan:** There is not much talk about haiku in the mainstream literary media, which puts us in a kind of poetic subculture. The truth is that the haiku scene is very lively and rich today, not only through competitions where works are submitted, but even more through many book editions, numerous publications and online platforms, where poets, but also other aficionados of Japanese forms, meet, read and follow each other. This is how one learns and contemplates about one's own expression.

- **Tomislav:** I can't say that there is a confrontation, at least not often. In principle, confrontations can help as well as harm. However, they are necessary when things get too stale. Thus, discussions of traditional and modern haiku are a way to re-examine some established views, to possibly supplement them. Or even abandon them.

- **Michael:** The array of styles, voices, and contents of published works, chosen from writers living around the world, expresses a thriving richness of creativity. Such diversity encourages and inspires the continued development of the haiku form, which, like any living entity, evolves through time. As with any artistic field, the multitudes of examples both set standards of quality for the form and reveal what also is possible.

- In short, what does haiku mean to you as part of your life?

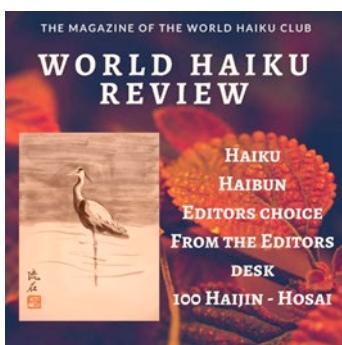
- **Michael:** Reading and writing haiku have contributed importantly to my quality of life. Its emphasis on focused observation and attention to detail has helped to develop a deep appreciation for those moments of daily life that otherwise could have been easily overlooked, taken for granted, or ignored altogether. There also has been a strong communal fulfilment felt through the sharing of haiku, through reading or writing, with the global haiku community. The form connects people around the world regardless of individual or collective differences and serves as a significant bridge builder of diversity and inclusion.

- **Tomislav:** Haiku is an incidental means of a recorded experience. Sometimes I write it or say it aloud. Or I try to remember it, not as a finished form, but as a basic idea. But I recently calculated that I spent a lot more time on haiku than I thought. I don't think about what it means to me. It is always the new thing you see, hear, notice, smell - experience!

- **Dejan:** I have been writing, thinking and living haiku for about 14 years. Haiku taught me and encouraged me to look, listen, smell, taste, touch

and feel the world as it is through different perspectives and sources. Haiku slows down and calms the mind and body, stimulates curiosity and raises awareness of the beauty of anything and everything; small or large, noticeable or hidden, perfect or incomplete. Haiku is an experience and as such it inevitably affects our own relationship to ourselves, to our loved ones or strangers, and to the nature we are a part of.

Novosti DHK

U „World Haiku Review“, jednom od najstarijih i najcjenjenijih haiku časopisa na engleskom jeziku, koji uređuju glavni urednik Susumu Takiguchi te urednik Rohini Gupta, u izdanju zima 21./22., objavljeni su radovi i hrvatskih haiku pjesnika, članova DHK Nikole Đuretića, Željka Funde, Gorana Gatalice, Tomislava Maretića i Đurđe Vukelić Rožić i to u kategorijama neo-klasičnog, modernog i shintai haiku. U kategoriji neo-klasičnog haiku trostih Gorana Gatalice dobio je Pohvalu (Honourable Mention), a drugi Goranov haiku, objavljen u kategoriji modernog haiku, dobio je predikat „Zatsuei“ (Vrsni haiku). I radovi Tomislava Maretića s predikatom „Vrsni“ objavljeni su u kategoriji neo-klasičnog te shintai haiku, trostih Željka Funde u kategoriji neo-klasičnog, a uradci Đurđe Vukelić Rožić u kategorijama shintai i moderni haiku. Nikola Đuretić, pak, zastupljen je u sve tri kategorije s čak pet uradaka, svi s predikatom „Vrsni“. Čestitamo svim izabranim autorima!

<http://dhk.hr/novosti/detaljnije/nova-priznanja-hrvatskim-haiku-pjesnicima>
<https://matis.hr/vijesti/uspjesi-hrvatskih-haiku-pjesnika/>

U Srednjoj školi Mate Blažine Labin izložbama obilježen Svjetski dan haiku poezije

Tekst: Ljiljana Štingl i Amneris Ružić Fornažar; foto: Majda Milevoj Klapčić i Čedomir Ružić

Hrvatski školski sportski savez (HŠSS) u suradnji s Hrvatskom olimpijskom akademijom (HOA) provodi već desetu godinu natječaj „Školski sport i olimpijski pokret“. Ovogodišnji natječaj pod nazivom „Haiku“ provodi se u partnerstvu s Veleposlanstvom Japana u Republici Hrvatskoj.

Članovi Školskog sportskog društva „Duga“, kao i ostali zainteresirani učenici, okušali su se u natječaju koji se sastojao od literarno-likovnog uratka, tj. od haiku pjesme i popratne ilustracije inspirirane sportom i/ili olimpizmom. Za natjecanje odabrani su radovi učenica Paole Vlačić, 3.f., Leonarde Ivašić, 3.f i Elme Hasikić, 3.d.

Ocenjivački sud od tri člana (jednog člana na prijedlog HOA-e, jednog člana na prijedlog HŠSS-a te jednog člana na prijedlog Veleposlanstva Japana u Republici Hrvatskoj) odabrat će pobjednike natječaja najkasnije do 30. travnja 2021. Mentorica učenicima bila je profesorica tjelesne i zdravstvene kulture Ljiljana Štingl. U suradnji s knjižničarkom Majdom Milevoj Klapčić, izložba radova učenika organizirana je i u knjižnici i u školskom holu u sklopu projekta „Art in the school yard“ koji Škola provodi u suradnji s DKC-om Lamparna. Virtualnu izložbu izradila je profesorica hrvatskog jezika Amneris Ružić Fornažar.

https://5portal.hr/vijesti_detalj.php?id=30602

Grozdana Drašković

zaboravlјivost
iz dana u dan
sve manje uspomena

forgetfulness
less and less memories
from day to day

G.D.

HRVATSKI (ODRASLI) PJESNICI NA INOZEMNIM NATJEČAJIMA

CROATIAN HAIJINS ON INTERNATIONAL COMPETITIONS (ADULTS)

Pripremila Đurđa Vukelić Rožić

The 5th Mt Fuji Tanka Grand Prix! Japan 2021

Fujisan Award/Nagrada Fuji: Aljoša Vuković, Šibenik

Symbol designed by the former member of the Imperial family, Nobutaka Higashitani.

Mt. Fuji Taisho
Tanka Contest, 2021

Honorable Mention

mountain range—
my arms hugging
the tree
under which I scattered
your ashes long ago

Aljosa Vukovic

This is to certify that the tanka of the above-mentioned person has received
the Honorable Mention award of the Mt. Fuji Taisho Tanka Contest, 2021.

February 6, 2022

Mt. Fuji Taisho Tanka Contest Organizing Committee, 2021

mountain range—
my arms hugging
the tree
under which I scattered
your ashes long ago

planinski vijenac
rukama grlim stablo
pod kojim sam
još davno prosuo
tvoj pepeo

Best of autumn moon haiku journal No. 4, USA/SAD 2021

Honorable Mention/Pohvaljen rad: Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

*2021 Autumn Moon Haiku Journal Best of Issue
Honorable Mention*

Awarded to:

Mihovila Čeperić-Biljan

For the haiku:

trails in the snow
in each enough room
for the moonlight

Judges: Bruce Ross and Astrid Andreescu

trails in the snow
in each enough room
for the moonlight

stope u snijegu –
baš u svaku stane
mjesečina

**The 25th International “Kusamakura”
Haiku Competition, Japan 2020**

Third Prize/Treća nagrada: Anica Lukina

an unknown grave
with dandelion seeds
soul travel

grob nepoznatog
duša putuje sa
sjemenkama maslačka

The 26th International "Kusamakura" Haiku Competition, Japan 2021

Third Prize: Željko Funda, Varaždin

badminton game

bedminton

apple petals offer themselves
in vain

uzalud se nude
latice šljive

The 32nd ITO EN Oi Ocha Shinhaiku Contest, Japan 2021

Merit Award/Nagrada za vrli uradak: Nikola Đuretić

Small dog
left outside the shop
barking at no one.

Maleno pseto
vezano pred dućanom
laje ni na kog.

The 4th Basho-an International English Haiku Competition, Japan, 2021

Kai Hasegawa Selection: Honorable Mentions/Pohvaljeni radovi:

Ljiljana Dobra, Šibenik:

thirst of the sun
the icicle's heart
knocks faster

žedđ sunca
ledeničino srce
brže kuca

Goran Gatalica, Zagreb

night of corpses ...	noć leševa...
betraying the sugar cane field with this war	izdajući polje šećerne trske ovim ratom

Kai Hasegawa and David Burleigh selection: Honourable Mentions/ Pohvaljeni radovi:

Nikolina G.

darkening sky the tea pickers sold into slavery	tamnjenje neba berači čaja prodani u ropstvo
on mountain slope linking us to the immortals a double rainbow	na padini planine povezujući nas s besmrtnima dvostruka duga

Goran Gatalica, Zagreb

the raging sea ... our island school looks like a field hospital	bijesno more naša otočka škola izgleda kao poljska bolnica
--	--

Haiku Invitational, Vancouver, Canada/Kanada 2021

International Sakura Award/Nagrada cvatuće trešnje: Nikola Đuretić, Zagreb

fallen petals the road sweeper dithers	opale lati ulični čistač oklijeva
--	---

International Honourable Mention/Pohvala: Nikola Đuretić, Zagreb

behind barbed wire showered with cherry petals a refugee	iza žice pod kišom trešnjinih lati – prognanik
--	--

The 75th Basho Memorial English Haiku Contest, Japan 2021

Honorable Mention/Pohvala: Nikolina Gatalica, Zagreb

autumn pilgrimage ...	jesensko hodočašće...
entering my body	ulazeći u moje tijelo
spirit of mountain	duh planine

revista HAIKU 2022 Romania /Rumunjska, English section

Mentions/Pohvale:

Katica Badovinac, Zagreb

Relocation day –	Selidba –
the mouse remains in his hole	miš ostaje u svojoj rupi
he does not like change`	on ne voli promjene

Mihovila Čeperic-Biljan, Rijeka

My childhood grove	gaj mog djetinjstva
the nightingale's singing	slavujev pjev
postpones my sleep	odgađa počinak

Silvija Butković, Đakovo

Postman at the door –	Poštar pred vratima –
in the eyes of the old man	u očima starca
tears of joy	suze radosnice

32. Haiku festival u Odžacima, Serbia/Srbija 2021

Commended haiku/Pohvaljen rad: Nina Kovačić, Zagreb

izvor kraj staze	wellspring by the path
na punoj čuturici	sweaty fingers grow numb
trnu znojni prsti	on full water bottle

Africa Haiku Prize 2021

<https://africahaikunetwork.files.wordpress.com/2022/02/africa-haiku-prize-2021-results-4.pdf>

Honourable Mention/Pohvala: Željko Funda, Varaždin

savanna at night
stars, stars, stars
and hyena eyes

savana noću
zv'jezde, zv'jezde, zv'jezde
i oči hijena

Haiku Contest of the Haiku Society of Constanta, Romania/ Rumunjska 2021

Honourable Mentions/Pohvale:

Mihovila Čeperić-Biljan, Rijeka

A great Wave –
the foam from the painting
revives nowadays

Veliki val –
pjena nacrtane slike
oživljava stvarnosti

Silva Trstenjak, Štrigova

tsunami –
no shadows left
on the shore

cunami –
obala ostala
bez sjena

World Haiku Review, The Magazine of World Haiku Club

Niz autora iz Hrvatske izdvojeno je, rezultati se mogu vidjeti na str. 297
<https://sites.google.com/site/worldhaikureview2/>

Bugarski haiku savez, natječaj na temu „Svjetlo zime“

Nagrada Goranu Gatalici za autorski haiku na bugarskom jeziku:

тази вечер
по-бял от падащия сняг
Токийският залив

večeras
bjelji od snijega koji pada
Tokijski zaljev

tonight
whiter than falling snow
the Tokyo Bay

The 2nd Oku-no-hosomichi Soka Matsubara International Haiku Competition, Japan 2021

Goran Gatalica: Outstanding Haiku/Izvanredan Haiku, selected by Kai Hasegawa:

life in exile —

blurring the Milky Way
this war

život u progonstvu –

zamagljuje Mliječni put
ovaj rat

Goja, Gordana Vlašić, Oroslavje

fire again ...

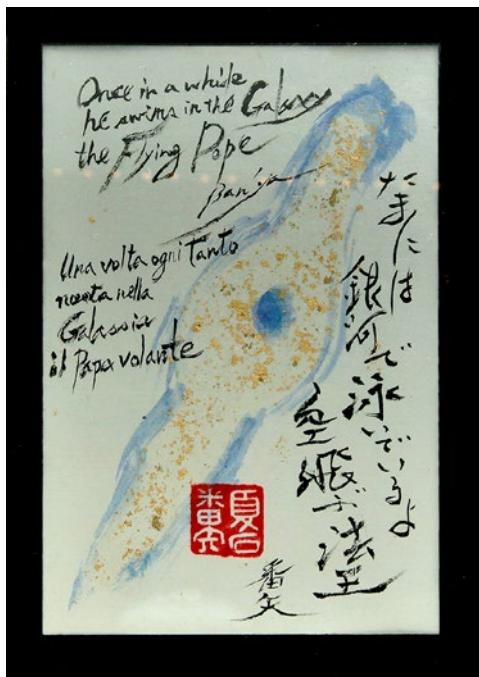
the pines send Perseids
to the sky

opet požar ...

borovi ka nebu
šalju Perseide

The 2nd Star Haiku Contest, Japan 2021

Grand Prix, Đurđa Vukeić Rožić, Ivanić-Grad

on the bus stop
the Milky Way and I
tremble together

stajalište autobusa
Mliječna staza i ja
drhturimo zajedno

Mainichi Haiku in English, Annual Selection, Japan 2021

<https://cdn.mainichi.jp/vol1/2022/03/31/20220331p2a00m0na002000q/0.pdf?1>

Odabrani su radovi slijedećih autora: Aljoša Vuković, Đurđa Vukelić Rožić, Goran Gatalica, Igor Bali, Tomislav Maretić i Silva Trstenjak

Hexapod Haiku 2022 Announcement USA/SAD

Honorable Mention/Pohvala: Goran Gatalica, Zagreb

picking mushrooms . . .
a suspended spider's web
coats my mother's face

branje gljiva . . .
obješena paukova mreža pokrije
majčino lice

The Sixth International Haiku Contest "Cherry Blossoms", International Section, Bulgaria 2022

<https://www.facebook.com/.../the-sixth.../5237358063025269/>

First place/Prvo mjesto: Silva Trstenjak, Štrigova

the postman's bag
on its bottom undelivered
cherry petals

poštarska torba
na dnu neisporučene
latice trešnje

чантата на пощалъона
на дъното ѝ недоставени
вишневи цветчета

10th Matsuyama Photo-Haiku Contest, Japan 2021

Honorable Mention/Pohvala: Mihovila Čeperić-Biljan, prof.

deserted shore
in a folded fishing net
the shells of summer

deserted shore
in a folded fishing net
the shells of summer

pusta obala
u složenoj ribarskoj mreži
ljuske ljeta

Mole se autori da uredništvu jave podatke o osvojenim nagradam izvan Hrvatske kao i prijevode svojih pjesama.

RADOVE ZA IRIS BR. 17/2023 PRIMAMO OD 1. 1. 2023. DO 31. 3. 2023.

Radove za Mali IRISOV natječaj primamo od 1. 12. 2022. -- 31. 1. 2023.

Tema: NAFTA

<https://tri-rijeke-haiku.hr/?lang=hr>

Popis autora/Authors:

- Mirta Abramović 154, 201, 207
Vesna Andrejić Mišković 154, 252
Rajka Andelić Maslovarić 155
Zoran Antonić 149
an'ya 33, 66, 116
Goran Arsić 61, 217
Cristina-Valeria Apetrei 36
Taofeek Ayeyemi 132
Katica Badovinac 304
Josip Balaško 156, 239, 267
Jakov Barićević 221
Ivo Butorović 220
Vanesa Begić 289
Jagoda Bešlić 157, 201
Tomislav Marijan Bilosnić 39, 229
Marko Ivan Blažević 145, 157
Zlata Bogović 49, 158, 282
Alan Bolić 64
Marie Brajković 50, 62
Josipa Braut 158, 202
Domagoj Brkić 251
Sonja Buljević 15, 278
Susan Burch 35
Frane Butković 217
Silvija Butković 304
Baisali Chatterjee Dutt 30
Sonam Chhoki 98
Sebastian Chrobak 101
Stjepan Crnić 43
Alvin B. Cruz 31
Maja Cvek 159
Mihovila Čeperić-Biljan 46, 47, 160,
215, 222, 301, 304, 305, 308
Magdalena Dale 113
Jessica Renee Dawson 37
Refika Dedić 51, 117, 149
Ena Delić 51
Teo Dipić 52
Ljiljana Dobra 302
Paula Donadić 63
Maja Donkov 161
Grozdana Drašković 41, 43, 136,
161, 187, 202, 209, 299
Mirjana Drempetić Hanžić 65
Vibor Drenjak 218
Michael Dudley 270, 289
Robert Dudnik 163
Božica Đelajlija 163
Branislav Đordjević 148,
Nikola Đuretić 40, 302, 303
Nevenka Erman 48, 164
Vanice Elizabeth Ferreira 32
Darko Foder 42, 164, 268
Željko Funda 302, 305
Ivan Gaćina 46, 47,
Goran Gatalica 41, 73, 303, 305, 307
Nikolina Gatalica 303, 304
Ivana Glogović Klarić 19

- Đurđica Gospočić 165
Sherry Grant 71, 152
Danijela Grbelja 166
Slavica Grgurić Pajnić 39, 166
Melita Gruber 167
Emilia Haller 52
Zornitza Harizanova 109
Karin Hedetniemi 30
Midhat Hrnčić-Midho 48
Dragutin Hrženjak 167, 253
Dubravko Ivančan 265
Ivan Ivančan 272
Tia Ivanković 52
Nada Jačmenica 43, 128, 168
Ivan Jauk 50
Mia Jelača 222
Ivan Jozić 217
Jerko Jusup 64
Dea Jušić 220
Taylor Jo Kelly 28, 35, 103
Vilma Knežević 169, 243
Tatjana Kobija 170
Krzysztof Kokot 128
Sonja Kokotović 48
Ivana Konstantino 92
Marinko Kovačević 171
Nina Kovačić 40, 45, 171, 224, 254,
264, 273, 304
Samo Kreutz 86
Blaženka Križan 42, 172
Ema Krnelic 220
Petra Krolo 60
Alfred Freddy Krupa 286
Ivan Kulonja 217
Gordana Kurtović 173, 202
Snežana Liber 39
Nina Lučev 40, 47
Štefanija Ludvig 45, 49
Vladimir Ludvig 46
Anica Lukina 45, 301
Stephan Lupino 71
Nedjeljka Lupis 174
Ivanka Mađor Milivojša 150, 236
Mara Majer 53
Fran Maretić 175
Marija Maretić 175
Tomislav Maretić 41, 254, 270, 289
Aron Margitić 52
Noel Markežić 51
Ružica Marušić Vasilić 42, 176
Hanabusa Masamichi 73
Duško Matas 13, 228
Zorzi Matković-Mikulčić 220
Višnja McMaster 218
Olivera Medak 178
Jasminka Mesarić 43, 177
Zdravka Meštrović 178
Marija Miklaušić 43, 178
Niko Miknić 218
Vitomir Miletić Witata 149
Zdenka Mlinar 179
Vasile Moldovan 129

- Ljudmila Milena Mršić 39, 41, 180,
203, 211
- Jasminka Nadaškić Đorđević 144
- Boris Nazansky 236
- Valentin Nicolić 111
- Branko Obradović
- Aleksandar Obrovski 148
- Tugomir Orak 44, 181
- Franjo Ordanić 44, 152, 274
- Dora Ožanić 56
- Luka Panić 54
- Vanessa Pavićevac 52
- Dejan Pavlinović 73, 249, 270, 289
- Jana Pavlović 51
- Alan Peat 29, 31,
- Milica Perdić 183
- Marija Petrek 182
- Vinka Petrović 221
- Gregory Piko 30,
- Ivana Piličić 184
- Vlasta Pirker 247
- Julijana Plenča 250
- Goran Poletan 148,
- Lana Polonijo 50
- Lovro Poljak 220
- Jasna Popović Poje 161, 271, 285,
313
- Ljerrka Poštek Jelača 44, 184
- Ankica Pribanić 184
- Vera Primorac 23
- Mladen Puljek – Balthazar 26, 38,
70, 143
- Ljubomir Radovančević 228
- Geethanjali Rajan 123
- Erik Rakitničan 55
- Kala Ramesh 152
- Eni Raunić 58, 221
- Dragan J. Ristić 146
- Gabriel Rosenstock 286
- Stjepan Rožić 129, 263
- Matej Rudež 51
- Milan Rupčić 269
- Amneris Ružić Fornažar 298
- Ljiljana Ružička 185
- Ernesto P. Santiago 34
- Edin Saračević 88
- Slavica Sarkotić 42, 181, 185
- Agnes Eva Savich 31
- Greg Schwartz 30
- Julie Schwerin 29,
- Nika Sedlić 57
- Ivan Sironić 217
- Marko Skok – Mezopotamsky 95
- Mara Smojver 62
- Jelena Stanojčić 39, 40
- Franko Stipković 46
- Debbie Strange 27, 31, 120
- Dinko Sule 187
- Vjekoslav Sulić 188
- Sandra Šamec 274
- Ante Šarac 189
- Franko Šćulac 219
- Zrinko Šimunić 189, 245

- Miljenko Šimunović 190
Mira Šincek 42, 190
Leon Škara 217
Darmin Škrbo 218
Dimitrij Škrk 44, 141, 191, 200, 207
Jakov Šoštar 51
Ljubica Šporčić 192
Ljiljana Štingl 298
Edi Šupljika 191
Luka Tomić 21
Val Travaš 57, 220
Jessica Tremblay 105
Sebastian Trepša Zorica 50, 54
Marija Trinajstić Božić 192
Silva Trstenjak 42, 48, 193, 203, 305,
307
Štefica Vanjek 177
Zdenko Vanjek 177
Dragica Vereš 194
Đermano Vitasović 194, 204, 246
Gordana Vlašić 37, 39, 195, 306
Anja Vodopija 222
Željko Vojković 196, 204, 274
Zlata Vrtodušić 219
Jadranka Vučak 196, 205, 244
Đurđa Vukelić Rožić 9, 133, 197,
205, 211, 229, 239, 306, 313
Aljoša Vuković 47, 197, 266, 300
Milka Vurdelja 17, 198
Miroslav Vurdelja 199, 210, 223
Elaine Whitman 206

kilometrima
s desne strane pruge
vjesnici proljeća

kilometres
of the first spring flowers
on the right side of railway

Jasna Popović Poje

stigao je vlak...
među putnicima
tražim nju

the train arrived ...
my eyes search for her
among passengers

A doll and image: Irina Verhgradskaya
Haiku: Đ. V. Rožić

A doll and image:
Irina Verhgradskaya
Haiku: Đurđa Vukelić Rožić

Časopis za haiku / Haiku Magazine IRIS International No. 8
2022. / 2022

